

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

КЊИГА 1
- ТЕКСТУАЛНИ И ГРАФИЧКИ ДЕО ПЛАНА -

ИЗРАДА ПЛАНА И ДОНОШЕЊЕ	ОВЕРА (МП)	ПОТПИСИ
ЈУП "ПЛАН" ШАБАЦ		ДИРЕКТОР: Јасмина Стевановић, дипл.пр.пл.
ЈУП "ПЛАН" ШАБАЦ		ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР: Славица Ференц, дипл.инг.арх.
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК		ПРЕДСЕДНИК: Радован Тадић, дипл.прав.

МАЛИ ЗВОРНИК, јули 2012.

САДРЖАЈ ТЕКСТУАЛНИ ДЕО ПЛАНА:

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	1
I ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	4
I 1. ОПИС ГРАНИЦЕ ГРАЂЕВИНСКИХ ПОДРУЧЈА	6
II ПЛАНИРАНЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА	13
II 1. ПОВРШИНЕ ИЗВАН НАСЕЉА	13
II 2. ПОВРШИНЕ НАСЕЉА	14
III МРЕЖА НАСЕЉА, ДИСТРИБУЦИЈА СЛУЖБИ И ДЕЛАТНОСТИ	15
III 1. МРЕЖА НАСЕЉА	15
III 2. ДИСТРИБУЦИЈА СЛУЖБИ И ДЕЛАТНОСТИ	17
III 2.1. Јавне службе и социјалне делатности	17
III 2.1.1. Заштита деце	19
III 2.1.2. Образовање	20
III 2.1.3. Здравствена заштита	21
III 2.1.4. Култура и верски објекти	22
III 2.1.5. Социјална заштита	23
III 2.1.6. Јавно информисање и издаваштво	24
III 2.1.7. Спорт и рекреација	25
III 2.1.8. Јавне и комуналне службе, државна управа и администрација	26
III 2.1.9. Објекти и мрежа комуналне инфраструктуре	26
III 2.2. Развој привредних делатности	29
III 2.3. Стратешка опредељења привреде	30
III 2.4. Сценарио дугорочног привредног развоја	31
III 2.5. Пољопривреда и развој села	32
III 2.6. Индустрија	34

III 2.7. Глобални концепт развоја осталих привредних делатности	36
IV ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ	38
IV 1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	38
IV 2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА	40
IV 2.1. Водоснабдевање	40
IV 2.2. Сакупљање и евакуација отпадних вода	43
IV 2.3. Водопривредна инфраструктура	45
IV 3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	46
IV 4. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	48
IV 5. ТОПЛИФИКАЦИЈА И ГАСИФИКАЦИЈА	48
IV 6. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	49
IV 7. ИНФОРМАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	51
V ДЕЛОВИ ТЕРИТОРИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ПРЕДВИЂЕНА ИЗРАДА УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ИЛИ УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА	52
V 1. СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ОСНОВУ ПОСТОЈЕЋИХ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА	52
V 2. СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ИЗРАДОМ НОВЕ УРБАНИСТИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ	52
V 3. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ПРОЈЕКТА	53
VI ШЕМАТСКИ ПРИКАЗИ УРЕЂЕЊА ЗА НАСЕЉА	56
VII ПЛАНИРАНА ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	57
VII 1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА	57
VII 1.1. Мере заштите и концепција управљања природним добрима	57
VII 1.2. Заштита природне средине	58
VII 2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА	59
VII 2.1. Утврђена непокретна културна добра	60
VII 2.1.1. Евидентирани објекти градитељског наслеђа	61

VII 2.2. Археолошка налазишта	62
VII 2.3. Вредени објекти градитељског наслеђа и непокретна културна добра која уживају предходну заштиту	65
VII 2.4. Непокретна културна добра која уживају предходну заштиту	66
VII 3. ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ	67
VII 4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	68
VII 4.1. Валоризација планских решења	68
VII 4.2. Опис мера за ограничење утицаја	76
VII 4.2.1. Планска концепција заштите животне средине	76
VII 4.2.2. Заштита ваздуха	77
VII 4.2.3. Заштита и коришћење вода	77
VII 4.2.4. Заштита земљишта	78
VII 4.2.5. Заштита од буке	79
VII 4.2.6. Заштита здравља	79
VII 4.2.7. Заштита предела и живог света	79
VII 4.2.8. Заштита од удеса	80
VII 4.3. Правила и режими коришћења земљишта	80
VII 4.3.1. Зоне заштите од негативних утицаја индустрије	80
VII 4.3.2. Зоне заштите од негативних утицаја пољопривреде	82
VII 4.3.3. Зоне заштите од негативних утицаја саобраћаја	83
VII 4.3.4. Зоне заштите изворишта водоснабдевања	84
VII 5. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ, БЕЗБЕДНОСТ ТЕРИТОРИЈЕ И ЗАШТИТУ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА	84
VIII ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ДЕЛОВЕ ТЕРИТОРИЈЕ ЗА КОЈЕ НИЈЕ ПРЕДВИЂЕНА ИЗРАДА УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА	87
VIII 1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	88
VIII 1.1. Површине унутар грађевинских подручја насеља	88
• ТЦ 1: зона насељског центра	88
• ТЦ 1а: становање	88
• ТЦ 2: зона становања на индивидуалним пољопривредним економијама	94
• ТЦ 3: зона становања социјално угрожених категорија домаћинстава	99
• ТЦ 4: радне зоне са становањем (привредни објекти у насељима)	104
• ТЦ 5а: радне зоне - угоститељско туристичка намена	106
• ТЦ 6: радне зоне - бањски комплекс	106
• ТЦ 7: образовање	109
• ТЦ 8: социјалне потребе	110
• ТЦ 9: здравство	112
• ТЦ 10: верски објекти	114
• ТЦ 11: комунални објекти	
11а: гробље	116
11б: сточно гробље	118
11в: депонија - трансфер станица - рециклажна дворишта	119
11г: пијаце	121
11д: аутобуске и железничке станице и стајалишта	122

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

• ТЦ 12: јавно зеленило	124
• ТЦ 13: спортско рекреативне површине	125
• ТЦ 14: заштитно зеленило	127
• ТЦ 15: природна добра, непокретно културно наслеђе и вредни објекти градитељског наслеђа	128
• ТЦ 16: викенд зоне	131
• ТЦ 16а: викенд зона са становањем	131

VIII 1.2. Површине изван грађевинских подручја насеља 133

• ТЦ 2а: затечена стална и сезонска домаћинства	133
• ТЦ 5б: радне зоне - експлоатација руда и камена	134
• ТЦ 17: пољопривредно земљиште	135
• ТЦ 18: шумско земљиште	136
• ТЦ 19: приобалје и водене површине	136
• ТЦ 20: инфраструктурни објекти и коридори	139

IX МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА 145

IX 1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ 145

IX 2. ЕКОНОМСКО ФИНАНСИЈСКЕ МЕРЕ 146

IX 3. ОРГАНИЗАЦИОНЕ МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ 148

IX 4. НОРМАТИВНЕ МЕРЕ 150

IX 5. ПОЛИТИКЕ 151

X МЕРЕ ЗА РАВНОМЕРНИ ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ 152

XI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ 153

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

ГРАФИЧКИ ДЕО ПЛАНА:

РЕФЕРАЛНЕ КАРТЕ		
ознака карте	назив карте	размера
Реферална карта 1	НАМЕНА ПРОСТОРА	1 : 50 000
Реферална карта 2	МРЕЖА НАСЕЉА И ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ	1 : 50 000
Реферална карта 2а	КАРТА СНАБДЕВАЊА ВОДОМ	1 : 50 000
Реферална карта 2б	КАРТА КАНАЛИЗАЦИОНИХ СИСТЕМА	1 : 50 000
Реферална карта 2в	ВОДОПРИВРЕДНА КАРТА	1 : 50 000
Реферална карта 3	ТУРИЗАМ И ЗАШТИТА ПРОСТОРА	1 : 50 000
Реферална карта 4	КАРТА СПРОВОЂЕЊА	1 : 50 000

ШЕМАТСКИ ПРИКАЗИ УРЕЂЕЊА НАСЕЉЕНИХ МЕСТА			
катастарска општина	насеље	Основне намене и Граница грађевинског подручја (ред. бр./бр. листа)	размера
БРАСИНА	БРАСИНА	1/1	1 : 10 000
БУДИШИЋ	БУДИШИЋ	2/1	1 : 10 000
ВЕЛИКА РЕКА	ВЕЛИКА РЕКА ВОЉЕВЦИ	3/1	1 : 10 000
ДОЊА БОРИНА	ДОЊА БОРИНА	4/1	1 : 10 000
ДОЊА ТРЕШЊИЦА	ДОЊА ТРЕШЊИЦА	5/1	1 : 10 000
МАЛИ ЗВОРНИК	МАЛИ ЗВОРНИК (територија ван обухвата ГП)	6/1	1 : 10 000
РАДАЉ	РАДАЉ	7/1	1 : 10 000
САКАР	САКАР	8/1	1 : 10 000
ЦУЛИНЕ	ЦУЛИНЕ	9/1	1 : 10 000
ЧИТЛУК	ЧИТЛУК АМАЈИЋ	10/1	1 : 10 000

РЕФЕРАЛНЕ КАРТЕ

**ШЕМАТСКИ ПРИКАЗИ
УРЕЂЕЊА НАСЕЉЕНИХ МЕСТА**

На основу члана 2. и 20. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09, 64/10 и 24/11), Просторног плана РС ("Сл. гласник" бр.88/10) и Статута општине Мали Зворник ("Службени лист општине Мали Зворник" бр. 10/08, 13/08 и 02/09), Скупштина општине Мали Зворник, на седници одржаној _____ 2012. године донела је:

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Просторни план општине Мали Зворник рађен је у складу са Концептом плана. Концепт Просторног плана општине Мали Зворник урађен је у складу са Законом о планирању и изградњи "Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09, 64/10 и 24/11), а на основу којег је донета Одлука о приступању изради Просторног плана општине Мали Зворник ("Службени лист општине Мали Зворник, бр. 7/09). Саставни део одлуке је и Одлука о изради Стратешке процене утицаја просторног плана општине Мали Зворник на животну средину ("Службени лист општине Мали Зворник, бр. 7/09). Одлуком је, за носиоца израде просторног плана општине Мали Зворник и Стратешке процене утицаја просторног плана општине Мали Зворник на животну средину, одређено Јавно урбанистичко предузеће "План" из Шапца.

Концепт Просторног плана, као прва фаза израде Просторног плана општине Мали Зворник, прихваћен је на седници Комисије за планове општине Мали Зворник (Извештај о стручној контроли Концепта просторног плана општине Мали Зворник, од 29.11.2011.г.).

Просторни план општине Мали Зворник (у даљем тексту: "План", је рађен на катастарским плановима који су добијени од РГЗ, Службе за катастар непокретности Мали Зворник и топографским картама које су прибављене од Војно географског института Србије. Плански хоризонт Плана је 2020.-а година.

Општи циљеви проистичу из усвојених циљева и основних поставки Просторног плана Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. бр.88/10). Основни општи циљ Просторног плана РС је успешан просторни развој Републике Србије, односно постепено приближавање визији њеног просторног развоја, достизањем серије основних циљева, међу којима су најважнији следећи: уравнотежен регионални развој и унапређена социјална кохезија; регионална конкуретност и приступачност; просторно - функционална интегрисаност у окружење; заштићена и унапређена животна средина као и заштићено и одрживо природно и културно наслеђе и предео.

Општи циљеви Просторног плана општине су:

- рационална организација и уређења и коришћење простора општине;
- ефикасно, рационално и организовано коришћење људских, природних и створених потенцијала у социо- економском, просторном и еколошком погледу;
- усклађивање различитих или супротних интереса у коришћењу простора;
- смањивање просторних ограничења за развој (непланска изградња, недостатак инфраструктуре, јавних служби и др.);
- заштита природних и културно - историјских вредности;
- заштита и унапређење животне средине.

Посебни циљеви Просторног плана Општине су:

- максимално коришћење саобраћајно - географског положаја, природних и створених потенцијала општине;

- убрзанији развој општине као неразвијеног подручја Србије и фактора интеграције у подручје мачванског округа и региона Западна Србија;
- Подстицање развоја сеоских подручја и обезбеђивање услова за задржавање, евентуално повратак становништва;
- Одрживи развој привреде, заснован на коришћењу локалних ресурса и компаративних предности општине, у којој ће пољопривреда, рударство и туризам бити стратешке области развоја;
- Повећање атрактивности простора и шири избор решења, са локационог становишта за улагања домаћег и страног капитала;
- спровођење активне заштите животне средине кроз спречавање загађења, изградњу система управљања отпадом и природним ресурсима, едукацију и квалитетно учешће удружења грађана, као и спроводити санацију регистрованих загађивача и угрожених делова животне средине;
- интеграција привредних, културних и туристичких потенцијала у маркетиншко препознатљиве, финансијски стабилне и административно управљиве системе;
- подизање опште развијености општине и повећање стандарда становништва, запослености и квалитета живота.

Специфични циљеви развоја и управљања развојем су:

- изградња институционалног оквира за управљање целокупним социо-економским развојем општине, формирање планерских, менаџерских и других институција;
- завршетак процеса транзиције локалних економских система кроз приватизацију, реструктурирање и стечај, а нарочито у индустрији и пољопривреди;
- уградња тржишног механизма у обављању јавних делатности и промоција приватно-јавних и цивилних партнерстава, тако да се оствари трошкова ефикасност у управљању овим институцијама;
- диференцијација постојеће привредне структуре и њена будућа специјализација према расположивим људским, привредним и социјалним ресурсима;
- подстицање управљања газдинстава, трансферима земље, стоке и техничких средстава у руке економски и демографски виталних домаћинстава, у насељима са изразито неповољном старосном структуром становништва, обезбеђивањем одговарајућих мера из домена кредитних, фискалних и других политика;
- дефинисање стратегије маркетиншко-тржишног наступа у циљу пласмана и промоције оригиналних, регистрованих пољопривредних производа, традиционално везаних за ово подручје Републике Србије;
- побољшање услова функционисања локалне мреже за откуп воћа, шумског воћа, лековитог биља, јестивих гљива, у сарадњи са извозним предузећима;
- успостављање развојне хијерархије мрежа насеља;
- управљање комуналним развојем читавог простора.

Концепција одрживог развоја Општине Мали Зворник, заснива се на просторном развоју који представља синтезу природних потенцијала, социо економских, и еколошких фактора са циљем да се до краја планског периода достигне ниво одрживог развоја. Концепција развоја се између осталог, заснива и на потреби убрзаног привредног, социјалног и демографског развоја овог подручја уз уважавање функција информационог друштва, и развоја европских стандарда и критеријума, које се заснивају на уравнотеженом и полицентричном развоју, стварање једнаких могућности развоја за све становнике, етничке и социјалне групе и доступност инфраструктурним системима и јавним службама, рационално управљање природним и створеним ресурсима, управљање имовином и некретностима и заштитом природних вредности и културног наслеђа.

Просторни план као стратешки документ треба да буде довољно чврст у основним развојним опредељењима у циљу унапређења социјалне, економске, просторне и насељске структуре и заштите околине али и довољно флексибилан да омогући развој и хармонизацију нових технологија и савремених облика партнерства приватног и јавног предузетништва.

На нивоу општине Мали Зворник, План обезбеђује основу за предузимање конкретних активности (планови, програми, пројекти и сл.). Уважавањем аналитичке документације и различитих студија/монографија, која су рађена за ово подручје дефинисани су општи и посебни стратешки циљеви, опредељења и приоритети будућег развоја Општине.

Полазне основе дугорочног одрживог развоја су свеобухватна анализа стања, потенцијала и ограничења просторно-еколошких фактора и друштвено-економских односа и сагледавање потреба и могућности локалне самоуправе да се сви потенцијали ставе у функцију, како би могла да дефинише визију, циљеве и планира одржив развој на дужи рок.

Главни циљ Просторног плана Општине Мали Зворник, када се тиче развоја привредних и социјалних делатности је ефикасно коришћење расположивих средстава у циљу одрживог (уравнотеженог) локалног развоја. Да би се постигла равнотежа мора се наћи средина између спонтаних краткорочних притисака на развој, и дугорочних интереса Општине – јединице локалне самоуправе; између количине земљишта за пољопривреду, шумарство и урбанизацију, тј. грађевинско земљиште; између захтева за земљиштем и захтева за природним одводњавањем; између захтева локалне самоуправе и потреба за регионалним друмским путевима; између централизације активности која нису везана за место становања, децентрализације и формирање подцентра односно центара заједнице насеља, итд.

Према томе, Просторни план општине Мали Зворник, обухвата широк распон активности. Када се говори о економском и социјалном развоју, његови циљеви обухватају посебно функцију централног насеља (општинског центра), економску структуру општине и могућност запошљавања, коришћење земљишта и развој појединих подцентра, тј. појединих мањих функционалних система. Ови циљеви подељени су према интересима четири актера. Пошто се интереси актера сукобљавају - у конфликту су, при планирању мора опет да се успостави одржива равнотежа.

Табела 1: Актери и интереси у простору

актери	интереси
1. Општинска управа	Повећање нивоа запослености и дохотка, прихватљив ниво јавних служби на нивоу који локална самоуправа може да плати и равномерно распоређивање тих служби.
2. привредни субјекти	Ефикасност у јавном управљању, службе и објекти који подстичу производњу и размену.
3. становништво	Прихватљив ниво становања, услова животне средине, специјализовани програми за запошљавање, едукацију, образовање и здравствену службу.
4. будуће генерације	Очување ресурса природних потенцијала, квалитет животне средине, њено оздрављење - санација, тамо где је оштећена и високи захтеви при пројектовању онога што се гради данас и у блиској будућности.

Остварење циљева се може формулисати кроз основна два правца и то:

- обезбеђивање основе за плански развој подручја и
- искоришћавања потенцијала које подручје нуди уз поштовање принципа одрживог развоја.

Правни основ за израду Просторног плана садржан је у одредбама:

- Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09, 64/10 и 24/11), којим је дефинисана обавеза израде просторног плана за јединицу локалне самоуправе,
- Правилника о садржини, начину и поступку израде планских докумената ("Сл. гласник РС", бр. број 31/10 и 69/10 и 16/11),
- Правилник о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу ("Сл. гласник РС", бр. број 50/11),
- Статута општине Мали Зворник ("Сл. лист општине Мали Зворник", бр. 10/08, 13/08 и 02/09),
- Закона о просторном плану РС од 2010. до 2020.г. ("Сл. гласник РС", бр.88/10),

- Одлуке о приступању изради Просторног плана општине Мали Зворник ("Сл.лист општине Мали Зворник", бр. 7/09),
- Одлуке о изради Стратешке процене утицаја на животну средину просторног плана општине Мали Зворник ("Сл.лист општине Малиу Зворник", бр. 7/09).

Просторни план је усаглашен и са одредбама других закона и подзаконских аката којима се непосредно или посредно регулишу различите активности у простору.

Плански основ за израду Просторног плана општине Мали Зворник је Просторни план Републике Србије ("Службени гласник РС", број 88/10), а просторно планска решења су усклађена са свим законима и прописима Републике Србије, који регулишу услове за коришћење и изградњу у простору. Просторни план општине Мали Зворник усклађен је и са усвојеним националним стратегијама развоја Републике Србије, које се тичу планирања заштите, уређења и коришћења простора (Стратегија регионалног развоја Републике Србије, Стратегија развоја туризма, Стратегија развоја шумарства, Стратегија развоја пољопривреде, Стратегија подстицања и развоја страних улагања, Стратегија развоја малих и средњих предузећа и предузетништва у Србији, Стратегија развоја информационог друштва, Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републике Србије и др.).

У складу са законом, на подручју Општине, доношењем Просторног плана, следећа урбанистичка документација, која је у већој или мањој мери коришћена као основ при изради Просторног плана:

- Генерални план Малог Зворника до 2020.год. ("Сл. лист општине Мали Зворник", бр.06/06) - **примењује се у складу са условима дефинисаним тим Планом и Законом о планирању и изградњи**
- Планови општег уређења: "МХЕ и пастрмски рибњак са прерадом рибе на Борањској реци" у КО Доња Трешњица, "Сеоско насеље Брасина" и "Сеоско насеље Сакар и дела КО Мали Зворник-хидроелектрана" ("Сл. лист општине Мали Зворник", бр. 04/07, 05/07 и 01/08), - **престаје важност планова у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи**
- ПОУ са елементима детаљне регулације: "Експлоатација лежишта кречњака лежишта Бучевски поток" у КО Мали Зворник, "Каменолом Чот" у КО Доња Трешњица и "Извориште Врањачко поље" у КО Велика Река ("Сл. лист општине Мали Зворник", бр. 03/05, 04/07 и 06/09) -**примењују се у складу са условима дефинисаним тим плановима**
- Урбанистички планови на територији обухвата Генералног плана - у складу са одредбама ГП-а, као и остали Урбанистички планови на преосталом делу територије - **примењују се у складу са условима дефинисаним тим плановима и Законом о планирању и изградњи**

I ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

Просторним планом општине Мали Зворник, обухваћена је целокупна територија општине Мали Зворник, коју према Закону о територијалној организацији Републике Србије и локалној самоуправи ("Сл.гласник РС", бр. 47/91, 79/92, 82/92, 47/94, 49/99, 24/01) чине сва насељена места, односно, подручја свих катастарских општина, која улазе у састав ове територијалне јединице.

У оквиру ње се налази 10 катастарских општина и 12 насеља на укупној површини од 183,92 км².

Број становника (према попису 2002.г.) је био 14.076.

Обухват и граница подручја Просторног плана општине Мали Зворник, дати су у графичким приказима - Рефералним картама у размери 1: 50 000, а обухват грађевинских подручја насељених места на Шематским приказима насеља, у размери 1: 10 000.

Постојећа грађевинска подручја насеља (односно изграђени делови територије), сем подручја насеља Мали Зворник (Генерални план Малог Зворника до 2020.год.), нису дефинисна одлукама о одређивању граница грађевинског подручја насељених места.

За уређење простора и изградњу објеката на подручју општине, дефинисан је обухват грађевинског подручја овим Планом, а кроз израду одговарајућих **планских докумената** за делове обухвата Плана за које је **предвиђена израда урбанистичких планова**.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

Иако не постоји Одлука о одређивању граница грађевинског подручја насеља, у билансу површина дате су оријентационе површине постојећег, изграђеног дела територије за све катастарске општине у саставу општине Мали Зворник.

На Шематским приказима насеља (графички прилози који су саставни део Просторног плана), дефинисане су границе планираних грађевинских подручја осталих насеља (текстуално и графички), у складу са Законом.

До израде одговарајућих планских докумената, сматраће се **важећим** подаци из овог Плана, који се односе на предлог **грађевинског подручја** (за подручја за која је предложена израда урбанистичких планова). За све предложене обухвате грађевинског земљишта важиће правило да се након извршене провере, обухватају целе постојеће катастарске парцеле, које су делимично или у целости обухваћене графичким приказом.

Табела 2: Катастарске општине и насеља и постојећи/изграђени делови територије

редни број	катастарска општина	површина КО (км ²)	површина изграђ.подручја (км ²)	проценат територије КО (%)	назив и број насеља	
1	Брасина	15,91	1,412	8,875	Брасина	1
2	Будишић	8,62	0,207	2,401	Будишић	1
3	Велика Река	24,52	0,641	2,614	Велика Река Вољевци	2
4	Доња Борина	22,70	1,830	8,061	Доња Борина	1
5	Доња Трешњица	25,45	0,405	1,591	Доња Трешњица	1
6	Мали Зворник	9,09	*2,327 (**0,043)	*25,60 (**0,64)	Мали Зворник	1
7	Радаљ	51,98	2,085	4,011	Радаљ	1
8	Сакар	7,21	0,730	10,125	Сакар	1
9	Цулине	9,48	0,238	2,510	Цулине	1
10	Читлук	8,88	0,275	3,097	Читлук Амајић	2
Укупно општина:		183,92	*10,15 (**7,87)	*5,52 (**4,33)		12

Табела 3: Катастарске општине и насеља и планирана грађевинска подручја

редни број	катастарска општина	површина КО (км ²)	површина грађ.подручја (км ²)	проценат територије КО (%)	назив и број насеља	
1	Брасина	15,91	5,041	31,684	Брасина	1
2	Будишић	8,62	0,508	5,893	Будишић	1
3	Велика Река	24,52	2,785	11,358	Велика Река Вољевци	2
4	Доња Борина	22,70	4,625	20,374	Доња Борина	1
5	Доња Трешњица	25,45	1,384	5,438	Доња Трешњица	1
6	Мали Зворник	9,09	*2,313 (**0,029)	*25,44 (**0,02)	Мали Зворник	1
7	Радаљ	51,98	6,759	13,003	Радаљ	1
8	Сакар	7,21	2,167	30,056	Сакар	1
9	Цулине	9,48	0,534	5,632	Цулине	1
10	Читлук	8,88	0,639	7,195	Читлук Амајић	2
Укупно општина:		183,92	*26,75 (**24,47)	*15,60 (**13,06)		12

* са територијом Генералног плана Малог Зворника до 2020.год.

** без територије Генералног плана Малог Зворника до 2020.год.

Основни критеријуми за дефинисање грађевинских подручја су постојећи центар насеља, постојеће изграђено земљиште, очекивани правци ширења насеља, позиција простора према постојећем државном путу првог и другог реда, правац потенцијалног ширења насеља, планирани садржаји и капацитет простора, гео-физичке карактеристике терена тј. локације, диспозиција започете изградње, правац и позиција пута, претпоставка обухвата будуће осовине развоја.

Планом је извршено и дефинисање грађевинских подручја за изградњу објеката за одмор, односно мешовитих зона (викенд зона, радна зона са становањем, радне зоне- угоститељско-туристична намена и остало, према графичким прилозима.

Због неажурности катастарских подлога и размере карата на којима се Просторни план ради, дозвољена одступања у величини грађевинских подручја су $\pm 10\%$.

1. ОПИС ГРАНИЦЕ ГРАЂЕВИНСКИХ ПОДРУЧЈА

Опис границе грађевинског подручја КО Брасина

Граница полази од тромеђе к.п. . 206, 205 и 207 и наставља границом к.п. 206, 208, 209, 216, 217, 157, 159/2, 169/1, 158, 154, 192, 193, 167/1, 171, 172, 173/1, 173/2, 175, 179, 325, 326, 327, 332/9, 332/12, 351/1, 350, 349, 347, 346, 342/1, 339, 341/1, 100/1, 99/3, 99/4, 117/1, 121, 124, 120, 127/2, 120, 124, 125, 122, сече 1730, наставља 90, 88, 725/2, 726/2, 729/1, 729/2, 729/3, 727, 62, 59, сече 40 наставља 27, 26/1, 25, 24, 22, 12/2, 11, 7/3, 7/1, 7/2, 10, 9, 8, 4, 5, 6/1, 6/2, 14, сече 1736, наставља 615, 818, 817/1, 817/3, 820, 822, 824, сече 842 наставља 851, 858, 857, 900, 899, 898, 896, 895/2, 903, сече 904, наставља 917, 919, 918, 916/1, 916/2, 910/1, 908, 1071, 1073, сече 1001, наставља 1102, 1101, 1104, 1098, 1100, сече 1745, наставља 1147, сече 1150, наставља 1152/1, 1156/2, 1156/1, 1155, 1182, 1178/3, 1172/2, 1184, 1185 сече 1187 наставља 1188/2, 1188/3, 1214/2, 1214/1, 1213/2, 1215, 1216/2, 1219/1, 1219/2, 1220/1, 1220/2, 1220/1, 1219/1, 1216/1. У том правцу сече 1211/2 и наставља 1212/2, 1212/1, 1213/1, 1189, 1101, 1103/2, 1103/1, 1194, 1195, 1190, 1198/1, 1202, 1201, 1203/1, 1203/2, 1272, 1236/1, 1236/2, 1410, 1414/2, 1415, 1416, 1420/2, 1421, 1431/1, 1430/2, 1433, 1435, 1437, 1438/1, 1441, 1444, 1446/1, 1446/2, 1453/2, 1453/1, 1452, 1450, 1462, 1742, 1463, 1464, 1435, 1504/1, 1726/1, 1726/2, 1725/2, 1727/2, 1728/3, 1728/4, 1728/5, (протечи граничну линију са КО Доња Борина) сече 1743 (пут Зворник – Лозница) наставља граничном линијом са К.О. Доња Борина 1097, 1098, 1696/2, 1696/12, 1696/11, 1696/7, 1696/6, 1696/10, 1696/8, 1695/1, 1695/4, 1700, 1723, 1718/1, 1717, 1716, 1715/2 до тромеђе 1715/2, 1714/1 и 1708/2. Наставља 1715/2 ~ 34 м и од те тачке сече к.п. 1714/1, 1714/3, 1713, 1712, 1711/1, 1711/3, 1527/1, 1527/2, 1528, 1529, 1530/1, 1531/3, 1531/2, 1531/4, 1531/1, 1531/5, 1532/3, 1532/6, 1532/5, 1532/1, 1532/2, наставља 1533/3 ~ 38 м до тромеђе 1533/3, 1533/1 и 1532/2. Даље наставља граничном линијом к.п. 1533/1, 1533/2, 1534/2, 1534/1, 1535, 1538 сече 1743 и 1761 и наставља 1355, 1357, 1353/1, 1350, 1348/2, 1348/1, 1347, 1346/3, 1346/2, 1346/4, 1337/1, сече 1743 и наставља 1544/2, 1544/1, 1544/3, 1545/1, 1545/6, 1547/1, 1549/1 сече 1500, наставља 484/2, 482/1, 484/3, 484/4, 484/1, 486, 488, 489, 490/2, 490/3, 490/1, 492, 495/1, 495/4, 496/2, 497/2, 498/2, 499, 502/1, 504/1, 505/1, 506/3, 506/2, 402/2, 402/1, 403/1, 403/2, 391/1, 390/2, 390/4, 385/1, 385/2, 385/1, 389/4, 389/5, 1758, 399/1, сече 1744/1 наставља 387, 381/5, 381/4, 381/1, 386/1, 375/1, 376/1, 377/4, 377/1, 292/1, 291/1, 296/4, 290/1, 290/3, 285, сече 1732 и наставља 254/4, 258/1, 258/2, 264, 263, 262, 270/4, 270/1, 270/8, 264/2, 264/1, 265/1, 233/2, 232, 227, 228, 230, 218, 215, 210, 209, 208 до почетне тачке.

Напомена: У грађевинско подручје не улазе кат.парц. које су у следећим обухватима:

1. Граница полази од тромеђе к.п. 94, 95 и 96 и наставља границом к.п. 94, 723/3, 726/4, 731, 732, сече 1745/1, наставља 1745/1, 744/2, 744/1, 745/2, 745/1, 636/1, 636/2, 640/2, 640/1, 642, 643/4, 643/1, 1745/1, 726/3, 718, 713.
2. Граница полази од тромеђе к.п. 628/2, 628/1 и 629 и наставља линијом к.п. 628/2, 627, 624, 607/2, 606/9, 606/1, 606/8, 606/6, 606/7, 611/3, 611/2, 611/1, 1714, 617, 615/2, 616, 619, 624, 623/1, 628/2 до почетне тачке.
3. Граница полази од тромеђе к.п. 776, 774 и 775 и наставља границом к.п. 776, 807, 808, 800, 799/1, 807, 777/1, 797, 796/2, 794, 792, 791, 795, 970, 981, 982, 983. Сече 1746, наставља 1746 до тромеђе

1746, 988/2 и 988/5. Сече 1746 и наставља 986/1, 986/4, 984, 986/5, 977, 783, 782, 758, 756, 758, 759/7, 759/2, 759/7, 764/2, 708, 777/1, 776 до почетне тачке.

4. Граница полази од тромеђе к.п. 602/1, 602/2 и 752 и наставља границом к.п. 602/2, 602/3, 604/7, 604/6, 604/2, 604/1, 604/1, 604/5, 753, 602/2 до почетне тачке.

5. Граница полази од тромеђе к.п. 1020, 1026 и 1035/1 и наставља границом к.п. 1035/1, 1035/2, 1035/1, 1030, 1250/2, 1056/1, 1250/2, 1055/1, 1055/2, 1052, 1050/1, 1050/2, 1041, 1004, 1003, 1005, 1013, 1017, 1022, 1019, 1035/1 до почетне тачке.

6. Граница полази од тромеђе к.п. 564/4, 1746 и 505 и наставља границом к.п. 505, 500, 559/2, 559/1, 557/3, 557/4, 550, 557/2, 554/3, 554/2, 552/2, 1288, 1283, 1279/6, сече 1746, наставља 998, 996, 997, 1746, 1260, 1255, 1253, 1252, 1250/3, 1252, 1240, 1239, 1263, 1262, 1266, 1276, 1275/2, 1275/1, 1270, 1273/1, 1273/2, 1274/2, 1293/1, 1293/2, 1297, 1292/2, 1305/1, 1305/2, 1306/1, 1306/5, 1307/1, 1308, 1322/1, 1326/2, 1324, 1325, 1331/2, 1334, 1333, 542/2, 542/1, 544/4, 544/5, 545/2, 540/7, 540/6, 540/5, 575/3, 579, сече 1746 наставља 1746 до почетне тачке.

7. Граница полази од тромеђе к.п. 1383, 1382/10 и 1384 и наставља границом к.п. 1383, 1395, 1393, 1397, сече 1398, наставља 1397, 1396, 1382/3, 1382/4, 1484, 1481, 1485, 1480/3, 1480/2, 1480/4, 1480/1, 1489, 1374/1, 1372/3, 1372/1, 1372/2, 1364/6, 1363/1, 1364/7, 1364/8, 1367/1, 1367/2, 1364/4, 1364/5, 1371, 1376, 1382/8, 1382/1, 1382/7, 1382/2, 1382/10' до почетне тачке.

Опис границе грађевинског подручја КО Будишић

Граница полази од тромеђе к. п. 290, 291 и 292 и наставља границом к. п. 292, 289, 295, 290 до тромеђе 290, 294 и 1138/1. Сече 1138/1 и 470 до тромеђе 470, 408 и 467. Наставља границом к.п. 468, 467, 466, 461, 463, 462, 1145, 228 до крајње североисточне тачке к.п. 228, сече 226 и 225 до тромеђе 225, 596 и 598. Наставља границом к.п. 596, 595. У том правцу сече 1145 и наставља 482, 496, 504, 505, 503, 495, 482, 493, 492, 488/1, 488/11, 489. Сече 455 и наставља 460/1, до тромеђе 460/1, 1138/1 и 455. Сече 1138/1 до тромеђе 1138/1, 313 и 320. Наставља границом к.п. 313, 310, 308, 307/1, 305/1, 305/2, 306/1 ~19 м. Сече 298 и наставља 295, 292 до почетне тачке.

Напомена: У грађевинско подручје не улазе кат.парц. које су у следећим обухватима:

1. Граница која полази од тромеђе к.п. 467, 466 и 469/1 и наставља границом к.п. 469/1, 474, 475, 477, до тромеђе 477, 479 и 1138/1. Сече 1138/1 и наставља 301, 299, сече 1138/1, 470, наставља 470, 477, 469/1 до почетне тачке.

2. Граница полази од тромеђе к.п. 458, 435 и 456 и наставља границом к.п. 456, 448/1, 447/1, 451/1, 444, 441, 440/1, 440/3, 372/5, 372/1, сече 372/2 и наставља 372/3, 442/4, 442/3, сече 372/2 и наставља 442/7, 442/1, 442/6, 451/1, 450/1, сече 368/1 и наставља 365/3, 357, 365/4, 361/6, 361/7, 361/6, 365/1, 365/5, 364/1, 364/8, 364/6, 364/5, 325/1, 457 до почетне тачке.

3. Граница полази од тромеђе к.п. 785, 788/1 и 787/6 и наставља границом к.п. 787/6, 787/7, 787/8, 787/9, 787/1, 787/2, 787/3, 787/4, 787/5, 783, 1146 сече 850/4 наставља 856, 858, 854, сече 387/4, 775/3, 776/1, 791/2, 791/1, 792/1, 792/2, 793/1, 789/1, 784 до почетне тачке.

4. Граница полази од тромеђе к.п. 978, 977 и 979 и наставља границом к.п. 977, 976/1, 1009, 1010, 1012, 1042/1, 1044/1, 1045, 1049, 1054, 1055/1, 1058/1, 1060, 1103/1, 1101, 1061, 1066/1, 1070/1, 1073, 1076/1, 1079/1, 1076/1, 1074, 1075/1, 1073, 1070/1, 1064/1, 1067/1, 1006/5, 1065/1, 1049, 1045, 1044/1, 1042/1, 1012, 1000, 1008, 1009/2, 1006/1, 975/2, 976/5, 976/2, 974/1, 974/2, 850/2, 850/3, 849/1, 842, 972, 977 до почетне тачке.

Опис границе грађевинског подручја КО Велика Река

1. Граница полази од тромеђе к.п. 1150, 1152 и 1155/7 и наставља границом к.п. 1152, 1051, 1203/1, 1203/2, 1202, 1205, 1206, 1201/2, 1193, 1192, 1191, 1185/1, 1185/2, 1186, 1187/1, 1183/3, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388/2, 1389/1, 1389/2, 1388/3, 1389/2, 1391, 1392, 1354/1, 1331, 1335/2, 1335/1, 1337/2, 1337/1, 2275/2, 2281, 2292/6, 2291, 2290/1, 2290/2, 2309, 2310, 2317/1, 2317/2, 2316/1, 2308, 2307/1, 2307/2, 2304, 2309, 2308, 2298, 2297, 2511/3, 2518/1, 2509/1, 2670/2, 2671, 2509/1, 2508, 2507, 2506/2, 2505, 2504, 2484, 2483, 2493, 2490, 2489, 2487, 2462/2, 2462/7, 2462/6 ~ 158 м, сече 2458 и наставља 2455/2, 2440, 2411, 2412, 2405, 3128/5, 3128/2, 3128/3, 3128/4, 3130/2, 3129, 3131/1, 31322/1, 3132/2,

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

3132/3, 3132/4, 3132, 3151, 3150/1, 3150/3, 3150/4, сече 3130/2 до тромеђе 3130/2, 3188/2 и 3188/5 наставља 3130/2, 3188/3, 3166/2, 3171/1, 3171/2, 3174, 3175/1, 3175/2, 3176, 3177/1, 3238, 3233, 3231, 3226/2, 3228/1, 3222, 3220/1, 3219/2, 3211, 3210/3, 3210/1, 3206, 3207, 3204, 3338, 3333/4, 3346/1, 3346/2, 3347/3, 3377/5, 3346/4, 3349, 3350, 3352, 3356, 3357, 3375, 3374, 2814/2, 2814/3, 2814/1, 2816, 2814/4, 2815/4, 2814/5, 2823, 2824, 2830, 2832, 2836/2, 2836/1, 2837, 2839/1, 2841, 2861, 2862, 2863, 2854/1, 2851, 2854, 3015, 3013/1, 3013/2, 3012/1, 3012/2, 3001, 3000, 2999, 1960, 1961, 1962, 1964/1, 1964/2, 1964/3, 1964/4, 1971/1, 1971/2, 1979, 1978, 1976, 1977, 1668, сече кат.парц. 1666/2, наставља 1666/2, 1664, 1646, 1642, 1628, 1650, 1651, 1654, 1571/3, 1571/1, 1571/2, 1578, 1574, 1583, 1628, 1629, 1627, 1626, 1625, 1651/2, 1651/4, 1650/1, 1650/4, 1648/2, 1649/1, 1649/2, 1649/3, 1655, 1687, 1689, 1988, 1985, 1984, 1983/2, 1981/1, 1981/2, 2005/2, 2011, 2013/2, 2013/1, 2014, 2017/1, 2017/2, 2017/3, 2952/1, 2994/2, 2993, 3000, 3001, 3002, 3004/1, 3004/2, 3004/3, 3010, 3012, 3024/2, 3024/1, 3032/1 сече 3036 наставља 3042/1, 3042/2, 3043/1, 3043/2, 3043/3, 3054, 3057, 2249/1, 2250/3, 2251, 2250/3, 2250/1, 2249/2, 3378/10, 3378/9, 3378/8, 3378/7, 3378/5, 3378/6, 3378/4, 3378/3, 3378/2, 3378/1, 2182/10, 3376/2, 3376/1, 3353, 3354, 3351, 3350, 3348, 3347/4, 3347/5, 3347/3, 3347/2, 3347/1, 3334, 3324, 3325, 3399/2, 3399/1, 3400, 3401/19, 3401/18, 3401/17, 3401/20, 3401/12, 3401/13, 3401/14, 3401/9, 3403, 3402, 3433/3, 3434/3, 3430/1, 3428/1, 3428/2, 3423/1, 3419/2, 3418/1, 3417/1, 3415/1, 3413/1, 3412/1, 3307/1, 3309/1, 3305, 3303/1, 3304/1, 3319/2, 3320/4, 3320/3, 3320/1, 3321/3, 3321/4, 3322/1, 3323/1, 3292/1, 3289/1, 3276/2, 3273/1, 3272/1, 3270/3, 3270/2, 3270/4, 3269/1, 3268/1, 3267/1, 3266/1, 3265/1, 3264/1, 3264/3, 3263/5, 3263/6, 3263/4, 3263/1, 3263/3, 3262/1, 3259/1, 3258/1, 3255/1, 3254/3, 3254/1, 3253/1, 3252/3, 3252/1, 3251/1, 3251/3, 3251/4, 3250/5, 3250/4, 3250/1, 3250/3, 3249/3, 3249/1, 3248/1, 3247/1, 3247/3, 3246/1, 3245/1, 3244/1, 3118/1, 3116/5, 3116/3, 3115/1, 3111/1, 3109/1, 3108/3, 3108/1, 3107/1, 3106/1, 3105/1, 3104/1, 3083/1, 3084/1, 3085/1, 3086/1, 3087/1, 3093, 3092, 3091, 3090, 3089, 3088, 3075/1, 3074/1, 3071/1, 3070/1, 3069/1, 3088/1, 3066/1, 3065/1, 3064/1, 3063/1, 2903/1, 2402/1, 2400/6, 2400/7, 2400/1, 2400/5, 2400/3, 2399/1, 2398, 2396/1, 2395/1, 2383/5, 2383/3, 2380/5, 2380/4, 2380/1, 2380/3, 2373/1, 2374/1, 2375/1, 2499, 2500/2, 2361/1, 2353, 2354/1, 2354/2, 2352/1, 2351/1, 2302, 2305/1, 2313/2, 2318/1, 2320/8, 2320/2, 2324/2, 2292/1, 2292/2, 2276/2, 2277/2, 2272, 2273, 2328/12, 2328/3, 2328/9, 2327/6, 2326/4, 2325/1, 1397/1, 1396/1, 1395/4, 1395/3, 1395/1, 1394/3, 1394/4, 1394/1, 1394/5, 1394/6, 1394/8, 1182/5, 1182/4, 1182/7, 1182/1, 1182/8, 1182/6, 1182/2, 1180/1, 1179/1, 1177/3, 1177/1, 1177/4, 1176/1, 1175/1, 1174/1, 1174/3, 1173/1, 1172/3, 1172/1, 1171/1, 1170/1, 1170/3, 1168/1, 1167/6, 1167/5, 1167/4, 1167/3, 1166/3, 1166/1, 1166/4, 1165/2, 1165/1, 1164, 1163, 1162/1, 1162/5, 1162/4, 1162/3, 1158, 1154/4, 1154/6, 1154/5, 1154/2, 1154/3, 1152 до почетне тачке.

2. Граница полази од тромеђе к.п. 1444, 1439 и 1442 и наставља границом к.п. 1439, 1438, 1436, 1484, 1487/2, 1488, 1754, 1746/1, 1777/2, 1728/1, 1729/1, 1729/2, 1733, 1732, 1731, 1730, 1908, 1729/2, сече 3444, наставља 1853/3, 1854, 1853/3, 1850/2, 1850/1, 1848, 1877, 1839/1, 1839/2, 1838/1, 1746/2, 1783, 1779/2, 1770/1, 1777, 1776, 1775, 1774, 1423/4 ~38м, сече 1423/4, 1423/3, 1423/2. Наставља 1423/1, 1419, 1418, 1417, 1416/2, 1416/1, 1415, 1432, 1433/1, 1439 до почетне тачке.

3. Граница полази од тромеђе к.п. 439/2, 439/3 и 440/2 и наставља гр. к.п. 439/2, сече 439/1, наставља 438/1, 436/2, 436/1, 437, 438/2, 439/1, 439/2, 439/3, 445, 446/1, 446/2, 467, 443/4, 498, 500, 502, 553, 517, 561, 562, 565/1, 565/2, 567/1, 567/2, 570, 560, 570, 568, 565/4, 579/1, 579/2, 578, 574/1, 574/3, 574/2, 526/3, 534/1, 534/2, 536, 538/1, 538/3, 538/1, 535/1, 532/3, 532/1, 526/3, 526/4, 522, 518, 512, 508, 510, 509, до тв. 509, 491 и 494. Сече 494 до тромеђе 454, 494, 495/2. Наставља 495/2, 495/1, 497, 447, 443/5, 455/2, 455/1, 443/3, 443/1, 439/3 до почетне тачке.

Напомена: У грађевинско подручје улазе к.п. 1622, 1624/1, 1624/2, 1623.

Опис границе грађевинског подручја КО Доња Борина

1. Граница полази од тромеђе к.п. 372/1, 374/2 и 373/2 и наставља границом к.п. 372/1, 372/2, 372/3, 375м 372/3, 370, 371/2, 363, 359, 358, 357/1, 335, 336, 337, 334/1, 329, 327/1, 327/2, 326, 331, 326, 329, 330, 337, 336, 338, 350, 348, 347, 348, 352, 345/2, 344/2, 342, 343, 324, 323, 318, 315, 312/2, 312/1, 268, 266/2, 266/1, 266/3, 364, 346, 252/2, 354/1, 256, 257, 259/1, 259/2, 259/4 до тромеђе 244, 259/4 и 245. Сече 244 и наставља 243/1, 241/1, 1609/1, 1609/3, 1609/4, 1607, 1605, 1602, сече 1601 до тромеђе 1601, 1600 и 1599. Сече 1599 и 1598/1. Наставља 1597/1, 1597/3, 1596, 1636/1, 1636/2, 1632, 1631, 1619/1, 1619/3, 1615/1, 1614, 227/2, 223, 229/1, 229/2, 229/3, 224/2, 224/1, 223, 260/5, 260/4, 260/9, 261, 220/1, 220/2, 216, 215, 313, 208, 210, 202/1, 198, 195, 184, 185, 183, 182, сече 1637, 1655/2, 16554. Наставља

1655/1, 1654/4, 1613, 1563, 1562, 1672/1, 1672/3, 1671/1, 1663, 1561, 1664, 1665, 1666, 1669/2, 1669/1, 1668, Сече 2655 и наставља 1694, 1692, 1700, 1696, 1791/3, 1791/1, 1705, 1555/1, 1555/2, 1560/1, 1560/2, 1577, 1549, 1548, 1576, 1543, 1541, 1540, 1722, 1539, 1723/2, 1723/1, 1723/4, 1725, 1536/1, 1538/1, 1539, 1540, 1541, 1542, 1518, 1516/1, 1511, 1510/1, 1513/1, 1513/2, 1965/4, 1965/2, 1965/3, 1965/1, 1966, 1967/1, 1967/2, 1443/2, 1441/3, 1441/1, 1425/2, 1425/1, 1424, 1427, 1428, 1429, 1421/7, 1421/1, 1421/3, 1421/4, 1418, 1419, 1407/2, 1407/1, 1406, 1395/1, 1394, 1397/3, 1397/2, 1372, 1373, 1375/5, 1375/4, 1375/1, 1375/2, 1368/1, 1367/1, 1367/2, 1367/3, 1368, 1363, 1333, 1337/2, 1336, 1364/1, 1364/2, 1345/2, 1346, 1347, 1349, 2000, сече 2003, наставља 2002, сече 2003, наставља 2018, 2217/4, 2223/3, 2223/1, 2223/2, 2224/3, 2224/2, 2225/2, 2225/4, 2225/1, 2226/2, 2226/1, 2243/1, 2243/2, 2240/2, 2366/2, 2361, 2360, 2356/2, 2357, 2343, 2346/1, 2343, 2292, 2290/4, 2290/3, 2260, 2266/2, 2267, 2268, сече 2265, наставља 2269/1, 2281/4, 2281/5, 2281/2, 2281/6, 2273/1, 1233, 1234, 1236, 1238/1, 1244/6, 1243, 1246, 1239, 1253/2, 1253/1, 1252, 1250/4, 1250/5, 1250/4, 1208/3 ~ 106 м, сече 1208/3, 1208/2, наставља 1206/3, 1206/2, 1205/4, 1205/3, 1205/2, 1193/3, 1193/2, 1194/1 ~ 27 м, сече 1194/1 до тремеђе 1194/1, 1169/3 и 1169/1. Наставља границом к.п. 1169/3, 1171/15, 1171/14, 1169/5, 1171/17, 1177/1, 1178, 1176, 1181/1, 1181/2, 1182/2, 1182/3, 1182/2, 1181/2, 1034/2, 1041/5, 1041/2, 1041/6, 1041/7, 1041/10, 1041/11, 1041/1, 1039/1, 1040/2, 1041/1, 1050/10, 1050/11, 1050/8, 1029/2, 1029/4, 1029/5, 1024/2, 1021/2, 1021/7, 1023/5, 1023/4, 1023/5, 1023/6, 1023/7, 1023/8, 1023/1, 1022/1, 1020/2, 1020/1, 1020/8, 1019/16, 1019/15, 1019/8, 1019/3, 1019/7, 1019/6, 1019/13, 1019/1, 1015/5, 1015/4, до тремеђе 1015/4, 1016/1 и 1015/1. Сече 1015/1, 1015/6, 1015/7, 1013/3, 1005 до тремеђе 1005, 987 и 986, Наставља 986, 989, 991, 993/1, 992/2, 993/1, 993/2, 993/3, 994, 996/1, 996/8, 996/7, 996/9, 996/7, 996/8, 997/8, 958/13, 958/5, 957/1, 956, 939, 940, 941/1, 941/2, 941/1, 965/2, 950, 949/1, 946, 949/1, 920/3, 920/2, 919, 926/1, 926/2, 928/1, 930/3, 930/2, 709, 708, 711/1, 711/2, 717/1, 718, 708, 715/1, 745, 740/1, 739, 737/1, 671, 670, 660/2 сече 669/1, наставља 481, 480, 487, 488, 513, 495, 488, 487, 480, 481 ~ 56м, сече 481, наставља 491, 736, 777, 734, 730, 729/4, 729/3, 729/2, 729/2, 728/1, 725/1, 724/1, 724/2, 759/2, 757/1, 761, 763, 764/1, 776/1, 776/2, 781/1, 782/1, 782/3, 783, 784, 804/1, 804/5, 804/2, 803/2, 803/1, 799, 800/3, 800/4, 800/5, 849, сече 842, наставља 844, 846/2, 846/1, 836/8, 836/11, 836/5, 834, 833, 829, 828/2, 445/2, 445/1, 442, 441, 438/2, 438/1, 507/2, 507/1, 506, 505, 501, 499, 361, 362, 363, 422, 424, 425, 424, 423, 367/1, 366, 367/2, 367/2, 369/1, 371/3, 371/1, 372/1 до почетне тачке.

2. Граница полази од тремеђе к.п. 2313, 2312 и 2310 и наставља границом к.п. 2312, 2311, 2314, 2316, 2320, 2302/2, 2297, 2296, 2299, 2293/1, 2293/2, 2294, 2295, 2296, 2325/1, 2321, 2324/2, 2477/1, 2479, 2497, 2499/3, 2502/2, 2504, 2503, 2502/1, 2518/2, 2518/1, 2516/4, 2516/1, 2516/3, сече 2514/1, наставља 2515, сече 2514/1, наставља 2514/3, 2556/3, 2555, 2554/1, 2551, 2548, 2546, 2545/1, 2543/1, 25400/3, 2541/3, 2541/6, 2541/7, 2539/5, 2539/6, 2539/8, 2537/1, 2536/1, 2534/1, 2533/1, 2531/2, 2531/1, 2657/17, 1082, 1083/2, 1083/1, 1083/5, 2657/21, 2657/22, 2657/23, 2657/24, 1086/2, 1085/1, 1087/2, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1099/4, 1100, 1102, 1104, 1105, 1106, 1107/2, 1110/1, 1111, 1126/1, 1122/10, 1122/4, 1122/10, 1122/4, 1121/5, 1121/3, 1116/1, 1118, 1119/2, 1128/2, 1128/11, 1128/12, 1130/1, 1130/2, 1130/14, 1130/1, 2526/1, 2524, 2522/1, 2522/5, 2522/4, 2521/4, 2521/3, 2521/1, 2521/2, 2500/2, 2500/1, 2499/1, 2499/2, 2496/1, 2496/2, 2480/1, 1140/3, сече 1140/2 и 2313 до почетне тачке.

3. Граница полази од тремеђе к.п. 2441, 2457 и 2440 и наставља границом к.п. 2457, 2426, 2430, 2434, 2433/1, 2433/2, 2435, 2520/3, 2520/2, 2520/1, 2521/3, 2604/2, 2605/2, 2605/1, 2605/4, сече 2609, наставља 2608/2, 2608/1, 2606/1, 2439, 2437, 2440 до почетне тачке.

4. Граница полази од тремеђе к.п. 1057, 1051/3 и 1059/14 и наставља 1059/3, 1055/5, 1055/1, 1055/4, 1052/12, 1052/13, 1052/7, 1052/10, 1052/15, 1054/4, 1059/6, 1059/7, 1059/10, 1059/9, 1059/3, 1059/11, 1059/14, 1059/13, 1059/8, 1059/13, 1059/14 до почетне тачке.

Опис границе грађевинског подручја КО Доња Трешњица

1. Граница полази од тремеђе к.п. 1922/1, 1916 и 1915/4 и наставља границом к.п. 1922/1, 1920, 1917/1, 1920, 1930, 1929, 1941, 2003, 2002, 2072/1, 2071, 2070, 2072, 2072/1, 2072/2, 2073/1, 2073/2, 2074/1, 2074/2, 2075, 2076, 2082/1, 2082/2, 2083, 2088/3, 2088/4, 2088/5, 2088/2, 2088/6, 2148/1, 2148/4, 2148/3, 2148/2, 2148/6, 2329, 2314/2, 2314/3, 2314/4, 2314/1, 2155/2, 2156, 2161, 2162, 2163, 2166, 2178, 2179, 2175/1, 2193/1, 2196/2, 2197/1, 2200/1, 2196/2, 2195/1, 2215, 2214, 2213, 2533, 2526/3, 2526/2, 2526/1, 2525, 2227/1, 2227/2, 2229, 2231/1, 2512/2, 2512/1, 2507, 2505, 2504, 2563/2, 2255, 2254/1, 2252, 2253, 2256, 2263/2, 2262/1, 2266, 2200, 2271, 2272, 2274, 1280/1, 1289, 2246/1, 2403, 2402, 2401, 2400,

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

2416/1, 2417, 2384, 2383, 2307, 2308, 2334/1, 2355/1, 2344/1, 2341/2, 2329, 2305, 3002, 2003/1, 658, 652, 658, 2003/1, 2002, 2001, 661, 683, 686, 684, 680, 684/1, 692/1, 721/1, 721/2, 722, 723, 724, 725/2, 726, 727, 728, 712/2, 712/4, 708, 710, 1910, 1912, 1915/1, 1914/2, 704, 706, 714/1, 715, 702/2, 1922/1 до почетне тачке.

2. Граница полази од тромеђе к.п. 2499, 2500/2 и 2500/1 и наставља границом к.п. 2499, 2498/1, 2498/2, 2498/1, 2500/4, 2500/3, 2500/2 до почетне тачке.

Опис границе грађевинског подручја КО Мали Зворник (ван обухвата ГП)

1. Граница полази од тромеђе к.п. 64/4, 63 и 65 и наставља границом к.п. 64/4, 64/3, 64/2, 64/1, 62/1, 62/3, 62/11, 62/5, 62/7, 62/5, 63 до поч. тачке.

2. Граница полази од тромеђе к.п. 89/11, 89/8 и 89/9 и наставља границом 89/9, 91, 92/3, 92/5, 92/4, 92/6, 175/4, 92/6, 92/4, 92/3, 92/2, 91, 89/10, 89/7, 89/11 до поч. тачке.

Опис границе грађевинског подручја КО Радаљ

1. Граница полази од тромеђе к.п. 494/2, 492 и 498 и наставља границом к.п. 494/2, 494/1, 493/3 сече 515 и наставља 514/3. Сече 3778 и наставља 472/2, 474/1, 475, 480, 479, 630/8, 629/2, 629/1, 627/2, 625, 623/1, 622, 626/4, 626/3, 635, 634/3, 634/1, 635, 636/1, 686/1, 674/4, 674/3, 674/1, 674/5, 680/13, 672/3, 672/2, 671/1, 668, 667, 663/1, 663/2, 439, 443, 441/1, 440/1, 430/1, 429, 428, 427, 423/1, 423/2, 423/3, 423/2, 423/1, 427, 428, 429, 430/1, 440/1, 440/2, 441, 443, 3770 ~ 12 м, сече 3779, наставља 2511/4, 2511/1, 2511/2, 2510/2, 2510/1, 2509 до тромеђе 3777, 2509 и 2508. Сече 3777 и наставља 2518/1, 2518/3, 2521/1, 2531/2, 2531/3, 2531/1, 2531/5, 2531/4, 2540/1, 2540/7, 2560/1, 2560/5, 2560/13, 2560/7, 2560/19, 2560/16, 2562/1, 2562/8, 2577/3, 2577/2, 2577/1, 2577/4, 2576/4, 2576/3, 2588/2, 2600/1, 2603/4, 2600/3, 2600/7, 2600/6, 3777, 2578/6, 2578/10, 2579/2, 2579/1, 2578/12, 2578/1, 2577/2, 2577/3, 2562/1, 2562/4, 2562/1, 2503/12, 2503/13, 2503/24, 2503/2, 2503/21, 2503/11, 2503/16, 2503/10, сече 3777, наставља 2560/2, 2560/3, 2566/2, 2566/1, 2566/3, сече 3579, наставља 2531/4, 2531/11, 2531/10, 2531/9, 2531/6, 2531/1, 2531/3, 2531/2, 2521/2, 2521/3, 2521/4, 2521/1, 2518/3, 2518/1, сече 3777 наставља 2507/1, сече 3755 наставља 2389, 2388/1, 2388/4, 2388/5, 2387/1, 706/3, 706/2, 706/1, 705/2, 705/1, 704/3, 704/2, 704/1, сече 3779 наставља 664, 665, 666/1, 666/2, 666/4, 666/3, 667, сече 3736, наставља 708/3, 708/1, сече 3777, наставља 711/1, 712/8, 712/7, 712/6, 712/1, 712/5, 712/4, 712/3, 713/1, 715. сече 3738, наставља 738/1, 738/2, 737, 735/1, 733, 731/2, 731/3, 728/1, 728/2, 729, 730, 750, 2348, 2347, 2346, 2345, 2344, 2343, 2340, сече 2319 наставља 2313, 2318, 2317, 2315/1, 2116, 2115, сече 2319, наставља 2335, сече 2319, наставља 2113, 2111/3, 2007/2, 2124/2, 2124/3, 2125, 2126, 2128, 2130/6, 2133, 2132/1, 2132/3, 2121, 2119/1, 2277/1, 2289, 2288, 2286, 2285, 2284, 2300, 2299, 2297, 2308/1, 2307, 2429/1, 2429/3, 2429/2, 2432/2, 2432/3, 2433/2, 2433/3, 2433/4, 2433/3, 2433/2, 2434/2, 2434/1, 2447, 2448, 2256, 2258, 2259/1, сече 3753 и наставља 2245/2, 2235/1, 2233/1, 2198, 2232, 2196, 2193, 2192/1, 2192/6, 2193/2, 2179/2, 2179/3, 2179/4, 2179/5, 2179/6, 2179/7, 2184/4, 2189, 2185, 2186, 2187/1, 2187/2, 2210/1, 2210/2, 2212, 2215/2, 2215/1, 2220, 2221, 3117/1, 3117/4, 3118, сече 3781, наставља 3141/1, 3142/1, 3143/1, 3141/2, 2214, 2218, 2211, 2210/2, 2094, 2095/1, 2095/2, 2085/1, 2076, 2058/2, 2058/6, 2058/4, 1870/2, 1870/3, 1862/3, 1883/1, 1884, 1878, 1872, сече 3748, наставља 2031, 2032, 2035, 2036, 2043, 2044, 2045/1, 2045/2, 2045/1, 2044, 2042/1, 2037, 2036, 2035, 2032, 2029, 1924/1, 1924/2, 1924/1, 1923, 2030/2, 1877, 1878, 1885/5, 1893/2, 1893/1, 1894, 1906/6, 1906/4, 1906/1, 1906/2, 1906/3, 1906/6, 1909, 1908, 1748, сече 3777, наставља 1758/1, 1757/1, сече 3777, наставља 1756, 1755, 1754/2, 1754/1, 1753, 1752, 1751/1, 1751/2, 1751/3, 1751/4, 1735/3, 1735/2, 1735/1, 1737/1, 1737/2, 1737/3, 1738, сече 3478, наставља 1701, 1698, 1697, 1702, 1710/1, 1711/2, 1712/2, 1712/1, 1095/1, 1716/1, 1716/2, сече 1715 наставља 1711/3, 1719, 1720, 1657/1, 1657/2, 1658/2, 1658/1, 1659, 1647, 1646, 1639/2, 1642, 1617/2, 1619, 1623, 1624/1, 1626/2, 1626/1, 1627/1, 1626/1, 1626/2, 1624/1, 1603/5, 1603/4, до тромеђе 1603/4, 1603/7 и 1603/3. Сече 1603/3, 1603/2, до тромеђе 1603/2, 1609/2 и 1610. Наставља 1610, 1609/2, 1611, 1594/3, 1505, 1593/3, 1592, 1591/2, 1575/4, 1575/4, 1551, 1550, 1551 сече 3783, наставља 1538, 1537, 1518, 1516/3, 1516/4, 1516/1, 1505, 1510/2, 1486, 1487, 1473, 1483/1, 1474/3, 1478/6, 1478/7, 1478/3, 1442, 1443, 1442, 1441, 1440, 1438/3, 1432/1, 1432/2, 1435/2, 1435/1, 1411/2, 1411/3, 1411/4, 1411/6, 1411/1, 1409, 1299, 1301/2, 1303, 1304/9, 1304/8, 1304/12, 1304/11, 1304/7, 1275/1, 1275/2, 1275/3, 1276/1, 1276/2, 1260 ~ 98,5 м, сече 1260, наставља 1260, 1271, 1270, 1269/4, 1218/3, 1218/2, 1215/2,

1220/4, 1220/3, 1220/2, 1220/1, 1223/1, 1224, 1223/3, 1222/2, 3777, 1181, 1180, 1170, 1176/3, 1176/2, 1176/8, 1176/1, 1176/4, 1175/2, 1175/1, 1174/1, 1173, 1163/2, 1162, 1163/3, 1160/3, 1160/6, 1160/4, 1160/5, 1160/9, 1160/7, 1152/2, сече 1182, наставља 1176/5, 1177, сече 1182, наставља 1151, 1150/4, 1151/1, 1151/5, 1149/1, 1150/1, 1150/3, 1153/1, 1153/4, 1119/1, 1118/2, 1118/1, 1108, 1110/3, 1113, 1100/1, 1100/2, 1098/1, 1052/8, сече 3735, наставља 1121/1, сече 1121/2, наставља 1122/1, 1123/1, 1123/2, 1124, 1128, 1125, сече 3735, наставља 960/2, 960/1, 960/2, сече 3734, наставља 1077/2, 1077/3, 1074/1, 1074/4, 985, сече 3734, наставља 954, 953/2, 953/1, 947/3, 947/1, 946, 945, 907/1, 904/1, 904/2, 902/4, 902/2, 902/1, 901/4, 894, 885/1, 885/2, 885/6, 885/4, 885/3, 885/7, 885/5, 884, 883, 549, 551, 554, 555, 556, 862, 860, 818/1, 818/3, 824, 774, 775, 776, 777/2, 789/1, 792/4, 792/2, 792/1, 793/3, 793/2, 793/1, 795/2, 796/1, 800/1, 801, 804/2, 800/3, 800/1, 806/2, 783, 782/1, 781, 812, 814, 813, 812, 811, 810, 781, 806/2, 800/1, 569/1, 569/2, 571/2, 572, 573, 576, 580/1, 591, 588/2, 588/1, 584/1, 585, 599/1, 598, 597/2, 598, 615, 616/1, 616/2, 614/2, 612/2, 612/1, 510/1, 511, 506/9, 506/8, 506/4, 506/3, 504/1, 496, 495, 494/3, 494/2 до почетне тачке.

2. Граница полази од тромеђе к.п. 2585/9, 2585/8 и 2702 и наставља границом к.п. 2585/9, 2585/13, 2585/10, 2583, 2585/5, 2585/6, 2585/16, 2585/3, 2585/8 до почетне тачке.

Напомена 1: У грађевинско подручје не улазе парцеле које су у поручју које полази од границе к.п. 875/1, 1008/3 и 1007 и наставља границом к.п. 875/1, 875/2, 875/3, 874/1, 874/6, 868, 867/4, 867/1, 867/5, 864/3, 848, 854, 849, 846/3, 845/2, 845/1, 847/1, 848, 1827/1, 1820/1, 1821, 1820/1, 1813, 1810, 1794/4, 1794/6, 1794/5, 1794/3, 1794/2, 1794/1, 1793/4, 1794/1, 1794/2, 1015/2, 1015/3, 1010/3, 1010/2, 1010/1, 1021, 1003, 1026/1, 1026/2, 1026/4, 1026/7, 1026/9, 1025/4, 1030, 1044, 1045/2, 1052/2, 1053, 1034/2, 1034/1, 1036/2, 999/1, 1061/3, 1061/2, 1063/2, 1067, 1079/3, 1079/1, 1081/3, 1078/2, 1078/1, 1081/2, 1074/8, 1074/2, 986/1, 986/2, 989, 992, 998, 996, 1006, 1008/3 до почетне тачке.

Напомена 2: У грађевинско подручје не улазе парцеле које су у обухвату поручја које полази од границе к.п. 2356/1, 738 и 764/2 и наст. гр. к.п. 738, 2360, 2362, 2342/2, 2341/2, 2341/3, 2341/1, 2334, 2333/1, 2333/2, 2332, 2331/1, 2330, 2329, 2323, 2322, 2356/1 до почетне тачке.

Напомена 3: У грађевинско подручје улази к.п. 470.

Опис границе грађевинског подручја КО Сакар

Граница полази од тромеђе к.п. 104/1, 110/1, 111/1 и наставља границом к.п. 111/1, 112, 115/4, 115/1, 119, 120, 123/3, 12/2, 128, 129 ~ 30 м, сече 131 и наставља 150 ~ 37 м до тромеђе 131, 150 и 148. Даље наставља границом к.п. 150, 145, 144/2, сече 619/2, наставља 214, 215, 224, 223/6, 224, 233/2, 234, 235, сече 204 и наставља 246/2, 244, 242, 244, 245, 240/1 ~ 65 м, сече 240/1 до тромеђе 240/1, 240/2, 254. Наставља 240/1, 255, 271, 272/1, 273, сече 640 наставља 284, 288, 290/2, 290/1, 294/1, 295, 296, сече 620 и наставља 308, 304/4, 302, 304/1, 305/1, 367/5, 367/4, 367/3, 362, 351, 436/3, 436/2, 345/7, 345/4, 441, 443, 535, 537, 538/2, 538/3, 599, 608, 600/1, 610/1, 610/2, 609/4, 600/1, 609/3, 600/1, 611/3, 603/1, 695/1, 603/2, 603/1, 603/2, 674/2, 674/1, 673/1, 562, 558/1, 557/1, 557/3, 555/1, 509/1, 511/1, 486/1, 487/1, 490, 492/1, 493/1, 494/1, 495/1, 498/4, 479, 499/3, 500/1, 500/3, 475/7, 475/6, 475/4, 411/3, 411/1, 418/12, 411/1, 411/7, 402/1, 405/4, 409/10, 409/3, 409/9, 409/2, 409/1, 414/9, 414/2, 414/4, 414/10, 414/1, 417/1, 418/3, 418/4, 418/1, 420/11, 420/9, 420/8, 420/1, 420/3, 121/2, 421/1, 384/1, 382/1, 384/4, 380/4, 380/3, 379/1, 379/2, сече 620, наставља 61/2, 59/3, до тромеђе 58/2, 59/2 и 59/3. Сече 58/2 и наставља 58/2, 81/1, 81/13, 81/12, 81/11, 48/6, 48/1, 47, 5, 4, 5, 3/2, 3/1, 48/1, 48/2, 48/5, 86/1, 86/5, 6/7, 6/1, 90/1, 89/2, 101/4, 101/15, 101/14, 101/13, 101/12, 101/3, 101/18, 105, 106, 106/1, 100, 110/1 до почетне тачке.

Напомена: У грађевинско подручје не улазе парцеле које су у рејону који полази од тромеђе к.п. 530, 533/1 и 533/2, наставља границом к.п. 533/1, 540, 542, 549/5, 547/2, 549/2, 550, 533/1 до почетне тачке.

Опис границе грађевинског подручја КО Цулине

1. Граница полази од тромеђе к.п. 320, 318 и 317 и наставља границом к.п. 320, 321, 338 до тромеђе 338, 337 и 325. Наставља 338 ~ 10 м и сече 337, 336, 333. Наставља 333 ~ 376/2, 376/1, 375, 373, 372, 371, 369, 368, 361/2, 361/1, сече 423 и наставља 426, 436, 437, 439, сече 440, наставља 457, 455, 457, сече 423 и наставља 354, 352, 353/3, 351/2, 330, 470, 464, 509, 536, 534, 1761, 1762, 1763, 1838, 1734, 1735 сече 1838 наставља 1737, 1738/3, 1737, 1758/1, 1758/2, 1761, сече 532, наставља 535/1, сече 532, наставља 540, до тр. 532, 540 и 541. Сече 532 и 527, наставља 535/3, 546, 505, 467, 469/2, 472, сече 1837 наставља 475, 476, 478, 482, 481, 321, 320 до почетне тачке.
2. Граница полази од тромеђе к.п. 1805/1, 1796 и 1795 и наставља гр.к.п. 1796, 1797, 1798/1, 1804/2, 1804/4, 1802/1, 1802/2, 1823, 1824/5, 1821, 1820/1, 1818/1, 1817/1, 1816/1, 1815/1, 1814/1, 1815/1, 18166/1, 1817/1, 1817/2, сече 2227 и наставља 1811, 816/1, 1804/1, 1814/8, 1808/4, 1808/5, 1806, 1805/1 до почетне тачке.
3. Граница полази од тромеђе к.п. 1544, 1543 и 1549/2 и наставља границом к.п. 1549/2, сече 1836/1 наставља 1701, 1697/1, сече 1836/1, наставља 1696, 1695/1, 1692/3, 1692/5, сече 1836/1 наставља 1692/2, 1725/2, 1725/3, 1725/2, 1692/2, 1692/6, 1692/4, 1696/6, 1690/2, 1677/2, 1702/2, 1549/1, 1548/1, 1548/2, 1547/2, 1548/3, 1534/3, 1546/3, 1532/4, 1529/4, 1527, 1523, 1520, 1519, 1518, 1517, 1516, 1515, 1513/2, 1511/2, 1579/2, 1524, 1579/2, 1473/4, 1473/2, 1513/1, 1514, 1508/1, 1497, 1493, 1565/3 до тромеђе 1565/3, 1493 и 1564. Сече 1493 наст. 1497, 1498. 1536, 1537, 1538, 1589, 1544 до почетне тачке.
4. Граница полази од тромеђе к.п. 1012, 1011 и 1014 и наставља границом к.п. 1012, 1009/1, 1008/2. 1008/1, 996, сече 1533 и наставља 1048, 1054, 1056, 1057, 1056, 1054, 1048, 1047, 1046, 1044/1, 1044/3, 1044/4, 1044/2, 1043, 1042, 1041/2, 1041/1, 1038/1, 1038/2, сече 1827 наставља 1924/2, 2924/3, 1184/1, 1184/4, 1187/1, 1187/2, 1187/1, 1184/4, 1184/1, 1125/7, 1125/8, 1924/5, 1922, сече 1827, наставља 1038/3, 1037/2, 1037/3. Сече 1027/4, наставља 1027/1, 1032/2, 1032/1, 1031, 1030, 1029/4, 1028/2, 1019/1, 1019/6, 1019/7, 1019/8, 1016/3, 1016/2, 1017/3, 1018/2, 1018/1, 1017/2, 1017/7, 1017/1, 1017/4, 1017/5, 1017/6, 1015/6, 1011 до почетне тачке.

Опис границе грађевинског подручја КО Читлук

1. Граница полази од тромеђе к.п. 274, 272 и 276 и наставља границом к.п. 272, 271, 273, 266, 265, 266, 264, 255, 250, 253, 252, 248, 247, 246, 243, 246, 247, 248, 249. Сече 299 наставља 329, 327, 321, 322, 324, 323, 318, 312, 309, 311, 310, 311, 303, 301, 305, сече 299 наставља 298, 291, 274 до почетне тачке.
2. Граница полази од тромеђе к.п. 964, 960 и 962 и наставља границом к.п. 960, 961, сече 989, наставља 947/3, 949, 955/1, 955/2, 954, 952/2, 952/1, 100, сече 989, наставља 984, 987. Сече 989, наставља 990, 991. Сече 998, наставља 999/4, 999/1, 999/3, 1000, 954, 955/2, 955/1, 949, 948, 946/1, 946/2, 942, 933/1, 939/2, до тромеђе 1002/2, 1002/1 и 939/2. Сече 939/2 наставља 937, 939/1, 939/4, 939/2, 922, 1006/1, 1011/1, 1011/2, 1007, 1008, 891/2, 891/1, 895, 898, 890, 902, 903, 905, 907, 868, 869, 908/1, 908/2, 910, 911, 914, 929, 931, 933/1, 933/2, 933/1, 956, 957, 963, 964 до почетне тачке.
3. Граница полази од тромеђе к.п. 1105, 1106 и 1113 и наставља границом к.п. 1105, 1100/5, 1100/4, 1100/3, 1009/2, 1009/6, 1087/1, 1087/2, 1087/3, 1087/4, 1087/14, 1081/1, 1079/5, 1079/6, 1079/7, 1079/8, 1079/9, 1194, 1223, 1224, 1222/5, 1219, 1217/6, 1217/2, 1217/3, 1217/2, 1217/4, 1219, 1230, 1236, 1231/8, 1231/6, 1231/7, 1231/5, 1231/4, 1231/3, 1228/6, 1228/5, 1228/7, 1228/8, 1228/9, 1228/8, 1227/2, 1227/1, 1227/5, 1227/1, 1228/7, 1228/5, 1228/2, 1231/2, 1233, 1239/2, 1232/1, 1232/4, 1232/5, 1232/3, 1232/5, 1232/4, 1232/1, 1240/6, 1241/6, 1241/7, 1241/5, 1241/3, 1237, 1236/1, 1230, 1221, 1222/2, 1222/1, 1192/6, 1192/4, 1192/3, 1192/1, 1193, 1161, 1294, 1080/1, 1087/14, 1087/6, 1087/3, 1087/2, 1087/5, 1087/18, 1099/4, 1099/1, 1100/4, 1100/2, 1103/1, 1103/3, 1107, 1111, 1130/4, 1130/3, 1120/2, 1130/1, 1139/5, 1139/4, 1140, 1139/4, 1139/5, 1130/1, 1120/2, 1130/3, 1130/4, 111, 1109, 1103/3, 1103/1, 1105 до почетне тачке.

4. Гранца полази од тромеђе к.п. 792, 794 и 520/1 и наставља границом к.п. 794, 799, 798, 807, 803, 806, 805, 783/3, 783/1, 781/1, 781/2, 809, 804, 803, 801/1, 799, 789, 758/4, 787/1, 758/4, 789, 791, 792 до почетне тачке.

5. Граница полази од тромеђе к.п. 599, 598 и 597 и наставља границом к.п. 599, 600, 599, 598, 593, 639, 642/1, 700/2, 705, 704, 703, 702, 697, 696, 691, 690, 689/2, 679, 678/2, 675/3, 675/2, 677/2, 667/1, 667/4, 666, 665, 668, 669, 674/2, 674/1, 674/3, 655, 653, 648/1, 637, 594, 958 до почетне тачке.

Напомена: У грађевинско подручје улазе парцеле бр. 529, 530/1 и 528, 531, 532.

II ПЛАНИРАНЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА

Реферална карта бр. 1

Просторни план општине Мали Зворник представља плански документ за административно подручје у његовим административним границама, и то за плански период до 2020. године. Овај план представља плански и правни основ за израду урбанистичких планова и урбанистичких пројеката на територији обухвата, као и за директну примену правила уређења и правила грађења овог Просторног плана, на подручју за које није предвиђена израда урбанистичког плана. Сви плански документи у даљем поступку планирања морају да буду усаглашени са Просторним планом и то у погледу: планских решења, правила уређења, грађења и заштите простора.

Основне намене површина у границама обухвата Плана су: грађевинско земљиште, пољопривредно и шумско земљиште и водно земљиште.

Грађевинско земљиште (изграђено и неизграђено - планирано за нову градњу), чине: највећи део планираног грађевинског подручја насеља, који представља организовану насељску целину; земљиште у грађевинским подручјима за изградњу објеката за одмор; и затечена домаћинства ван грађевинског подручја, где земљиште добијаја статус **грађевинског земљишта ван грађевинског подручја**.

Пољопривредно земљиште у обухвату Плана, представљају површине чија је основна намена пољопривреда.

Шуме и шумско земљиште је графички идентификовано на подлогама према топографској карти.

Водно земљиште престављају природни и вештачки водотоци: реке, потоци, канали и земљиште, које је у процесу комасације опредељено за изградњу канала (државна својина, корисник ЈВП „Србијаводе“).

У зонама у којима није предвиђена израда урбанистичких планова и не примењују се важећи урбанистички планови, могућа је директна примена Правила уређења и Правила грађења овог Просторног плана.

Простор општине Мали Зворник се глобално према позицији дели на:

- површине насеља
- површине изван насеља

Површине за развој и уређење простора се смештају унутар грађевинског подручја насеља и изузетно изван грађевинског подручја.

II 1. ПОВРШИНЕ ИЗВАН НАСЕЉА

Грађевине (објекти) изван грађевинског подручја (на површинама ван насеља) су:

- сезонски стамбени и економски објекти за властите потребе,
- радне зоне за експлоатацију руда и камена, на локалитетима и просторима предвиђени Планом,

- објекти у функцији примарне пољопривредне производње (објекти за смештај механизације, репроматеријала, смештај и чување готових пољопривредних производа, стаје за гајење стоке, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња, рибњаци и сл.); изузетно се ван грађевинског реона, на земљишту VI и више класе бонитета може дозволити изградња објеката чија изградња није дозвољена унутар грађевинских реона због повишених нивоа буке (сечење и обрада дрвета и камена, ћумуране, угоститељски објекти са извођењем музике уживо, станица за снабдевање горивом) као и објеката за прераду примарних пољопривредних производа (кланице, кафилерије, хладњаче и сл. већи производни капацитети за које не постоје просторне могућности унутар радних зона насеља)
- пословни комплекси и објекти, односно мање производне јединице за узгој пољопривредних и хортикултурних производа, као што су стакленици, пластеници (топле леје), објекти за аквакултуре, сушаре, рибњаци мањег капацитета, као и пратећих магацинија, надстрешнице, потребна постројења и опрема, инфраструктурни објекти и сл).
- узгајалишта дивљачи са пратећим садржајима,
- производне и прерађивачке објекте у оквиру утврђених радних зона,
- објекте путне привреде уз саобраћајнице, у оквиру саобраћајних коридора,
- објекте неопходне за спровођење заштите и коришћења заштићених природних добара, у складу са планом тог подручја,
- објекти везани за заштиту од елементарних непогода и
- објекти у функцији инфраструктурних система.

Производне и прерађивачке делатности морају да задовољавају све критеријуме прописане за заштиту природе и животне средине у погледу очувања квалитета земљишта, воде и ваздуха.

Изградња ван грађевинских подручја насеља вршиће се према условима утврђеним овим Просторним планом, у складу са Законом.

II 2. ПОВРШИНЕ НАСЕЉА

Постојеће грађевинско подручје насеља Мали Зворник и намена површина дефинисано је Генералним планом Малог Зворника до 2020.год, док за остала насеља општине грађевинско подручје није дефинисано (насеља су изграђена на грађевинском земљишту ван грађевинског подручја).

Просторним планом се задржава **грађевинско подручја насељеног места Мали Зворник**, уз могућност мањих **корекција, што ће се дефинисати кроз План генералне регулације насеља Мали Зворник**. На осталом делу територије (укључујући и преостали део КО Мали Зворник), **формирају се грађевинска подручја осталих насеља**, у складу са изграђеним постојећим стањем и пројекцијом развоја.

Саставни део Просторног плана јесу **Шематски прикази уређења сеоских насеља**, на којима су поред осталог, нанети предлози граница грађевинских подручја, као и локације затечених домаћинства ван грађевинског подручја. Иако је претежна намена површина унутар грађевинских подручја насеља становање, намене нису довољно диференциране или су тек у зачетку, тако да се у Шематским приказима насеља дају оријентационе графички границе типичних целина.

Правилима уређења и Правилима грађења за сваку типичну целину, дате су смернице за постепену диференцијацију приликом издавања локацијских дозвола, у складу са претежним стањем на терену. Зонама центара насеља имају се сматрати локације јавних објеката (школа, дом културе, месна канцеларија, амбуланта, црква) са наведеним кругом околних парцела.

III МРЕЖА НАСЕЉА, ДИСТРИБУЦИЈА СЛУЖБИ И ДЕЛАТНОСТИ

III 1. МРЕЖА НАСЕЉА

Реферална карта бр. 1 – Намена простора

Реферална карта бр. 2 – Мрежа насеља и инфраструктурни системи

Општина Мали Зворник је у Дринској долини, уз Државне путеве I реда (ДП I Б-21, Лозница-М. Зворник и ДП II -144, М. Зворник - Љубовија - Б. Башта Лозница). О релативној великој концентрацији насеља у овом појасу сведочи податак да се ту налази 8 насеља (67% од укупног броја насеља) и 83% укупног броја становника (према попису из 2002.). Осим општинског центра, већа насеља су и Доња Борина и Брасина, а преосталих 5 насеља (Сакар, који се у територијалном смислу може сматрати приградским насељем М. Зворника, затим Будишић, Амајић, Цулине и В. Река), карактерише изразито мали број становника (од 200-500), који чини свега 12,8% од укупног броја.

Природни потенцијали, без обзира на условно мали простор, различити су од насеља до насеља и такође имају битан утицај на њихов размештај и развој. Ово се пре свега односи на квалитет земљишта и рудне потенцијале, који неким насељима дају специфично место у општини.

Садашњу мрежу насеља чине 12 насеља, са изразитом територијалном поларизацијом просторног развоја, а њихов просторни размештај чини окосницу територијалног размештаја привреде и становништва Општине Мали Зворник. Осим линијске диспозиције насеља уз Дрину, остали део чини изразито неразвијену мрежу насеља (просечно, за целу општину: 1насеље/15,3km² или 6,5 насеља на 100km²).

Највећа концентрација насеља је у Дринској долини, уз Државне путеве I реда (ДП I Б-21, Лозница-М. Зворник и ДП II -144, М. Зворник - Љубовија - Б. Башта Лозница). О релативној великој концентрацији насеља у овом појасу сведочи податак да се ту налази 8 насеља (67% од укупног броја насеља) и 83% укупног броја становника (према попису из 2002.). Осим општинског центра, већа насеља су и Доња Борина и Брасина, а преосталих 5 насеља (Сакар, који се у територијалном смислу може сматрати приградским насељем М. Зворника, затим Будишић, Амајић, Цулине и В. Река), карактерише изразито мали број становника (од 200-500), који чини свега 12,8% од укупног броја.

У другој групи насеља, која су смештена источније у односу на Дрину и немају директну везу са државним путевима, су Радаљ и неколико веома малих насеља на јужном делу територије Општине (Д. Трешњица, Читлук и Вољевци). Иако друго по броју становника (2497 или 17,8% од укупног броја), насеље Радаљ је изразито разбијеног типа, али са развијенијим урбаним карактеристикама (на нивоу централних функција) у односу на сва остала насеља, на рачунајући Општински центар.

Општа одлика свих насеља (осим општинског центра) је да припадају линијском ("друмском") или разбијеном типу насеља, са пољопривредним површинама у самом насељу и око њега и са веома ниским густинама насељености. О недовољној развијености мреже насеља говори и чињеница да се још увек нису развили центри појединих група села, чијим би развојем дошло до интегралног процеса "урбанизације села".

У складу са предходно извршеним анализама, процена је да ће се у наредном планском периоду задржати постојећа хијерархија и мрежа насеља, коју чине:

А/. Општински центар - Мали Зворник: Највеће насеље општине према броју становника, које се по својим карактеристикама и садржајима приближава насељу урбаног типа. Мали Зворник представља функционални и развојни репер простора и мреже насеља на својој територији. Иако је просторни развој и правилно ширење изузетно оптерећено (често и онемогућено) геоморфо-лошким условима, као и нерационалним коришћењем простора у категорији становања (претежно индивидуални објекти са окућницама), све више је усмераван према израђиваној планској документацији и свеобухватном сагледавању проблема и налажењу решења за даљи развој. С

обзиром на малу удаљеност (око 3км), Општински центар има директан гравитациони утицај на насеље Сакар.

Б/. Центри заједнице села - Радаљ и Велика Река: Насеља поред локалног имају и шири функционални и развојни утицај у укупном подручју општинске територије. Имају карактер варошице, са особинама блиским урбаним насељима и представљају центре гравитационих зона за насеља са нижим нивоом опремљености. Радаљ је центар северне гравитационе зоне, са нешто бољом перспективом развоја и којем гравитирају Брасина и Доња Борина. Центар јужне гравитационе зоне је Велика Река, а овом насељу гравитирају остала већа места на овом делу територије Општине (пре свега Доња Трешњица и Цулине).

В/. Сеоски центри – Брасина, Борина, Доња Трешњица и Цулине: Сеоски центри су насеља руралног типа која због географског положаја и изграђене инфраструктуре имају локални значај и функционално гравитирају одговарајућим центрима заједнице села.

Г/. Примарна сеоска насеља – Амајић, Будишић, Читлук и Вољевци: Примарна сеоска насеља су насеља изразито руралног развијеног типа, са много малих, самосталних засеока, који су због лоше или неизграђене путне мреже, често и потпуно изолована.

Пажњу будућег развоја привлачи тенденција и даљег настављања овог тока, што би довело до даљег иселавања (пре свега депопулације) у једном броју малих села, што би изазвало двоструко негативне последице, ако се прекорачи мера која се предвиђа оптимумом просторно-привредног развоја.

У првом реду треба водити рачуна о значајном поскупљењу комуналне инфраструктуре и порасту непроизводних инвестиција, којим су оптерећени општински центри, што би значајно производно смањило и овако оскудну добит ове недовољно развијене Општине, а с друге стране не би се искористиле могућности разноврсног земљишног фонда и велики потенцијал пашњака за узгој сточарства, односно њива (ораница) за производњу воћа и других производа. Ово су компоненте које треба уградити у план општинске организације и коришћења простора.

Полазећи од фактора који утичу на урбанизацију и развој мреже насеља (демографски, економски, социјални, техничко-технолошки и други), основно стратешко опредељење **је препород мреже насеља општине**. Ова стратегија заснива се на стратешким развојним опредељењима појединачних фактора и међусобном утицају наведених фактора на развој мреже насеља у планском периоду.

Досадашња сазнања о потенцијалима и могућностима за развој показују да општина располаже реалним условима да се неке, блаже, негативне тенденције демографских, економских, социјалних, техничко-технолошких, саобраћајно-комуникационих и других фактора не само зауставе већ крену позитивним узлазним-убрзаним трендовима. Стратегија препорода мреже насеља Општине заснива се на следећим факторима и њиховој међусобној повезаности и условљености:

- **демографски** – заустављање емиграционих кретања, повратак становништва, пре свега оног дела који живи и ради у другим центрима земље, али и минорни део – у иностранству, пораст стопе природног прираштаја до стопе која обезбеђује нормалну репродукцију становништва;
- **економски** – бржи развој односно окончање приватизације (уз услов благовременог отклањања одређених негативних ефеката приватизације), рационализације и аутоматизације у секундарном сектору праћен развојем МСП; ревитализација примарног сектора, пре свега пољопривреде кроз већа улагања у реструктурирање примарне производње, производњу «здраве хране» и боље повезивање са прерађивачким капацитетима (на локалном нивоу али и шире), као и стимулisanje пољопривредних домаћинстава на укрупњавање поседа, па последично и до повећања доходности и профитабилности пољопривреде по активном становнику (који обавља занимање); интензиван развој услужног-терцијалног сектора и великог туристичког потенцијала;
- **социјално - еколошки**: како квалитет живота постаје све значајнији фактор локације становања и рада одређене компаративне предности општине (еколошке, и др.) могу доћи до пуног изражаја уз благовремено предузимање акција (маркентишких, едукативних, подстицајних и других) на стварању потребног амбијента;
- **саобраћајно - комуникациони** – правац државних путева Мали Зворник - Љубовија – Бајина Башта, као и мост на Дрини са граничним прелазом, стварају бројне претпоставке за развој и различите врсте уштеда (времена, средстава, енергије), потом телекомуникационе, које својом

доступношћу становницима општине отварају нове могућности за стицање знања, приступ информацијама и промени односа места становања и места рада.

III 2. ДИСТРИБУЦИЈА СЛУЖБИ И ДЕЛАТНОСТИ

Просторним планом РС дате су препоруке за организацију јавних служби према хијерархијском нивоу насеља:

- општински ниво: обавезно: центар за социјални рад, основно образовање, дом здравља, апотеке, библиотека, дом културе, дом омладине, народни универзитет, информатичке делатности и комуникације, отворени и затворени (покривени) објекти физичке културе; пожељно: домови за смештај деце без родитељског старања, за лица са функционалним и менталним сметњама, за стара лица, средње, више, и високо образовање, општа болница, центри за рехабилитацију и специјализована лечења, диспанзер медицине рада, ветеринарска станица, музеј, галерија, позориште, мањи спортско-рекреативни центри.
- насељски ниво: обавезно: предшколско образовање, основно образовање (у насељу или обезбеђен превоз до суседног места), амбуланта, дом здравља (у насељу или обезбеђен превоз до суседног места), библиотека, отворени објекти физичке културе; пожељно: центар за старе, апотеке, музеј, галерије, позоришта, дом културе, дом омладине, информатичке делатности и комуникације, отворени и покривени објекти физичке културе.

У дефинисању концепта нових/унапређених модела социјалног развоја на подручју општине приоритетне ствари су:

- 1) Подршка и реализовање **образовно-васпитних програма** којима се промовишу здрави стилови живота, нарочито деце и младих. Треба имати у виду да многи прописи и законска решења доприносе ширењу различитих здравствено небезбедних стилова живота, као што је, на пример, законско право на отварање коцкарница и кладионица у непосредној близини основних и средњих школа, несметана продаја алкохолних пића у близини ових ојеката и сл. Ова питања се могу уредити одлукама и прописима локалних власти.
- 2) Прилагођавање службе **здравствене заштите** демографским променама и обележјима. На подручју општине евидентни су све израженији токови старења становништва. С једне стране, према подацима за Општину, стопа хоспитализације особа преко 60 година старости је вишеструко већа код многих обољења, него младих контингента становништва. С друге стране, чињаница да око од $\frac{3}{4}$ становништва живи у осталим сеоским насељима (ван општинског центра), са субстандардним здравственим услугама и то, пре свега у погледу врсте услуга и квалитета.
Све ово указује да је неопходно изналазити одговарајуће модалитете здравствене заштите, пратећи особеностима локалних услова.
Основне поставке здравствене заштите и социјалне заштите старих особа базирају се на следећим принципима: примена превентивних метода с циљем смањивања губитака функционалних способности и продуживања виталности и здравственог стања; ефикасна просторна и временска доступност здравствених услуга ради благовременог лечења; тежиште у бризи о старим људима је на нестационарним облицима, односно задржавању старих и кућном окружењу што дужи, и организовање различитих услуга као што су службе за кућну негу и помоћ у кући, покретне здравствене службе и услуге, органозовања дистрибуција obroка и друге форме остваривања здравствених и заштитних услуга у кући-стану; и, укључивање различитих актера у мрежу бриге и заштите старих (организације цивилног друштва, локалне заједнице, добровољни рад и сл.).
- 3) Неопходно је развијање нових форми **предшколског смештаја** мањег капацитета, стимулисање организовања предшколских установа у просторима у стамбеним зградама (закуп станова, у сопственом стану, институционално умрежавање са обавезном лекарском и хигијенском контролом, организовани довоз хране и сл.), ширење предшколских установа у осталим сеоским насељима, као и подстицање и укључивање економског потенцијала породице у побољшање услова и програма предшколског образовања (јасно дефинисани критеријум за субвенције, партиципација за допунске и додатне активности, спонзорство). Разноврсни облици васпитања и заштите деце развијају се путем различитих облика рада који

се у нас остварују у недовољном обиму: укључивање других актера – организација цивилног друштва, приватних установа, асоцијација родитеља.

- 4) Интензивније коришћење механизма за смањење великих разлика у условима **обавезног образовања** који су последица разлика у опремљености школа, расположивим капацитетима, пратећим просторијама, као недовољног броја квалитетног наставничког кадра у подручним школама. Такви механизми су «покретне учионице» (аутобуси са компјутерима, лабораторијом, библиотеком), мобилни наставнички тимови и сл. којима се значајно побољшавају услови и квалитет обавезног образовања у малим подручним четвороразредним основним школама.
- 5) Увођење организованог, специјализованог превоза ученика, као вид повећања доступности обавезног образовања и рационалне организације мреже основних школа. Ова опција пружа могућности организовања **целодневне наставе** односно продуженог боравка у основним школама, као и усклађивање радног времена школе са радним временом родитеља.
- 6) Приликом планирања будућег развоја мреже објекта основног образовања, препоручује се норматив од минимално 20-30 ученика/подручној школи, мада је исказана потреба становништва и образовних установа, да се сви постојећи капацитети сачувају са истом или сличном наменом и да се у планском периоду и даље подржава дисперзована мрежа (макар то значило и мањи број ученика од препорученог). Као аргумент за овакву концепцију наводе се разлози лоше организације јавног превоза и лоше саобраћајне мреже (не постоје школски аутобуси за овакве потребе, путеви су у лошем стању), тако да би се евентуалном рационализацијом и гашењем појединих подручних школа постојећа ситуација још и погоршала, јер би ученицима и полазницима обавезне предшколске наставе била отежана доступност.
- 7) Подршка програмима **средњег образовања** који би били усклађени са интересима и развојним приоритетима регионалног подручја. Биће омогућено организовање тренинга и програма за наставника средњих школа ради подизања компететности за пружање нових знања у средњем образовању.
- 8) Подршка интегративним и интесекторским програмима **културних политика** којима би се одговорило на потребе интердисциплинарних захтева (уметничко образовање, културни туризам и сл.). Цивилни сектор је показао значајну креативност када је реч о разноликости, иновацији и различитим формама **повезивање сфере културе са образовањем**, друштвеним питањима и проблемима, медијима и сл. и у овом је значајнији од доприноса који су на овом плану оствариле јавне институције. Стога је важно олакшати приступ и повољније финансијске услове за организације цивилног друштва у области културе, непрофитне приватне организације и друге актере приликом конкурисања и коришћења простора у власништву локалних власти за остваривањем програма и пројеката у области културе.
- 9) У складу са државном Стратегијом управљања отпадом, **проблем управљања комуналним отпадом**, треба решавати у ширем просторним, функционалном и развојном контексту, а даље активности усмерити ка изградњи регионалне депоније и трансфер станице на територији Општине.
- 10) Успостављање општинске евиденције о индустријским загађивачима, отпадним водама и **спровођење плана мониторинга**, који би био основа за планирање конкретних активности у циљу побољшања стања и спречавање даљих нарушавања животне средине у свим њеним аспектима. И овај проблем је пожељно решавати на ширем нивоу, у сарадњи са суседним општинама.
- 11) **Израда развојних пројеката**, који би омогућили инвестирања у рехабилитацију насељских и привредних “brownfield” (“запуштених”) локација.
- 12) Утврђивање плана за **изградњу недостајућих комуналних објеката и комуналне инфраструктуре** за територију целе општине (јавна плаже, паркови и веће јавне зелене површине, зоне заштитног зеленила, зоне спорта и рекреације, зелене и евентуално сточне пијаце за гравитациона подручја ван насеља Љубовија и даљом изградњом водоводне, канализационе и индустријске канализационе мреже), као и све осталу потребну комуналну инфраструктуру.

Обезбеђивање основних комуналних услуга за већи део становништва са стриктним програмима приоритета, у циљу квалитетнијег живљења и здравије животне средине и као

суштинског предуслова за даљи развитак привредних и социјалних делатности локалне заједнице.

У складу са државном Стратегијом управљања отпадом, проблем управљања комуналним отпадом, треба решавати у ширем просторним, функционалном и развојном контексту, а даље активности усмерити ка изградњи или учешћем у изградњи регионалне депоније. спостављање општинске евиденције о индустријским загађивачима, отпадним водама и спровођење плана мониторинга, који би био основа за планирање конкретних активности у циљу побољшања стања и спречавање даљих нарушавања животне средине у свим њеним аспектима. И овај проблем је пожељно решавати на ширем нивоу, у сарадњи са суседним општинама.

Израда развојних пројеката, који би омогућили инвестирања у рехабилитацију насељских и привредних “brownfield” (“запуштених”) локација.

- 13) Решавање проблема приватних гробаља**, са основним циљем њиховог постепеног укидања и без могућности успостављања нових.

III 2.1.1. Заштита деце

Област деце је заштите обухвата негу, васпитање и организовани боравак деце узраста од 1-6 година и припрему за школу деце предшколског узраста. Према резултатима пописа из 2002.год.на нивоу општине, укупан број деце предшколског узраста је 1016, што чини око 7,2% популације.

У местима где се по пројекцији развоја очекује пораст становништва, као и у самом насељу Мали Зворник, овај проценат је већи и износи и до 7,6% популације. Од укупног броја деце у насељу Мали Зворник и већим насељима у Дринском приобаљу је смештено око 67,5%, што указује на различите територијалне потребе у задовољавању овог сегмента дечије заштите. Занимљиво је напоменути да је проценат ове популације релативно велики, чак и у местима где се према пројекцији развоја очекује стагнација или смањење броја становништва (од 8,0-9,1%).

Према постојећем стању, делатност деце је заштите и предшколског васпитања, обавља Предшколска установа “Црвенкапа“, као једина специјалистичка установа ове врсте на читавој територији општине.

Припремни предшколски програм реализује се у предшколској установи и просторијама Месне заједнице Доње насеље у насељу Мали Зворник, као и у 9 школа на територији читаве општине. Једина специјализовани објекат деце је заштите је у општинском центру.

По подацима за 2010/2011. у објекту предшколске установе у насељу Мали Зворник, борави 144 деце узраста 1-6 година, а програмом предшколске наставе обухваћено је још 45 деце (две класичне и једна мешовита група). Површина комплекса дечије установе у Малом Зворнику је око 3400m², а корисна површина је око 820m², што значи да капацитет објеката углавном задовољава урбанистичке нормативе (према добијеним подацима величина изграђеног простора је 5,7m²/детету, а потребно је 6,5-7,5m²/детету, док је величина комплекса 23,3m²/детету, а по стандарду је потребно 25-30m² отвореног простора/детету, од чега минимално 3,0m² травнате површине/детету), али не и потребе (око 15-20/год. деце чека на смештај). У осталим деловима општине, с обзиром на све мањи број деце, овај сегмент јавног сектора није рационално, а често и ни могуће усклађивати са нормативима. Осим у предшколској установи, припремна настава за школу је организована при основним и подручним школама као и у Месној заједници Доње насеље. Предшколску наставу у трајању од 4 сата/дневно, похађа још 86 деце (7 група). Предшколске групе функционишу у просторијама МЗ и основних и подручних школа и релативно су добро просторно распоређене али основни проблем је све мањи број деце.

Укупан број корисника дечије заштите, укључујући и програм припремне наставе је 275 деце (144-млађи узраст и 131 предшколски узраст), организованих у укупно 15 група, што према подацима Пописа становништва из 2002. представља само око 27% популације ове старосне групе.

Иако је у току тренд смањења броја становника, процена је да је проценат деце обухваћен овим видом социјалне заштите исти или нешто већи, с тим да је повећан број захтева за смештај деце у општинском центру, док се на осталим деловима територије број захтева смањује (проценат деце

млађег узраста, смештених у предшколску установу, за насеље Мали Зворник, је приближно око 34%).

У наредном периду може се очекивати исказивање захтева за изградњом или формирањем приватних установа дечије заштите или специјалних установа дечије заштите (деца са посебним потребама и др.). Обзиром на позитивне друштвене функције ове делатности, Планом је предвиђена могућност да се ови објекти могу градити у скоро свим зонама насеља.

III 2.1.2. образовање

Основно образовање

На територији општине образовно-васпитни рад обавља се на нивоу основног и средњег образовања. Мрежу објеката основног образовања чине: 5 основних/матичних школа ("Бранко Радичевић" у насељу Мали Зворник, "Никола Тесла" у Великој Реци, "Браћа Рибар" у Доњој Борини, "Стеван Филиповић" у Радаљу и "Милош Кљајић" у Амајићу) и 5 издвојених одељења/подручних јединица (у насељима: Брасина, Вољевци, Доња Трешњица, Мали Радаљ и Цулине).

Као последица промена у старосној структури становништва, у општини Мали Зворник, дошло је до осетног смањења броја ученика основних школа (од 1740 ученика у школској 2002/2003. години на 1055 ученика у школској 2010/2011. години). За само 7-8 година дошло је до пада популације школске деце за близу 39%. Према резултатима пописа из 2002. популација старосне групе од 7-15 година, на нивоу општине износи 1579 деце (око 11,2%). Према прикупљеним подацима, процена је да је учешће ове старосне групе пало на испод 8,0% од укупног броја становника општине. Проценат деце обухваћене основним образовањем је око 95%.

Постојећу мрежу објеката основног образовања карактерише једнак број основних и подручних јединица, са релативно великим бројем ученика у основним школама (укупно 943 ученика, 47 класичних и једно мешовито одељење, што чини око 89,4% популације 7-15 година) и изразито малим бројем ученика у издвојени одељењима, односно подручним јединицама (укупно 112 ученика, у 2 класична и 9 мешовитих одељења). Према подацима за текућу школску годину, број ученика у основној школи у општинском центру је 420, просечан број ученика у основним школама је 138, а у подручним је око 23 ученика.

Слика о опремљености подручја општине се битно разликује ако се анализирају капацитети само основних/матичних школа, на једној страни, или свеукупна мрежа објеката. У првом случају мрежа је веома сведена, школи гравитира 2-3 насеља (што је знатно испод републичког просека, који за централну Србију износи 1,4 насеља/школи), а број ученика по школи је рационалан само за основну школу у Малом Зворнику.

Укупна изграђена површина објеката у функцији наставе у основним/матичним школама, износи око 5600m², што је просечно изграђеног простора око 5,9 m²/ученику, односно површине комплекса око 67 m²/ученику (за малозворничку школу параметри износе: 4,9m² изграђеног простора / ученику и 16,7 m² површине комплекса/ученику). Ако се разматра комплетна мрежа, заједно са подручним школама, слика постојећег стања је другачија: мрежа је изазито дисперзована и далеко развијенија (једној школи гравитира 1,3 насељених места) али је истовремено просечан број ученика по школској јединици веома мали (105уч./шк.) и далеко испод границе рационалне и економичне организације. Просечна површина изграђеног простора је 6,8m²/уч. а величина комплекса 91,5m²/уч. Упоредивањем ових података са уобичајно коришћеним параметрима за димензионисање школских комплекса (8-10m²/уч.изграђеног простора и 25-30m²/уч. слободних површина; за рад у две смене параметри се удвостручују), може се закључити да постојећи капацитети у основним/матичним школама само условно задовољавају стандард. У основној школи у Малом Зворнику, треба обезбедити укупно око 1000m² изграђеног простора и око 3500m² школског комплекса, али уз услов рада у једној смени (за рад у две смене требало би дупли-рати капацитете, што се сматра нерационално). У осталим основним школама, треба обезбедити укупно око 1300m² изграђеног простора (капацитет постојећих школских комплекса увелико задовољава норматив), а у подручним јединицама због изузетно малог броја ученика, провера урбанистичких параметара је безпредметна.

Средње и више образовање

Према попису из 2002. популација од 15-19 година, на нивоу општине износи 1122 деце, или 8,0% од укупне популације (у местима где се по пројекцији развоја очекује пораст становништва, као и у самом насељу Мали Зворник, овај проценат је већи и износи од 8,0-8,5% од укупног броја становништва). Према пројекцији развоја, а имајући у виду даљи пад броја становништва, процењује се да ће проценат старосне групе 15-19 год. на нивоу читаве општине такође бити у паду, али са нешто повећаним процентом деце која уписују средњу школу, тако да за прорачун капацитета средњошколских установа треба рачунати са процентом од 5-6% популације. Према прикупљеним подацима оцењено је, да је тренутни проценат деце обухваћене средњим образовањем између 36-40% од укупног броја деце одговарајућег узраста.

На читавом подручју Просторног плана постоји само једна средњешколска установа - Средња школа у Малом Зворнику. На територији општине нема објеката вишег и високог образовања.

У наредном периоду може се очекивати исказивање захтева за формирањем приватних образовних установа или специјалних образовних установа (школе за децу са посебним потребама, музичке школе, струковне школе средњошколског и високог образовања и др.). Обзиром на позитивне друштвене функције ове делатности, Планом је предвиђена могућност да се ови објекти могу градити у скоро свим зонама насеља.

III 2.1.3. Здравствена заштита

У општини Мали Зворник примарну здравствену заштиту обавља Дом здравља Мали Зворник, са укупно 7 пунктова, који су размештени на територији читаве општине.

Према прикупљеним подацима, примарна здравствена заштита је организована у централној установи у насељу Мали Зворник, 2 здравствене станице и 4 теренске амбуланте (у преосталом делу општине). Централна установа са својим општим и специјалистичким службама опслужује читаву општину, а остале јединице мреже са сталном општом службом, имају релативно добар територијални распоред (здравственим станицама и теренским амбулантама директно је обслужено око 55% насеља, или око 7500 становника, а 45% (односно 5 насеља са око 2100 становника, што чини око 22% од укупног броја становника), нема никакав облик примарног здравственог сервиса). Укупан број здравствених осигураника, на нивоу читаве општине је око 14000. Најповољније здравствене услуге имају становници насеља М. Зворник (око 4800 становника, или 34%).

Дом здравља Мали Зворник је смештен у центру насеља и располаже капацитетом од око 1200m². Организација примарне здравствене заштите је у оквиру служби: општа медицина (теренска и лабораторијска служба), медицина рада (АТД и РО), хигијенско-епидемиолошка служба, гинекологија, педијатрија са патронажом, ултразвучни диспансер, стоматологија, служба хитне помоћи и специјалистичке службе (интерна, оториноларингологија, офталмологија, неурологија, неуропсихијатрија и пнеумофтизиологија). Како је искоришћеност укупног просторног капацитета максимална, велики проблем је недостатак простора. Провером капацитета Дома здравља, преко урбанистичких норматива (0,45m² БГП/становнику насеља и 0,04m² БГП/становнику гравитационог подручја), може се закључити да у овом тренутку, као и за пројекцију становништва до 2020., Дому здравља недостаје око 1300m² (преко 50% потребног капацитета објекта).

Здравствене станице и теренске амбуланте, које покривају преостали део територије општине имају задовољавајући просторни распоред, тако да је доступност становника гравитирајућих насеља мање-више равномерна (Здравствене станице су распоређене у већим насељима. Објекти су у малог капацитета (укупно око 600m²), у релативно добром грађевинском стању али лоше опремљени. Осим стоматолошких амбуланти, приватна медицинска пракса не постоји. Капацитети специјалистичке здравствене службе не постоје, тако да је становништво ову врсту услуга упућено на окружни и остале центре у окружењу.

Планом је потребно обезбедити норматив од 0,14 бгп/стан. и 0,02 бгп/стан. гравитирајућег подручја.

Може се очекивати у наредном периоду исказивање захтева за формирањем приватних здравствених установа. Обзиром на позитивне друштвене функције ове делатности, као и да се њиховим формирањем повећава ниво квалитета функционалног урбаног подручја, регионалног и националног центра, Планом је предвиђена могућност да се ови објекти могу градити у скоро свим зонама насеља.

Апотекарске установе

Снабдевање лековима обавља се преко ОЈ апотекарске установе Лозница у Малом Зворнику, смештене у близини Дома здравља и неколико апотека у приватном сектору. На територији општине, ван општинског центра, нема других апотекарских огранака.

Изградња објеката апотека се Просторним планом не ограничава и зависи искључиво од услова тржишта.

Ветеринарска медицина

Служба ветеринарске медицине је комплетно у приватном сектору, а обављају је две ветеринарске станице из Лознице и Љубовије и једна ветеринарска амбуланта из Малог Зворника. Све три јединице, теренским радом покривају читаву општину (између 2000-2500 домаћинстава). Укупни просторни капацитет објеката је око 250m².

Изградња објеката апотека се Просторним планом не ограничава и зависи искључиво од услова тржишта.

III 2.1.4. Култура и верски објекти

Објекти културе

Главни носилац и координатор културних догађања у општини је Библиотека “17.септембар” (бивши Дом културе), која је смештена у општинском центру. Библиотека је у потпуности преузела функцију бившег Дома културе и највећи део активности из области културе и уметности. У библиотеци је смештена Завичајна збирка коју чини библиотечки историјски материјал, везан за културно-просветно наслеђе Малог Зворника и његове околине. Библиотека има вишенеменску салу, капацитета око 200 места, позајмно одељење и читаоницу а у њеном саставу раде фолклорна, драмска, музичка и рецитаторска секција. Поред своје основне делатности, библиотека је организатор гостовања културно-уметничких друштава, позоришта, песничких смотри, ликовних изложби и других смотри, сусрета, такмичења и пратећих манифестација.

Као значајније културне манифестације могу се издвојити: Месец књиге са својим пратећим манифестацијама, Осмомартовска изложба народне радиности зворничког краја, која све више поприма међуопштински значај, Ликовна колонија и годишње изложбе ликовне секције, традиционална смотра рецитатора “Песниче народа мог”, Риболовачко-културна манифестација “Сомовијада”, која осим туристичко-рекреативних сарджаја, има и пратеће културне програме.

Мрежа објеката културе на осталом делу територије општине је релативно слабо развијена, тако да се мањи објекти у функцији културе (сеоски домови културе), налазе у насељима: Радаљ, Брасина, Будишић, Доња Борина, Доња Трешњици и Сакар (од ових објеката у функцији су једино Домови културе у Радљу, Будишићу и Сакару). Дом културе у Доњем насељу, у Малом Зворнику, такође није у функцији. Искоришћеност, опремљеност и употребљивост ових објеката је недовољна и неуједначена. Објекти су стари претежно 30-40 година, често ненаменски коришћени (месна заједница, шалтер поште, рекреативни и угоститељски садржаји и сл.) и највећим делом само повремено у функцији културе.

И поред релативно повољног просторног распореда, највећи проблеми су дотрајалост или неодржавање објеката и опрема, али и недовољно интересовање становништва за њихову ревитализацију и

поновно враћање у функцију. Задњих година постоји тенденција њихове реконструкције и ревитализације, како у физичком тако и у програмском смислу.

С тим у вези локална заједница, улаже напор за побољшање функционисања овог сегмента јавног сектора, тако се поред низа организованих манифестација, чија децентрализације и редовно одвијање у наредном периоду може значајно да поправи стање и функционисање мреже објеката културе, ради и на укључивању школске деце, учитеља и наставника, као и волонтера и донатора/промотера, чија би помоћ била добродошла.

Укупна површина објекта културе у насељу Мали Зворник износи око 750m² (што чини само 0,16m²/ста-новнику, односно 0,13m²/становнику за пројекцију раста становништва, уколико би капацитет објекта остао исти). Ако се узме у обзир број становника гравитирајућег подручја (практично читаву преосталу територију општине), може се закључити да је то знатно испод важећих норматива за овај део јавног сектора. Укупна површина свих објеката културе на сеоском подручју (ван насеља Мали Зворник) је око 1500m², што указује да просторни капацитети у насељима у којима постоје објекти, нису на задовољавајућем нивоу и такође далеко испод норматива.

Верски комплекси и објекти (објекти посебних јавних садржаја)

Већи део становништва општине Мали Зворник је православне хришћанске вероисповести, а Православна црква, је у проценту верника најзаступљенија (према попису из 2002.припадника православне вероисповести, је 93,5%).

Мрежа ових објеката је на читавој територији општине је добро развијена и у даљој експанзији а један од узрока и даљи услов развоја је изузетно културно, историјско и верско-духовно наслеђе овог краја. У обухвату плана постоји 6 православних цркава. Свакако треба издвојити цркву Св.Тројице у Доњој Трешњици, која је због свог изузетног значаја валоризована као споменик културе (непокретно културно добро). Поред ове, цркве су изграђене и у насељима Мали Зворник, Велика Река, Вољевци, Доња Борина и Радаљ, а у насељу Цулине је у изградњи.

Од верских објеката других вероисповести постоји Дамија са гасулханом (капелом) у Доњем насељу у Малом Зворнику и Мектеб (молитвена просторија) у насељу Сакар, која је повремено у функцији, у зависности од тренутних потреба. Према попису из 2002. проценат верника исламске вероисповести, је 4,23%.

Даља изградња верских објеката се због значаја за становништво подручја не ограничава Просторним планом уколико се ради о објектима традиционалних верских заједница и уколико њихов број и величина одговарају нормативима које пропише надлежно Министарство.

III 2.1.5. Социјална заштита

Како су облици социјалне заштите директно везани за центре и то једним својим делом за функције града, а другим за функције републике, сви постојећи носиоци социјалне заштите на територији општине Мали Зворник су лоцирани на територији градског насеља. Социјалну заштиту обављају следеће службе: Центар за социјални рад, ОО Црвеног крста, Национална служба за запошљавање, Републички завод за здравствено осигурање и Републички фонд за пензионо и инвалидско осигурање.

Центар за социјални рад

Као специјализована установа у систему социјалне заштите врши заштиту права и интереса грађана и њихових породица чиме се непосредно остварују различити видови њихове социјалне и правне заштите. За социјално угрожене породице, а у домену ткз. проширених права социјалне заштите, Центар даје једнократне помоћи у новцу и натури, а обезбеђује и права на накнаду трошкова превоза, покривање трошкова лечења, набавке уџбеника и интернатског смештаја ученика, привременог смештаја у хранитељске породице, едукације хранитељских породица и сл. Број корисника права на материјално обезбеђење и других материјалних права се повећава, што се

нарочито односи на незапослене радно активне особе, децу и омладину са угроженом породичном ситуацијом и остарела лица без породичног старања и средстава за живот.

Општински одбор црвеног крста

Својом делатношћу допуњава рад Центра за социјални рад, са активностима: организовање добровољног давања крви са анимацијом и едукацијом даваоца, социјални рад за домицијално становништво (донирање прикупљање и дистрибуција хуманитарне помоћи лицима и организацијама којима је помоћ потребна), васпитно-образовни рад на различитим социјалним програмима (патронажа и сл.).

РЗ за здравствено осигурање и РФ за пензионо и инвалидско осигурање

Основна делатност је пружање услуга у остваривању права на здравствену заштиту и права коришћења инвалидских и пензионих фондова.

Национална служба за запошљавање

Пружа услуге посредништва у запошљавању незапослених лица. Посебни видови социјалне заштите за стара лица (геронтолошки центри), за младе (домови за децу без родитељског старања, студентски и ученички домови), као ни социјална заштита за особе са отежаним функцијама, на територији општине не постоје. Постоје планови за оснивање Дома за смештај старих лица.

Општа карактеристика рада свих установа је добра организација рада и релативно добар просторни распоред али и недостатак радног простора за услове повећаних потреба. Укупна површина простора у функцији социјалне заштите је око 250м², што је недовољно. Недостатак простора показује и провера постојећих и рекапитулација потребних капацитета (за пунктове- 3м²/кориснику). Имајући у виду да је гравитирајуће подручје читава територија општине, према резултатима пописа из 2002. број становника преко 60 година старости је 2650, што представља око 19% становника (просечно, на нивоу читаве општине). Нарочито у јужном делу општине (Будишић, Велика Река, Доња Трешњица и Цулине) проценат становништва преко 60 година износи више од 22%, а у Цулинама скоро и 30%. Према пројекцији развоја становништва до 2020. овај проценат ће даље расти и то на читавој територији општине. Све ово указује на изразиту потребу формирања Геронтолошког центра.

Општа слика, према подацима добијених од надлежних служби, указује на повећање броја лица са социјалним потребама, као и на тренд “старења становништва“, и сходно томе потребе за организовањем нових сектора јавних служби или другачију организацију постојећих.

Приоритет у планском периоду траба да буде изградња објеката из недостајућих видова социјалне заштите, првенствено установа за смештај старих лица. Изградња објеката ових намена се Просторним планом не ограничава и зависи искључиво од могућности државне и локалне управе.

III 2.1.6. Јавно информисање и издаваштво

Јавно информисање није на задовољавајућем нивоу. Разлози су бројни, а пре свега конфигурација терена и недостатак средстава за постављање новог репетитора и побољшавање студијске и емисионе опреме. Локална радио станица, ДОО за информисање и радиодифузну делатност "Радио -Дрина", се тренутно налази у згради општине и емитује радио програм у трајању од 24 сати дневно. Са постојећом емисионом техником покрива око 60% територије општине. Уређивачки концепт обезбеђује благовремено и квалитетно информисање а главни део програма су сервисне информације. Студијска и емисиона опрема као и антенски системи (предајник се налази на репетитору Стари мост, на коти Каменита Ђевојка).

На подручју општине нема приватних ТВ-станица као ни новинских и издавачких кућа. Не постоји локално гласило, а на нивоу Мачванског округа, излазе листови "Глас Подриња", "Спорт у Подрињу" и Лозничке новине.

Изградња објеката ове намене се Просторним планом не ограничава и зависи искључиво од услова тржишта.

III 2.1.7. Спорт и рекреација

У области физичке културе на читавој територији општине, уочљив је недостатак наменских објеката активног спорта и рекреације -спортских сала и затворених или отворених терена за мале спортове. У насељу Мали Зворник, спортска сала Средње школе, фисултурна сала основне школе и отворени терени за мале спортове (рукомет, кошарка и мали фудбал), у оквиру школског комплекса, користе се пре свега за потребе школа, али и за рекреативце. У Горњем насељу, поред шеталишта уз Дрину, постоји спортско-рекреативна површина (тениски терен и мања атлетска стаза за атлетске дисциплине), која је само делимично у функцији.

Кад су у питању објекти на сеоском подручју, капацитети су сведени на терене за мале спортове у оквиру школских дворишта подручних јединица (изузетак је насеље Будишић, где се терен за мали фудбал налази уз обалу Зворничког језера и у време великих вода, углавном је поплављен). У насељима Брасина, Доња Борина и Радаљ, поред спортских игралишта у оквиру школског дворишта, постоје и фудбалска игралишта. Иако просторни капацитети дају велике могућности, сва ова игралишта су у лошем стању. На сеоском подручју не постоји ни једна спортска сала.

Свекупно гледајући, тренутни потенцијал за активан спорт су: две спортске сале, 11 асфалтираних терена на мале спортове, 5 травнатих терена, једна атлетска стаза и један тениски терен.

Поред фудбалског клуба "Јединство" из општинског центра, на територији општине активна су још четири аматерска фудбалска клуба са сеоског подручја: "Рудар" Брасина, "Младост" Доња Борина, "Гранит" Радаљ и "Велика Река" из Велике Реке. Од осталих спортова постоје: женски одбојкашки клуб ("Мали Зворник"), мушки одбојкашки клуб ("Јединство"), један клуб борилачких вештина (карате клуб "Српски соко", Будишић) и два шах клуба ("Младост" Доња Борина и "Гранит" Радаљ). Друштво за спорт и рекреацију инвалида, са својим Атлетским клубом параплегичара и осталих лица са инвалидитетом је верификовани члан Спортског савеза инвалида Србије. На подручју општине регистровано је око 500 спортиста, а све спортске клубове обедињује Спортски савез општине Мали Зворник. Изузетно је активно Ловачко удружење и Удружење риболоваца, (са преко 500 чланова) а Општинска организација спортских риболоваца "Дринско језеро" је суорганизатор "Сомовијаде".

Капацитети простора и објекти мирне рекреације су скоро потпуно неискоришћени иако захтевају релативно мала улагања. Нема уређених излетишта, шеталишта, марина, туристичких викенд насеља, кампова и сл. а јавна плажа (непосредно иза бране), практично и нема пратеће садржаје.

За разлику од предходних, коришћење простора активне рекреација ван урбане зоне је у великој експанзији, са све већом популаризацијом и динамиком развоја, што веома позитивно утиче на дефинисање идентитета општине Мали Зворник у оквиру региона.

Ово се пре свега односи на реку Дрину и Зворничко језеро, као највећи потенцијал Азбуковице и могућности њиховог коришћења за све врсте спортске рекреације на брзим рекама и језеру. Манифестација "Дринска регата", која се организује у сарадњи са општинама Љубовија и Лозница, представља најзначајније такмичење у воденим спортовима, а риболовно такмичење "Сомовијада" окупља риболовце и из суседних општина Србије и Босне и Херцеговине.

Осим риболова, ту су и спортови на води: пливање, кајак и кану на мирним водама, сплаварења и ост. Бициклистичке и џип-руте конципиране су тако да повезују четири општине: Лозничку, Крупањску, Љубовијску и Малозворничку. Званично их ма 19, све су обележене, класификоване и релативно лако доступне. На територији општине Мали Зворник постоје две руте (Амајић- Доња Трешњица-Планина -Орашац и Дрина-Радаљ- Шарена буква). Руте су врло практично трасиране, тако да их у целини или у деловима могу користити пешаци, планинари и теренска возила.

Даља изградња објеката спорта и рекреације се због значаја ове функције за становништво подручја не ограничава Просторним планом и зависи искључиво од могућности локалне самоуправе или услова тржишта (уколико се ради о приватним инвестицијама).

Обзиром да су на сеоском подручју искључиво грађени фудбалски терени, приоритет има изградња терена и објеката намењених и другим корисницима: деци, омладини, женској и старој популацији: дечија игралишта, баскет и кошаркашки терени, рекреациони паркови и сл.

III 2.1.8. Јавне и комуналне службе, државна управа и администрација

Обзиром да је насеље Мали Зворник општински центар, службе државне управе, администрације, јавне и комуналне службе и предузећа су смештени на ужој или широј територији насеља.

Ове службе играју значајну улогу у задовољавању основним потреба становништва из домена јавног сектора, као што су: уређење и опремање градског грађевинског земљишта, одржавање комуналних објеката, градских улица и локалних путева као и осталих услуга из домена јавних и комуналних услуга, затим снабдевање и дистрибуција санитарне воде и енергената, обезбеђивање поштанско-телеграфског и телефонског саобраћаја и веза, одржавање катастра непокретности, изворни и поверени послови из надлежности републике и општине, судске и правосудне услуге и сл.

Од јавних и јавних комуналних предузећа и служби, на подручју обухвата плана раде: ЈКП "Дрина", ЈП "ПТТ саобраћаја" Србија (ЈПМ М. Зворник), "Телеком Србија", ИЈ М. Зворник, ЕПС "Електродистрибуција" Лозница (Пословница М. Зворник), РГЗ Служба за катастар непокретности М. Зворник, ЈП "Србија шуме" -Шумско газдинство Борања - Шумска управа М. Зворник (покрива и територију општине Љубовија). Од служби државне управе и администрације раде Општинска управа са свим својим службама (Одељење за пореску администрацију, привреду, урбанизам и инспекцијске послове и одељење за општу управу и друштвене делатности), Управа јавних прихода, ПЈ Мали Зворник.

Дисперзија објеката/јединица локалне управе и администрације је изузетно добра и равномерно покрива читаву територију општине, тако да постоји укупно 11 Месних заједница (две у Малом Зворнику) и 5 Месних канцеларија, које су распоређене по већим насељима, али својим радом покривају читаву општину. Бонитет и искоришћеност објеката, није на на задовољавајућем нивоу. Како није исказана потреба за повећањем капацитета објеката а с обзиром на тренд рационализације броја запослених у јавном сектору, па и у управи и администрацији, може се очекивати реорганизација или чак смањење броја месних заједница/канцеларија на читавој општини. Судске услуге пружа Основни суд Лозница преко Судске јединице Мали Зворник. Најближе више судске инстанце су у Шапцу и Београду.

На обезбеђивању и подизању нивоа јавне безбедности и пограничног прелаза, раде МУП, ПУ Мали Зворник и МУП, Управа пограничне полиције за странце и управне послове. Као једна од професионалних јединица Полицијске управе, делује Ватрогасно-спасилачка јединица Мали Зворник, која својим активностима покрива читаву територију општине. При граничном прелазу ("Каракај"), постоји Царинарница Шабац, Гранична испостава Мали Зворник.

Даља изградња објеката ове намене се због значаја ове функције за становништво подручја не ограничава Просторним планом и зависи искључиво од могућности републичке или локалне самоуправе или услова тржишта (уколико се ради о приватним комуналним службама).

Приоритет има формирање јаче мреже јавне управе на сеоском подручју са дислоцирањем одређених нивоа надлежности из градског центра.

III 2.1.9. Објекти и мрежа комуналне инфраструктуре

Већина постојећих комуналних објеката су од локалног интереса а њихов распоред је у зависности од затечених услова и природе комуналне делатности. Крупан развојни проблем на територији

општине представља изразита унутрашња поларизација у нивоу развијености мреже објеката комуналне инфраструктуре. У седишту општине и приобалним насељима уз Дрину, сконцентрисано је 8 насеља (67% од укупног броја насеља), око 83% укупног броја становника и лоцирани скоро сви значајнији привредни капацитети. Осталих 2/3 територије су брдско-планинска подручја са веома слабом инфраструктурном опремљеношћу што има за последицу високе трошкове обезбеђивања елементарне комуналне инфраструктуре. Стање дела изграђеног система, због дуготрајног недостатка средстава за њихово одржавање, није задовољавајуће.

▪ Зелене пијаце

Једина зелена пијаца је у Малом Зворнику, у западном делу Горњег насеља, величине од око 500м². По положају и величини простора, пијаца задовољава потребе али уз услов наменског коришћења и са допуном недостајућим садржајима (евентуално повећање броја тезги и њихово наткривање, уређење паркинга и сл.). На осталом делу општине не постоји ни једна зелена пијаца, као ни откупна станица за пољопривредне производе, тако да је потребно утврдити потребу за овом врстом објеката у подручју ван општинског центра, за појединачна већа насеља (пре свега уз Дрину) или у склопу вишенамених комуналних зона за гравитационо подручје.

▪ Сточне пијаце

На територији обухвата Плана нема сточних пијаца (најближе су у Љубовији и Лозници, на око 35-40км насеља Мали Зворник). Према ГП Малог Зворника до 2020.год. није планирана ова врста комуналних објеката.

У зависности од исказане потребе, сточну пијацу планирати ван обухвата ГП, на локацији која обслужује више сеоских насеља у окружењу, најбоље уз неке од путно доступних праваца.

▪ Гробља

Према Одлуци о сахрањивању и гробљима на подручју општине М. Зворник ("Сл гласник", бр. 07/2010), управљање, уређење и одржавање православног гробља у Малом Зворнику и дела гробља Воћњак у МЗ Доња Борина, врши ЈКП "Дрина", а гробљима припадника муслиманске вероисповести управља Исламска верска заједница, Одбор у М. Зворнику. У осталим насељима старају се Месне заједнице на чијим подручјима се гробље налази. Постојећа, приватна породична сеоска гробља, дужни су да одржавају сродници у складу са месним обичајима и наведеном Одлуком о уређивању и одржавању гробља и сахрањивању.

Према прикупљеним подацима, у Малом Зворнику постоји једно градско гробље, са православним и муслиманским делом, на локацији Доње насеље. Постојећи део православног гробља износи око 6100м², а новопланирани (за који постоји План детаљне регулације) треба да обезбеди још око 15700м², што би за очекивани морталитет и према пројекцији развоја становништва задовољило потребе за још око 12-15 година. Муслимански део малозворничког гробља износи око 2,32ха што у потпуности задовољава потребе за сахрањивањем овог дела популације. Укупна планирана површина градског гробља у Малом Зворнику је око 4,5ха.

На територији општине, ван општинског центра постоји још око 30 сеоских гробља, којима управљају Месне заједнице (Брасина, Будишић, Доња Борина, Доња Трешњица, Мали Зворник, Радаљ, Цулине и Читлук).

Укупна површина ових гробља у надлежности Месних заједница је око 10ха. У насељима Велика Река, Вољевци Амајић и Сакар нема јавних гробља (муслиманско гробље у насељу Сакар је ван редовне употребе).

Сва остала гробља су мања приватна породична гробља о чијем капацитету и локацијама нема званичних података, али се процењује укупна површина од око 2-3ха. Укупна површина гробља (без приватних), на територији општине је око 14,5ха. Изражен проблем представљају попуњеност капацитета и неразрешени имовинско-правни (својински) односи.

Формирање нових локација за гробља није забрањено овим Планом, али је условљено изградом Плана Детаљне регулације, одговарајућом анализом земљишта као и других потребних еколошких услова.

▪ Азили и гробља за животиње

На читавој територији општине не постоји ни један азил-прихваталиште за псе луталице и остале напуштене животиње, животињско гробље, као ни планираних површина за такве садржаје, иако

постоји потреба за његовим формирањем (на нивоу општинског центра и/или гравитационих подручја за целу територију).

Формирање нових локација није забрањено овим Планом, ако се предходно донесе План детаљне регулације и ако се одраде потребне анализе земљишта и испуне други потребни еколошки услови. Приоритет треба да представља формирање сточних гробаља по сеоским насељима или строго поштовање законских одредби о одвожењу лешева животиња у надлежне кафилерије.

▪ Депоније

На територији општине не постоји депонија а сакупљени комунални отпад се одвози на привремену депонију у Лозницу. За сада нема селектовања, као ни било каквог поступка рециклаже отпада. Сакупљање и одвожење отпада је контејнерског типа, с тим да се из општинског центра смеће одвози свакодневно, а из осталих насеља по потреби. Локације индустријског отпада, такође нису опредељене. Иако за локацију градске депоније “Вољевица” постоји потребна пројектна документација а планирана је и по Генералном плану Малог Зворника до 2020.год., простор није у функцији ни као привремена депонија. Локација депоније је на око 2 км јужно од центра насеља Мали Зворник, ван обухвата ГП, у катастарској општини Мали Зворник, валичине од око 2ha. Заједно са суседним општинама Љубовија и Крупањ, општина Мали Зворник је склопила споразум са Градом Лозницом о формирању Регионалне депоније на лозничкој територији (у току је израда студије за избор локације). По усвајању локације регионалне депоније и разрадом ППР-е Мали Зворник, определити по потреби локацију за претоварну станицу (трансфер станица), одн. рециклажно двориште (сабирни центар).

Осим комуналног, при раду Дома здравља се генерише и медицински/патоанатомски, хемијски, стоматолошки и фармацеутски отпад. Медицински отпад (искоришћени инструменти и санитетски материјал), се одлажу у наменске кесе и контејнере за инфективни отпад, који се посебно намењеним возилима за ову врсту отпада одвозе у Здравствени центар Лозница, где се врши његово уситњавање, стерилизација и пресовање, да би се потом одложио на депонију комуналног отпада. Хемијски отпад се или третира дезинфекционим средством и пушта у канализацију, или складишти у привременом магацину Дома здравља, заједно са стоматолошким и фармацеутским отпадом. Док се не реализују решења Просторног плана РС која дефинишу централна и регионална постројења за прикупљање ових врста отпада, одлагање вршити на досадашњи начин (у складу са важећом законском процедуром).

Просторним планом није предвиђено формирање нових локација депонија.

Локалним планом управљања отпадом треба обухватити и сва сеоска насеља, да би се уклониле постојеће и спречило настајање нових дивљих депонија комуналног отпада, отпада шљаке и пепела насталих у оквиру технолошких процеса, па чак и опасног отпада у путним каналима, поред река, а нарочито на сеоском подручју.

▪ Изворишта

Насеља у општини Мали Зворник снабдевају се водом преко јавних водовода и то: градским водоводним системом (ГВС), који је у надлежности ЈКП “Дрина” из Малог Зворника и сеоским водоводним системима (СВС), који су у надлежности сеоских Месних заједница или групе грађана (водоводи са преко пет прикључених домаћинстава).

Независно од јавних водовода, на терену је веома присутно и снабдевање индивидуалним водоводним системима (ИВС), односно водоводима до пет прикључених домаћинстава. Чест је случај да корисник градског водоводног система поседује и прикључак на још неки од наведених водовода.

Градски водоводни систем обухвата приближно 5 независних водоводних система: малозворнички (који осим Малог Зворника покрива делове Сакара и Радаља), брасински (Брасина и део Доње Борине), доњоборински (Доња Борина и део Сакара), цулински (Цулине и Читлук) и великоречки (Велика Река).

Изворишта градског водоводног система су:

- у Малом Зворнику- "Копани бунар КБ", "Шипад" и "Влашке њиве";
- у Брасини- "Сува Река", "Ћумуране" и "Врела";
- у Доњој Борини- "Заворје", "Млаквa" и "Каменица";
- у Цулинама са Читлуком- "Бездан" и "Крш";
- у Великој Реци- "Врановине" и "Врањачко Поље" (у изградњи).

Део сеоских водоводних система (СВС) је под управом сеоске Месне заједнице и има их два: амајићки (насеље Амајић) и доњотрешњички (Доња Трешњица), а један СВС је под управом Основне школе у Амајићу. Остали сеоски водоводни системи су углавном под управом група грађана или појединих породица и имају и до преко 30 прикључака. Ови сеоски системи су највише присутни у Брасини, Доњој Борини, Радаљу, Сакару, Будишићу, Доњој Трешњици, Цулинама и Великој Реци.

Индивидуални водоводни системи (ИВС) су мањи системи, са прикључених до пет домаћинстава и углавном припадају групи грађана. Присутни су као допуна градским и сеоским водоводним системима, има их скоро у свим насељеним местима, а највише у Радаљу, Будишићу и Доњој Трешњици.

■ Постројења за пречишћавање отпадних вода

На територији општине Мали Зворник, постоји одређени вид сакупљања и одвођења отпадних вода. У насељима Брасина, Доља Борина, Радаљ, Сакар, Цулине и Доља Трешњица постоје изграђене канализационе мреже за школе, месне канцеларије, амбуланте и околна домаћинства.

Колектори се завршавају директно у водотоцима или у септичким јамама.

Осим Емшир јаме са 6 укопаних бетонских таложних поља за 2500 еквивалентних становника у самом насељу Мали Зворник, (који је ван обухвата овога Плана) на територији општине нема изграђенох постројења за пречишћавање отпадних вода.

Општина Мали Зворник је урадила у току 2011- те године Генерални пројекат сакупљања, одвођења и пречишћавања отпадних вода општине Мали Зворник са претходном студијом оправданости на основи којег ће се убудуће градити насељски канализациони системи са одговарајућим постројењима за пречишћавање отпадних вода.

■ Електро-енергетски и тт-објекти

Мрежа ових инфраструктурних објеката је изузетно добра, како по просторном распореду тако и по капацитетима. Снабдевање крајњих потрошача електричном енергијом се врши четворонапонским системом преноса електричне енергије 110/35/10/0,4kV, путем водова 110kV, 35kV, 10kV и 0,4kV и трафо-станица 110/35kV, 35/10kV и 10/0,4kV.

Од већих ее-објеката треба поменути: трафо станицу ТС 110/35kV "Мали Зворник" и две трафо станице 35/10kV- "М.Зворник 1" и "М.Зворник 2". Трафо станице ТС 10/0,4kV, су изграђене у скоро свим местима у општини, укупно 73, са укупном инсталисаном снагом од 32,15mV (највећи број трафо-станица је у насељу Мали Зворник, укупно 20 и инсталисаном снагом од око 18,65mV).

III 2.2. Развој привредних делатности

Просторни план као интегрални дугорочни документ треба да омогући и нови регулаторни оквир за стварање критичне масе знања, развијања финансијског тржишта и охрабрење инвеститорима да предузимају ризичне подухвате. Положајне ренте које нуди река Дрина и еколошки услови у оквиру брдско-планинског подручја увелико ће утицати на смањење евентуалних ризика, тим пре што здрава животна средина постаје све значајнији фактор за многе делатности.

Полазећи од тога, стратегија ка одрживом привредном развоју заснива се на коришћењу свих ресурса који треба да обезбеде веће запошљавање, равномернији градски развој и заштиту животне средине као кључне проблеме општине. У том смислу, постављају се неколико стратешких опредељења.

III 2.3. Стратешка опредељења привреде

Прво стратешко опредељење је промена будуће привредне и производне структуре кроз:

- Реструктурирање постојеће привреде кроз завршетак процеса приватизације и отварање нових МСП. У наредном периоду реално је очекивати нестајање друштвених предузећа и на основу њих формирање холдинг компанија и акционарских друштава.
- Специјализацију привредне структуре – од примарне фазе до фазе финализације производа на основу одрживог коришћења природног потенцијала (производња и прерада пољопривредних производа, шумарства, прераде биља, шумских плодова, хидроекономије, саобраћаја, туризма у специјализованих видова туристичке понуде као што су еко, етно-споменички и ловно-риболовни и др.); на основу постојећих капацитета – новог асортимана производа; на основу технолошких унапређења и др.
- Развој услужног сектора – од услуга највишег нивоа (информатички, пословни, банкарски, финансијски, инжењерски, консалтинг и друго), преко услуга приватно – јавног партнерства до услуга које задовољавају свакодневне потребе становништва и других корисника простора.

Друго стратешко опредељење односи се на стратегију финансирања која треба да се заснива на обухватању и активирању целокупног економског потенцијала Општине – јавног, приватног и личног, односно формалног и неформалног финансијског потенцијала.

Процењује се да би у структури финансијског потенцијала формални сектор учествовао са око 30% до 35% (локална средства, средства Републике и др.), а да се највећи потенцијал налази у неформалном делу (сиво тржиште; штедња «у кући» и др.).

На основу валоризације потенцијала општине, стратешки развојни правци и носиоци развоја од изразитог значаја на повећање запослености и раст бруто друштвеног производа (и наравно, народног дохотка), уз посебну подршку коришћења обновљивих извора енергије (нарочито изградњом минихидроелектрана), издвајају се:

- прехранбена индустрија,
- вађење руде и камена,
- биоиндустрија,
- обојена металургија,
- туризам и угоститељство,
- занатство,
- приватне услуге,
- пољопривредна производња,
- шумарство и дрвна индустрија,
- метална индустрија,
- грађевинарство,
- трговина,
- јавне комуналне и остале јавне услуге, итд.

Треће стратешко опредељење произилази из предходно наведеног: формирање кластера (из сродних и различитих делатности, стручних институција, банкарско финансијских услуга, носиоца информатичких и технолошких унапређења и др.) у циљу јачања конкурентности привреде општине.

Услови за формирање кластера на подручју општине и региона имају делатности које могу да допринесу афирмацији еко производње и еко услуга, на еколошки здравом подручју, у сарадњи са пратећим институцијама: пољопривреда (сточарство, воћарство, итд.), индустрија и рударство, здравствене институције, стручни заводи и институти, финансијске институције (банке, осигурања, штедионице и задруге – стамбене, снабдевачке и др.), прометне институције (трговинске, угоститељске, складишта и др.), туризам (еко и етно, комерцијални и др.).

Услове за формирање кластера на подручју општине имају делатности које могу да допринесу афирмацији еко производње и еко услуга, на еколошки здравом подручју, у сарадњи са пратећим институцијама:

- пољопривреда (сточарство, воћарство, итд.),
- индустрија (прехранбена, биоиндустрија и др.),
- туризам (сеоски, ловно-риболовни и др.),
- здравствено лечилишне институције,
- стручни заводи и сл.,
- финансијске институције (банке, осигурање, штедионице и задруге и др.),
- прометне институције (трговинске, угоститељске, складишта и др.).

III 2.4. Сценарио дугорочног привредног развоја

Општи осврт на сценарио развоја Републике Србије

Према предвиђањима Европске агенције за реконструкцију и развој, у Србији су могућа три економска сценарија: песимистички, умерени и оптимистички сценарио.

Први сценарио претпоставља да би се акумулација задржала на ниском нивоу, а тиме и инвестиције које би уз неповољни капитални коефицијент, оствариле стопу раста само од 2,5% просечно годишње.

Други сценарио предвиђа већи прилив страних инвестиција. Удео инвестиција у БДП-у би тада износио око 25%. Заостајање у развоју крупне и ситне (комуналне) инфраструктуре задржало би капитални коефицијент 4 најдуже до 2015. године. После 2015. године, капитални коефицијент би се побољшао и износио око 3, што би знатно убрзало капитализацију инвестиција, а остварила би се стопа раста од 4,5% годишње. У том случају БДП Србије би износио 7.741 евра по становнику односно око 11.000 долара; бруто друштвени производ по становнику (по тржишним ценама), у 2007. г., износи 5.500 долара, док просечна годишња стопа раста укупног БДП-а, у периоду 2000. -2007.г., износи 5,5%.

Трећи сценарио претпоставља брже укључивање Србије у европске и светске токове. Прилив страних инвестиција би се утростручио, што у периоду до 2025. године износи око 6 милијарди евра просечно годишње, односно око 90 милијарди укупно. Учешће инвестиција у БДП-у од око 30% уз смањење капиталног коефицијента, стопа раста би износила 6,5% годишње. Бржом економском интеграцијом Србије, створили би се услови да она у периоду до 2025. године оствари БДП 11.850 евра по становнику, односно око 15.500\$.

Како се по процени Агенције за просторно планирање Републике Србије ни применом трећег сценарија не достиже задовољавајући развој до 2025. године, урађене су још две пројекције бруто домаћег производа са просечним годишњим стопама раста 8,2% и 8,7% (на пример данашњи ниво друштвеног бруто производа Словеније износи око 23.000\$). Према томе, Србија треба да надокнади сва кашњења у привредном развоју, посебно у периоду 1990. - 2000. године.

Стратешка опредељења развијености Општине Мали Зворник

Само уз целовито активирање економског односно финансијског потенцијала Општине кроз процес довршења приватизације, техничко-технолошко унапређење, ширење информационих и других високих технологија, економија Општине - локалне самоуправе Малог Зворника се може поставити на здраве основе које би на крају планског периода значиле да Општина може да оствари високу стопу раста народног дохотка, нова радних места, што би уједно значило далеко бољу

искоришћеност радног потенцијала. Подршка напред наведеним пројектима су потенцијали везани за:

- могућност опремања постојећих радних зона и комплекса (а које се не користе, могле би се пренаменити), који омогућују друмски превоз, снабдевање електричном енергијом,
- коришћење потенцијала минералних сировина;
- потпуније искоришћење пољопривредног потенцијала – интензивирање примарне производње, прераде и пласмана, посебно еко прехранбених производа, као и повезивање са туристичком привредом, нарочито на афирмацији еко и сеоског-комерцијалног туризма,
- интензивирање туристичког развоја коришћењем природних потенцијала, коришћењем еколошких предности ове општине и гео-саобраћајног положаја ове Општине.

III 2.5. Пољопривреда и развој села

Пољопривреда општине Мали Зворник је неодвојива од сеоског простора, његових традиционалних и културних вредности и знања као важних развојних потенцијала, те се може поставити следећи циљ њеног просторног развоја: ефикаснија и капитално успешнија пољопривреда бољим и организованијим коришћењем ресурса, на начелима одрживог развоја и одговарајућим повезивањем (кластери) и пласманом на широј регионалној основи. Развој пољопривреде на посматраном подручју и даље ће се заснивати на развоју сточарства и воћарства.

Основни стратешки циљ развоја пољопривреде је стварање услова за прилагођавање општинске пољопривреде и пољопривредних произвођача условима могућег чланства Србије у WTO, CEFTA, односно у Европску унију. Да би се овај дугорочни циљ остварио неопходна је заштита и унапређење пољопривреде и села на простору општине, што се може постићи следећим мерама:

- одрживим коришћењем природних ресурса створити одрживе и еколошки прихватљиве производе и услове производње хране у сврху очувања и заштите природне средине,
- повећањем способности пољопривредног земљишта за производњу високо здравствено вредне хране и других пољопривредних производа за домаће и друга тржишта,
- побољшањем старосне и образовне структуре пољопривредника,
- повећањем дохотка пољопривредних произвођача,
- осигурањем примарених животних услова у руралном подручју, побољшањем животних, радних и производних услова на селу, што се успешно постиже спровођењем стратегије интегралног развоја руралног простора,
- стварањем препознатљиве робне марке и вредних производа дефинисаног географског порекла, са тржишном предношћу,
- уравнотежењем регионалног развоја, подстицањем, стварањем и развојем одрживих тржишно усмерених и привредно оправданих породичних пољопривредних газдинстава.

Стратешка опредељења и задаци општине ће се истовремено одвијати у два правца: повећање производње и квалитета и снижавање трошкова производње а све у настојању неугрожавања, заштите и очувања животне средине и руралних система. У остварењу постављених циљева треба настојати на укрупњавању поседа пољопривредног домаћинства, на његовом повезивању/удруживању и у прихватљиве облике задруга, повећању нивоа образованости и стручности носиоца газдинстава, доступности свих служби за помоћ пољопривредницима на стварању препознатљивих локалних производа и њиховом организованом наступу и промоцији на другим тржиштима.

У процесу планирања намене земљишта стратешки треба тежити ка одрживости природних и створених ресурса, пре свега водећи рачуна о основним карактеристикама терена, односима власништва, створених и потенцијалних структура и начина коришћења земљишта. Ради реализације постављених циљева, задатака и планске концепције развоја пољопривреде, следећи плански задаци су посебно значајни:

1. формирање система заштите, коришћења и унапређења функције пољопривредног земљишта (еколошке, природне, културне и привредне) на нивоу општине,
2. успостављање организационих, техничко - технолошких, еколошких и економских услова за трајни интегрални развој рурални развој,
3. развој система еко пољопривреде,

4. побољшање асортимана пољопривредних производа прилагођавањем производње по количини, квалитету и конкурентности захтевима европског тржишта,
5. утврђивање локације и опремање простора за сточно гробље.

Стратешка развојна концепција подразумева развој руралног подручја као вишефункционалних интегралних производних, социјалних и културних простора и јачање економске снаге пољопривредних газдинстава и њиховог еластичнијег укључивања у тржишне услове привређивања, јер се циљ равномернијег регионалног и руралног развоја може остварити само квалитетним променама у оквиру руралних система.

Због тога се интегрални развој руралних простора сматра стратешком развојном концепцијом општине, која подразумева адекватну комбинацију фактора као што су: природни ресурси, демографски процеси, саобраћајна и друга инфра и супраструктурна повезаност. Таква развојна концепција подразумева активирање и оптимално коришћење производних ресурса пољопривреде и других актера унутар руралног система.

Планске промене у коришћењу пољопривредног земљишта иду у правцу заустављања процеса деградације земљишта прилагођавањем намена основним карактеристикама природних ресурса што се, пре свега, односи на селективно враћање земљишта шумским површинама. Планирано смањење дела пољопривредних површина, у корист шумских површина, остварило би се на рачун најслабијих пољопривредних површина (VII и VIII катастарске класе). Планира се ограничење смањења пољопривредних површина на рачун других намена, а простор за ширење тих намена треба тражити у рационалном коришћењу садашњих површина, загушњавањем насељености, уз побољшање стамбеног окружења, очување садржаја унутар општине и насеља, пренаменом површина које су раније користиле за индустрије и сл.

У коришћењу пољопривредног земљишта поступно треба смањивати, односно одбацити конвенционалну, а предвидети и промовисати еколошку пољопривреду, односно оријентисати се првенствено на производњу «здраве хране» као специфичног српског и општинског производа, са циљем системске промоције на основу географског порекла, начина производње, традиције и еколошких гаранција.

Развој руралног подручја

На подручју општине Мали Зворник има 7.233,4 ха пољопривредног земљишта (око 39,3% укупног), од чега је, према структури коришћења, орничне површине учествују са 25,3%, воћњаци су на површини од 3,5%, ливаде заузимају око 3,5% продуктивних површина, пашњаци 13,1%.

Према дефинисаним утицајима и критеријумима уређења сеоских подручја, дефинише се развој руралних подручја у функцији пољопривредног развоја, а у складу са принципима и планским одредницама коришћења природних ресурса.

Према обележјима терена (геоморфолошким), структури и облику насеља, структури пољопривредних делатности, начинима и облицима коришћења у употребе земљишта подручје обухваћено планом, подељено је у две целине:

Целина 1: Прву целину чине насеља и подручја која се налазе у речним долинама Дрине (уз Државне путеве I и II реда) и делом Радаљске реке, одн. насеље Мали Зворник и друга насеља која припадају овој геоморфолошкој целини. Ово су, у односу на другу целину, релативно урбанизованија насеља, која су боље опремљена инфраструктуром, услужним делатностима и објектима друштвеног стандарда (Брасина, Доња Борина, Сакар, Будишић, Амајић, Цулине, Велика Река и Радаљ). У њима се предвиђа:

- интензивирање ратарства и узгајање индустријског и крмног биља;
- интензиван развој повртарства уз ширење постојећих површина;
- пласирање робе на велика тржишта (Лозница, Шабац, Ваљево);
- значајније узгајање и производња раног воћа и поврћа (производи са већим продајним профитом) у пластеницима;
- интензиван развој органске хране и цвећарства;

- реализација продаје производа и прерађевина mesa (говедарство и овчарство) и млека.

Целина 2: Другу целину чине подручја сеоских насеља која се, морфолошки, налазе у брдско-планинском делу општине (разбијена насеља), источније у односу на Дрину и без директне везе са Државним путевима I и II реда. У њима се планира:

- главна делатност/грana припада мешовитом сточарству па се предвиђа интензивнији развој сточарства, у смислу искоришћавања постојећих потенцијала (повећање броја грла у оквиру постојећих газдинстава, с обзиром на недовољно искоришћене површине под пашњацима и ливадама;
- као комплементарне делатности на овом подручју су воћарство и шумарство па се планира интензивирање воћарске производње (шљиве, малине, купине, вишње и др.) као и интензивније пошумљавање шумског земљишта квалитетним четинарима и листопадним шумама;
- интензивирање повртарства, као и лековитог биља, цвећарства и сл.

Развојна концепција треба да буде праћена институционалним прилагођавањем која одговарају амбијенту тржишне привреде, како би се створили солидни и промишљени предуслови, у оквирима аграрне политике (повећање продуктивности пољопривредне производње, стандарда пољопривредне заједнице, стабилизација тржишта и др.), и примене међународних стандарда за приступање европској унији и архитектури заједничке европске аграрне политике. Прихватање европских стандарда и прилагођавање прописа (у области хармонизације националног законодавства, стандардизације, акредитације, сертификације, усаглашености и сл.) онима који су важећи у аграру ЕУ незаобилазна за начин укључивања у европске токове.

III 2.6. Индустрија

Индустријски развој уз неопходно реструктурирање и већ ослоњен на локалне ресурсе, остаје и даље, окосница развоја, наравно уз пољопривреду, даље специјализације и производње, али и привредног повезивања овог подручја, пре свега са Лозницом и матичним регионом, па онда и шире.

Тежиште дугорочног индустријског развоја планског подручја биће и даље заснована на природним ресурсима локалног подручја и реконструкцији и модернизацији постојећих капацитета ради њиховог усклађивања са потребама домаћег и страног тржишта, са тежњом ка изради финалних производних програма. Водеће гране ће, свакако, бити: индустрија грађевинског материјала, дрвнопрерађивачка, уз развој нових прехранбених прерађивачких и других делатности, уз оптималну валоризацију природних ресурса са локалног подручја и праћење техничко-технолошког прогреса.

Адаптирањем на новонастале услове привређивања и примеренијим концептом развоја могуће је афирмисати производне способности општине, стварајући квалитетан идентитет простора и услова за непосредније укључивање у савремене развојно-интеграционе токове. Обликовање нове привредне, а пре свега индустријске структуре Малог Зворника, према савременим тенденцијама развоја одвија се кроз различите аспекте реструктурирања:

- са аспекта развоја индустрије као привредне делатности како је наглашено у Полазним основама Концепта плана, кроз међугранско реструктурирање чија је основна одредница јачање производног сектора, на гранском нивоу – кроз модернизацију производње, научно-технолошко иновирање и развој, пре свега прехранбене индустрије, као и производње хидроенергије и рударства, и других пропульзивних грana и на нивоу предузећа кроз финасијско, организационо, производно и кадровско реструктурирање,
- са аспекта промене власничке структуре, кроз убрзање процеса успорене приватизације,
- са аспекта прилагођавања тржишним условима привређивања и јачања конкурентних способности индустрије Малог Зворника, као основног регулатора економских односа.

Поред приватизације, битан сегмент трансформације индустријске структуре односи се на развој малих и средњих предузећа као важног елемента у разградњи постојеће неефикасне и девастиране индустријске структуре. Њихова супериорност се испољава у економском и производном погледу

кроз позитиван утицај на ефикасност, запошљавање радника и афирмацију предузетништва са обележјима децентрализованог развоја и јачања локалне самоуправе.

Приоритети у индустрији и развоју малих и средњих предузећа (МСП):

- реструктурирање и ревитализација индустрије, посебно традиционалних грана (дрвна, прехранбена и сл.);
- привлачење инвеститора - стварање услова за привлачење домаћих и страних инвеститора, у првом реду инвеститора у расејању;
- потпора новим и постојећим индустријским и рударским предузећима, који ће заменити предузећа која су престала са радом или су смањили активност, кроз мала и средња предузећа;
- развој предузетничког духа као услова за развој привредних активности: школовање, програми за младе, организовање сусрета са успешним предузетницима;
- атрактивна пословна и друштвена клима за домаће и стране инвеститоре: формирање тржишта за директне контакте са потенцијалним инвеститорима, организовање сајмова, смањење инвестиционих трошкова и боља понуда услуга, стварање брендова и сл.;
- унапређење квалификационе структуре и ефикасан пренос неопходних знања: перманентно образовање у циљу стицања нових знања и вештина у свим привредним делатностима и јавним услугама;
- унапређење економске инфраструктуре: изградња модерних индустријских зона са посебним услугама и одговарајућим маркетингом, убрзана рехабилитација и модернизација регионалног пута, далековаода који добро повезују запад-исток, а за интегралну пословну комуникацију побољшање путева локалног значаја;
- одговарајући инструменти за финансијску потпору: успостављање (на регионалном нивоу) гарантних и развојних фондова, микрокредитних линија, систем субвенционирања, ажурирње катастра, земљишних књига и других евиденција.

Стратешки задаци просторне организације индустрије у општини Мали Зворник:

- формирање савремене индустријске структуре (тржишност, конкурентност производа, савремена технологија, квалитет менаџмента, предност локалног подручја) и нових просторних форми функционисања индустрије (индустријска зона, индустријски парк, комплекси и сл.),
- поштовање принципа одрживог развоја кроз економски оправдану производњу која ствара прилике за будуће генерације, побољшава запосленост односно ублажава проблем незапослености уважавањем свих социјалних аспеката, смањује еколошки притисак на окружење и рационално користи, пре свега, локалне ресурсе, која даје подршку извозу и др.,
- стабилизацију у првој и убрзани развој у другој половини планског периода.

Принципи просторног развоја индустријских зона (ИЗ) - индустријских паркова (ИП) су:

- смањивање просторних неравномерности увођењем нових локационих форми индустрије
- уважавање тржишних принципа понуде и тражње, капитализације ресурса, ефикасности и конкурентности,
- локационо-еколошка селективност у алокацији поједних производних погона у оквиру ИЗ и ИП, као и у оквиру осталих локационих форми у Малом Зворнику и осталом простору; нпр. у складу са планским документом, зона би била подељена на парцеле; могу се изградити и производне хале или пословни простор (није неопходно), које се затим нуде на продају или најам потенцијалним инвеститорима; у парку треба лоцирати производне погоне из постојеће структуре индустрије у Општини, предузећа која се баве логистиком - подршком производњи (нпр. шпедитери, услужно складиштење, царинење и сл.); због контактнoг положаја индустријског парка/зоне са пољопривредом зоном, неопходно је утврђивање и спровођење мера заштите средине током производног циклуса и формирање заштитних појасева,
- ефикасно коришћење ресурса земљишта, енергената; принцип (еколошко - просторне) предострожности у избору корисника,
- принцип одрживости у планирању, урђењу и коришћењу ИЗ/ИП,

- заустављање прекомерног ширења привредних и индустријских локалитета на рачун пољопривредног земљишта.

Критеријуми у размештају будућих погона и избор приоритетних програма су:

- усклађеност са просторно - еколошким капацитетом средине у погледу искоришћености простора, заштите пољопривредног земљишта, коришћења водних, енергетских, сировинских и др. ресурса,
- инфраструктурна опремљеност (постојећих и будућих локалитета (ИЗ/ИП), степена искоришћености, изграђености и др.),
- економски критеријуми – пораст запослености и других квалитативних показатеља привређивања кроз подстицање развоја МСП,
- равномернији размештај активности кроз успостављање широке мреже мањих и разноликих производних јединица,
- промене гранске структуре у погледу смањења удела капитално - интензивних и еколошко ризичних производних циклуса а приоритет ће имати активности које користи предности амбијента, сировинске базе и подручја, користе еколошки прихватљиве технологије и запошљавању високостручан кадар.

Критеријуми за избор атрактивних локалитета за смештај индустрије су:

- природно-географски (величина стабилност, сеизмичност и плавност расположивог терена),
- инфраструктурна опремљеност локалитета (положај у односу на саобраћајнице, могућност водоснабдевања),
- економски критеријум (квалитетна и квантитативна обележја радне снаге, положај у односу на тржишта, научно-развојне центре, сировинска подручја и др.),
- изграђеност и организација простора (положај у мрежи насеља и центара, и просторно-функционална организација подручја),
- критеријуми заштите животне средине (ефикасно коришћење ресурса, заштите природних добара и др.).

Критеријуми за усмеравање размештаја индустрије су:

- коришћење предности у постојећем размештају индустријских погона (индустријске зоне) ради уштеде у простору, организованог функционисања инфраструктурних (комуналних) система и комплексног спровођења мере заштите средине,
- формирање нових ИЗ/ИП тек по исцрпљивању просторних резерви и испољених еколошких проблема у постојећим зонама, локалитетима, комплексима/објектима,
- усклађивање структурног и просторног развоја индустрије са локационо - развојним потенцијалима, еколошким капацитетом средине, што подразумева поштовање принципа одрживог развоја,
- економско - енергетско - еколошка ефикасност у коришћењу локалитета и ресурса,
- децентрализација привредног/индустријског развоја,
- пренамена или затварање ризичних и са околином неусклађених производних капацитета.

III 2.7. Глобални концепт развоја осталих привредних делатности

Општина Мали Зворник треба да тежи да се развија у правцу заокруживања привредне структуре активирањем и искоришћавањем свих ресурса. Поред реструктурирања постојећих капацитета, општина треба да искористи оне просторне потенцијале где може да оствари конкурентске и интегративне предности.

Грађевинарство

Концепт развоја грађевинарства мора проћи процес реструктурирања, како би се прилагодио новим захтевима који ће се временом формирати, а значиће потребу за пружањем специфичних услуга јер

ће уместо масовне изградње (које ни до сада није било у значајнијом мери) све актуелнија бити урбана обнова, реконструкција, модернизација и послови одржавања и сл. У том смислу ће се све више испољавати потреба за специјализацијом грађевинских предузећа, а што за собом повлачи формирање мањих капацитета у осталим насељима (селима) општине.

Саобраћајна привреда

Саобраћајни положај општине треба искористити да се појача саобраћајна привреда, посебно развојем и ширењем саобраћајних, дистрибутивних и функција промета у пограничном подручју, али и различитих сервисних услуга, што истовремено значи развојне могућности за поједина насеља у окружењу.

Услужни сектор

Услужни сектор, да би постао полука развоја треба, не само да прати потребе привреде и становништва, већ да се јавља као битан фактор формирања привлачног пословног окружења, посебно када су у питању финансијске, информатичке, банкарске, различите интелектуалне и сличне услуге. Истовремено сектор услуга може битно да утиче на побољшање услова живота становништва, овог још увек руралног подручја. За бржи развој сектора основна претпоставка је виши ниво развијености, виша платежна способност и куповна моћ.

Занатске услуге

Занатске услуге свој интерес за развој треба да налазе у ширењу нових технологија, које су неминовност будућег развоја али и у подмирењу различитих потреба становништва и привреде. Неопходно је подстицати привредну кооперацију и формирање малих, флексибилних производних капацитета који ће моћи опслужити веће капацитете и на тај начин заменити увоз и запослити данас незапослен радни потенцијал.

Трговинско-прометни сектор

Најбиталнији сектор ће се временом диференцирати, подмирујући потребе становништва и привреде, али и са све изражајнијом улогом „интегративног фактора“ М. Зворника са ужим и ширим окружењем. У том погледу се по свом, пре свега, просторном потенцијалу намеће неколико унутар општинских центара – насеља уз Дрину.

Туризам и угоститељство

Реферална карта бр. 3 –Туризам и заштита простора

Сектор треба подстицати како би се створила понуда (смештајна и друга) која ће одговарати концепту будућег развоја подручја Малог Зворника као модерног, мањег пословног и административног локалног центра, чији ће утицаји имати пре свега локални карактер. Истовремено воде, село и пољопривреда могу бити мотиви за развој туризма, али и транзитног у подручјима саобраћајног коридора. За развој туризма овог подручја суштинске су природне и антропогене вредности а планирани програмски садржаји морају бити оригинални и атрактивни без негативних утицаја на природне вредности. Уз поштовање принципа одрживог развоја на простору обухвата Плана дефинисани су стратешки приоритети за развој следећих облика туризма: рурални, излетнички, рекреативни, едукативни са истраживачким програмима, ловни, риболовни, културно манифестациони, наутички, бањски и циклотуризам. Будући развојни планови морају да рачунају на туристе са високим нивоом свести о значају очуваности животне средине, као доминантном фактору који опредељује и усмерава туристичку тражњу. Одрживи туризам се заснива на одговорности свих учесника туристичког промета према природној средини.

Рурални туризам подразумева активности везане за природну и културну баштину. Тржиште за ове производе су велики градови у окружењу, а предуслови су изграђена саобраћајна инфраструктура, смештајни капацитети, систем снабдевања и туристичка инфраструктура. Основни циљ рада је да пружи иновативни приступ промоцији српског села (на подручју се могу приказати различити типови сеоских насеља), кроз формирање универзалног модела, примењивог на територију читаве државе.

»Финални производ« је низ изузетно атрактивних полудневних и једнодневних излета, намењених домаћим и страним туристима, који су већ у посети Србији неким другим поводом.

Излетнички туризам у укупној туристичкој понуди подручја, има посебан значај у неколико својих видова: дневни, викенд и празничног карактера. Излетничке стазе представљају иницијални облик туристичке понуде и намењене су најширој популацији и свим категоријама туристичке клијентеле, у сврху обилазак осредње туристичке дестинације. Основни разлог за трасирање, уређење и опремање излетничких стаза у брдским и планским подручјима јесте интерес урбане туристичке клијентеле са жељом да се доживи ново искуство, потреба за рекреацијом, авантуром и одмором. Спецификација излетничких стаза може се спровести на основу времена потребног за обилазак (од полудневних до вишедневних) и начина кретања (пешачке, бициклистичке, коњичке, помоћу моторних возила).

Приликом избора стаза анализирају се следећи параметри: категорија потенцијалних корисника стаза, туристички мотиви дестинације, редљевне карактеристике терена, климатске карактеристике, начин кретања по терену, брзина кретања по терену, временски дистанца и укупна денивелација стаза. Радови на уређењу стаза обухватају: трасирање стаза на корти и трасирање на терену, шумарске радове, грађевинске радове, обележавање стаза.

Спортско рекреативне садржаје је потребно планирати у свим насељима, а богатство водама омогућава наставак њиховог даљег коришћења (активности уз Дрину и језера и сл.). Предлаже се развој циклотуризма на простору обухвата Просторног плана.

Едукативни туризам подразумева различите активности као што су школа у природи, еколошки кампови, стручни и студијски боравци у вези са посетама хидроелектранама и бранама, посматрање птица итд.

Ловни туризам захтева унапређивање станишних услова ловишта, како би се повећао број дивљачи.

Риболовни туризам везан је за потенцијале језера, Дрине и њених притока а у будућности ће у највећем делу зависити од активности локалних спортских риболоваца. Побољшањем квалитета и повећањем обима рибљег фонда, може се утицати и на пораст броја спортских риболоваца.

Културно-манifestациони туризам захтева у првом реду активности на одржавању, развијању и промоцији традиционалних манифестација Општине.

Наутички туризам: потребно је предвидети развој инфраструктуре (пристаниште, привезиште), снабдевање и друге садржаје боравка на језерима и реци Дрини.

Здравствени туризам: везан је за развој потенцијала Радаљске бање.

У свим насељима у обухвату Просторног плана је дата могућност изградње пратећих садржаја у функцији туризма; информациони центри, смештајни капацитети у приватном сектору, ресторани, услужне делатности и др.

IV ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

Реферална карта бр. 2 –Мреже насеља и инфраструктурни системи

IV 1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Саобраћајно-географски положај

Саобраћајно географски положај Општине Мали Зворник биће унапређен у значајној мери изградњом деоница саобраћајница високе важности, пре свега бив. државног путног праваца II реда (по важећој категоризацији –пута који је изгубио статус државног пут), који пролази централним подручјем Општине и омогућава њено укључивање преко државних путева I и II реда (ДП I Б-21

-Мали Зворник - Лозница – Ваљево и ДП II-144 -Мали Зворник - Љубовија – Бајина Башта) у регионалне, републичке и међународне токове саобраћаја. Изградњом ове друмске саобраћајнице високог ранга које омогућавају ефикасније и безбедније повезивање са ближим и даљим окружењем створили би се предуслови за квалитетну размену саобраћајних токова између најважнијих улазно-излазних праваца насеља општине Мали Зворник.

Друмски саобраћај

Према значају путна мрежа на подручју Плана подељена је на следеће рангове саобраћајница: државни путевеви I и II реда; општински путеви и насељске саобраћајнице.

Државни пут I реда у обухвату плана подудара се са постојећим правцем ДП I Б-21 Мали Зворник-Лозница-Ваљево, а Државни пут II реда ДП II-144, у обухвату плана подудара се са постојећим правцем Мали Зворник-Љубовија-Бајина Башта, тако да се нови путеви овог ранга се не планирају.

Постојећи правац -Рујевац (Крупањ)-Радаљ, је пут које је узгубио статус државног пута. Како нема одговарајуће елементе трасе, неопходна је његова реконструкција.

Општински путеви представљају најважније саобраћајнице у насељеним местима, којима се најчешће насељски центри повезују са центрима насеља у окружењу или са саобраћајницама вишег ранга и преко ових саобраћајница на даље окружење и значајније центре. Путеве овог ранга поред развоја путне мреже у смислу повећања укупне дужине општинских путева неопходно је унапредити и у погледу реконструкције основних елемената трасе, јер су ови путеви поред неасвалтираних деоница најчешће са неодговарајућим (малим) радијусима хоризонталних кривина и нерегулисаним одводњавањем коловоза.

Насељске саобраћајнице представљају изграђене улице у оквиру грађевинског реона насеља. Саобраћајнице које омогућавају приступ ка еколошким целинама или пољопривредним и шумским комплексима представљају некатегорисане путеве.

Јавни превоз путника

Систем јавног превоза путника за значајан део становништва омогућава реализацију једне од основних животних потреба - потреба за кретањем. Као последица изразито опадајућег тренда привредних активности дошло је до пада учешћа јавног превоза путника у укупном броју механизованих кретања. У планском периоду јавни превоз путника базираће се на аутобуском подсистему, при чему би за подручје плана требало спровести посебна саобраћајна истраживања да би се определио одговарајући систем јавног превоза путника.

Робно транспортни центар

Могућа је изградња робно-транспортног центра на граничном прелазу са БиХ, који треба да задовољи транспортно -дистрибутивно - складишне потребе на локалном нивоу као и за потребе региона. Улога робно транспортног центра је да омогући рационализацију микро и макро дистрибуције тако да у свом саставу најчешће имају камионске и контејнерске терминале, берзу, складишне системе и одговарајуће пратеће службе.

Пешачки и бициклички саобраћај

Пешачке стазе, тј. тротоаре потребно је извести денивелисано у свим уличним профилима због безбедног каналисања пешачких токова до/од места становања, радних места и осталих садржаја – циљева кретања. У циљу повећања туристичке атрактивности сеоског туризма на посматраном подручју потребно је стимулисати изградњу пешачких стаза са рекреативном наменом.

Услед топографских катактеристика терена бициклички саобраћај је реалтивно мало заступљен на посматраном подручју. По својим техничким карактеристикама, ова врста саобраћаја омогућава да буде просторно вођен на различите начине.

При планирању бицикличких стаза треба тежити, уколико не постоје други разлози (дефицит простора у регулацији саобраћајница и сл) задржавању постојећих бицикличких траса уз стварање услова за безбедно одвијање овог вида саобраћаја. Где је повољна конфигурација терена и навике становништва да користе бицикл као превозно средство добар је предуслов да се бицикличком саобраћају обезбеди неопходан простор.

Стационарни саобраћај

Један од основних услова за функционисање саобраћајног система насељених места је обезбеђење услова за паркирање возила, због чега паркирање представља и значајан урбанистичко-планерски проблем. Потребне за површинама за паркирање се процењују у зависности од локалних услова. Планирањем и пројектовањем паркинг простора мора се омогућити ефикасно функционисање саобраћајног система при чему се њиховом локацијом и капацитетима може делимично утицати и на избор грађана у погледу коришћења путничког аутомобила.

Приликом пројектовања паркиралишта морају се постојеће просторне могућности ускладити са стандардима и захтевима везаним за паркинг површине, као и за приступне стазе.

Станице за снабдевање горивом

Просторним планом предвиђа се задржавање постојећих станица за снабдевање горивом, уз остављање отворене могућности да се у планском периоду, на основу очекиваног привредног развоја и повећања интензитета друмског саобраћаја на појединим правцима, формирају нове станице за снабдевање горивом на подручју општине.

Локације будућих станица треба утврђивати у складу са противпожарним прописима и условима које одређују надлежни органи у области саобраћајница, екологије, водопривредне и санитарне заштите. За сваку локацију је потребно урадити елаборат који садржи анализу утицаја на безбедност и функцију саобраћаја, загађење ваздуха, воде и земљишта, појаву буке и вибрација, као и мере које треба предузети за спречавање штетних утицаја.

Отварање нових сервиса за моторна возила могуће је реализовати, на основу иницијативе инвеститора, уз одобрење надлежних служби, а у складу са важећим урбанистичким плановима и уз поштовање законских ограничења везаних за изградњу и експлоатацију таквих објеката.

Пловни (речни) саобраћај

Пловни саобраћај на Зворничком језеру представља веома значајнију, развојну компоненту Малог Зворника. У планском периоду је неопходно донети програме изградње пристаништа, марина и сл. уз могућност повезивања са прекограничним локацијама.

Железнички саобраћај

Железнички саобраћај се задржава у садашњем обиму и на садашњем простору. Мада је урађен пројекат реконструкције и ревитализације пруге до хидроелектране (за путнички саобраћај) оцењено је да нема услова нити реалних транспортних захтева за изградњом овог дела пруге. Део пруге између железничке станице и Кречане иако није у функцији, задржава своју намену због потенцијалних потреба Кречане.

IV 2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

IV 2. 1. Водоснабдевање

Реферална карта бр. 2а – Карта снабдевања водом

Прва фаза дугорочног развоја комуналне инфраструктуре карактерисаће се одржавањем и реконструкцијом постојећег водоводног система у самом насељу и у селима где постоји локални водоводни систем. Реконструкција, одржавање и опремање савременим уређајима за праћење квалитета воде за пиће, локалних и индивидуалних сеоских водоводних система као и свакодневна контрола квалитета воде која се дистрибуира, представља приоритет планском периоду. Предуслов је легализација система у правном смислу, након чега се могу предати на одржавање одговарајућим предузећима. У насељима општине, у којима до сада нису изведени системи за организовано снабдевање водом, потребно је сагледати могућности за њихову изградњу, а тамо где то није могуће, снабдевање водом ће се обавати са индивидуалних извора, односно бунара. Друга фаза подразумева планирање и

повезивање водоводних система на територији целе општине на основу Генералног пројекта снабдевања водоводом насеља општине Мали Зворник, урађеног од стране Рударско-Геолошког факултета из Београда, маја 2008 год.

Претходна пројектна документација

Од пројектне документације, која би третирала развој водоводне мреже и комплетног система за снабдевање санитарном водом постоје: Пројекат новог бунара код Шипада; Пројекат доградње резервоара у Вилама, Главни пројекат прокопавања корита реке Дрине низводно од ХЕ "Зворник" - израда бунара за водоснабдевање Малог Зворника и ПДР "Извориште- Врањачко поље" у Великој Реци.

У наредном периоду треба тежити изради јединствене концепције водоснабдевања Малог Зворника и суседних насеља и избегавати парцијална решења привременог карактера.

Процена потреба за санитарном водом

Процена потребе за санитарном водом дефинисана је Генералним пројектом водоснабдевања насеља општине Мали Зворник (рађен 2008.), а потребе су процењене су на основу тадашњих трендова. Данас су намећу неки други трендови у циљу смањења потрошње.

На основу демографске анализе односно процене броја становника општине, која је основ за дефинисање процене потреба за водом у планском периоду, усвојена је специфична потрошња воде од 250 l/ст/дан, у коју улази: количина воде која се користи у домаћинству за кување, прање, купање, појење стоке, заливање башти, поливање и прање улица, јавни водоскоци, градско зеленило, јавне чесме, потрошња воде у јавним службама, предузећима и мања потрошња у индустрији и сл. Обзиром на неравномерност потрошње у току године и у току дана, усвојени су следећи коефицијенти неравномерности: дневни коефицијент неравномерности $K_{дн}=1.50$; часовни коефицијент неравномерности $K_{ч}=1.50$. Процене потребних количина санитарне воде за снабдевање водом осталих насеља општине Мали Зворник до 2021.године, процењене су на : $q=42,34$ l/s

Табела 4: Потребне за санитарном водом насеља у општини Мали Зворник

Насеље	Број становника 2020.	Потребна кол. воде (l/s) $Q=(b) \times 250/24/3600$	Макс. дневна потрошња $Q_{max \text{ дн}}= (v) \times 1,5$	Макс. часовна потрошња $Q_{max \text{ ч}}= (d) \times 1,5$
Амајић	184	0.53	0.80	1.20
Брасина	1820	5.27	7.90	11.85
Будишић	209	0.60	0.91	1.36
Велика Река	414	1.20	1.80	2.70
Вољевци	626	1.81	2.72	4.08
Доња Борина	1910	5.53	8.29	12.43
Доња Трешњица	633	1.83	2.75	4.12
Мали Зворник	5598	16.20	24.30	36.45
Радаљ	2449	7.09	10.63	15.94
Сакар	288	0.83	1.25	1.88
Цулине	328	0.95	1.42	2.14
Читлук	172	0.50	0.75	1.12
Општина	14632	42.34	63.51	95.26

Водоводна мрежа

• Примарна водоводна мрежа

У даљем развоју општинског водоводног система, у циљу побољшања снабдевања водом насеља Мали Зворник као и других насеља општине и даљег развоја дистрибутивне водоводне мреже, неопходно је приступити изградњи цевовода и објеката (резервоара и прекидних комора), предвиђених Генералним пројектом водоснабдевања водом насеља општине Мали Зворник-Рударско-геолошки факултет - Београд.

У циљу несметаног снабдевања насеља Мали Зворник потребно је вршити сталну контролу и одржавање примарне водоводне мреже, као и замену постојећих и дотрајалих цеви.

• Секундарна водоводна мрежа

Предвиђена је изградња секундарне водоводне мреже како у новим улицама, тако и сукцесивна замена постојећих дотрајалих инсталација минималног профила $\varnothing 110\text{mm}$. Паралелно са реконструкцијом, потребно је даље градити водоводну мрежу где није изграђена (у периферним деловима насеља Мали Зворник) и осталим насељима општинског водоводног система.

- Остали објекти на мрежи - Резервоарски простор

Према подацима ЈКП "Дрина" тренутно у функцији водоснабдевања користи се 11 резервоарских простора различите запремине. Укупна запремина резервоара у Општини Мали Зворник износи 853m^3 и у надлежности су ЈКП "Дрина".

Према Генералном пројекту водоснабдевања водом насеља општине Мали Зворник - "Рударско-геолошки факултет" - Београд, предвиђено је 2485m^3 резервоарског простора. Прелиминарни подаци о недостајућих 1650m^3 простора биће предмет Главних грађевинских пројеката. Поред планираног проширења резервоарског простора неопходно је и вршити одржавање постојећих резервоара.

Изворишта санитарне воде

Извор снабдевања санитарном водом насеља Мали Зворник и суседног насеља Сакар је алувион реке Дрине. Планине које окружују насеље М. Зворник, нису богате квалитетном изворском водом. Заштита алувиона реке Дрине у том смислу је најважнији задатак у годинама које долазе. Стога је неопходно најхитније приступити геолошким истражним радовима и заштитити зоне у алувиону реке, које су најповољније за изградњу нових бунара, а до тада цео алувион реке Дрине ставити под посебан режим заштите.

Генералним пројектом водоснабдевања водом насеља општине Мали Зворник, предвиђена су два решења. Прво решење које се на изглед чини мање економски оправдано засновано је на бази изградње потпуно нове главне водоводне мреже на територији целе Општине, уз искоришћење постојећих резервоарских простора и секундарне мреже која одговара захтевима у смислу прорачунског периода. Изворишта са којих се тренутно експлоатише водни ресурс (Шипад и Сува Река), прошириће се извођењем нових објеката којим би се захватале нове количине воде. На локалитету "Батар Поље" и "Велика Река" отворила би се нова изворишта којим би се захватиле додатне количине воде. Са изворишта "Копани Бунар" у Малом Зворнику наставила би се експлоатација у количинама од 23 l/sec . Извориште "Крш" и "Заворје" искључили би се из експлоатације због потенцијалних могућности загађења истих, док би "Влашке Њиве 1и2" могле пронаћи примену у комерцијалним сврхама флаширања, што се оправдава квалитетом воде са ових изворишта.

Друго економичније решење засновано је на искоришћењу већег дела постојећег система и уклапања у њега новог водоводног система. Радови на изградњи вршили би се фазно, по етапама, са потребним предходним радовима.

Оба система су дефинисана Генералним пројектом водоснабдевања водом насеља општине Мали Зворник које је радио "Рударскогеолошки факултет" - Београд.

У наредном планском периоду ради заштите изворишта, потребно је успоставити мониторинг систем на извориштима у циљу праћења потенцијалног загађења подземне воде, неопходно је поставити мрежу пијезометара у зони изворишта, као и мераче протока на свим бунарима, сигналне каблове и опрему за дигитално праћење и даљинско управљање радом изворишта и целог система.

(За потребе израде Хидролошке студије- Дугорочно водоснабдевање Малог Зворника, 1990.године, од стране Рударско-геолошког факултета, вршена су хидрогеолошка истраживања, при чему је идентификовано 136 водних појава- извора и утврђен Катастар извора са хидролошком картом).

Зона непосредне заштите (зона строгог надзора - Прва зона):

Опредељена је у складу са члановима 6. и 7. Правилника према којем зона непосредне заштите или зона строгог надзора (Прва зона санитарне заштите), представља простор око водозахватног објекта, које се обезбеђује ограђивањем (ограђени простор $450\text{m} \times 200\text{m}$ око бунара и зграде за хлорисање - у површини од 9ha) и где је приступ дозвољен само лицима овлашћеним од стране корисника објекта која су задужена за одржавање и остале интервенције на истом. Ова зона треба да обухвата простор од најмање 10 m у околини објекта. У првој зони санитарне заштите изворишта врши се засађивање декоративног зеленила, растиња које нема дубок корен а може се користити као сенокос.

Ужа зона заштите (друга зона)

Односи се на целу парцелу на којој је смештено извориште, дефинисана је на 650м x 500м у површини од 32.5ha. Услови који се у зонама санитарне заштите морају испоштовати, дефинисани су у члановима 27-33 наведеног Правилника.

дефинисани су у члановима 27, 28, 29, 30, 31, 32 и 33 наведеног Правилника.

Индивидуални и сеоски водоводни системи

Становништво сеоских насеља општине Мали Зворник, које чини око 75% становништва општине, воду за пиће обезбедјује путем локалних и индивидуалних сеоских водовода, односно са капитираних извора. Локални сеоски водоводни системи (који су у функцији), не поседују уредну техничку документацију, водопривредне дозволе, нити постоји редован мониторинг физичко-хемијског и бактериолошког квалитета воде којом се снабдева становништво из оваквих система.

У циљу постизања циљева одрживог развоја и унапређења централног водоводног система Малог Зворника и локалних система водоснабдевања општине Мали Зворник потребно је интервенисати на следећи начин :

- На основу Генералног пројекта и Претходне студије оправданости водоснабдевања насеља општине Мали Зворник приступити изради пројекта на вишем нивоу којим ће се омогућити извођење дистрибутивне мреже као и несметано снабдевање водом ових насеља
- израдити Елаборат о процени стања дистрибутивне мреже постојећег водоводног система Мали Зворник са циљем идентификације главних места губитака воде из система и приступити изради пројектне документације интервентне санације дистрибутивне мреже на основу елабората и имплементацији санације;
- спровести програме едукације становништва и школске деце о рационализацији потрошње воде
- извршити тачан попис локалних сеоских и индивидуалних водоводних система, укључујући хидропотенцијал изворишта у функцији у циљу оптимизације коришћења и заштите;
- израда програма јавне здравствене контроле водоснабдевања из локалних сеоских и индивидуалних водоводних система општине Мали Зворник;
- покренути процес решавања титулара над објектима јавног водоснабдевања, локалних сеоских објекта, који не припадају општинском водоводном систему Мали Зворник, јер због недостатка финансијских средства и изостанка одговорних лица није могуће обезбедити јавно здравствену контролу водоснабдевања;
- покренути процес решавања статуса индивидуалних водоводних система у смислу обезбедивања јавно здравствене контроле водоснабдевања;

IV 2. 2. Сакупљање и евакуација отпадних вода

Реферална карта бр. 26 – Карта канализационих система

Канализациони систем насеља општине Мали Зворник

Општина Мали Зворник је 2011. год израдила Генерални пројекат сакупљања и евакуације санитано-фекалних отпадних вода, као и Студије изводљивости за територију читаве општине, од стране београдске фирме “WIGA PROJECK GROUP”.

Сви канализациони системи у Малом Зворнику као и у осталим насељима општине морају бити по сепарационом систему чиме се подразумева забрана упуштања атмосферских вода у фекалну канализацију. Сходно томе неопходно је постојећу мрежу дефинисати као строго фекалну, а атмосферске воде отвореним каналима и риголама сакупљати и евакуисати у околне реке, јазове и вододерине. Реципијент отпадних вода насеља Мали Зворник је река Дрина. Третман индустријских отпадних вода, мора се обављати појединачно у оквиру сваког индустријског комплекса.

У наредном периоду неопходно је приступити изради пројекта на вишем нивоу сакупљања и евакуације санитано-фекалних отпадних вода као и одвођења атмосферских палих вода.

Примарна канализациона мрежа

У циљу заштите живе средине и ради стварања предуслова за ширење примарне и секундарне канализационе мреже у наредном периоду неопходно је :

- изградити примарни канализациони колектор дефинисан Генералним пројектом сакупљања и евакуације санитарно-фекалних отпадних вода Мали Зворник, којим ће се повезати постојећи канализациони сливови до будућег постројења за пречишћавање отпадних вода (у зони у којој то буде дефинисано ППР Мали Зворник) и након третмана у њему садржај упустити у реку Дрину.
- прописати квалитет воде у насељској канализационој мрежи.

Конфигурација терена, намеће сепаратни канализациони систем, па би постојећу канализациону мрежу требало у будућности третирати као фекалну канализациону мрежу и сукцесивно је обнављати.

• **Објекти на канализационој мрежи- канализационе црпне станице**

Потреба и положај црпних станица за одвођење и препумпавање отпадних вода насеља Мали Зворник биће накнадно одређено по детаљној разради Генералним пројектом сакупљања и евакуације санитарно-фекалних отпадних вода Мали Зворник.

• **Објекти на канализационој мрежи- постројење за пречишћавање отпадних вода**

Сакупљене санитарно-фекалне отпадне воде, треба евакуисати до локације одређене за изградњу централног постројења за пречишћавање отпадних вода и након третмана на њему, упустити у реку Дрину.

Локација централног постројења за пречишћавање отпадних вода (ПППОВ) насеља Мали Зворник, одређена је Генералним пројектом сакупљања и евакуације санитарно-фекалних отпадних вода, а разрада избора локације биће дефинисана и усвојена ППР-е Мали Зворник. За део насеља између два моста МЗ „Доње насеље“ предвиђено је ППОВ капацитета 2x500ЕС пре упуштања у реку Моштаницу. Предвиђени капацитет ППОВ дела насеља „Доње насеље“ предвиђен је да у првој фази буде 500ЕС, а да се у зависности од брзине реализације (уколико се раније изгради централно ППОВ) не повећавати капацитет, односно ако се изгради у целости канализациона мрежа овог дела насеља, а не крене у реализацију централни ППОВ, уради још једна јединица од 500ЕС.

Индустријске отпадне воде

Основна претпоставка за прихват индустријских отпадних вода у градску канализацију и ППОВ „Мали Зворник“ је успостављање доследног примарног пречишћавања индустријске отпадне воде. У циљу заштите будућег поступка пречишћавања на ППОВ Мали Зворник, корисне валоризације продуката пречишћавања, заштите примењених конструктивних материјала система канализације (канализационе мреже, објеката и опреме ППОВ-а), заштите запослених и обезбеђивања оптималних услова управљања будућег ППОВ-а, потребно је примарним пречишћавањем индустријских отпадних вода уклонити токсичне и опасне материје. Примарни третман индустријске отпадне воде треба да буде у складу са „Правилником о санитарно-техничким условима за упуштање отпадних вода у градску канализацију“ који би СО Мали Зворник у блиској будућности требала да припреми, усвоји и уврсти у свој законски оквир управљања отпадним водама општине.

У циљу адекватног сагледавања количина и квалитета отпадних (индустријских) вода, неопходно је израдити студију која ће обухватити попис процеса и отпадних вода које се генеришу, билансирање генерисаних отпадних вода, препоручити процесе рецикулације воде, а у исто време омогућити у будућности адекватно управљање радом ППОВ-а који ће се градити.

Канализациони системи осталих насеља општине Мали Зворник

Генералним пројектом сакупљања и евакуације санитарно-фекалних отпадних вода Мали Зворник, одређене су орјентационе локације префабрикованих постројења за пречишћавање отпадних вода (пакети уређаја) и то за сва насеља општине Мали Зворник (Брасина, Доња Борина, Радаљ, Сакар, Доња Трешњица, Амајић, Читлук, Цулине и Велика Река).

У наредној табели дате су оријентационе количине отпадне воде по насељима у општини Мали Зворник изражене у еквивалент становнику (ЕС). Њихове тачне вредности биће дефинисане Генералним пројектом сакупљања и евакуације санитарно-фекалних отпадних вода насеља Општине Мали Зворник, тј. по усвајању истог.

У осталим насељима општине, обзиром на конфигурацију терена и разбијени тип сеоских насеља карактеристичан за планинске крајеве, у планском периоду потребно је предузети радове на изради санитарно-фекалне канализационе мреже у насељима уз реку Дрину, са мини уређајем за пречишћавање отпадне воде како би се заштитио квалитет воде у реци и створио добар предуслов за већи привредни и туристички развој.

У том смислу, потребно је приступити изради пројектне документације на вишем нивоу а у складу са Генералним пројектом сакупљања и евакуације санитарно-фекалних отпадних вода насеља општине Мали Зворник.

Табела 5: Количине отпадне воде по насељима у општини Мали Зворник

Насеље	Број становника 2021*	ЕС
Амајић	184	306.67
Брасина	1820	3033.33
Будишић	209	348.33
Велика Река	414	690.00
Вољевци	626	1043.33
Доња Борина	1910	3183.33
Доња Трешњица	633	1055.00
Мали Зворник	5598	9330.00
Радаљ	2449	4081.67
Сакар	288	480.00
Цулине	328	546.67
Читлук	172	286.67

IV 2. 3. Водопривредна инфраструктура

Реферална карта бр. 2в – Водопривредна карта

Заштита од великих вода реке Дрине и притока

У наредном периоду, потребно је урадити Идејни пројекат сакупљања и евакуације атмосферских вода насеља Мали Зворник. У складу са Мишљењем ЈВП «Србијаводе», ВПЦ Сава-Дунав-Нови Београд, бр. 3657/2 од 06.07.2010. г. које је саставни део овог Плана, неопходно је предузете следеће мере на реконструкцији, изградњи и одржавању одбрамбених насипа:

- предвидети наставак изградње заштитних водних објеката у циљу заштите подручја од великих вода у складу са постојећом техничком документацијом,
- предвидети хидротехничко уређење комплетних сливова свих гравитирајућих водотокова на сливном подручју, а који имају утицај на разматрано планско подручје, тако да се обезбеди критеријум заштите од велике воде вероватноће појаве (повратни период $T=100$ година),
- предвидети интегрално уређење сливног подручја бујичних токова конзистентном применом спроводити противерозионе мере на ерозионим подручјима које утврђује надлежна јединица локалне самоуправе,
- да се земљиште дуж водотокова може користити на начин којим се не угрожава спровођење одбране од поплава,
- водно земљиште може се користити, без водне сагласности само као пашњак, ливада и ораница; посебно је недопустиво затворити протицајни профил због повећања грађевинског земљишта,
- код траса нерегулисаних делова водотока у зонама грађевинских реона, због непознавања и неизучености водног режима, те и немогућности одређивања резервних појасева и коридора регулисаних корита, не планирати и не дозволити изградњу било каквих објеката у зонама

речних долина, без предходно обезбеђених хидролошко-хидрауличких подлога и прорачуна, студија, генералних, идејних и свих других за то неопходних техничких решења.

- код укрштања инфраструктурних објеката са водотоцима, морају се испоштовати следећи принципи и критеријуми:
 - код подземних укрштања/ укопавања, ове објекте водити кроз заштитне цеви тако да горња ивица заштитне цеви мора бити на минимум 1,5м испод нивелете дна нерегулисаних, као и на мин. 0,8-1м испод нивелете дна регулисаних корита на местима прелаза.
 - у зонама нерегулисаних водотока трасе, ових објеката пројектовати што је могуће даље од горњих ивица природних протицајних профила, уз доследну примену потрбних техничких мера за очување како ових објеката тако и стабилности корита водотока.
 - нивелете планираних мостова, пропуста и прелаза преко водотока, морају бити тако одређене, да доња ивице конструкције ових објеката (ДИК) имају потребну сигурносну висину – зазор изнад нивоа меродавних рачунских великих вода за прописно надвишење, у складу са важећим прописима.

IV 3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Електроенергетски објекти

Хидро-електране (ХЕ)

Хидро-електрана "Мали Зворник" изграђена је 1955године и лоцирана на реци Дрина у насељу Мали Зворник. У свом саставу има четири агрегата по 24MW, што чини укупни инсталисани капацитет од 96MW. Поменута хидро-електрана "Мали Зворник" је типа предбранско-проточна, са годишњом производњом електричне енергије од око 550GWh.

У наредном периоду планира се повећање електричне снаге једног агрегата са 24MW на 32,4MW, што би у 2020години чинило укупни инсталисани капацитет од 121,2MW.

Мини хидро-електране

Мини хидро-електрана "Радаљ" изграђена је око 2009 године, на локацији у источном делу насеља Радаљ. У свом саставу има два агрегата по 150кN, што чини укупни инсталисани капацитет од 300кN. Поменута мини хидро-електрана у свом саставу има Пелтонове турбине. Довођење вода за ову МХЕ врши се помоћу два тиролска водозахвата, који су смештени на реци Црни Радаљ и реци Равнаја. Водозахвати су лоцирани изнад Радаљске бање, а испод извора Змајевац. Преко трансформације и преносне мреже електрична енергија се доводи до потрошача у насељу Радаљ. У наредном периоду нема индиција за проширење капацитета МХЕ "Радаљ".

Тrafo-станице 110/35кV

На простору предметног просторног плана општине Мали Зворник егзистира једна тrafo-станица 110/35кV "Зворник". Тrafo-станица је изграђена на отвореном простору. Тренутно је у тrafo-станици уграђен један трансформатор називне ел. снаге 10MVA и један трансформатор називне ел. снаге 31,5MVA (31,5+10)MVA.

Максимални капацитет поменуте тrafo-станице износи 2х31,5MVA. Тrafo-станица 110/35кV "М.Зворник" се електричном енергијом снабдева путем далековода 110кV из разводног постројења 110кVA. Разводно постројење 110кV се електричном енергијом снабдева путем два двострука далаковода 110кV, изграђена на гвоздено-решеткастим стубовима из правца хидро-електране "Зворник".

У наредном периоду не планира се изградња друге ТС 110/35кV, у складу са потребама у електричној снази повећаваће се инсталисана електрична снага у тrafo-станици.

Тrafo-станице 35/10кV

На предметном простору егзистирају две тrafo-станице 35/10кV: "Мали Зворник 1" и "Мали Зворник 2". Тренутно су у тrafo-станици 35/10кV "Мали Зворник 1" уграђена два трансформатора називне ел. снаге 2х 4MVA, а у тrafo-станици "Мали Зворник 2", уграђен је један трансформатор називне ел. снаге 1х4MVA. Тrafo-станица 35/10кV "Мали Зворник 1" је лоцирана у простору где је

изграђена трафо-станица 110/35кV "М.Зворник" и разводно постројење 110кV, а трафо-станица 35/10кV "Мали Зворник 2" је лоцирана у простору Доње насеље.

Трафо-станицу 35/10кV "Мали Зворник 2" са отвореног простора ставити у зидани затворен објекат.

Трафо-станице 10/0,4кV

На простору општине Мали Зворник играђено је укупно 73 трафо-станице 10/04кV, са укупном инсталисаном ел.снагом 32150кVA (2010.год).

Трафо-станице 10/04кV се ел.енергијом снабдевају подземним кабловима 10кV и далеководима 10кV. Подземни каблови 10кV су највећим делом постављени у насељу Мали Зворник а далеководи највећим делом у осталим насељима општине Мали Зворник. Повећање сигурности у снабдевању потрошача ел.енергијом се може постићи изградњом далековода 10кV и подземних каблова 10кV, тако да све трафо-станице имају обезбеђено двострано или резервно напајање ел.енергијом, као и да се далеководи и ниско-напонска мрежа граде на бетонским или другим одговарајућим стубовима са проводницима одговарајућег пресека.

Да би се повећао квалитет у снабдевању потрошача ел.енергијом потребно је градити већи број трафо-станица 10/0,4кV мање називне ел.снаге како би се смањила дужина ниско-напонске мреже, с обзиром да су губици при преносу ел.енергије мањи на вишем напонском нивоу (10кV) него на ниском напону (1кV).

Електроенергетска преносна мрежа

Водови 110кV

Преко подручја општине Мали Зворник прелази више ваздушних водова 110кV постављених на гвоздено-решеткасте стубове. Један далековод 110кV је постављен од РП (разводно постројење) 110кV "М.Зворник" до трафо-станице 110/35кV "Мали Зворник", један далековод 110кV од РП 110кV до ТС 110/35кV "Лешница" и даље до ТС 220/110кV "Шабач 3" и један двоструки далековод 110кV (двоструки до насеља Осечина) у правцу Лозница-Ваљево. Један од поменутих далековода 110кV електричном енергијом снабдева трафо-станицу 110/35кV "Лозница" и "уводи" се у ТС 220/110кV "Ваљево 3", а један далековод 110кV електричном енергијом снабдева трафо-станицу 110/35кV "Осечина" и "уводи" се у ТС 220/110кV "Ваљево 3".

Поменути далеководи највећим делом прелазе простор општине Мали Зворник, односно насеља Мали Зворник. Поменути далеководи 110кV су изграђени у периоду 1980г.-1985г. на гвоздено-решеткастим стубовима и проводницима Ал-Че3х150мм².

Заштитна зона у којој није дозвољена изградња пословно-стамбених објеката и засад биљки високог растиња за далековод 110кV износи 30м (15,0м+15,0м).

У наредном периоду има потребе за изградњом далековода 110кV. Потребно је изградити далековод 110кV од ТС 110/35кV "Мали Зворник" (или од разводног постројења 110кV у М.Зворнику) до ТС 110/35кV "Љубовија". За трасу далековода 110кV користила би се траса "старог" далековода 35кV Мали Зворник-Велики Мајдан.

Водови 35кV

Преко подручја општине Мали Зворник прелази један двоструки ваздушни вод 35кV у правцу насеља Лозница. Један од далековода (двоструког) 35кV електричном енергијом снабдева трафо-станице 35/10кV "Каракај" и "Козлук" и "уводи" се у трафо-станицу 110/35кV "Лозница". Један од далековода 35кV (двоструког) електричном енергијом трафо-станицу 35/10кV "Мали Зворник 2" и "уводи" се у трафо-станицу 110/35кV "Лозница". Од трафо-станице 110/35кV "Мали Зворник" до ТС 35/10кV "В.Мајдан" изграђен је далековод 35кV на гвоздено-решеткастим стубовима. Траса далековода 35кV прелази простор следећих насеља општине Мали Зворник: М.Зворник, Сакар, Будишић, Амајић, Читлук и Велика Река. Далекковод 35кV од ТС 110/35кV "М.Зворник" до ТС 35/10кV "В.Мајдан", а преко подручја општине Мали Зворник прелази у дужини око 8,2км.

Сви далеководи 35кV су изграђени на гвозденим стубовима називног пресека проводника Ал-Че од 50мм² до 95мм². Заштитна зона у којој није дозвољена изградња грађевинских објеката и засад биљки високог растиња за далековод 35кV износи 15м (7,5м+7,5м).

У наредном планском периоду на планира се изградња нових електроенергетских преносних водова 35кV.

Водови 10кV

На предметном подручју изграђени су подземни (кабловски) и надземни (ваздушни) водови 10кV. Подземни водови су највећим делом урађени у централном делу насеља Мали Зворник, а далеководи у сеоским насељима и периферним деловима насеља Мали Зворник. Сви далеководи су изграђени на дрвеним и бетонским стубовима висине 12,0м.

Подземни каблови 10кV су постављени највећим делом у простору регулације улица, а најмањим делом у простору пољопривредног земљишта и предбашти.

Шематски приказ локације трафо-станица 10/04кV и међусобна веза водовима 10кV је дата на карти електроенергетских објеката и преносне мреже, која је саставни део овог плана (Реферална карта 2). Заштитна зона у којој није дозвољена изградња грађевинских објеката и засад биљки високог растиња за далековод 10кV износи 9,0м (4,5м+4,5м).

Трасу ваздушне мреже 10кV поставити у простору регулације улице, мањим делом у простору предбашти и само ако је неопходно у простору пољопривредног земљишта. Напред наведено се односи и на подземне електроенергетске каблове 10кV.

Водови 1кV

Водови 1кV уствари су подземна и надземна ниско-напонска преносна мрежа. Подземна ниско-напонска мрежа је највећим делом изграђена у централном делу насеља Мали Зворник, а надземна или ваздушна у сеоским насељима и периферним деловима насеља Мали Зворник.

Ниско-напонска ваздушна мрежа је грађена на бетонским и дрвеним стубовима висине 9,0м. или на бетонске стубове далековода 10кV. Траса ниско-напонске мреже је углавном неповољна с обзиром да су се користили најкраћи могући правци (пречице) од трафо-станице 10/0,4кV до крајњег потрошача ел. енергије и тешко ју је одржавати у функцији, посебно у зимском периоду и у периоду већих атмосферских падавина.

Трасу ваздушне мреже 1кV поставити у простору регулације улице, мањим делом у простору предбашти и само ако је неопходно у простору пољопривредног земљишта. Напред наведено се односи и на подземне електроенергетске каблове 1кV.

IV 4. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Фиксна телефонија

На подручју општине Мали Зворник лоциране су четири дигиталне и једна аналогна аутоматска телефонска централа.

Циљ даљег развоја телефонизације општине Мали Зворник је да се у наредном периоду сваком домаћинству обезбеди минимално један телефонски број односно приључак. Постојеће симетричне и коаксиалне подземне телефонске каблове заменити оптичким кабловима.

У циљу повећања квалитета у телефонском саобраћају потребно је проширити капацитет појединих телефонских централа: "Радаљ", "Доња Борина" и "Велика Река" (исту заменити дигиталном-ДАТЦ).

Мобилна телефонија

На подручју општине Мали Зворник у оперативном раду су три оператера: "Телеком", "Теленор" и "Вип Мобиле". Сва три оператера поседују мреже базних станица које не покривају у потпуности подручје општине Мали Зворник. Како би цело подручје поменуте општине било у потпуности покривено сигналом потребно је приступити проширењу мреже базних станица, односно изградњи нових базних станица. Планира се изградња базне станице у насељу Радаљ.

Постојећи радио-релејни коридори су лоцирани у насељима: Мали Зворник, Доња Трешњица, Велика Река, Читлук, Сакар и планина Гучево.

У циљу повећања сигурности у телефонском саобраћају на територији општине Мали Зворник потребно је изградити минимално једну базну станицу планирану у насељу Радаљ ("Радаљ РТС").

Кабловски дистрибутивни систем

Кабловски дистрибутивни систем развијати у складу са захтевним потребама и Законом о телекомуникацијама. Трасе водова могу да се постављају независно од других инсталација или у заједничком рову са инсталацијама гасовода (уколико се предходно изгради секундарна разводна гасоводна мрежа у насељима).

IV 5. ТОПЛИФИКАЦИЈА И ГАСИФИКАЦИЈА

Планира се изградња нове котларнице у насељу Мали Зворник на природни гас, са пожељним резервним конзумом (течно гориво), као и изградња подземне топловодне мреже. Како постојећи капацитети у дистрибутивном гасоводу имају потребну резерву, може се планирати наставак гасификације на принципима широке потрошње, што подразумева изградњу МРС "Мали Зворник", (орј. капацитета од око 2.000 - 2.500 м³/ч), као и проширење постојеће гасоводне мреже. Обавезна је израда урбанистичког плана који ће разрадити решење из планова генералне и детаљне регулације, односно Просторног плана посебне намене.

Остала насеља, ван општинског центра нису планирана да се у планском периоду прикључују на топловодне и гасоводне системе.

IV 6. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ

Године 2005. Скупштина Србије је усвојила Стратегију развоја енергетике Републике Србије до 2015. године, којом се дефинишу елементи за утврђивање стратегије развоја енергетских сектора Србије, у којој је дефинисан и развој и коришћење нових и обновљивих извора енергије и ефикаснијих технологија и уређаја. У складу са националном стратегијом, потребно је 15% потреба за енергијом обезбедити из обновљивих енергетских ресурса. На простору овог подручја у планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих облика енергије, чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине. Као обновљиви извори енергије на овом подручју се препоручују: биомаса, биогаз, сунчева енергија, енергија ветра и хидроенергетски потенцијал.

Биомаса и биогаз: Примена биомасе за производњу енергије подстиче уважавајући начело одрживог развоја. Обзиром да је на подручју општине није заступљена обимна пољопривредна производња, постоје слаби предуслови за коришћење овог облика енергије, сем ако се користе потенцијали шума са чиме треба бити једнообразив. Обим развоја сточарства, отвара и могућност производње биогаза, првенствено за потребе снабдевања сопствених фарми.

Геотермална енергија: Топлотна енергија која је акумулирана у подземним водама назива се хидрогеотермалном енергијом и потребно је да њихове температуре буду веће од 10 °C. Топлотна енергија из топлих отпадних вода може да се такође, помоћу топлотне пумпе врати и поново искористи за загревање простора или загревање воде. Најчешће примене су у индустријским процесима као и у хотелским и бањским применама при чему треба инсистирати на максималном искоришћењу у насељу Радаљ.

Сунчева енергија: Соларни системи за грејање се у највећем броју случајева користе као додатни извори грејања. Повољни климатски услови и велики број дана са сунчаним интервалима пружају могућност коришћења сунчеве енергије, пре свега за добијање топлотне енергије, под условом да експозиција терена општине то дозвољава.

Енергија ветра: На подручју обухвата Просторног плана се може користити енергија ветра за производњу електричне енергије. Парк ветрогенератора може се градити ван насеља, на пољопривредном земљишту изнад пете класе земљишта, изузимајући заштићена природна добра, уз претходне услове надлежне институције прибављено у поступку избора локације. Избору локације претходи низ методолошких активности. Неповољна подручја за градњу ветроелектрана су: посебно

заштићене природне вредности и миграторни правци птица, према условима Завода за заштиту природе Србије, подручја насељених места, остало грађевинско земљиште (радне зоне, зоне туристичких садржаја и викенд насеља). При коначном одабиру локација посебну пажњу треба посветити: заштити естетских вредности предела, контактним подручјима зона осетљивим на буку и вибрације, као што су грађевинска подручја насеља, заштићени делови природе и сл.

Хидроенергетски потенцијал

Хидроелектране

Општину Мали Зворник карактеришу значајни водни ресурси који нису у довољној мери искоришћени и представљају веома добар полигон за инвестиционе активности које ће поспешити економски раст и створити услове за креирање социјалне сигурности.

Поред хидроелектране „Зворник“ треба потенцирати изградњу мини хидроелектрана које би допринеле производњи далеко веће количине електричне енергије и значајно увећале привредни развој Општине.

Мини хидроелектране

Списак мини хидроелектрана који је преузет из водопривредне основе Србије и потврђен условима и Катастром малих хидроелектрана Министарства рударства и енергетике РС планиран у Општини Мали Зворник, дат је следећом табелом:

Табела 6: Списак мини хидроелектрана

Назив водотока	назив МХЕ	тип преграде	Кратак опис	инстал. снага (kW)
Боринска река	Којићи	Тиролски захват	Довођење вода за ову ХЕ врши се помоћу 4 водозавата тиролског типа који се налазе на Буковом потоку и рекама Борињској, Белој и Каменици, са таложницама и укопаним АЦ доводом и сифоном на обема обалама до водостана. Одатле се наставља челични цевовод дужине 632m до машинске зграде која је лоцирана на око 100m низводно од ушћа реке Каменице.	210
Црни Радаљ Равнаја	Рогоуља	Тиролски захват	Довођење вода за ову ХЕ врши се помоћу 2 водозавата тиролског типа који се налазе на Црном Радаљу и Равнаји, са таложницама и укопаним АЦ доводом и сифоном на обема обалама до водостана. Одатле се наставља челични цевовод дужине 337m до машинске зграде која је лоцирана на Равнаји на око 300m узводно од њеног ушћа.	300
Борањска река	Амајић	Тиролски захват	Преградно место у виду тиролског водозавата у кога се уливају воде из узводне хидроелектране, лоцирано је на око 500m низводно од Вучијачког потока са таложницом на левој страни и АЦ доводом до водостана. Одатле се наставља челични цевовод дужине 105m до машинске зграде која је лоцирана на ушћу Борањске реке у Зворничко језеро.	245
Мала Борањска	Божиковац	Тиролски захват	На преградном месту који се налази непосредно испод ушћа Плавог потока у Борањску реку могуће је подићи мању брану висине око 20m, са укопаним АЦ доводом и сифоном до водостана. Одатле се наставља челични цевовод 195m до машинске хале која је лоцирана на око 1km узводно од Скоковачког потока.	300
Борањска река	Грабовац	Тиролски захват	На преградном месту који се налази непосредно испод ушћа Плавог потока у Борањску реку могуће је подићи мању брану висине око 20m, са укопаним АЦ доводом и сифоном до водостана. Одатле се наставља челични цевовод 195m до машинске хале која је лоцирана на око 1km узводно од Скоковачког потока.	280

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

Борањска река	Грабовац	Тиролски захват	Водозахват тиролског типа смештен је на око 500m узводно од ушћа Плавог Потока у Борањску Реку са таложницом на левој обали и укопаним АЦ доводом и сифоном до водостана. Одатле се наставља челичним цевоводом дужине 195m до машинске зграде која је лоцирана на 1km узводно од Соколовчког потока.	280
Велика река	Вис	Тиролски захват	Довођење воде за ову ХЕ врши се помоћу 2 тиролска водозахвата а лоцирани су на око 150m узводно од ушћа Подгајског потока у Велику Реку са таложницом на левој обали и укопаним АЦ доводом до водостана. Одатле наставља челични цевовод дужине 116m до машинске зграде која је лоцирана на око 1,2km узводно од ушћа Велике Реке.	250

НАПОМЕНА: Микролокације и снаге наведених мини ХЕ нису обавезујуће. Потребне су провере по свим посебним условима. Могућа је и изградња на другим локацијама уколико се прибави сагласност надлежног Министарства.

У 2010.г. „Екоенерго инжењеринг“ доо Нови Београд, израдио је Мастер план "Хидроенергетски потенцијал Мали Зворник" у циљу сагледавања могућности искоришћења обновљивог извора енергије - хидропотијала речних токова општине Мали Зворник, изградњом МХЕ.

Наведеним елаборатом дефинисане су следеће **енергетске** могућности (без провере осталих битних услова) :

1. На сливу Борањске реке 4 МХЕ (Амајић, Павловићи, Доњи Ерићи и Петровићи), укупне инсталисане снаге 1020 kW;
2. На сливу Боринске реке 5 МХЕ (Батар, Којићи, Паоче, Павловићи I, Андрача и Биљевине), укупне инсталисане снаге 385 kW;
3. На сливу реке Бучевског потока 1 МХЕ (Орловине), инсталисане снаге 69 kW;
4. На сливу Велике реке 4 МХЕ (Велика река, Доња Врањача, Роповић и Опеци), укупне инсталисане снаге 574 kW;
5. На сливу реке Веоча 1 МХЕ (Арсеновићи), инсталисане снаге 56 kW;
6. На сливу реке Моштаница 1 МХЕ (Клек), инсталисане снаге 72 kW;
7. На сливу реке Просеница 1 МХЕ (Владићи), инсталисане снаге 55 kW;
8. На сливу реке Радаљ 7 МХЕ (Богићевићи, Радаљ, Радаљ I, Рогуља, Рогуља I, Радићи, Радаљска бања), укупне инсталисане снаге 940 kW;
9. На сливу реке Требишнице 1 МХЕ (Петковићи), инсталисане снаге 22 kW;
10. На сливу реке Пљештанице 1 МХЕ (Тезга), инсталисане снаге 70 kW;
11. На сливу реке Цулинске реке 1 МХЕ (Цулине), инсталисане снаге 62 kW;

Укупна инсталисана снага свих 27 МХЕ (према Мастер плану), износила би 3325 kW.

НАПОМЕНА: Микролокације и снаге наведених мини ХЕ нису обавезујуће. Потребне су провере по свим посебним условима. Могућа је и изградња на другим локацијама уколико се прибави сагласност надлежног Министарства.

Плански основ за мини ХЕ снаге до 1 MW (1000 kW), обезбеђује се разрадом услова из правила уређења и грађења (Посебни услови за изградњу малих хидроелектрана), односно израдом Плана детаљне регулације, уз прибављање свих потребних услова и сагласности, а пре свих услова заштите природе, услова водопривреде као сагласности и свих осталих корисника предметног простора.

IV 7. ИНФОРМАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Развој информационих технологија и "дигитализација" општине јесу један од приоритета у развоју подручја. Најважнији сегмент треба да представља општински информациони портал који грађанима пружа информације о управи и институцијама у сувласништву општине. Уз приказ институција и њихових организационих делова, ту су захтеви за обављање услуга, спецификације такозваних

животних ситуација, попис одговорних особа за подношење захтева и активни обрасци у стандардном формату за приказ текста с могућношћу „on line“ попуњавања.

Осим дигиталног приступа грађана свим јавним установама у циљу добијања одговарајућих потврда, обављања других административних послова, информисања и сл., на одговарајућем порталу би се могли наћи и програми за резервацију карата у културним установама, угоститељским објектима, сеоском туризму, приступи телекомуникационим предузећима, финансијским установама, заводима за запошљавање и сл.

У форму тзв. "дигиталне општине" могу се повезати и све месне канцеларије и месне заједнице на територији целе општине који би омогућили непосредно учешће грађана у одлучивањима о питањима уређења и организованости свога суседства. Посебан део портала треба да заузима интерактивна карта општине за потребе пројекта одељења општинске управе и свих других заинтересованих.

Интерактивна карта треба да омогући увид у мрежу важнијих објеката и институција попут амбуланти, апотека, болница, аутобуских станица, туристичких објеката или полицијских станица.

Корисна је функција и такозвани routing - проналажење најкраћег пута између две тачке на карти с текстуалним и графичким приказом. У надградњи ове функције, могу се активирати бежични центри за приступ грађанима интернету на јавним површинама (парковима, трговима, библиотекама и на другим јавним местима), за шта средства треба обезбедити из локалног буџета.

Осим приступа овом виду технологије са персоналних рачунара и преко бежичних центара, у свету се развија технологија за коришћење интерактивне ТВ мреже. Мрежа се заснива на развоју DSL (Digital Subscriber Lines) технологије, која је успела да створи систем с брзим протоком информација. Оваква технологија омогућује пренос података, укључујући и ТВ-програм, коришћењем већ постојеће мреже, при чему нема потребе за персоналним компјутерима, модемима, сателитским антенама и декодерима.

V ДЕЛОВИ ТЕРИТОРИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ПРЕДВИЂЕНА ИЗРАДА УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ИЛИ УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Реферална карта бр. 4- Карта спровођења

V 1. СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ОСНОВУ ПОСТОЈЕЋИХ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА

Нацрт Просторног плана општине Мали Зворник у потпуности је усклађен са Просторним планом Републике Србије 2010.-2020. Спровођење Просторног плана општине Мали Зворник вршиће се на основу постојећих планских докумената који нису у супротности са решењима Просторног плана:

Просторни и урбанистички планови

- Генерални план Малог Зворника до 2020.год. ("Сл. лист општине Мали Зворник", бр.06/06), усвојен је као концепт за израду и доношење ПГР за насељено место Мали Зворник, а за које је општина Мали Зворник донела Одлуку о приступању изради.
- Сви важећи Планови детаљне регулације, као и Планови општег уређења са елементима детаљне регулације, у оквиру или изван ГП Мали Зворник до 2020.

V 2. СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ИЗРАДОМ НОВЕ УРБАНИСТИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

План се спроводи на следећи начин:

- За делове у којима не долази до промене регулације, **спровођење се врши директно** на основу важећих урбанистичких планова, односно на основу Правила уређења и Правила грађења дефинисаних Планом чији су саставни делови графички прилози "Шематски приказ уређења насељених места"; даље спровођење је дефинисано Законом о планирању и изградњи, и подразумева добијање Локацијске дозволе за сваку грађевинску парцелу;
- За делове у којима се предвиђа трасирање нових саобраћајница, промена регулације и утврђивање јавног грађевинског земљишта врши се израда **Планова генералне/детаљне регулације**; Планови генералне/детаљне регулације могу да се раде и за: све објекте и мреже примарне инфраструктуре и комуналних објеката на подручју општине која је дефинисана Просторним планом, или за коју се, услед до сада непознатих техничких и функционалних потреба, иста није Планом дефинисала, или се стекну технички услови да се планиране трасе рационалније дефинишу (трансфер станице, рециклажна дворишта, гробља, сточна гробља, трафо станице, постројења за коришћење обновљивих извора енергије и сл.); израда урбанистичких планова могућа је и у свим зонама у којима се за то укаже потреба, у складу са дефинисаним наменама Плана,
- **Земљиште у грађевинском подручју насеља може се користити за изградњу**, уколико је Планом предвиђено за изградњу и ако одговара условима прописаним Правилима уређења и Правилима грађења из Плана.
- Урбанистички планови у границама **Генералног плана, при доношењу Плана генералне регулације, биће уграђени у решење тог плана**. У периоду примене овог Просторног плана могу се радити измене и допуне ППР или нови план. Измене унутар граница подручја ГП/ППР, неће условити измену овог Просторног плана.
- **Урбанистички пројекат** ће се радити и за потребе спровођења Плана, када је та могућност предвиђена Правилима уређења и грађења, или се при подношењу захтева надлежном органу закључи да је за издавање одобрења за градњу, потребна израда Урбанистичког пројекта. У Правилима уређења и Правилима грађења, у свакој типичној целини, где је то непоходно, наглашена је потреба израде Урбанистичког пројекта.
- Свака парцелација / препарцелација постојећих парцела могућа је искључиво на захтев и о трошку власника/ корисника парцеле, на основу **Пројекта парцелације и препарцелације**,
- На подручју обухвата Просторног плана могуће је радити и **Просторне планове подручја посебне намене** који ће бити основ за измену планираних решења овим Планом, нпр. ППППН Мреже гасовода Србије, који је у фази иницијације, ППППН за изградњу хидроелектране и сл. а што је у складу са одредбама Просторног плана Републике Србије.

V 3. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ПРОЈЕКТА

3.1. Разрада услова дефинисних Планом

Приликом издавања Информација о локацији и израде Урбанистичких пројеката, неопходно је поштовање свих услова дефинисаних планом.

У случају измене Генералног плана Малог Зворника до 2020., не дозвољава се измена основних стратешких одредби тог плана.

Израдом планова **Детаљне регулације** могуће је извршити делимичну корекцију дефинисаних услова (општих и посебних, у смислу повећања/смањења дефинисане спратности, граница зона, дефинисања прелазних услова између суседних зона и сл.). Сва одступања морају бити у складу са правилима струке, позитивним законским прописима, јавним и општим интересом.

У случају захтева за делимичним корекцијама намене површина које су дефинисане Шематским приказима насеља путем израде ПДР/ППР, примењује се правило да је унутар грађевинских подручја доминантна намена она, која је еколошки прихватљивија (нпр. становање на индивидуалним пољопривредним економијама је доминантно у односу на захтев за изградњом производних капацитета, станица за снабдевањем горива и сл.), а ван грађевинских рејона она, која је економски исплативија а није у супротности са неким од услова заштите (експлоатација рудних богатстава, узгој и прерада примарних пољопривредних производа великих капацитета и сл. је

доминантна у односу на нерентабилну пољопривредну производњу на земљишту ниских бонитетних класа).

За недостајуће услове Просторног плана, или ако исти нису довољно детаљно дефинисани, примењује се Правилник о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу ("Сл. гласник РС", бр. 50/11), односно позитивни законски прописи из ове области.

3.2. Захтеви за израдом додатне документације

За објекте и захвате у простору који су од интереса за развој, уређење и афирмацију појединих локација и целина на подручју Плана, локална самоуправа може доносити урбанистичко - архитектонска решења, пројекте и стручне подлоге ради компаративне анализе, провере квалитета, геомеханичка истраживања, односно избора алтернативних решења.

За све захвате у простору који на основу посебних прописа и овог Плана представљају културно добро, не може се издати Одобрење за градњу без претходно прибављених одговарајућих посебних услова надлежног завода за заштиту споменика културе.

3.3. Издавање Локацијских дозвола на локацијама за које је обавезно доношење урбанистичког плана

Овим Просторним планом је дефинисано да се за насеље Мали Зворник примењује постојећи Генерални план док се не донесе План генералне регулације, а најдуже у року од годину дана од дана доношења просторног плана.

За Бањско рекреативни комплекс "Радаљска бања", обавезна је израда Плана детаљне регулације, а до његове израде и усвајања, на овом делу територије План није могуће директно спроводити.

За насеља уз Дрину, препоручује се израда јединственог Плана генералне регулације, односно разрада решења из Просторног плана посебне намене Дринско подручје (у приближном обухвату и по његовом усвајању). За викенд зону насеља Чулине, због неразрешених имовинско-правних односа, препоручује се израда Плана детаљне регулације. До израде и усвајања ППР/ПДР, на предложеном обухвату насеља уз Дрину примењиваће се правила уређења и грађења из овог Плана, која се односе на ово подручје.

Локацијске дозволе за захвате у простору на подручјима за које је, према одредбама овог Плана обавезно доношење урбанистичког плана, не могу се издавати до доношења тих планова, осим за реконструкцију постојећих објеката, као и постојећих објеката и мреже саобраћајне и остале инфраструктуре. Постојећим објектом, према овој одредби, сматра се објекат који постоји у простору, изграђен на основу и у складу с одобрењем за градњу или је легализован на основу других законских прописа или укњижен у земљишној књизи.

Реконструкција постојећих објеката може се дозволити под следећим условима: да се не мења постојећи карактер изградње (типологија, структура, врста и начин градње и сл.) и просторни односи у суседству, да се не погоршавају постојећи услови боравка у суседним грађевинама и да се испуне услови за паркирање и формирање зелених површина у складу са условима дефинисаним овим Планом. Постојећи објекти које прелазе највеће дозвољене габарите утврђене овим Планом за објекте унутар зона односно подзона у којима се налазе, могу се реконструисати само у оквиру постојећих габарита.

3.4. Издавање Локацијске дозволе на локацијама за које је обавезно доношење урбанистичког пројекта

Локацијске дозволе за захвате у простору на подручјима за које је, према одредбама овог Плана обавезно доношење урбанистичких пројеката, не могу се издавати до доношења истих, осим за реконструкцију постојећих објеката и изградњу нових објеката, до нивоа који је дефинисан правилима уређења за поједине типичне насељске целине.

Реконструкција постојећих објеката може се дозволити под следећим условима: да се не мења постојећи карактер изградње (типологија, структура, врста и начин градње и сл.) и просторни односи у суседству, да се не погоршавају постојећи услови боравка у суседним грађевинама и да се испуне услови за паркирање и формирање зелених површина у складу са условима дефинисаним овим Планом. У радним зонама, унутар постојећих комплекса, није потребна израда урбанистичких пројеката уколико се врши изградња административних објеката, надстрешница, магацина и сл., под условом да намеравање радње не заузимају више од 20% комплекса и да нису условљене израдом еколошких елабората.

Постојећи објекти које прелазе највеће дозвољене габарите утврђене овим Планом за објекте унутар зона односно подзона у којима се налазе, могу се реконструирати само у оквиру постојећих габарита.

У случају да је изградња унутар блока или дуж улице изведена у складу са предходно важећим условима (урбанистичким планом, Привременим правилима грађења и сл.) у минималном обиму од 60%, а да су овим Планом дефинисани другачији услови, Урбанистичким пројектом ће се утврдити услови за изградњу објеката у складу са предходно важећим условима.

3.5. Издавање одобрења за градњу

на локацијама које су покривене важећим плановима који су донети по предходним законима (Планови општег уређења са елементима детаљне регулације, Детаљни урбанистички планови, Регулациони планови и Урбанистички пројекти)

Одобрења за градњу за захвате у простору на подручјима за која се према одредбама овог Плана примењују преиспитани и важећи планови/пројекти, могу се издавати у складу са истим уколико њихове одредбе нису у супротности са одредбама Плана. У случају неусаглашености Просторног плана са истим, примењују се услови који су дефинисани тим плановима.

У случају да плановима нису дефинисани сви услови за градњу, за недостајуће ће се примењивати одредбе овог Плана у складу са правилима грађења и правилима уређења за типичну целину која се налази у обухвату (правила за паркирање, зелене површине, општи услови за изградњу објеката и др.).

3.6. Организација и намена простора

Организација и намена површина су обрађени у текстуалном и графичком делу Просторног плана. Разграничење поједних типичних насељских целина и локација треба да пролази границом одговарајуће катастарске парцеле. У случају одступања, намена одговарајуће катастарске парцеле једнака је намени типичне насељске целине унутар које се налази претежни део предметне катастарске парцеле.

Зоне јавних, привредних и других намена, као и остале зоне, међусобно се разграничавају на начин и под условом да на контактним линијама њихов међусобни утицај буде у оквиру допуштених граница прописаних важећим законима и другим прописима.

Уколико у оквиру граница типичне целине постоји објекат који је по намени супротан са наменама које су дефинисане овим планом, исти се може задржати под условима: да је објекат изграђен на основу и у складу с одобрењем за градњу или је легализован на основу других законских прописа или укњижен у земљишној књизи, да се не повећава капацитет делатности и не ремете просторни односи у суседству, да се не погоршавају постојећи услови боравка у суседним грађевинама и да се испуне услови за паркирање и формирање зелених површина у складу са условима дефинисаним овим Планом. У случају да се врши обједињавање парцела са две намене, свака парцела "носи" своје параметре.

3.7. Објекти и мреже инфраструктуре

Место и начин опремања земљишта телекомуникационом и комуналном инфраструктурном мрежом приказани су на одговарајућим графичким прилозима Плана који утврђују услове изградње инфраструктурне мреже, а описани су и у одговарајућим поглављима текстуалног дела Плана који обрађују проблематику инфраструктуре.

Планирана решења саобраћајница и инфраструктуре задовољиће будуће потребе обухваћеног подручја на нивоу данашњег стандарда. Микролокације саобраћајне, остале комуналне и друге инфраструктурне мреже одређене овим Планом, утврђују се кроз поступак израде урбанистичких планова/пројеката а у циљу утврђивања просторних, функционалних, обликовних, и других елемената у складу са Законом и другим прописима, условима дефинисаним овим Планом и друге документације у вези с намераваним захватом у простору.

Приликом израде урбанистичких планова/пројеката за изградњу саобраћајне, остале комуналне и друге инфраструктурне мреже која је дефинисана Планом, могућа су мања одступања због усклађивања елемената техничког решења постојећих и планираних објеката и инфраструктуре, конфигурације терена, носивости тла те имовинско правних односа и др.

Урбанистички планови/пројекти ће се радити и за сву недостајућу инфраструктуру и то: Урбанистички планови у случају потребе утврђивања јавног интереса, а у случају да нема утврђивања јавног интереса - Урбанистички пројекти.

Зелени фонд и услови који су дефинисани за одржавање постојећих и подизање планираних зелених површина, потпуно су равноправни са свим осталим условима за уређење комуналне инфраструктуре.

Ова одредба значи, да ни једно стабло на јавној површини не може бити уклоњено без решења одговарајућег општинског органа. Уколико због техничких могућности засади морају бити уклоњени, минимално исти број се мора компензовати у непосредном суседству.

3.8. Смернице за заштиту животне средине

Приликом издавања Локацијске дозволе, као и приликом градње, а потом и коришћења површина и објеката, неопходно је уважавати све елементе животне средине и примењивати мере којима се неће ослабити њено затечено (нулто) стање. У случају да већ затечено стање животне средине не одговара минималним допуштеним условима треба га довести у границе прихватљивости, дефинисане важећим прописима и стандардима. Урбанистичким плановима потребно је дефинисати мере заштите животне средине у складу са важећим законима. Неопходно је што више користити такве енергенте који ће еколошки побољшати стање обухваћеног подручја, што подразумева употребу енергије хидроелектрана, или алтернативних енергетских извора (соларна енергија, ветар и сл.).

Сходно важећим прописима из области заштите животне средине, за захвате у простору дефинисане посебним прописом, потребно је израдити процену утицаја на животну средину, која ће прописати мере заштите животне средине од утицаја тог захвата на њу. Одобрење за градњу за поменуте захвате у простору не могу се издати пре прибављеног решења надлежног органа о прихватљивости утицаја на животну средину намераваног захвата у простору.

VI ШЕМАТСКИ ПРИКАЗИ УРЕЂЕЊА ЗА НАСЕЉА

Уређење сеоских насеља и изградња објеката на територији насеља, вршиће се на основу: Правила уређења и грађења, и Шематских приказа уређења насеља

Шематски прикази су урађени на катастарским плановима који су добијени од службе РГЗ, Катастар непокретности Мали Зворник, у размери 1:10.000. Шематски прикази уређења сеоских насеља рађени су на катастарским подлогама по катастарским општинама.

Шематским приказима насеља су графички дефинисана грађевинска подручја насеља и основне намене површина. У деловима насеља за која није било могуће дефинисати грађевинска подручја (непостојање ажурних катастарских планова, неприступачност терена и немогућност идентификације објеката на терену), а што се очекује код брдских/планинских насеља, парцеле постојећих домаћинстава ће имати статус затечених домаћинстава.

Због неажурности и нечитљивости катастарских подлога и размере карата на којима се Просторни план ради, дозвољена одступања у величини грађевинског подручја су $\pm 10\%$. Под оправданим одступањем подразумева се: усаглашавање са катастарским стањем и стањем на терену, ажурирање изведеног стања, односно постојеће изграђености територије непосредно уз планирану границу грађевинског подручја и сл.

Шематски прикази свих сеоских насеља су саставни део Графичког дела Просторног плана.

VII ПЛАНИРАНА ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Реферална карта бр. 3 – Туризам и заштита простора

VII 1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

При утврђивању намене и организације простора и дефинисању планских смерница потребно је уважити успостављене режиме заштите на природним добрима прописане актом о заштити, а сходно одредбама Закона о заштити природе («Службени гласник РС», број 36/09). Режим заштите јесте скуп мера и услова којима се одређује начин и степен заштите, коришћења, уређења и унапређења заштићеног природног добра.

На основу документације Завода за заштиту природе Србије, као и увидом у Централни регистар заштићених природних добара, на територији која је обухваћена границама Просторног плана општине Мали Зворник **нема заштићених природних добара.**

Према условима заштите природе за просторни план општине Мали Зворник, Просторним планом ипак треба издвојити:

- планине Гучево и Јагодњу као просторне целине са вредном флором и фауном и изузетним пејзажним одликама
- Радаљску бању чије су воде везане за миоцени гранодиоритски комплекс планине Борање
- Радаљско језеро које се налази на реци Црни Радаљ, богато поточном пастрмком, са могућностима за развој риболовног и излетничког туризма;

Евидентирани објекте историјскогеолошког и стратиграфског наслеђа - Неогене старости:

- профил са карактеристичним баденским фосилима – долина Вилиног потока, Брасина, дуж пута Бања Ковиљача – Зворник (ред.бр. 5);
- објекти петролошког наслеђа - Магматске и метаморфне стене
- изданци гранодиорита, корнита и бобичавих шкриљаца, планиана Борања (ред.бр. 31).

Наведени објекти геонаслеђа су евидентирани као вредни, са значајним природним, еколошким и естетским вредностима.

VII 1.1. Мере заштите и концепција управљања природним добрима

Заштита и уређење предела

Принципи управљања пределом на простору обухвата Просторног плана су:

- очување диверзитета кроз обезбеђивање идентитета простора,
- очување вредности, идентификацијом предеоних целина,
- целовитост, кроз управљање квалитетом укупне био-физичке структуре предела,
- интегративност, кроз интеграцију смерница за обезбеђење квалитета предела у секторске планове у различитим областима
- диверзификација, кроз усклађивање приступа обезбеђивању квалитета предела са карактером развоја и развојним проблемима, као и управљање вредностима предела у којима је вредност предела под одређеним режимом заштите, али и од посебног значаја за развој туризма.

Заштиту и уређење предела у складу са Европском конвенцијом о пределу је потребно спроводити кроз:

- заштиту свих заступљених типова предела кроз очување и одржавање значајних или карактеристичних обележја предела која су проистекла из природне конфигурације, или људске активности, пре свега, природних предела без видљивог утицаја човека,
- управљање пределима кроз поступке којима се, из перспективе одрживог развоја, обезбеђује редовно одржавање предела, са циљем усмеравања и усклађивања промена изазваних друштвеним и економским процесима, као и процесима у животној средини,
- стварање услова за спровођење предеоне политике (општих принципа, стратегија и смерница, дефинисаних од стране надлежних органа), која омогућава предузимање одређених мера у циљу заштите, управљања и планирања предела..

Посебну пажњу треба посветити очувању предела, односно постизању равнотеже између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела, као и унапређењу предела и предеоне разноврсности.

Концепција управљања вредностима предела и физичке структуре насеља подразумева:

- развој усклађен са специфичним карактером предела и специфичним карактеристикама физичке структуре насеља,
- промоцију, заштиту и унапређење препознатих природних и културних вредности,
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја, пограничне области),
- повезивање вредности у простору,
- санацију и креирање нових вредности у просторима који су посебно угрожени и деградирани.

VII 1.2. Заштита природне средине

Поред наведених услова које је дефинисао Завод за заштиту природе Србије и који су унети у предходно, Просторни план садржи и елементе који се односе на:

1. очување и унапређење природних вредности и услове за остваривање начела интегралне заштите животне средине и начела одрживог развоја; ово подразумева разумно коришћење простора и ресурса, које би истовремено допринело и очувању природне средине (вода, ваздух, земљиште, биодиверзитет и др.);

2. утврђивање подручја угрожених делова животне средине, за које је неопходно утврдити мере и услове санације и заштите;
3. поштовање свих важних прописа за заштиту и примену посебних услова коришћења и очувања вода, изворишта вода и водоснабдевања, шума, пољопривредног земљишта, јавних зелених површина, подручја рекреације и др;
4. заштиту квалитетног пољопривредног земљишта и у складу са тим планирање коришћења простора за друге намене на земљишту лошијег квалитета; обезбедити најрационалнију просторну организацију за пољопривредну производњу;
5. евидентирање и валоризацију постојећих зелених површина, делова шума и друге аутохтоне вегетације, дрвореда, група стабала и појединачних стабала, како би се она вредна заштитила, адаптирала и посторно и функционално инкопорирала у планирану концепцију система зеленила; повећати постојећи проценат зелених површина, посебно шума, потом заштитног зеленила, дрвореда и сл; укупна саобраћајна шема не сме да омета јединство система зеленила, да просеца градске паркове или их раздваја од зоне становања отежавајући пешачку доступност; треба да доприноси целовитом визуелном сагледавању природних вредности и вредних предеоних карактеристика, споменика, и др.; одвајање пешачких зона и улица од брзих саобраћајних комуникација
6. укључење постојеће шумске површине у систем зеленила на Планом обухваћеном простору; постојеће шуме, као приоритетну, треба да имају заштиту и рекреациону функцију;
7. на еродираним, стрмим, неплодним и нестабилним теренима треба спровести шумљавање, као и на правцима дивље градње са циљем спрачавања њеног даљег ширења,
8. обале водених токова које су обухваћене границама планског подручја, треба да буду проходне и уређене, са формирним шеталишем, које ће бити адекватно пејзажно архитектонски уређено; уз шеталише обезбедити одговарајуће елементе парковског мобилијара – клупе и сл., као и расвету дуж кеја; планском садњом зеленила омогућити повезивање планираног и постојећег зеленила у јединствен систем зеленила;
9. обезбедити санацију и уређење свих деградираних површина;
10. уклањање негативних санитарно хигијенских услова и проблема прекорачења граничних вредности загађења (морају бити усаглашена са постојећим прописима), како би се обезбедила заштита ваздуха, воде и земљишта, а кроз примену урбанистичких, техничко технолошких и биотехничких мера; уређење индустријске зоне подразумева формирање заштитних зона и заштитних појасева, у складу са нормативима, а у зависноти од карактера и степена штетности индустрије;
11. обезбеђење санитарне депоније за тајно одлагање отпада; одлагање чврстог отпада планирати на водонепропусним површинама; планом треба решеити проблем постојећих и могућих дивљих депонија, комуналног, грађевинског или иднустријског отпада;
12. заштиту вода и подземних вода од загађивача;
13. пажљиво коришћење могућности функционисања обновљених извора енергије и енергетску ефикасност.

Стратешком проценом утицаја Плана на животну средину и мерама и условима који су уграђени у појединачне сегменте Плана, уграђени су и посебни услови који се односе на очување природе, како би се спречиле негативне последице дефинисаних циљева.

Предпоставке заштите природне средине које су дефинисане Планом, морају бити надограђене посебним државним и локалним одлукама које се односе на прекомерну употребу пестицида и хербицида (чак и забрањених препарата - типа атразина), неадекватну употребу ђубрива и генетски модификоване хране.

VII 2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

У складу са Просторним планом Републике Србије, концепција просторног развоја полази од политике очувања и конзервације културног наслеђа, као ресурса који има улогу у акцијама за чување окружења, стварајући динамичну заједницу и одрживу локалну економију.

Предуслов заштите чини:

- стимулисање нових, економски исплативих активностима богатим културним наслеђем, интензивирање и концентрисање активности и нови развој;
- повећање конкурентности културног подручја, културног предела или историјског језгра као инвестиционе локације; привлачење улагања путем појачаног маркетинга и употребом разних логистичких подршки, модернизација урбане структуре, уклапање нових архитектонских форми, флексибилнијих, али хармонично повезаних са културним наслеђем;
- стварање нових и снажних визија о културном диверзитету наслеђа, као симболу економске и политичке моћи, коришћењем новог, усаглашеног језика урбаних и руралних форми и стварањем нове скале вредности укупног фонда непокретних културних добара;
- конзервација културног наслеђа која значајно доприноси естетици и хигијени у окружењу, друштвеној и економској одрживости;
- одрживи развој у потпуности интегрисан са конзервацијом наслеђа и чувањем животне средине; друштвено одржива заштита културног наслеђа подразумева да културно наслеђе доприноси квалитету живота и културном идентитету локалне заједнице; помаже да се обезбеди жива и интерактивна комуникација с будућим генерацијама путем очувања значајних обележја развоја друштва и историјских подручја.

VII 2.1. Утврђена непокретна културна добра

На територији Просторног плана општине Мали Зворник, налазе се следећа утврђена НКД:

1. Спомен кућа НОР-а у Сакару и
2. Црква Св. Тројице у Доњој Трешњици

Услови чувања, одржавања и коришћења утврђених непокретних културних добара за израду Просторног плана:

1. Правни основ је примена одредби Закона о културним добрима „Сл. гласник РС“, бр. 71/94 је постојање Одлуке односно Решења о утврђивању.
2. Мере техничке заштите оквирно и у најширем смислу одређене су самом Одлуком односно Решењем о утврђивању.
3. Власници односно корисници Непокретног културног добра (у даљем тексту: НКД) дужни су да пре предузимања било које врсте интервенције на објекту (инвестиционо одржавање, реконструкција, адаптација, санација и ревитализација) да поднесу надлежном Заводу за заштиту споменика културе Захтев за добијање Решења о предузимању мера техничке заштите, као и да исто доставе надлежној Урбанистичкој служби како би она издала Локацијску дозволу.
4. Власници односно корисници објекта дужни су да по добијању Решења о предузимању мера техничке заштите надлежног Завода за заштиту споменика културе, израде пројектну и пратећу техничку документацију у свему према датим условима, као и да на исту прибаве Решење о сагласности надлежног Завода за заштиту споменика културе.
5. Мере техничке заштите првенствено се издају у циљу враћања објекта у аутентично стање.
6. На објектима где се по процени стручњака надлежног Завода за заштиту споменика културе могу дозволити одступања од аутентичног габарита, као и изворног изгледа, мере техничке заштите су таквог карактера да имају за циљ да одступања не смеју битно нарушавати аутентични изглед, као и примену материјала, а не могу у погледу габарита и регулационе линије бити супротстављени општој регулацији предвиђеној регулационим плановима Урбанистичке службе.
7. Утврђена НКД имају заштићену околину дефинисану самом Одлуком.
 - издавање услова за предузимање мера техничке заштите је у функцији самог НКД;
 - објекти не смеју габаритом и изгледом да конкуришу утврђеном НКД;
 - не сме се дозволити градња нових објеката који би заклањали и угрожавали визуру утврђеног НКД.

8. На објектима у заштићеној околини за издавање услова за предузимање мера техничке заштите и других радова није основни критеријум задржавање аутентичности, мада је то и даље битан критеријум, али се мере техничке заштите издају кроз сагледавање целокупног простора, и свих објеката на њему
9. За заштићени простор обавезно је урбанистичко и комунално решење у сарадњи са надлежним Заводом за заштиту споменика културе.
10. Тенде и рекламе се могу поставити уз дозволу и по условима надлежне Службе заштите.
11. У заштићеном простору не дозвољава се постављање надземних и ТТ водова.
12. Не дозвољава се постављање монтажних киоска.
13. Не дозвољава се постављање контејнера, као ни депоновање било каквог отпадног материјала.
14. Паркирање возила се може вршити уз дозволу и по условима надлежне Службе заштите.
15. У просторним целинама постојање и режим саобраћаја се регулишу уз дозволу и по условима надлежне Службе заштите.
16. Рушење објеката у заштићеној околини може се вршити уз дозволу и по условима надлежне Службе заштите.

VII 2.1.1. Евидентирани објекти градитељског наслеђа

Према извршеној евиденцији и валоризацији овим просторним планом, треба обавезно, уз примену наведених општих услова за мере техничке заштите, сачувати следеће објекте градитељског наслеђа:

1. Основна школа у Доњој Трешњици
2. Окућница Сретена Михаиловића, село Цулине, засеок Гојсалица
3. Кућа Александра Лазића, село Цулине, засеок Лазића
4. Кућа Нијаза Чолаковића, село Сакар
5. Кућа Рамизе Тарић, село Сакар
6. Кућа Бранка Смиљанића, село Велика Река
7. Склониште Династије Карађорђевић, Мали Зворник
8. Мост Краља Александра Карађорђевића На Дрини, Мали Зворник.

Услови чувања, одржавања и коришћења евидентираних непокретних културних добара за израду Просторног плана:

1. Правни основ примене Одредби Закона о културним добрима ("Сл. гласник РС" бр. 71/94) је Евидентирање објеката сагласно члановима 27. и 29. (добра која уживају претходну заштиту – 27. претходна заштита " ex legge ", 29. евидентирана добра).
2. НКД који се штите на основу самог Закона, као и евидентирани објекти (у даљем тексту: културно добро под претходном заштитом) у погледу издавања Решења о условима за предузимање мера техничке заштите у потпуности се третирају као утврђена НКД сагласно одредбама Закона о културним добрима.
3. Евидентирани објекти немају дефинисану заштићену околину.
4. У тренутку утврђивања евидентираних објеката Одлуком се утврђује заштићена околина и од тог тренутка наступа обавеза за власнике односно кориснике објеката на утврђеним парцелама.
5. Код евиденције Просторно културно историјских целина као посебне врсте НКД мере заштите се односе како на све објекте, тако и на евидентирани простор.
6. Власници односно корисници културног добра под претходном заштитом имају обавезу да се за све врсте интервенција на објектима (инвестиционо одржавање, реконструкција, адаптација, санација и ревитализација) да поднесу надлежном Заводу за заштиту споменика културе Захтев за добијање Решења о предузимању мера техничке заштите, као и да исто доставе надлежној урбанистичкој служби.

7. Власници, односно, корисници културног добра под претходном заштитом дужни су да по добијању Решења о предузимању мера техничке заштите надлежног Завода за заштиту споменика културе, израде пројектну и пратећу техничку документацију у свему према датим условима, као и да на исту прибаве Решење о сагласности надлежног Завода за заштиту споменика културе.
8. Терет израде Елабората за утврђивање културног добра под претходном заштитом пада на терет буџета општине или Републике.
9. Диманику и план приоритета израде елабората утврђује надлежни Завод за заштиту споменика културе у зависности од прилива средстава за финасирање овог програма.
10. Уколико истекну рокови претходне заштите а у међувремену није рађен предлог за утврђивање непокретног културног добра евидентирани објекти прелазе у категорију " вредни објекти градитељског наслеђа".

Табела 7: Евидентирани објекти градитељског наслеђа

	1. Основна школа у Доњој Трешњици Прва школа у овом селу је почела са радом далеке 1846. Садашња школска зграда је подигнута 1910. године, а проширена доградњом 1954. (дозидана једна учионица). У садашњем габариту има две учионице и канцеларију. Њена основа је у облику правоугаоника са улазом који је постављен на подужној страни зграде. Зидана је од тврдог материјала, малтерисана и кречена у бело. Кров је четвороводан са фалцованим црепом као покривачем.
 	2. Окућница Михаиловић Сретена, село Цулине, засеок Гајсалица Ову споменичко вредну напуштену окућницу чине: стара вишеделна кућа правоугаоне основе, подигнута на високим каменим темељима са подрумским простором испод половине основе, у бондрук систему са испуном од ћерпича. Кров је четвороводни а покривач бибер цреп; новија гостинска кућа са избаченим наткривеним дрвеним тремом, подигнута на високим каменим темељима бондрук системом и испуном од опеке; чардак са поплетом; мишана са 10 лесе; амбар; млекар; штала;
 	3. Кућа Лазих Александра, село Цулине, засеок Лазихи Кућа је подигнута као репрезентативна зграда некадашње окућнице типа гостинског конака. Квадратне основе, на високим каменим темељима и подрумским простором под половином објекта, у бондрук конструкцији и испуном од шепера. Целом једном страном куће формиран је увучени трем, коме су бочне стране до пола затворене чатмом а чеона страна дрвеном оградом.
	4. Кућа Нијаза Чолаковић, село Сакар Четвороделна бондручара подигнута на каменим темељима, где је због нагиба терена формиран двојни подрум испод соба. Кров је четворосливан а покривач фалцовани цреп. Улазна врата су једна и накнадно наткривена са тремом а прозори су дупли, двокрилни.
	5. Кућа Рамизе Тарић, село Сакар Троделна кућа (две собе и оаклија) зидана почетком 20. века, са подрумским простором под половином основе. На спољњем зиду оаклије су остаци некадашњег долапа који је био формиран ван зидне равни. Кров је четворосливан а покривач бибер цреп.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

	6. Кућа Смиљанић Бранка, село Велика Река, засеок Склоп Троделна кућа је зидана око 1940. године у целости од камена. Има два подрумска простора под целом основом а кров јој је четвороводни са бибер црепом као покривачем. Да им је камен као грађевински материјал примаран, потврђује и сачуван камени свињац.
	7. Склониште династије Карађорђевић, Мали Зворник Склониште се налази у брду преко пута старог железничког моста у центру насеља изграђено је 1931. године. Априла месеца 1941. године у њему је млади Петар II Карађорђевић провео последњу ноћ у Србији, пре одласка у избеглиштво.
	8. Мост краља Александра I на Дрини, Мали Зворник Са градњом се започело 1927. да би 12. јануара 1930. године мост био пуштен у саобраћај. Носи назив Мост краља Александра I који је иницирао изградњу.

VII 2. 2. Археолошка налазишта

На територији општине Мали Зворник, налази преко 40 локалитета који припадају периоду од праисторије до средњег века.

Табела 8: Археолошки локалитети у обухвату Плана

Бр. локалитета / стари број / назив места	Назив, хронолошка припадност, површина	Напомена: Постојећа документација археолошких налазишта углавном се чува у Заводу за заштиту споменика културе Ваљево, и у нешто мањој мери у Народном музеју Шабац и Лозница и Народни музеј Београд. Углавном се ради о техничкој документацији са рекогносцирања. Документација садржи основне податке, карте и фотографије налазишта.
1 (251) Брасина	Осиште; рурална насеобина; Нн позна антика 100/100	Непосредно у селу, на завршетку последње косе која пада са Гучева ка Дрини на површини 100x100м. Има керамике, опеке, шута и др. На основу налаза керамике одређено је ово насеље као римска вила рустика. Одавде вероватно потиче и натпис који је Сима Тројановић забележио.
2 (252) Радаљ	Пећина - Римско гробље, фортификација насеље, спекулум, некропола; 50/50; Р 0,3; Нн Српска средњи век, бронзано доба, антика	Римско гробље на Пећини налази се испред села при ушћу потока Мољатовца у Дрину. Површински материјал, керамика, кремни и камени алат указују да је овде било утврђено насеље из бронзаног доба — ватинске културе. У западном делу локалитета видљиви су темељи неке грађевине кружног облика. Највероватније да је овде у средњем веку било неко мање утврђење— стражара која је имала за циљ контролисање дринског пута. На локалитету се налази и неколико већих надгробних каменова. Почетком овог века са овог гробља пренета је чувена плоча са натписом Богуша, а која се данас чува у етнографском музеју Београда.
3 (253) Мали Зворник	Центар; рурална насеобина; 20/50; Р 0,2; Нн, позна антика, средњи век	фортификација средњи век
4 (254) Мали Зворник	Орловина; фортификација Спекулум; 50/50 0,3 14-15 век; позна антика	средњи век утврђење спојено са Зворником и црква
5 (255) Доња Трешњица	град, фортификација спекулум; 50/40 0,3 Нн; позна антика, средњи век	Локалитет Град налази се недалеко од ушћа Трешњичке реке у Дрину. Утврђење је затварало улаз у речну долину. На неколико места видљиви су темељи обимног зида— платна утврђења. Приликом градње асфалтног пута за село, миниран је већи део стене, на којем је било утврђење. Недалеко од града налазе се остаци грађевине за коју предање каже да је »Римска црква«. По свој прилици овде је поред утврђења била и насеобина Дубровчана. Недалеко од цркве у потесу Дољани, постоје остаци старог гробља. Остало неколико десетина над гробних плоча усађених и положених по гробовима.
6 (257) Велика Река	П 0,14; не позна антика	оловни саркофаг
7 (256) Цулина	Школа; 50 0,4 нн; позна антика	Недалеко од школе откривен гроб од опеке на две воде мач и секира, германски из 4. века. Код Основне школе налази се већи локалитет раније одређен као римска некропола. Постоје остаци темеља неке веће зграде озидане типичном римском опеком. Постојање темеља зграде као и њен положај лоцирано тачно преко пута ушћа Дрињаче у Дрину, наводи нас на закључак да је овде могло бити утврђење које је имало за циљ контролу римског пута и прелаза преко Дрине. У западном делу локалитета било је и старо српско гробље од кога је данас остало неколико већих надгробних стена. Иза школе констатована је и група од седам скоро уништених и разорених тумула.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

8 (261) Вољевци	Бјеле воде, рудник олова и сребра; 50м; П 1; Нн; позна антика	рударска окна
9 (262) ољевци	рудник олова и сребра; 50м; П 0,5; Нн; позна антика	рударска окна
10 (263) Вољевци	Мајдан рудник олова и сребра 50м; П 0,4; нн; позна антика	рударска окна
11 (264) Вољевци	Брезовице рудник олова и сребра 50/200, П 1; нн; позна антика;	рударска окна
12 (265) Вољевци	Рудни поток рудник олова и сребра 50/200 П 1; нн провинцијска позна антика;	рударска окна
13 (266) Вољевци	Врановац рудник олова и сребра 50/200; П 1; нн; позна антика	рударска окна
14 (405) Радаљ	Копиљуша фортификација Градина 50/50; п 0.3; 1000 пне; Босутска култура	све три фазе
15 (500) Брасина	Мост гробље; некропола стећци; 100/200; средњи век;	стећак се налази у дворишту лозничког музеја
16 (502) Брасина	Римско гробље; гробље некропола под; 100/200; нн; позни средњи век	При ушћу Орловачке реке у Дрину, налази се Римско гробље. До скоро је било неколико стећака који су минирани и однет. Мештани су ископавали и озидане гробнице од камена. Судећи по стећцима гробље је из 15 века.
17 (503) Д. Трешњица	Бобија фортификација; шанац; 100/200; нн; османски	
18 (504) Д. Трешњица	Лазин шанац; фортификација шанац; 100/200; нн; османски	
19 (505) Д. Трешњица	Пефило; рудник олова и сребра; 100/200; нн; средњи век;	
20 (506) Д. Трешњица	Вигњиште, топионица 100/200; нн; ср. век;	Вигњиште налази се у селу на западним падинама Вучјака (кота 443 м). По површини има велике количине згуре-трске а постоје и темељи зграда. Највероватније да су овде биле топионице из времена када се Трешњица помиње у писаним изворима.
21 (507) Д. Трешњица	Римско гробље; гробље некропола стећци; 100/200; П 2; нн; средњи век	
22 (508) Д. Трешњица	Римско гробље гробље некропола стећци; 100/200; нн; средњи век;	
23 (509) Сакар	Камени шанац; фортификација шанац; 100/100; П 1; нн; бронзано доба	
24 (510) Сакар	Давидов шанац; фортификација шанац; 100/200; нн српска османски	
25 (511) М. Зворник	Брана гробље некропола 100/200 нн средњи век	
26 (512) Сакар	Црквина култно место црква; 100/200 нн средњи век	
27 (513) Сакар	Римско гробље; гробље; некропола стећци 100/200 нн средњи век	
28 (514) Сакар	гробље некропола стећци 100/200; нн; средњи век	
29 (515) Доња Боруна	Гробље Лепеница гробље некропола стећци; 100/100; нн позни средњи век	
30 (516) Доња Боруна	Школа; гробље некропола стећци; 100/100; П 1; 14-15 позни средњи век	сви су пренети у Београд и Лозницу, гробови нису истражени
31 (517) Доња Боруна	Мраморњача гробље некропола са стећцима 100/200 нн средњи век	
32 (518) Радаљ	Мраморњача гробље некропола стећци 100/200 нн позни	није прецизна локација

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

	средњи век	
33 (519) Радаљ	Мраморје гробље; некропола стећци; 100/200; нн; позни средњи век;	
34 (520) Радаљ	Селиште гробље некропола под; 100/200; нн; бронзано доба, средњи век;	1 км. западно од цркве, налази се локалитет Селиште. Ситуирано је на вишој речној обали Радаљске реке. У једном крају локалитета ближе путу, уздиже се мањи тумул чији је пречник 10м, а висина 2м. На површини тумула је мање гробље са усађеним мањим каменним плочама. Сличне плоче налазе се 100 м узводно код куће Милана Николића, а друга група сличних каменова налази се више тумула у њиви Николића Милорада.
35 (521) Радаљ	Табори рурална насеобина; насеље збијеног типа 100/200; нн; ср. век;	Више Селишта на коси Лисини, налази се локалитет Табори. По народном предању овде је био табор војске неког цара. Површински налази састоје се од рушевина и темеља неке зграде. Темељ зграде је рађен од лемљеног камена у малтеру. Други налази који би омогућили хронолошку детерминацију недостају. По свој прилици, зграда је из средњег века.
36 (522) Радаљ	Црквине гробље некропола стећци; 100/200; нн; средњи век	
37 (523) Радаљ	Римско гробље гробље некропола стећци 100/200; нн средњи век	
38 (524) Џулине	Оштрељ гробље некропола стећци 100/100; П 1; нн средњи век	
39 (525) М. Зворник	Прута рурална насеобина 100/200; нн позна антика	
40 (604) Брасина	Речанско гробље; гробље некропола стећци 100/150; П 1; нн средњи век	Велики број старих усадника мањих димензија са више варијанти урезаних крстова. На једном споменику видљив је натпис урезан латинским писмом. Гробље је и данас у употреби.
41 (605) Доња Боруна	Пећине, Пећинско станиште; 50/10; П 1; нн средњи век, праисторија	Два пећинска отвора

Мере заштите и услови чувања, одржавања и коришћења археолошких локалитета

1. Уколико се накнадно открију археолошки локалитети, исти се не смеју уништавати и на њима вршити неовлашћена прекопавања, ископавања и дубока преоравања.
2. Инвеститор објекта је дужан да обезбеди средства за истраживања, заштиту, чување, публиковање и излагање добра које ужива предходну заштиту које се открије приликом изградње инвестиционог објекта- до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите (члан 110. Закона о културним добрима)
3. У непосредној близини археолошких локалитета инвестициони радови спроводе се уз повећане мере опреза и присуство и контролу надлежних служби заштите
4. Археолошки локалитети се не смеју уништавати и на њима вршити неовлашћено прекопавања, ископавања и дубока заоравања (преко 30 цм).
5. Уколико би се током радова наишло на археолошке предмете извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети, те да се сачува на месту и у полажају у коме је отривен (члан 109. ст.1 Закона о културним добрима).
6. У случају трајног уништавања или нарушавања археолошког локалитета због инвестиционих радова, спроводи се заштитино ископавање о трошку инвеститора (члан 110. Закона о културним добрима)
7. У непосредној близини археолошких локалитета инвестициони радови спроводе се уз повећане мере опреза и присуство и контролу надлежних служби заштите
8. Забрањује се привремено или трајно депоновање земље, камена, смећа и јаловине у, на и у близини археолошких локалитета.
9. Дозвољава се инфраструктурно опремање простора археолошких локалитета и његово уређење према посебним условима и стручним мишљењима које доноси надлежни завод.
10. Забрањено је вађење и одвожење камена и земље са археолошких локалитета.
11. Остаци старих рударских радова, окна и шљакишта не смеју се уништавати пре документовања, истраживања и узимања узорка шљаке од стране надлежне институције заштите.

VII 2. 3. Вредни објекти градитељског наслеђа и непокретна добра која уживају предходну заштиту

Завод за заштиту споменика културе „Ваљево“ у оквиру елабората тј. планова заштите градитељског наслеђа за потребе израде Просторног плана општине Мали Зворник, наводи објекте, које на основу стручне анализе сматрају вредним објектима архитектуре.

Ови објекти су током свог постојања претрпели извесне измене или интервенције због којих не задовољавају критеријуме за утврђивање за НКД.

Вредни објекти градитељског наслеђа су:

1. Црква св. кнеза Лазара, насеље Велика Река
2. Црква св. Апостола Петра и Павла, насеље Радаљ
3. Кућа Мила Полића, село Велика Река
4. Воденица породице Спасеновић, село Доња Трешњица
5. Кућа Уроша Радомира Тодоровића, село Доња Трешњица
6. Поредовничка воденица на реци Борањи, село Доња Трешњица
7. Кућа Љубисава Максића, село Доња Борина
8. Кућа Живана Антонића, село Доња Борина
9. Кућа Милоша Јевтића, село Брасина
10. Кућа Милана Алексића, село Брасина
11. Кућа Живане Арсеновић, село Брасина (засеок Речани)
12. Кућа и чардак Ивана Зељића, Мали Зворник (ул. Светосавска 246.)
13. Кућа Салиха Хациефендића, село Сакар
14. Кућа Адема Буљубашића, ул. Вука Караџића бр. 86. Мали Зворник
15. Кућа Муја Зураића, ул. учитеља Мије и Вере бр. 3. Мали Зворник

16. Кућа Сена Банановића, ул. Борањска бр. 6. Мали Зворник
17. Кућа Амида Чолаковића, ул. Борањска бр. 2. Мали Зворник
18. Кућа Имза Мустафића, ул. Борањска бр. 1. Мали Зворник
19. Кућа Сеада Хукића, ул. Мике Аласа бр. 2. Мали Зворник
20. Кућа Мунире Хасаначевић, ул. Змај Јовина бр. 14. Мали Зворник
21. Кућа Тајиба Рустемовића, ул. Змај Јовина бр. 1. Мали Зворник
22. Кућа Абдулаха Грабоваца, ул. Змај Јовина бр. 3. Мали Зворник
23. Кућа Селима Веледаревића, ул. Мике Аласа бр. 13. Мали Зворник
24. Кућа Мунире Ћорић, ул. Вука Караџића бр. 99. Мали Зворник

Мере заштите, коришћења, уређења и презентације вредних објеката градитељског наслеђа и објеката народног градитељства:

1. развијање свести локалног становништва о потреби очувања објеката народног градитељства путем едукативних програма;
2. укључивање објеката народног градитељства у туристички итинерер подручја;
3. развијање сеоског туризма;
4. изградња инфраструктуре, комунално опремање.

Напомена: Правилима уређења и Правилима грађења Просторног плана су дефинисани посебни услови за ове објекте.

VII 2. 4. Непокретна добра која уживају предходну заштиту

Основно стратешко опредељење у односу на културно - историјску баштину општине јесте адекватно управљање овим створеним необновљивим ресурсом, од изузетног значаја у циљу афирмисања културно историјске баштине, тј. очувања локалног идентитета овог простора и развијања туризма на територији целе општине.

Културна добра која треба да уживају посебан третман, без обзира на статус у оквиру службе заштите су: **јавни споменици; подручја, места, споменци и обележја везани за историјске догађаје и/или**

личности; куће у којима су рођене или су у њима живеле и радиле заслужне и истакнуте историјске личности и сл.

- **Мали Зворник** - Архитектонска композиција на тргу – споменик «Погинулим борцима НОР-а и жртвама фашистичког терора». Подигнута 1966. године.
- **Брасина** - Спомен-чесма палим борцима НОР-а и жртвама фашистичког терора из 1973. г.
- **Велика Река** - Споменик палим 1941.-1945. Подигнут 1969. године.
- **Доња Борина** - Спомен-плоча на фасади задружног дома са именима деветнаест палих мештана у борбама 1944.-1945.
- **Доња Трешњица** - Спомен-плоча на фасади задружног дома са именима двадесет погинулих бораца у Другом светском рату.
- **Радаљ** - Споменик «У знак признања и захвалности изгинулим борцима у НОР-у».
- **Цулине** - Спомен-плоча на фасади задружног дома са именима десет погинулих бораца НОР-а.

Мере заштите, коришћења и уређења ових објеката:

- Забрањено је раскопавање, рушење, преправљање, презиђивање и вршење било каквих радова који их могу нарушити;
- Забрањује се коришћење или употреба споменика у сврхе које нису у складу са његовом природном наменом и значајем или на начин који може да доведе до његовог оштећења;
- Постављени споменици, спомен чесме, спомен плоче, скулптуре и слично не смеју се прљати, уништавати или на други начин оштећивати;
- Ове предмете и објекте дужан је одржавати у исправном стању њихов власник, односно лице или субјект по чијем је захтеву предмет постављен, а уколико горе наведени није познат или више не постоји, о одржавању се брине општинска Служба надлежна за комуналне послове.

Постављени споменици, спомен чесме, спомен плоче, скулптуре и слично не смеју се прљати, уништавати или на други начин оштећивати. Ове предмете и објекте дужан је одржавати у исправном стању њихов власник, односно лице или субјект по чијем је захтеву предмет постављен, а уколико горе наведени није познат или више не постоји, о одржавању се брине општинска Служба надлежна за комуналне послове.

VII 3. ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

За подручје које се налази у обухвату Генералног плана, примењују се сви услови који су истим дефинисани. За остало подручје у обухвату Просторног плана, дефинишу се услови у складу са смерницама Завода за заштиту природе Србије дефинишу се следећи услови:

- обавезно је очување и подизање засада високе вегетације, као и формирање уређених зелених површина,
- дуж саобраћајница планирати подизање континуалног ивичног линеарног зеленила састављеног од обостраних дрвореда високих лишћара, уз могућност формирања линеарних ивичних травњака,
- озеленети раскрснице - омогућити визуелну заштиту контактних зона и естетско обликовање простора,
- утврдити обавезу максималног уређења простора око свих јавних објеката и припадајућих гађевинских парцела (посебно у вези декоративног озелењавања); основу простора треба да чини добро урађен и негован травњак; озелењавање планирати по највишим стандардима са применом декоративних врста дендрофлоре; примењивати углавном аутохтоне врсте; избегавати врсте које су детерминисане као алергене (тополе и сл.);
- посебну пажњу обратити на уређење центара насеља;
- предвидети обавезу уређења зелених површина на индивидуалним окућницама;
- дефинисати површине кањона, потока, као јединствених елемената природе, значајних за очување аутохтоне вегетације, орнитолошких локалитета и потенцијала за очување биодивезитета;

- уколико за то постоји могућност, планом предвидети изградњу бициклических и пешачких стаза (тротоара) посебно због стварања услова за безбедније и брже одвијање саобраћаја, али и због формирања зелених појасева између наведених стаза и путева.

Дефинишу се и други услови за зелене и друге јавне површине:

- подизање зелених површина ускладити са осталим наменама и интегрисати их у остале садржаје насеља,
- постојеће дрвореде у регулацијама саобраћајница је неопходно максимално заштити; локална управа треба да донесе одговарајући правилник и именује стручну службу која ће се старати о стаблима и по потреби, дефинисати услове за њихово уклањање - без одобрења надлежне службе, забрањује се сеча, резивање и друга оштећења стабала; постојеће дрвореде реконструисати и допунити новим садницама,
- улично зеленило формирати уз све саобраћајнице чији улични профили дозвољавају формирање линијског зеленила; формирати једностране или двостране дрвореде, или засаде од шибља, у зависности од ширине уличног профила,
- уколико се дрвореди подижу дуж путева у долинама водотока, чије су трасе постављене паралелно или се укрштају са водотоцима, треба водити рачуна да саднице, при наиласку великих вода задржавају земљиште, а не ометају протицај,
- у зонама централних насељских функција, као и на другим местима дуж улица могу се формирати цветњаци,
- зелене површине око сеоског игралишта распоредити тако да створе сенку на јужним експозицијама; зеленило треба да служи и као заштита од ветра и неповољних утицаја намена на суседним парцелама,
- зелене површине у оквиру комплекса школе, треба да омогуће заштиту и изолацију од саобраћаја и активности на суседним парцелама, па их је најбоље поставити по ободу комплекса; њихов удео у укупној површини треба да износи минимално 30,0%,
- у зони проширења гробаља обезбедити заштитне појасеве зеленила према саобраћајницама и суседним наменама; зону заштите гробаља озеленити високим растињем,
- јавне зелене површине унутар насеља, у зависности од њихове функције и намене, уредити и опремити урбаним мобилијаром (стазе, клупе, осветљење, корпе за отпатке и сл.);
- уредити просторе око споменика културе и спомен обележја, аутобуских стајалишта и опремити их урбаним мобилијаром;
- за дефинисање нових јавних површина исте, или сличних намена, потребна је израда плана детаљне регулације.

VII 4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Према Просторном плану Републике Србије, већи део територије Општине Мали Зворник, Већи део територије **припада III категорији** загађености животне средине, односно **припада подручју претежно квалитетне животне средине**.

Карактеристике овог подручја су следеће:

- без прекорачења граничних вредности загађујућих материја у ваздуху,
- речни токови II класе,
- шумска подручја,
- туристички комплекси и места са контролисаном посетом,
- подручја вештачких акумулација,
- локални путеви и пруге,
- сеоска насеља,
- пољопривредна подручја,
- подручја са природном деградацијом,
- ливаде и пашњаци,
- ловна и риболовна подручја.

Релативно мали део **припада II категорији - подручја угрожене животне средине** (локалитети са повременим прекорачењем граничних вредности, викенд насеља, подручја експлоатације минералних сировина, државни путеви I и II реда, железничке пруге) са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота. На овом делу територије потребно је спречити даљу деградацију и обезбедити побољшање постојећег стања.

VII 4.1. Валоризација планских решења

У Концепту Просторног плана општине Мали Зворник, кроз анализу постојећег стања, валоризацију потенцијала и ограничења и дефинисања приоритета, констатовано је да приоритет у решавању проблема на територији општине треба да представљају мере за решење: комуналних проблема (управљање отпадом, водоснабдевање, канализација, пречишћавање отпадних вода, пијаце, сточне пијаце и сточна гробља, дивље депоније), саобраћајних проблема, привредног развоја са активирањем индустријске производње, систем зеленила и заштита животне средине. Ове функције захтевају унапређење, тако да је највећа пажња у плану посвећена управо њима. Такође, идентификовани су кључни проблеми заштите животне средине на основу увида у стање и података добијених са терена, затим из оцене стања животне средине.

Саставни део Просторног плана јесте Стратешка процена утицаја плана на животну средину која је рађена паралелно са Планом. Мере заштите животне средине су уграђене у сва појединачна поглавља Плана, а Стратешком проценом је извршена валоризација планираних решења.

За потребе процене утицаја Просторног плана на животну средину изабрана су планска решења приказана у следећој табели.

Табела 9: Планска решења за која се врши процена утицаја

Област	Планско решење
Пољопривредно земљиште и пољопривреда	1.1. заштита и рационално коришћење пољопривредног земљишта на принципима одрживог развоја,
	1.2. ограничавање претварања најплоднијег пољопривредног земљишта (I- IV катастарске класе) у непољопривредне сврхе, као и очување природне плодности земљишта;
	1.3. заштита пољопривредног земљишта од сувишних вода и еолске ерозије
Шуме и шумско земљиште	2.1. Заштита и одржавање постојећих шума
	2.2. Пошумљавање земљишта намењеног шумској производњи
	2.3. Интензивирање превентивне заштите шума и шумских култура
	2.4. Конверзија природним путем
	2.5. Одржавање оптималне густине шумских саобраћајница
Становништво и мрежа насеља	3.1. Бржи развој Малог Зворника, као општинског центра са вишим квалитетом урбаних функција, услужних и јавних делатности и привредних активности општинског и регионалног значаја
	3.2. подстицање развоја осталих насеља у Општини, уз уравнотеживање њиховог популационог раста и усмеравање промена у структури делатности и квалитативно побољшање услова живота
	3.3. развој непољопривредних активности у сеоским насељима кроз развојне концепте са тзв. чистом технологијом у областима индустрије (отварањем малих скупљачких центара и прерађивачких погона)
	3.4. форсирање развојних концепата у области туризма, занатства, трговине, угоститељства, саобраћаја и др.;
Индустрија	4.1. модернизација постојећих и изградња нових капацитета индустрије, проширење асортимана њихових производа
	4.2. техничко - технолошко унапређење и бржи развој постојећих индустријских грана у приватном сектору
	4.3. Висок степен искоришћености простора и заштита жив. средине у индустрији

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

Саобраћајна инфраструктура	5.1. приоритет у реконструкцији и изградњи сви саобраћајни системи треба да имају у правцу транзита према Босни и Херцеговини (погранична функција) и према Шапцу и функцији мултимодалног пункта (пут-железница- пловни пут).
	5.2. регионалну путну мрежу модернизовати са 100% асфалтног коловоза и оспособити за брзине мин 60 км/час
	5.3. локална путна мрежа треба да се реконструише и да у 100% дужине буде асфалтног коловоза; у циљу побољшања кретања унутар општине категорисати нове локалне путеве и омогућити везе између суседних насеља (доступност центра заједнице села и кружни токови),
	5.4. сви остали путеви (општински) пољски, шумски и сеоски треба да су проходни током читаве године и да су најмање шљунчаног коловоза
Водопривредна инфраструктура	6.1. Рационално коришћење вода, заштита вода од загађивања и максимална заштита од свих облика штетног дејства вода,
	6.2. побољшање снабдевања водом становништва и привреде, етапном изградњом водоводних система за водоснабдевање свих насеља у Општини; реконструкција и доградња постојећег водоводног система у самом насељу Мали Зворник
	6.3. дефинисање и успостављање зона и појасева санитарне заштите изворишта (постојећег и будућих), у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона и појасева санитарне заштите објеката за снабдевање водом за пиће («Сл. гласник РС», бр. 33/78),
	6.4. етапна изградња канализационих система у насељима и постројења за пречишћавање отпадних вода, посебно у зони реке Дрине
	6.5. решавање проблема одвођења и пречишћавања, технолошких отпадних вода из производних погона, радионица, фарми и др
	6.6. обезбеђење коридора дуж постојећих саобраћајница за изградњу дистрибутивних цевовода водоводне мреже и главних канализационих колектора до насеља и простора за изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода
	6.7. заштита пољопривредног земљишта и насеља од поплава реконструкцијом постојећих и изградњом нових одбрамбених насипа поред реке Дрине и осталих река у њеном сливу изградњом заштитног насипа и планском контролом изградње у угроженим зонама
	6.8. регулисање, уређење и планско коришћење инундационог појаса реке Дрине; на нивоу Државе - сарадња са Републиком Српском и договори о заједничким решењима на средњем и доњем току Дрине (Водопривредна основа РС).
Енергетска инфраструктура	7.1 повећање сигурности и квалитета у снабдевању потрошача ел. енергијом:
	7.2. потпуно ревитализовање преносне и дистрибутивне мреже: по потреби изградња нових топлификација подручја
	7.3. стварање предуслова за употребу и употреба обновљивих врста енергије (хидро, соларна, ветро енергија, биодизел и сл.).
Телекомуникациона и информациона инфраструктура	8.1. обезбедити потребан број телефонских прикључака за све кориснике, домаћинства у насељима и привредне субјекте
	8.2. увести нове телекомуникационе услуге увођењем оптичких каблова у месну мрежу
	8.3. повећање броја корисника широкопојасног интернета, промовисање конкуренције, олакшице и стимулативне мере
	8.4. дигитализација локалне управе.
Туризам и заштита природних и културних добара	9.1. развијати нове трендове у туризму (рурални, екотуризам, религиозни, и остварити интеграцију пољопривреде, угоститељства и туризма
	9.2. Заштита природних и културних добара
Заштита животне средине	10.1. Заштита ваздуха, вода, земљишта и живог света
	10.2. Развој система мониторинга и инвестирање у заштиту животне средине

За свако планско решење вршено је одређивање и евалуација утицаја.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

Бојом су приказани позитивни (зелена), негативни (црвена), неутрални (бела) и утицаји који зависе од примене мера заштите (жута) а интензитетом боје значај утицаја, према броју карактеристика које су дефинисане као значајне (постојање једне или две, три и четири карактеристике).

врста утицаја	значај утицаја		
	једна или две карактеристике	три карактеристике	четири карактеристике
Позитиван			
Негативан			
Неутралан			
Зависи од мера заштите			

На основу евауације утицаја, припремљена је збирна матрица значајних утицаја Просторног плана на животну средину.

Табела 10: Збирна матрица утицаја Просторног плана на животну средину

Општи и посебни циљеви стратешке процене	Заштита и одрживо коришћење основних чинилаца животне средине						Заштита и одрживо коришћење природних вредности и предела		Унапређење управљања отпадом и рационално коришћење неопновљивих и веће коришћење обновљивих енергетских ресурса;		Заштита здравља		Заштита од удеса и елементарних непогода		Инвестирање у заштиту животне средине и унапређење система мониторинга	
	1. Заштита квалитета ваздуха	2. Заштита и одрживо коришћење вода	3. Унапређење прикупљања и третмана отпадних вода	4. Заштита и одрживо коришћење земљишта	5. Смањење загађења земљишта	6. Повећање површина под шумама	7. Заштита биодиверзитета, станишта и предела	8. Унапређење третмана и депоновања отпада	9. Управљање опасним отпадом	10. Рационално коришћење неопновљивих и веће коришћење обновљивих енергетских ресурса;	11. Обезбеђење заштите здравља	12. Смањење изложености буци и вибрацијама	13. Смањење ризика од удеса	14. Смањење ризика од поплава	15. Инвестирање у заштиту животне средине	16. Мониторинг животне средине
1.1. заштита и рационално коришћење пољопривредног земљишта на принципима одрживог развоја																
1.2.ограничавање																

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

претварања најплоднијег пољопривредног земљишта (I- IV кат. класе) у непољопривредне сврхе, као и очување природне плодности земљишта;																
1.3. заштита пољопривредног земљишта од сувишних вода и еолске ерозије																
2.1. Заштита и одржавање постојећих шума																
2.2. Пошумљавање намењеног шумској производњи																
2.3. Интензивир. превентивне заштите шума и шумских култура																
2.4. Конверзија природним путем																
2.5. Одржавање оптималне густине шумских саобраћајница																
3.1. Бржи развој Малог Зворника, као општинског центра са вишим квалитетом урб. функција, услужних и јавних делатности и привредних активности општинског и регионалног значаја																
3.2. подстицање развоја осталих насеља у општини, уз уравнотеживање њиховог популационог раста и усмеравање промена у структури делатности и квалитативно побољшање услова живота																
3.3. развој непољопривредних активности у сеоским насељима кроз развојне концепте са тзв. чистом технологијом у областима индустрије (отварањем малих скупљачких центара и прерађивачких погона)																
3.4. форсирање разв. концепата у области туризма,																

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

занатства, трговине, угоститељства, саобраћаја и др.:																
4.1.модернизација постојећих и изградња нових капацитета индустрије, проширење асортимана њихових производа																
4.2. техничко - технолошко унапређење и бржи развој постојећих индустријских грана у прива- тном сектору																
4.3. Висок степен искоришћености простора и заштита животне средине у индустрији																
5.1. приоритет у реконструкцији и изградњи																
5.2. регионалну путну мрежу модернизовати са 100% асфалтног коловоза и оспособити за брзине мин 60 км/час																
5.3. локална путна мрежа треба да се реконструише и да у 100% дужине буде асфалтног коловоза																
5.4. сви остали путеви (општи- нски) пољски, шумски и сеоски треба да су проходни током читаве године и да су најмање шљунчаног коловоза																
6.1. Рационално коришћење вода, заштита вода од загађивања и максимална заштита од свих облика штетног дејства вода,																
6.2. етапна изградња канализационих система у насељима и постројења за пречишћавање отпадних вода, посебно у зони реке Дрине, решавање проблема одвођења и																

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

пречишћавања, технолошких отпадних вода из производних погона, радионица, фарми и др.															
6.3. побољшање снабдевања водом становништва и привреде, етапном изградњом водоводних система за водоснабдевање свих насеља у Општини; реконструкција и доградња постојећег водоводног система у насељу Мали Зворник															
6.4. дефинисање и успостављање зона и појасева санитарне заштите изворишта (постојећег и будућих),															
6.5. етапна изградња канализационих система у насељима и постројења за пречишћавање отпадних вода, посебно у зони реке Дрине															
6.6. обезбеђење коридора дуж постојећих саобраћајница за изградњу дистрибутивних цевовода водоводне мреже и главних канализационих колектора до насеља и простора за изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода															
6.7. заштита пољопривредног земљишта и насеља од поплава реконструкцијом постојећих и изградњом нових одбрамбених насипа поред реке Дрине и осталих река у њеном сливу изградњом заштитних насипа и планском контролом изградње у угроженим зонама															

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

6.8. регулисање, уређење и планско коришћење инундационог појаса реке Дрине; на нивоу Државе - сарадња са Републиком Српском и договори о заједничким решењима на средњем и доњем току Дрине (Водопривредна основа РС).															
6.9. Гасификација домаћинства, индустрије и пољопривреде															
6.10. Смањење енергетских потреба и веће коришћење обновљивих извора енергије															
6.11. Санација постојећих сметлишта, чишћење од кабастог и опасног отпада															
6.12. Одлагање отпада на регионалну депонију и рециклажа отпада															
7.1. повећање сигурности и квалитета у снабдевању потрошача електричном енергијом															
7.2. потпуно ревитализовање преносне и дистрибутивне мреже: по потреби изградња нових топлификација подручја															
7.3. стварање предуслова за употребу и употреба обновљивих врста енергије (хидро, соларна, ветро енергија, биодизел и сл.).															
8.1. обезбедити потребан број телефонских прикључака за све кориснике, домаћинства у насељима и привредне субјекте															
8.2. увести нове телекомуникационе услуге увођењем															

оптичких каблова у месну мрежу																
8.3. повећање броја корисника широкопојасног интернета, промовисање конкуренције, олакшице и стимулативне мере																
8.4. дигитализација локалне управе																
9.1. развијати нове трендове у туризму (рурални, екотуризам, религиозни, и остварити интеграцију пољопривреде, угоститељства и туризма																
9.2. Заштита природних и културних добара																
10.1. Заштита ваздуха, вода, земљишта и живог света																
10.2. Развој система мониторинга и инвестирање у заштиту животне средине																
Кумулативни утицаји																

На основу збирне матрице се закључује да је велики број позитивних утицаја, али и утицаја који зависе од примене мера заштите, док се негативни утицаји јављају код планског решења које се односи на укрупњавање пољопривредних газдинстава јер да се у том случају очекује интензивна примена механизације, пестицида и вештачких ђубрива са изразито негативним деловањем на земљиште, воде, предео и живи свет и код планског решења које се односи на нове привредне зоне због потребе очувања пољопривредног земљишта.

Велики број позитивних утицаја показује висок степен интегрисаности заштите животне средине у планска решења, док велики број решења која зависе од мера заштите указује на потребу припрема комплексних и рационалних мера заштите животне средине у оквиру стратешке процене и Просторног плана.

VII 4.2. Опис мера за ограничење утицаја

Мере за смањење негативних и увећање позитивних утицаја Просторног плана на животну средину припремљене су на основу резултата процене утицаја приказане у претходном поглављу и циљева стратешке процене. Мере су припремљене по областима стратешке процене и представљају основу за припрему планских решења заштите животне средине Просторног плана.

4.2.1. Планска концепција заштите животне средине

На основу модификованих критеријума за категоризацију насеља према степену загађености (по ППРС, 2010 - 2020) у оквиру Просторног плана општине Мали Зворник није предвиђено постојање подручја са веома загађеном и деградираном животном средином (подручја I категорије).

На основу категоризације подручја Општине према постојећем степену загађености приказаном у подтачки 1.2.2 на страни планира се да ће се применом мера за смањење негативних и увећање

позитивних утицаја на животну средину приказаним у подпоглављу 3.3. подручје општине Мали Зворник налазити у категоријама загађености како је приказано у следећој табели 3.2.¹

**Табела 11: Планирана категоризација подручја општине Мали Зворник
према степену загађености**

Опис подручја према степену загађености	Стање животне средине и активности на унапређењу	
	Први четорогодишњи период имплементације	Средњерочна етапа имплементације
1	2	3
II Подручје загађене и угрожене животне средине Општински центар Мали Зворник са приградском зоном, локалитети са повременим прекорачењем граничних вредности, викенд насеља, подручја експлоатације минералних сировина, државни путеви I и II реда, железничке пруге) са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.	– вредности емисије загађујућих материја у ваздуху у оквиру прописаних граничних вредности – побољшан квалитет површинских и подземних вода, проширена канализациона мрежа – организовано сакупљање отпада по насељима и управљање отпадом у складу са смерницама из Националне стратегије управљања отпадом (примарна селекција, организован третман органског отпада, организован третман индустријског отпада, изграђена трансфер/претоварна станица, комунални отпад се депонује на регионалној санитарној депонији) – гајење пољопривредних култура на принципима органске пољопривреде, посебно у погледу контролисаног коришћења агрохемијских мера – ниво буке и вибрација у оквиру прописаних вредности (могуће спорадично прекорачење) – контролисан ризик од удеса – примењене мере заштите од негативних утицаја магистралних и регионалних саобраћајница	– вредности емисије загађујућих материја у ваздуху испод прописаних граничних вредности – прикупљање и пречишћавање свих отпадних вода у ППОВ – отпад се депонује на регионалну депонију уз претходну примарну селекцију – селективна употреба агрохемијских мера, подстицање употребе органских ђубрива – заштитно зеленило подигнуто око нових привредних објеката и постројења и "зелени појасеви" око постојећих и будућих саобраћајница – уведен систем ЈУС ИСО 14001 у сва нова привредна предузећа
III Подручје претежно квалитетне животне средине Карактеристике овог подручја су следеће: - без прекорачења граничних вредности загађујућих материја у ваздуху, - речни токови II класе, - шумска подручја, - туристички комплекси и места са контролисаном посетом, - подручја вештачких акумулација, - локални путеви и пруге, - сеоска насеља, - пољопривредна подручја, - подручја са природном деградацијом, - ливаде и пашњаци, - ловна и риболовна подр.	– одвођење вода у водонепропусне јаме и одговарајуће цистерне – очувано квалитетно пољопривредно земљиште – ниво буке и вибрација испод прописаних вредности – контрола ризика од удеса при транспорту запаљивих материја – регулисани површински токови – организовано сакупљање отпада по насељима, комунални отпад се депонује на уређеним депонијама/ трансфер/претоварним станицама – примењене мере заштите од ерозије – природна добра валоризована и укључена у туристичку понуду уз смањивање негативних утицаја у заштићеним подручјима	– прикупљање и пречишћавање свих отпадних вода у ППОВ – планско управљање чврстим отпадом – гајење пољопривредних култура са контролисаним коришћењем агрохемијских мера – планско управљање чврстим и течним отпадом – повећане површине под шумама до оптималног нивоа – дефинисани и остварени програми одрживог туризма у заштићеним подручјима – програми одрживог туризма у заштићеним подручјима – једна од основа развоја локалне заједнице - квалитетна животна средина и предеоне целине

4.2.2. Заштита ваздуха

Заштита ваздуха подразумева ограничење/смањење емисија загађујућих материја, и то:

- ограничавање емисија загађујућих материја из привредних постројења, саобраћаја и становања, развој система гасификације и топлификације, реструктурирање привреде према критеријумима заштите, појачану контролу рада котларница; подстицање енергетске

¹ Просторним планом Републике Србије извршена је просторна диференцијација животне средине према категоријама загађености, деградације и притиска на животну средину. Прва категорија подручја је најлошија, док је четврта категорија најквалитетнија. Укупно узевши већи део територије Општине се налази према степену загађености у трећој категорији.

ефикасности и рационално коришћење енергије у домаћинствима и привреди, дислоцирање загађивача;

- ограничавање емисија из нових извора преусмеравањем транзитног саобраћаја ван насеља, применом интегралних заштитних мера на коридору путева, применом прописа и прибављање обавезних интегрисаних дозвола за постојећа и нова привредна (индустријска) постројења, као и промене у начину функционисања постојећих постројења, док се за нова постројења примењују најбоље доступне технологије (БАТ) и решења усклађена са прописима;
- коришћење алтернативних енергетских извора: сунчеве и геотермалне енергије, енергију биомасе и отпада;
- Заштита и квалитет ваздуха обезбедиће се и повећањем зеленог фонда насеља;
- Успостављањем система мониторинга квалитета ваздуха у складу са Европском директивом о процени и управљању квалитетом амбијентног ваздуха (96/62/ЕС)². И Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Сл.гласник РС", бр 11/10) и Уредбом о изменама и допунама уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 75/10), (вршењем континуиране и програмске контроле основних и специфичних параметара везаних за квалитет ваздуха у акредитованим лабораторијама и стандардизованим методама).

4.2.3. Заштита и коришћење вода

Враћање у прописану класу квалитета површинских вода:

- заштитом изворишта и обезбеђењем снабдевања водом, применом прописаних активности у зони заштите изворишта, ревитализацијом и проширивањем водоводног система;
- планским третманом комуналних отпадних вода - ширењем канализационе мреже (кишне и фекалне канализације), одређивање локације и изградња ППОВ;
- планским третманом индустријских отпадних вода - изградња канализације за отпадне воде, изградња система за предtretман отпадних вода у привредним постројењима, уградња постројења за пречишћавање отпадних вода загађених нафтним дериватима;
- регулацијом система за мелиорацију - реконструкција и ревитализација постојећих система и изградња нових.

Заштита изворишта се остварује посебно применом следећих превентивних мера:

- забрана изградње индустријских и других објеката чије отпадне материје могу загадити воду и земљиште, забрана изградње других објеката који могу загадити воду или земљиште или угрозити безбедност водопривредне инфраструктуре;
- дозвољена изградња објеката под условом да се у пројектовању и извођењу обезбеди канализација и пречишћавање отпадних вода у складу са стандардима прописаним законом, дозвољена изградња објеката за рекреацију и туризам под условима заштите животне средине у складу са законом;
- постојећи индустријски објекти морају обезбедити канализацију и пречишћавање отпадних вода у складу са законом;
- сакупљање отпада само на водонепропусним површинама, док је депоновање могуће само ван шире зоне заштите;
- забрањена интензивна употреба пестицида, хербицида и вештачких ђубрива на земљишту које се користи у пољопривредне сврхе у зони изворишта;
- забрањен транспорт и складиштење опасних и отровних материја.

Управљање квалитетом вода вршиће се преко: добре заштите вода, мониторинга квалитета вода обезбеђеним у контролисаним и акредитованим лабораторијама и формирање базе података у електронској форми.

4.2.4. Заштита земљишта

Заштита земљишта остварује се:

- рационалним коришћењем грађевинског и пољопривредног земљишта;
- ограничавањем ширења насеља и привредних делатности на квалитетним пољопривредним земљиштима, забраном изградње на пољопривредном земљишту од I до IV катастарске класе,

² Council Directive 96/62/EC of 27 September 1996 on ambient air quality assessment and management, Official Journal L 296, 21/11/1996

као и пренамене пољопривредног земљишта у шумско, осим земљишта VII и VIII катастарске класе и у посебним случајевима када није могуће пронаћи алтернативне локације;

- коришћењем постојећег грађевинског фонда за нове делатности и намене када је то могуће, односно давање предности "brownfield" уместо "greenfield" инвестицијама.

Заштита земљишта се остварује и планским управљањем отпадом у складу са Националном стратегијом управљања отпадом, чиме се спречава загађење земљишта и други негативни утицаји на воде, ваздух, здравље и др. Плански третман отпада се заснива на превенцији настајања и смањењу количине отпада на извору, поновној употреби и рециклажи отпада обухвата управљање:

- комуналним отпадом – организовано сакупљање отпада по насељима, селекција и рециклажа за подручје општине;
- индустријским отпадом - увођењем предtretмана индустријског отпада и његово рециклирање;
- пољопривредним отпадом – стимулисање употребе стајског ђубрива уместо вештачких ђубрива, компостирање органског отпада, управљање кланичним отпадом до третмана у инсинератору;
- санацију дивљих сметлишта, контролу и превенцију непланског депоновања отпада;
- контролу коришћења вештачких ђубрива и пестицида, информисање и образовање пољопривредних произвођача о принципима органске пољопривреде и утицајима агрохемијских средстава и пољопривреде на животну средину.

Управљање заштитом пољопривредног земљишта треба да се врши кроз: ангажовање акредитоване институције за вршење испитивања физичких, хемијских и биолошких особина земљишта као и квалитета пољопривредних производа, увођењем финансијске дисциплине у промет пестицида, постојање формиране базе података о продаји и начину употребе пестицида, обављање континуираног мониторинга земљишта, производњом органски здраве хране по стандардима ЕУ, извршеном калцификацијом земљишта, постојањем уско специјализоване регионалне институције за газдовање земљиштем са адекватним стручним службама са осмишљеним плановима рада, постојањем адекватног и савременог система за наводњавање, заштитом земљишта од поплава, укупњавањем пољопривредних површина, едукацијом пољопривредних произвођача и стимулисањем пољопривредних произвођача путем прихватљивог кредитирања.

4.2.5. Заштита од буке

Смањење буке и вибрација врши се подизањем појасева заштитног зеленила и техничких баријера за заштиту од буке на најугроженијим локацијама (дуж магистралног пута), применом прописаних дозвољених нивоа буке у изграђеним подручјима насеља. Према СРПС-у U.J6.205:2007, Акустика у грађевинарству-Акустичко зонирање простора, допуштени нивои буке по зонама намене су дати у наредној табели.

Табела 12: Преглед допуштеног нивоа буке по зонама

Зона намене	Дозвољени ниво буке за дан у dB(A)	Дозвољени ниво буке за ноћ у dB(A)
I Подручје за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40
II Туристичка подручја, мала и сеоска насеља, кампови и школске зоне	50	45
III Чисто стамбена подручја	55	45
IV Пословно-стамбена подручја, трговачко стамбена подручја и деџа игралишта	60	50
V Градски центар, занатска, трговачка, административно управна зона са становима, зоне дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
VI Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи	На граници ове зоне бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи

4.2.6. Заштита здравља

Заштита здравља се обезбеђује:

- смањењем емисије загађујућих материја и изложености њиховом штетном дејству;
- заштитом и унапређењем постојећих шума, шумског земљишта и заштитних "зелених појасева";
- смањењем имисије загађујућих материја у ваздуху подизањем заштитних "зелених појасева" уз магистралне саобраћајнице и нова привредна постројења, односно заштитног зеленила у насељима.
- Заштита здравља се постиже и обезбеђењем редовне контроле здравствене исправности намирница и квалитета воде за пиће, као и системом адекватне здравствене заштите - реконструкцијом постојећих објеката здравствене заштите и обезбеђење доступности објектима и услугама здравствене заштите и других јавних служби од значаја за здравствени и социјални статус грађана.

4.2.7. Заштита предела и живог света

Заштита предела и живог света обухвата примену мера заштите предеоног и биолошког диверзитета на подручју Општине:

- идентификације, заштите и управљања подручјима значајним са становишта ЕУ директиве о птицама и стаништима;
- формирања прекограничне еколошке мреже заштићених подручја и еколошких коридора;
- одбране од поплава;
- промоције одрживог коришћења земљишта;
- промоције развоја руралног туризма.

Поред тога, обезбеђује се заштита живог света при:

- извођењу грађевинских радова (посебно обезбеђење еколошких коридора и зона око објеката инфраструктуре магистралног значаја);
- транспорту потенцијално штетних материја (гориво и друге запаљиве супстанце);
- примени хемијских средстава у пољопривредној производњи;
- лову и риболову - планско организовање лова, риболова и ловног туризма.

4.2.8. Заштита од удеса

У области заштите од удеса примењују се следеће мере:

- смањење опасности од удеса у предузећима, као и у другим постојећим и будућим постројењима;
- смањење опасности од удеса при транспорту опасних материја дуж путничких и речних коридора;
- припрема мера и поступака санације земљишта у случају удеса, као и припрема мера и поступака у случају појединачних (изолованих) инцидената;
- примена важећих прописа и норматива.

VII 4.3. Правила и режими коришћења земљишта

4.3.1. Зоне заштите од негативних утицаја индустрије

Приликом формирања нових привредних објекта и зона утврђују се урбанистичка правила и услови заштите животне средине за одређене еколошке категорије предузећа, која се заснивају на минималним планским површинама круга предузећа и обавезним заштитним растојањима између потенцијалних извора опасности у кругу и стамбених насеља, као што следи:

Табела 13: Критеријуми за заштитна растојања од индустријских објеката

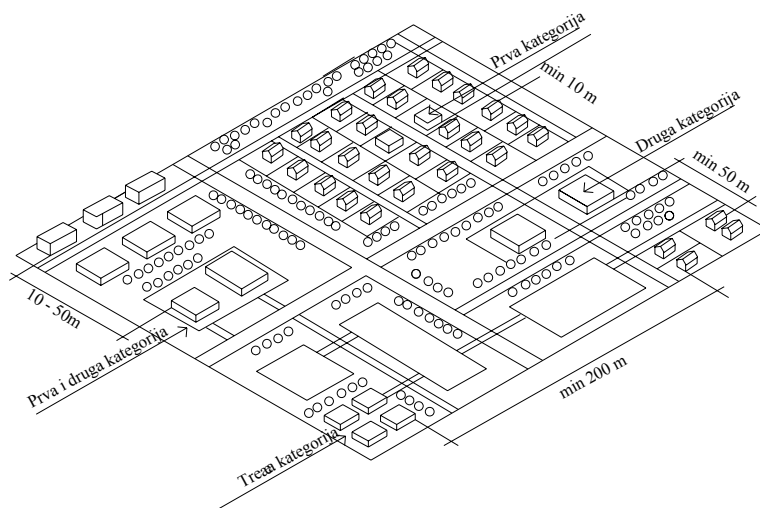
КАТЕГОРИЈА ПРЕДУЗЕЋА *	А (Прва)	Б (Друга)	В (Трећа)
Површина комплекса (ha)	-	< 3	3-80
ЗАШТИТНО ОДСТОЈАЊЕ ³ (m)	< 50	50 - 100	100 -500

³ Заштитно одстојање представља најмање одстојање између извора опасности и најближег стамбеног

* Када је присутно више ризика, предузеће се категоризује према највећем ризику

** ПУ = процена утицаја на животну средину, ПО = процена опасности од хем. удеса,

Слика: Шематски приказ мера заштите од утицаја привреде

Категорија А (прва категорија) – мала предузећа, чији је негативан утицај незнатан и испод је граничних вредности. У оквиру делатности (производном процесу) не користе се и складиште материје које би могле да имају негативан утицај на ваздух, воду, земљиште, здравље људи, биљни и животињски свет. Ниво буке је у оквиру дозвољених вредности (до 50 dB, према захтевима СРПС-у U.J6.205:2007), док је ризик од удеса минималан, уз обавезну примену мера заштите на раду.

У случају евентуалног удеса, последице немају негативан утицај ван самог извора, односно објекта. Предузећа могу бити лоцирана у оквиру насеља, односно стамбених зона уз обавезну примену противпожарних и других мера заштите на раду, на удаљености од 10 до 50 m од стамбених објеката. У ову категорију предузећа спадају комерцијалне, угоститељско услужне и производне делатности, нпр. самосталне трговине и занатске услуге, сервиси, пекарске, посластичарске, угоститељске делатности, израда и оправка предмета од дрвета, стакла, папира, коже, гуме и текстила, и друге делатности, које по правилу не изазивају непријатности суседном становништву. Предузећа не подлежу процени утицаја.

Категорија Б (друга категорија) – мала и средња предузећа, која могу имати мањи – локални утицај на животну средину. Приликом редовног рада негативан утицај је у оквиру граничних вредности. У оквиру делатности (производном процесу) могу се користити и складиштити материје које могу имати негативан утицај у ванредним околностима. У случају удеса могуће краткотрајно присуство мање количине штетних материја. Ниво буке је у оквиру дозвољених вредности (55–60 dB). Лоцирају се на рубним деловима стамбених зона (насеља), на удаљености од 50 до 100 m од стамбених објеката, тако да не изазивају непријатности суседству, на површинама величине до 2 хектара. У ову категорију предузећа спадају веће електромеханичарске радионице, прерада пластичних маса, израда производа од дрвета, стакла, папира, коже, гуме и текстила, стоваришта грађевинског материјала и др. За ова предузећа примењује се листа II пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину (према Уредби о утврђивању листе А пројеката, за које је обавезна израда процена утицаја на животну средину и листе II пројеката, за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 114/08).

или другог осетљивог објекта. Изведено на основу смерница Савеза друштава за чистоћу ваздуха Југославије (1987): "Заштитна одстојања између индустрије и стамбених насеља".

Категорија В (трећа категорија)– предузећа која могу имати релативан утицај на окружење на локалном нивоу. У свом раду користе опасне материје, односно производе чврсти и течни отпад, јавља се средњи ниво буке (60–65 dB), или пружају услуге већем броју једновременних корисника. У ову групу спадају тржни центри, већа складишта, велетрговине преко 5.000 m², прехранбена, текстилна индустрија и др. Лоцирају се у оквиру радних зона, ван стамбеног насеља (минимално 200 m удаљености од стамбених објеката), на површинама већим од 2 хектара, тако да на том растојању и на тој површини не изазивају непријатност суседству. Негативан утицај спречавају или ублажавају применом активних и пасивних мера заштите – изградом заштитних зелених појасева, уградњом постројења за пречишћавање вода, филтера за ваздух, правилним складиштењем сировина и отпада, применом мере звучне изолације – изградњом звучних баријера, применом мера заштите на раду, противпожарних мера и др. За предузећа из ове категорије, примењује се листа I пројеката за које је обавезна израда процена утицаја на животну средину (према Уредби о утврђивању листе I пројеката, за које је обавезна израда процена утицаја на животну средину и листе II пројеката, за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 114/08).

Категорија Г – предузећа која могу имати утицај на животну средину на нивоу градског подручја (интратериторијални ниво утицаја). У свом раду користе веће количине токсичних материја. Постоји ризик од хемијског удеса. Овој групи припадају металоперађивачка индустрија, хемијска индустрија, фармацеутска индустрија, веће клинице и већи комплекси прехранбене индустрије. Због свог негативног утицаја предузећа из ове категорије се лоцирају на већој удаљености (мин. 800 m) од стамбених зона (насеља). На планском подручју не постоје предузећа из ове категорије.

Категорија Д – велика предузећа (комплекси), која могу имати регионални (међурегионални) утицај на животну средину (базна хемија, енергетика, петрохемија, железаре и др.). У раду користе и продукују веће количине опасних и токсичних материја. Неопходна је перманентна примена мера заштите, док због свог нивоа еколошког оптерећења захтевају посебне локације у оквиру појединачних просторно заокружених комплекса, на већој удаљености (минимално 2 km) од стамбених зона (објеката и насеља). Ризик од удеса је велики, док је ниво буке јако висок – изнад 70 dB. На планском подручју не постоје предузећа из ове категорије. Због услова из ППРС, не планира се (забрањује се) изградња овог типа предузећа на територији општине.

4.3.2. Зоне заштите од негативних утицаја пољопривреде

Пољопривредно земљиште обухвата површине намењене пољопривредној производњи и то: оранице, баште, воћњаке, винограде, плантаже, расаднике, стакленике и пластенике, пољозаштитне појасеве, угаре, вишегодишње засаде, ливаде, пашњаке, рибаке итд. На подручју плана предвиђена је изградња објеката компатибилних основној намени за развој интензивне или еколошке пољопривредне производње и то у оквиру пољопривредног земљишта.

У зони еколошке пољопривредне производње дозвољена је изградња објеката који не угрожавају подручје водоизворишта и то: магацини репроматеријала (семе, вештачка ђубрива, саднице и сл.); објекти за смештај пољопривредне механизације; објекти за производњу воћа и поврћа у затвореном простору (стакленици, пластеници); објекти за производњу гљива, рибаца, сушаре за воће и поврће, хладњаче, као и ергеле, хиподроми и сл.

У зони интензивне пољопривредне производње, поред поменутих објеката, дозвољена је изградња објеката за финалну прераду пољопривредних производа.

У зони интензивне сточарске производње, поред поменутих објеката, дозвољена је и изградња објеката намењених за интензиван узгој стоке, перади и крзнаша (фарме, клинице и сл.)

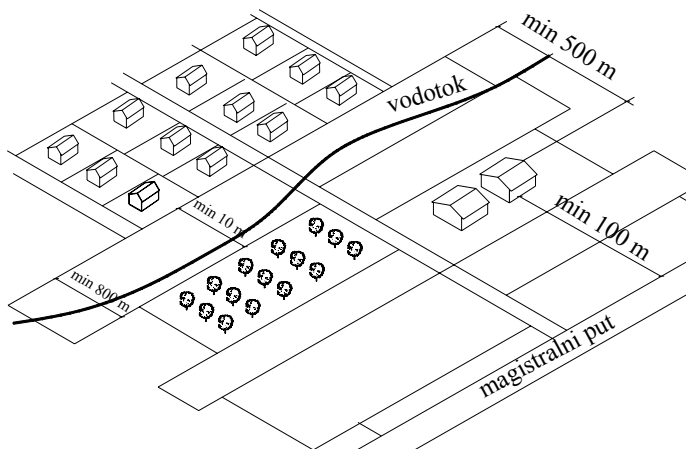
За позиционирање производних објеката који су у функцији пољопривреде примењују се следећа минимална заштитна одстојања:

- од саобраћајнице (магистралног пута) – 100 m и
- од грађевинског подручја насеља – 500 m (не односи се на стакленике, пластенике и силосе).

Одстојање између стамбених објеката и ораница (воћњака), који се интензивно третирају вештачким ђубривом и пестицидима је минимум 800 m.

У заштитном појасу између границе пољопривредне парцеле и обале водотока од 10m није дозвољено коришћење пестицида и вештачких ђубрива.

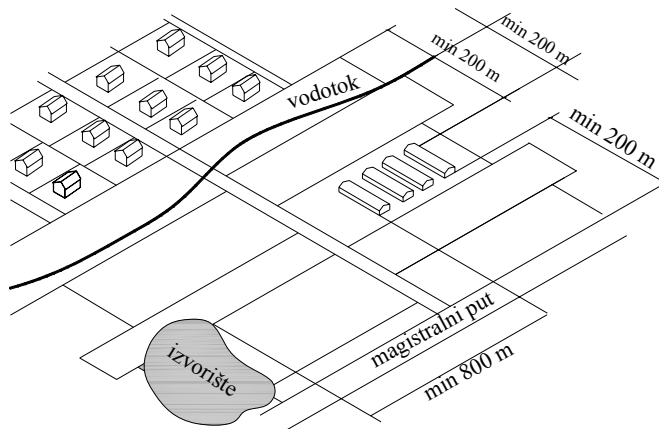
Слика: Пољопривредни објекти у функцији ратарства

Позиција објеката за узгој стоке (сточне фарме) одређује се у складу са капацитетом објекта и положајем објекта у односу на насеље. Објекти за интензиван узгој стоке, перади и крзнаша које имају преко 50 условних грла не могу се градити на заштићеним подручјима природе и на подручју водозаштитних зона.

Минимална заштитна одстојања између границе комплекса сточне фарме и објеката у суседству су:

- од стамбених зграда, магистралних путева и речних токова 200 m и
- од изворишта водоснабдевања – 800 m.

Наведена растојања могу бити и већа ако то покаже процена утицаја на животну средину за фарме са преко 500 условних грла, као и објекти од општег интереса утврђени на основу закона. Минимални капацитет основне производње уз који може да се одобри изградња објекта примарне дораде или прераде (кланица, хладњача, и сл.) износи 100 условних грла.

Слика: Пољопривредни објекти за узгој стоке

Објекти на којима се одржавају сточне пијаче, сајмови и изложбе морају да испуњавају следеће услове:

- да се налазе изван насеља;
- да се не граде на земљишту које је подводно и угрожено од поплава;
- да нису удаљени од главног пута;
- да нису за последњих 20 година служили за сточна гробља и јавно ђубриште;

- изложбене просторије могу изузетно да се налазе и у самом насељу;
- да има само један улаз довољно простран и са изграђеним вратим и
- да има посебно издвојен простор за животиње за које се приликом контроле утврдило да су заражене или су сумњиве на заразу.

Величина простора зависи од обима и врсте промета животиња водећи рачуна да просечна одређена површина мора да се повећа за 15% површине на име путева и изградњу манипулативних и санитарних обеката:

- по грлу крупних животиња 2 m²;
- по телету 1,2 m²;
- по овци, односно свињи преко 50 кг – 1 m² и
- по јагњету и прасету 0,5 m².

У заштитној зони забрањена је изградња објеката. Дозвољено је коришћење пољопривредног земљишта у сврху примарне пољопривредне производње.

Конечан предлог даљег развоја планског подручја, даће се након израде Стратешке процене утицаја Плана на животну средину и спроведеног поступка јавног увида.

У заштитном појасу између границе пољопривредних парцела и обале водотока од 10 m није дозвољено коришћење пестицида и вештачких ђубрива.

4.3.3. Зоне заштите од негативних утицаја саобраћаја

Овде наведена правила и заштитне зоне утврђују се као услови планирања других намена земљишта уз појас саобраћајница.

Друмски саобраћај

У заштитном појасу није дозвољена изградња стамбених, пословних и помоћних објеката. Стамбени објекти уз улицу морају имати акустичку заштиту.

За превоз опасних и штетних материја дозвољено је користити искључиво деонице регионалних путева који пролазе кроз подручја ниже густине насељености. Ово ограничење се не односи на превоз нафтних деривата у цистернама капацитета до 10 тона.

4.3.4. Зоне заштите изворишта водоснабдевања

На основу Закона о водама (Сл. гласник РС бр. 30/10) и дела Правилника о начину одређивања и одржавања зона и појасева санитарне заштите објеката за снабдевање водом за пиће (Сл. гласник РС бр. 46/91) дефинисане су зоне санитарне заштите око акумулације: непосредна, ужа и шира зона санитарне заштите, подручје изван шире зоне санитарне заштите и појас заштите дуж ценовода сирове воде.

Зона непосредне санитарне заштите (зона строгог надзора) је зона у којој се не могу одвијати активности које нису у функцији водопривреде.

Ужа зона санитарне заштите (режим санитарног надзора). Ова зона мора бити под сталним санитарним надзором ради заштите акумулације од микробиолошког, хемијског, радиолошког и других видова загађења.

Шира зона заштите обухвата практично цело подручје слива изван зона уже и непосредне заштите. На подручју шире зоне заштите успоставља се режим селективног санитарног надзора.

VII 5. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ, БЕЗБЕДНОСТ ТЕРИТОРИЈЕ И ЗАШТИТУ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

Према допису Министарства одбране Републике Србије, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд, бр. 2418-5 од 23.08.2010. год., нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

Обзиром да општина Мали Зворник спада у погранично подручје РС, за потребе израде Просторног плана су прибављени и услови Министарства унутрашњих послова, Ресор јавне безбедности, Управа граничне полиције, 03/9 бр. 28-372/10 од 09.07.2010.г., којима је утврђено следеће:

- уз граничну линију, а у дубину територије РС од 300 м, не треба предвиђати изградњу објеката који би ометали безбедност и довели у питање видљивост граничне линије,
- исто се односи и на нове засаде високог растиња и пољопривредних култура

На територији општине Мали Зворник функционишу два гранична прелаза: Мали Зворник- нови мост и Мали Зворник- стари мост, оба у обухвату Генералног плана Малог Зворника до 2020.

За железнички гранични прелаз Брасина, од стране Министарства унутрашњих послова, нису дати посебни услови.

Према истом допису, наглашено је да процес разграничења са Републиком Босном и Херцеговином није завршен.

Према допису Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Управа за цивилну заштиту, Београд, 07/5 бр. 822-146/10 од 05.10.2010. год., дефинисани су услови за усаглашавање Просторног плана општине Мали Зворник са мерама заштите.

У складу са Законом о ванредним ситуацијама ("Сл. гласник РС, бр.111/09, чл. 60.-67.), у оквиру мера заштите од елементарних непогода и других несрећа Просторним планом се утврђује планирана заштита становништва у двонаменским склоништима допунске или основне заштите (обим заштите 100 кРа, одн. 50 кРа) и то:

- у најугроженијим рејонима (ужи центар града, важни индустријски објекти, објекти од значаја за одбрану земље, околина важних саобраћајних раскрсница и др.)
- у мање угроженим рејонима (шири део центра града, шира околина индустријске зоне и других друштвених објеката и установа
- у свим осталим рејонима, заштиту планирати у заклонима (прилагођене подрумске и друге погодне просторије, природни објекти и др.)

Осим наведеног, у остваривању права и дужности у питањима заштите и спасавања јединице локалне самоуправе, преко својих органа обављају следеће послове:

- 1) доносе одлуку о организацији и функционисању цивилне заштите на територији јединице локалне самоуправе и обезбеђују њено спровођење у складу са јединственим системом заштите и спасавања;
- 2) доносе план и програм развоја система заштите и спасавања на територији јединице локалне самоуправе, у складу са Дугорочним планом развоја заштите и спасавања Републике Србије;
- 3) планирају и утврђују изворе финансирања за развој, изградњу и извршавање задатака заштите и спасавања и развој цивилне заштите и спровођење мера и задатака цивилне заштите на територији јединице локалне самоуправе;
- 4) образују Штаб за ванредне ситуације;
- 5) непосредно сарађују са надлежном службом, другим државним органима, привредним друштвима и другим правним лицима;
- 6) остварују сарадњу са регијама и општинама суседних земаља, у складу са овим и другим законима;
- 7) усклађују своје планове заштите и спасавања са Планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама Републике Србије;
- 8) одређују оспособљена правна лица од значаја за заштиту и спасавање;

- 9) обезбеђују телекомуникациону и информациону подршку за потребе заштите и спасавања, као и укључење у телекомуникациони и информациони систем Службе осматрања, обавештавања и узбуњивања и повезују се са њим;
- 10) израђују и доносе Процену угрожености и План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама.
- 11) прате опасности, обавештавају становништво о опасностима и предузимају друге превентивне мере за смањење ризика од елементарних непогода и других несрећа;
- 12) набављају и одржавају средства за узбуњивање у оквиру система јавног узбуњивања у Републици Србији, учествују у изради студије покривености система јавног узбуњивања за територију јединице локалне самоуправе;
- 13) организују, развијају и воде личну и колективну заштиту;
- 14) формирају, организују и опремају јединице цивилне заштите опште намене;
- 15) усклађују планове заштите и спасавања у ванредним ситуацијама са суседним јединицама локалне самоуправе.

Процену угрожености јединице локалне самоуправе надлежни орган јединице локалне самоуправе израђује у сарадњи са надлежном службом, надлежним органима аутономне покрајине, општинским, односно градским штабом за ванредне ситуације и другим стручним органима јединице локалне самоуправе и предлаже надлежном органу јединице локалне самоуправе

У складу са Законом о одбрани ("Сл. гласник РС", бр. 45/91...48/94), и подзаконским актима, утврђене су обавезе правних лица у одбрани и оне се састоје у следећем:

- 2) Правна лица у области друмског, железничког, ваздушног и саобраћаја на унутрашњим пловним путевима и поштанско-телеграфско-телефонског саобраћаја и други носиоци телекомуникационих система, дужни су да за време ратног или ванредног стања, као и при мобилизацији Војске Србије, првенствено врше услуге које утврди Министарство одбране.
- 3) Правна лица која управљају шумама с посебном наменом за потребе одбране земље, дужна су да при доношењу основа газдовања шумама испуњавају захтеве које им постави Министарство одбране или други орган који шуму користи за потребе одбране земље.
- 4) Влада одређује шуме с посебном наменом за потребе одбране земље.
- 5) Правна лица у области јавног информисања, електронских и штампаних медија, у оквиру своје редовне делатности, имају обавезу да благовремено и истинито информишу грађане у ратном или ванредном стању, у складу са законом и прописима о јавном информисању.
- 6) Министарство одбране и државни органи дужни су да јавности учине доступним све информације и податке из области одбране од јавног значаја, у складу са законом и прописима о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Правна лица из става 1. овог члана дужна су да преносе хитна саопштења државних органа која се односе на одбрану.
- 7) Удружења грађана могу програме свог рада заснивати на активностима у областима од значаја за одбрану.
- 8) Цивилна заштита се организује, припрема и спроводи као систем заштите и спасавања људи, животиња, материјалних и културних добара од елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа и катастрофа, последица тероризма, ратних и других већих несрећа, а у складу с важећим прописима, начелима и захтевима Допунског протокола уз Женевске конвенције и другим правилима међународног хуманитарног права, као и потврђеним међународним уговорима. Цивилна заштита у ратном и ванредном стању организује се и функционише као део система одбране. Елементи система цивилне заштите, као и надлежност и унутрашње уређење посебне организације за вођење послова заштите и спасавања, прописују се посебним законом.
- 9) Ради осматрања, раног упозоравања и узбуњивања грађана, надлежних органа, привредних друштава, других правних лица и предузетника у зони угрожености и снага заштите и спасавања, као и откривања и праћења свих врста опасности, које могу угрозити здравље и

живот људи и животиња, животну средину, материјална, културна и друга добра, организује се систем осматрања, обавештавања и узбуњивања. Права и дужности грађана у вези с њиховим учешћем у заштити и спасавању људи, животиња, материјалних, културних и других добара и животне средине и мере и активности које предузимају органи цивилне заштите, уређују се законом.

- 10) Локална самоуправа у миру планира мере за остваривање својих функција у ратном и ванредном стању, којима разрађује извршење задатака и обавеза одбране који су им прописани законом и произилазе из Плана одбране Републике Србије у вези са заштитом и спасавањем људи и материјалних добара на својој територији и утврђују обавезе правних лица из своје надлежности, у складу са законом и својим статутом.
- 11) Правна лица чија је основна привредна или друштвена делатност у функцији унапређења оперативних способности снага одбране, израђују планове развоја који су сагласни Дугорочном плану развоја система одбране Републике Србије. Планови развоја и планови одбране морају бити усклађени. Субјекти планирања одбране дужни су да усклађују планове одбране, у складу с насталим променама и потребама.

Планом се дефинишу и следећи услови:

- спровођење мера заштите и других задатака од интереса за цивилну заштиту вршити: организацијом, изградњом и уређењем насељеног места, привредних, комуналних и других објеката, развијањем цивилне заштите, заштитом објеката од општег и јавног интереса као и техничке документације неопходне за рад објеката и уређаја,
- регулација јавних површина насеља и позиција грађевинских линија у односу на исту, омогућавају несметано функционисање свих служби у случају елементарних непогода, пожара и ратних услова,
- приликом изградње објеката вишепородичног становања обавезно планирати склоништа допунске заштите која ће се налазити у објекту или у његовој непосредној близини, ван зоне зарушавања. Склоништа треба да буду отпорности 50 kPa и намењена за смештај максимално 50 лица. Уколико је потребна изградња више склонишних објеката, минимално растојање између њих мора бити 15 м. Склоништа обавезно морају бити двонаменска како би се могла користити и у миру. Уколико би се у склоништу складиштила роба, иста мора бити таква да може да се изнесе из простора у року од 24 часа,
- у индивидуалним стамбеним објектима препоручити изградњу подрумских просторија на локацијама на којима то дозвољава ниви подземних вода; свака стамбена јединица треба да има минимално једно димњачко место (без обзира на начин грејања) и једну оставу.

VIII ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ДЕЛОВЕ ТЕРИТОРИЈЕ ЗА КОЈЕ НИЈЕ ПРЕДВИЂЕНА ИЗРАДА УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА

За површине **унутар грађевинских подручја** насеља на којима се може градити, дефинисана су правила уређења и правила грађења за типичне целине, у складу са постојећим стањем, у којима су омогућени идентични или слични услови грађења у складу са доминантном наменом.

Правила грађења се дефинишу за целокупну територију Плана са изузетком грађевинског подручја насеља Мали Зворник, односно територију у обухвату ГП Мали Зворник до 2020.

За делове обухвата Плана за које је предвиђена разрада Просторног плана (осим разраде кроз План детаљне регулације), правила грађења ће се користити до израде предвиђене планске документације у циљу могућности издавања Локацијске дозволе и потврђивања пројеката парцелације и препарцелације, осим у случајевима када је Планом другачије одређено. За све додатне параметре које је потребно утврдити, а који нису обухваћени правилима грађења, користиће се општи прописи и општа урбанистичка правила у складу са важећим Законом о планирању и изградњи и подзаконским актима.

Типичне целине (ТЦ) чине:

- ТЦ 1: зона насељског центра
- ТЦ 1а: становање
- ТЦ 2: зона становања на индивидуалним пољопривредним економијама
- ТЦ 3: зона становања социјално угрожених категорија домаћинстава
- ТЦ 4: радне зоне са становањем (привредни објекти у насељима)
- ТЦ 5а: радне зоне - угоститељско туристичка намена
- ТЦ 6: радне зоне од посебног интереса – бањски комплекс
- ТЦ 7: образовање
- ТЦ 8: социјалне потребе
- ТЦ 9: здравство
- ТЦ 10: верски објекти
- ТЦ 11: комунални објекти
 - 11а: гробље
 - 11б: сточно гробље
 - 11в: депонија - трансфер станица - рециклажна дворишта
 - 11г: пијаце
 - 11д: аутобуске и железничке станице и стајалишта
- ТЦ 12: јавно зеленило
- ТЦ 13: спортско рекреативне површине
- ТЦ 14: заштитно зеленило
- ТЦ 15: природна добра, непокретно културно наслеђе и вредни објекти градитељског наслеђа
- ТЦ 16: викенд зоне
- ТЦ 16а: викенд зона са становањем

Просторним планом се утврђују и услови за изградњу објеката на **површинама изван грађевинских подручја** насеља. То су следеће типичне целине:

- ТЦ 2а: затечена стална и сезонска домаћинства
- ТЦ 5б: радне зоне - експлоатација руда и камена
- ТЦ 17: пољопривредно земљиште
- ТЦ 18: шумско земљиште
- ТЦ 19: приобаље и водене површине
- ТЦ 20: инфраструктурни објекти и коридори

VIII 1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

VIII 1.1. Површине унутар грађевинских подручја насеља

ТЦ 1, ТЦ1а	ЗОНА НАСЕЉСКОГ ЦЕНТРА и СТАНОВАЊЕ
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Дозвољена је изградња следећих објеката: - за зоне ТЦ 1 и ТЦ 1а: стамбених, са максимално четири стамбене јединице по парцели, стамбено-пословни, са максимално четири стамбене јединице по парцели и максимално две пословне јединице, објекти вишепородичног становања, пословни објекти под условом да њихова намена задовољава све предходно дефинисане опште услове, - за зону ТЦ1: јавни објекти и службе, објекти и површине спорта и рекреације, објекти социјалне заштите и образовања, објекти занатске производње и то у наменама и капацитетима дефинисаним Правилима грађења, зелене површине.	

Пожељно је приземља стамбених објеката наменити за јавни, комерцијални или услужни садржај. Одобравају се и једнофункционални објекти без обзира да ли се ради о становању или делатностима. Дозвољена је и промена постојећих намена у намене које су дефинисане овим ставом. За изградњу ових објеката издаће се Локацијска дозвола на основу одредби овог Плана.

У овим зонама дозвољена је и изградња економских објеката уз становање, као и изградња економских објеката у функцији примарне пољопривредне производње, стим што грађевинска линија ових објеката мора бити удаљена минимално 50m од регулационе.

Економски објекти у овој зони су:

- објекти у функцији стамбеног објекта: летња кухиња, млекар, санитарни пропусник, магацини хране за сопствену употребу и сл.,
- пушнице, сушнице, кош, амбар, надстрешнице за машине и возила, магацини хране.

Економски објекти у функцији примарне пољопривредне производње у овој зони су:

- објекти намењени исхрани стоке максималне нето површине 100m².

У зони центра се планирају следеће интервенције на јавним површинама:

- уређење центара насеља унапређењем постојећих и уношењем нових садржаја;
- уређење јавних површина: улица и тротоара, површина око и испред домова културе, јавних површине са спомеником;
- обнова и уређење зелених површина, око јавних објеката (дом културе, школа, здравствена станица, споменик) и опремање урбаним мобилијаром (стазе, клупе, осветљење, игралишта за децу и др.);
- обезбеђење паркиг простора и др.;
- реконструкција јавних објеката, а по потреби доградња, надзиђивање или изградња нових (објекти предшколске установе спортски терени и др.);
- комунално опремање и побољшање хигијенских услова (решавање проблема септичких јама, снабдевања водом за пиће и др.).

Локација привремених објеката на јавним површинама дефинисаће се Програмом постављања привремених објеката. Јавне површине се морају пројектовати и градити тако да особама са инвалидитетом, деци и старим особама омогућава несметан приступ, кретање, боравак и рад, а све у складу са важећим Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица.

За изградњу објеката од јавној интереса, обавезна је израда планова детаљне регулације (ако је потребно утврдити јавни интерес), односно израда Урбанистичких пројеката ако је интерес утврђен.

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

дозвољене намене објеката на парцели	Пољопривреда, шумарство и рибарство искључиво у зони иза 50 m од регулације Прерађивачка индустрија, уникатна и ограничена производња, сем: • штављење и дорада коже и крзна; • прерада дрвета и производа од дрвета, плуте и прућа, осим намештаја; • производња папира и производа од папира ; • производња кокса и деривата нафте, • производња хемикалија и хемијских производа; • производња основних фармацеутских производа и препаарата; • производња производа од гуме и пластике; • производња производа од осталих неметалних минерала; • производња основних метала; • производња моторних возила, приколица и полуприколица, • производња осталих саобраћајних средстава, • пнабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом • искључиво: Пренос електричне енергије; Дистрибуција електричне енергије; трговина електричном енергијом; Дистрибуција гасовитих горива гасоводом и Трговина гасовитим горивом преко гасоводне мреже Снабдевање водом; управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности, сем: • сакупљање, третман и одлагање отпада, осим сакупљања отпада које врше комунална предузећа • Поновна употреба материјала
--	--

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

	Грађевинарство али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта Трговина на велико и трговина на мало; поправка моторних возила и мотоцикала, сем: • трговине на велико, са изузетком услуга посредовања у трговини на велико • трговина на мало моторним горивима у специјализованим продавницама Саобраћај и складиштење, сем: • железнички превоз путника и терета • водени саобраћај, • ваздушни саобраћај • складиштење сем ако се ради о ограниченом капацитету Услуге смештаја и исхране Информисање и комуникације Финансијске делатности и делатност осигурања Пословање некретнинама Стручне, научне, иновационе и техничке делатности Административне и помоћне услужне делатности Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање Образовање Здравствена и социјална заштита Уметност, забава и рекреација Остале услужне делатности, сем погребне услуге Делатност домаћинства као послодавца; делатност домаћинства која производе робу и услуге за сопствене потребе Делатност екстериторијалних организација и тела НАПОМЕНА: Под уникатном и ограниченом производњом и ограниченим капацитетом сматра се обављање делатности у објектима максималне нето површине 100m².	
правила парцелације	Услови за парцелацију се односе искључиво на формирање нових парцела. Површине парцела могу бити и мање или веће уколико се то дефинише урбанистичким планом.	
	минимална површина парцеле	3,5 a
	минимална ширина фронта	11 m
организација парцела	Према регулацији се постављају искључиво стамбени или стамбено пословни објекти до дубине од 40m на парцелама на реалативно равном терену и на парцелама са нагибом од јавног пута (наниже). Економско двориште се поставља иза стамбеног објекта. На парцелама са нагибом према јавном путу (навише), за нову градњу, стамбено двориште се поставља на највишој коти. У том случају се економско двориште поставља уз јавни пут а економски објекти на грађевинској линији. <u>Одстојање од грађевинске до регулационе линије се утврђује применом правила регулације, увећаном за најмање 3m обавезног зеленог заштитног коридора.</u> Економски и други објекти се лоцирају у зони економских дворишта која се налазе иза кућних у дубини парцеле од 40 до максимално 150m од регулационе линије. Економски објекти који се могу налазити у кућном дворишту (до дубине од 40m) су: летња кухиња, млекар, санитарни пропусник, магацини хране за сопствену употребу, гараже, шупе и сл.	
приступ парцелама	Све грађевинске парцеле морају имати директан приступ на јавну површину или преко сукорисничке површине. Минимална ширина приступа који се мора обезбедити економском делу дворишта је 3.0m. Приступна површина се не може користити за паркирање возила. Свим објектима јавне намене је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.	
услови за изградњу објеката	подземне етаже	Подземне етаже се не препоручују због високог нивоа подземних вода. У случају изградње, морају се применити савремени системи хидроизолације а подземне етаже објеката могу да заузимају већу површину на парцели од надземних делова објекта, при чему грађевинска линија подземних етажа остаје у границама парцеле.
	индекс заузетости (кућно двориште)	60%

грађевинске линије	Објекти се постављају на преовлађујућу грађевинску линију улице. Уколико грађевинска линија није дефинисана, објекти ће се поставити на линију која је удаљена минимално 5m од регулационе, под условом да нема других ограничења. Уколико саобраћајница није формирана у назначеној регулационој ширини, приликом издавања Локацијске дозволе поштоваће се следеће правило: - од осовине постојеће саобраћајнице, нанеће се по половина регулационе ширине на обе стране и те линије ће бити планиране регулационе линије, - у односу на тако планирану регулациону линију дефинисаће се грађевинска линија, - уколико је регулациона ширина већа од дефинисане, иста се задржава без измена и у односу на њу се дефинише грађевинска линија.
удаљеност од међа и суседа стамбених објеката	Сви објекти до регулације су искључиво слободностојећи објекти. Изузетно се на парцелама које су уже од 11.0m може дозволити изградња објеката у низу, под посебним условима и ако постоји међусобна сагласност суседа међаша. Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) породичног стамбеног објекта и линије суседне грађевинске парцеле за: - слободностојеће објекте на делу бочног дворишта северне оријентације 1.0m - слободностојеће објекте на делу бочног дворишта јужне оријентације 3,0 m - двојне објекте и објекте у прекинутом низу на бочном делу дворишта 4.00m. - први или последњи објекат у непрекинутом низу 1.0m. Овај став важи само за изузетне случајеве када је парцела ужа од 11.0m. За изграђене породичне стамбене објекте чије је растојање до границе грађевинске парцеле мање од дефинисаних вредности, у случају реконструкције не могу се на суседним странама предвиђати отвори стамбених просторија сем оних са минималном висином парапета од 160cm.
удаљеност од међа и суседа економских и др. објеката	Међусобно растојање стамбеног објекта и сточне стаје је 15.0 m. Ћубриште и пољски клозет могу бити удаљени од стамбеног објекта, бунара, односно живог извора воде најмање 20.0m, и то само на нижој коти. Међусобна растојања економских објекта зависе од организације економског дворишта, с тим да се препоручује да се прљави објекти постављају низ ветар у односу на чисте објекте. Позиција објеката утврђује се Локацијском дозволом и применом најмањих дозвољених растојања утврђених овим планом и важећим правилницима.
кровови	Препоручују се коси кровови, нагиба кровних равни до највише 45°.
поткровља	Поткровља могу имати наиздак висок највише 1,60m који мора бити заступљен на минимално 50% обима завршне етаже да би се иста могла сматрати поткровљем.
одвођење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објекта није дозвољено преко суседне/их парцела. Кровови објеката у низу морају имати сливове према јавној површини и сопственом дворишту. Испуст крова може ићи до ширине венца.

	спратност	- за објекте до регулације максималне висине 12.00m (П+1+Пк- приземље+спрат+подкровље), што значи: ката пода до +1.20m, светла висина приземља до 3.0m, светла спратна висина 2.6m и висина надзита до 1.6m. Остале коте, међуспратну конструкцију, нагиб крова и избор кровног покривача дефинисати у односу на максимално дефинисану висину објекта од 12.0m. - 11,0м -максимално (П+1- приземље+спрат) за објекте у пословним зонама, односно за пословне објекте; уколико се раде велики магацини, хладњаче и сл, максимална светла висина објекта може бити до 8.0m, као и за затечена пољопривредна домаћинства ван грађевинског реона; ова одредба се не односи на силосе и сличне објекте. - 12,0м -максимално (П+1 -приземље+спрат) за економске и помоћне објекте у кућним двориштима, - 10,70м -максимално (П+Пк) за објекте на парцелама чија је површина мања од минимално дефинисаних, - 8,70м -максимално (П -приземље) за све остале објекте.
	максимални број стамбених јединица	У оквиру индивидуалне парцеле дозвољено је формирање максимално четири стамбене јединице по парцели. Максимални број стамбених јединица на парцели чија је површина мања од минимално дефинисане је један. У случају изградње вишепородичних објеката, број станова у овој зони се не ограничава али објекат мора да задовољи дефинисане параметре: спратност, степен заузетости, услове за паркирање возила, структуру станова (станови до 40m² (брuto) не могу чинити више од 30% структуре објекта), сваки стан мора имати оставу у оквиру објекта (без обзира да ли постоји остава у самом стану), и простор за смеће мора бити обезбеђен на сопственој парцели).
паркирање	За паркирање возила за сопствене потребе, власници породичних и стамбених објеката свих врста по правилу обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута, и то - једно паркинг или гаражно место на један стан. У оквиру парцеле је потребно сместити и сву пољопривредну механизацију и возила домаћинства. Власници осталих објеката свих врста по правилу обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута и то - једно паркинг или гаражно место на 70.00m² корисног простора или 1 паркинг место за три запослена лица. корисног простора. Власници угоститељских објеката обезбеђују 1 паркинг место за свака 4 места за седење. Изузетно, када у овој зони није могуће решити паркирање унутар сопствене парцеле, дозвољено је формирање паркиралишта у оквиру регулације улице, наспрам сопствене парцеле (важи за обе зоне).	
уређење слободних површина	У оквиру сваке парцеле неопходно је обезбедити минимално 20% незастртих зелених површина (важи за нове објекте, односно њихове припадајуће парцеле). На изграђеним парцелама, све зелене површине задржати.	
интервенције на постојећим објектима	Дозвољава се надзиђивање постојећих објеката према условима који важе и за изградњу нових објеката. Уколико постоји више власника над једним објектом надзиђивање се мора вршити над целим објектом истовремено и уз сагласност власника, у складу са Законом. Уз надзиђивање објекта обавеза инвеститора је да изврши реконструкцију фасада објекта над којим се врши надоградња. Не могу се обнављати и реконструисати објекти или делови објеката који се налазе између грађевинске и регулационе линије. Објекти који су предходно добили Грађевинску дозволу (Одобрење за градњу) у складу са предходно важећим законским прописима, могу се обнављати и реконструисати под условом да се на међусобним удаљеностима између објеката и између објеката и граница парцела, не могу формирати отвори стамбених просторија.	

изградња других објеката на парцели	На парцели се као засебни објекти могу градити и други објекти, намењени становању и делатностима или помоћни објекти, уколико се тиме не премашују постављени урбанистички параметри. Уколико је други објекат главним просторијама оријентисан према главном, мора бити најмање 5,0m удаљен од главног објекта. Највећа спратност другог објекта на парцели је П+1. Услови за постављање објекта према међама су идентични условима за главни објекат. Економски објекти који се налазе у економским деловима парцела радиће се према следећим урбанистичким показатељима: искоришћеност економског дела парцеле до 40%, изграђеност парцеле до 0.50, максимална спратност П. Минимално растојање између стамбеног и економског пољопривредног објекта на истој парцели је 15.0m. Економски објекти не смеју угрожавати стамбене објекте на суседним парцелама. Економски објекти морају бити најмање 1.0m повучени од бочих и задње границе парцеле. Такође се морају поштовати сви услови хигијенске заштите и одлагања отпада. Отпад се не сме скадиштити у простору између економских објеката и граница парцеле према суседима. До привођења намени парцела, на истим се могу постављати и монтажно-демонтажни објекти али искључиво на преовлађујућу грађевинску линију улице. У сваком индивидуалном дворишту се могу организовати, зависно од капацитета, објекти мале привреде, производног занатства, услуга и сл. Објекти у којима се обављају делатности које производе буку могу бити лоцирани на минималној дубини од 50m од регулационе линије, уз поштовање свих услова заштите животне средине. У сваком индивидуалном дворишту се могу градити и помоћни објекти (оставе, бунари, септичке јаме, бунари и др.).
помоћни објекти и гараже	Помоћни објекти се обавезно постављају у унутрашњост парцеле и њихова грађевинска линија не сме бити постављена испред грађевинске линије главног објекта. Услов за помоћне објекте је да буде највише 1.0m удаљен од бочне границе парцеле. Највећа дозвољена спратност за помоћне и економске објекте и гараже је П (приземље). У случајевима непостојања насељских канализационих водова или до трасирања истих, обавеза власника парцела је да обезбеди сенгрупе у складу са санитарним прописима. Сенгруп мора бити удаљен најмање 20m од бунара, уколико бунар постоји на парцели или суседним парцелама. Уколико се парцела налази уз новопланирану или постојећу саобраћајницу, сенгруп се мора налазити у делу парцеле који је најближи тој саобраћајници.
ограђивање парцела	Грађевинске парцеле се могу ограђивати зиданом оградом до висине од 0.9m (рачунајући од коте тротоара) или транспарентном оградом и живицом до висине од 1.4m. Транспарентне ограде према суседима могу бити максимално високе 1,8m. Парцеле чија је коте нивелете виша од 0.9m од суседне, могу се ограђивати транспарентном оградом и живицом до висине од 1.4m која се може постављати на подзид чију висину одређује надлежни општински орган. Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови оgrade и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује. Зидана непрозирна ограда између парцела подиже се до висине 1.4m уз сагласност суседа, тако да стубови оgrade буду на земљишту власника оgrade. Суседне грађевинске парцеле могу се ограђивати живом зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентном оградом до висине од 1.4m која се поставља према катастарском плану и операту, тако да стубови оgrade буду на земљишту власника оgrade. Ограде објеката на углу не могу бити више од 0.9m рачунајући од коте тротоара уколико нарушавају визуелну прегледност саобраћајнице. Врата и капије на уличној огради се не могу отворати према регулацији. Код стамбено пословних објеката потребно је улаз у пословни део објекта одвојити од стамбеног дела парцеле. Парцеле у се могу преграђивати у функционалне целине (стамбени део, економски део, економски приступ, стамбени приступ и окућница), с тим да висина унутрашње оgrade не може бити већа од висине спољне оgrade.

	Парцеле за вишепородичне стамбене објекте се не ограђују. Парцеле на којима се налазе пословни или индустријски објекти се могу оградити оградом висине до 2.20m под условом да не ометају инсолацију евентуалних, суседних стамбених објекат. Посебни услови за изградњу ограда: - висина парапета је максимално 0,5m, - транспарентном оградом се сматра она која има минималну прозирност од 20%.
посебни услови	За случај дефинисања нове грађевинске линије, изпоштовати све врсте и ширине непосредних заштитних појасева инфраструктурних коридора (ТЦ 20). За објекте који су утврђени услови за заштиту културно историјског наслеђа важе и посебни услови који су истим дефинисани. Није дозвољено бојење фасада флуоросцентним бојама и исписивање реклама по истим без посебне дозволе. Сви прилази и улази у јавне објекте и објекте од општег интереса морају се прилагодити стандардима и прописима који дефинишу услове за несметан приступ хендикепираним особама и лицима са посебним потребама. Постављање објеката типа: киосци, летње баште, јавни тоалети, рекламни панои и сл., у овој зони дефинисаће се посебним општинским актом (Програмом постављања пословних и других објеката на јавним површинама). За парцеле које се налазе непосредно уз верске објекте, примењују се и посебни услови који су дефинисани за зону ТЦ 10.
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).
ТЦ 2	ЗОНЕ СТАНОВАЊА НА ИНДИВИДУАЛНИМ ПОЉОПРИВРЕДНИМ ЕКОНОМИЈАМА
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	

У зонама становања на индивидуалним пољопривредним економијама дозвољена је изградња следећих објеката: стамбених, са максимално две стамбене јединице по парцели, стамбено-пословних, са максимално две стамбене јединице по парцели и максимално две пословне јединице, пословних и пољопривредних објеката, под условом да њихова намена задовољава све предходно дефинисане опште услове, уређење кућишта појединих домаћинстава за потребе сеоског туризма, јавних објеката и служби, објеката и површина за спорт и рекреацију, објеката социјалне заштите и образовања, зелених површина.

Делатности које се обављају на парцелама не смеју ни у ком случају вршити штетне утицаје на околину у смислу емисије буке, аеро и других врста загађења. У овим зонама је дозвољена изградња угоститељских објеката и радионичког простора уз обезбеђене услове заштите од буке и других штетних утицаја на околину.

Уколико је парцела намењена становању и пољопривредним делатностима, део парцеле намењен становању треба да заузима највише 40% укупне површине парцеле. Део парцеле намењен становању треба да се налази уз саобраћајницу, ако нагиб терена то дозвољава а економски и део намењен пољопривредној производњи у задњем делу парцеле.

Стамбени објекти се могу градити до максималне дубине од 40m од регулације улице, сем ако је парцела у нагибу према јавном путу и ако је то другачије дефинисано урбанистичким планом.

Економски објекти који се могу градити на парцели (40-150m од регулације улице) су:

- сточне стаје (живинарници, свињци, говедарници, овчарници, козарници), испуст за стоку, ђубришне јаме-ђубришта, пољски клозети и др.,
- објекти у функцији стамбеног објекта: летња кухиња, млекар, санитарни пропусник, магацини хране за сопствену употребу и сл.,
- пушнице, сушнице, кош, амбар, надстрешнице за машине и возила, магацини хране, објекти намењени исхрани стоке и сл.

За изградњу ових објеката издаваће се Локацијска дозвола на основу одредби овог Плана.

У овој зони се планирају следеће интервенције на јавним површинама:

- решавање проблема одвођења атмосферских и изворских вода;
- регулисање корита водотока;
- комунално опремање и побољшање хигијенских услова (решавање проблема септичких јама, одвођења отпадних вода, снабдевања водом за пиће и др.);
- поштовање услова заштите животне средине и услова и мера хигијенско- техничке заштите (заштитне зоне и растојања између објеката), код постављања економских објеката;
- изградња и реконструкција мостова, асфалтирање путева, уређење тротоара, изградња уличних канала и подизање дрвореда;
- формирање и уређење других јавних површина;

Евентуалне локације привремених објеката на јавним површинама дефинисаће се програмом постављања привремених објеката.

За изградњу објеката од јавној интереса, обавезна је израда планова детаљне регулације (ако је потребно утврдити јавни интерес), односно израда Урбанистичких пројеката ако је интерес утврђен.

На неизграђеном земљишту које је намењено за становање на индивидуалним пољопривредним економијама, до привођења намени и даље ће се обављати пољопривредна производња и то: повртарство, воћарство, пластеници, стакленици и сл.

ПРАВИЛА ГРЂАЕЊА

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

дозвољене намене објеката на парцели	Пољопривреда, шумарство и рибарство - искључиво у зони иза 40m од регулације Прерађивачка индустрија, уникатна и ограничена производња, сем: - производња кокса и деривата нафте, - производња основних метала; Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом искључиво: Пренос електричне енергије; Дистрибуција електричне енергије; трговина електричном енергијом; Дистрибуција гасовитих горива гасоводом и Трговина гасовитим горивом преко гасоводне мреже Снабдевање водом; управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности, сем: - третман и одлагање отпада - поновна употреба материјала Грађевинарство али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта Трговина на велико и трговина на мало; поправка моторних возила и мотоцикала, сем: - трговине на велико, са изузетком услуга посредовања у трговини на велико - трговина на мало моторним горивима у специјализованим продавницама Саобраћај и складиштење, сем: - железнички превоз путника и терета - водени саобраћај, - ваздушни саобраћај - складиштење сем ако се ради о ограниченом капацитету Услуге смештаја и исхране Информисање и комуникације Финансијске делатности и делатност осигурања Пословање некретнинама Стручне, научне, иновационе и техничке делатности Административне и помоћне услужне делатности Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање Образовање Здравствена и социјална заштита Уметност, забава и рекреација Остале услужне делатности сем погребне услуге Делатност домаћинства као послодавца; делатност домаћинства која производе робу и услуге за сопствене потребе Делатност екстериторијалних организација и тела НАПОМЕНА: Под уникатном и ограниченом производњом и ограниченим капацитетом сматра се обављање делатности у објектима максималне нето површине 500m².				
правила парцелације	Услови за парцелацију се односе искључиво на <u>формирање нових парцела</u> у типичним целинама. Површине парцела могу бити и мање или веће уколико се то дефинише урбанистичким планом. <table border="1"> <tr> <td>минимална површина парцеле</td><td>5,0 a</td></tr> <tr> <td>минимална ширина фронта</td><td>11 m</td></tr> </table>	минимална површина парцеле	5,0 a	минимална ширина фронта	11 m
минимална површина парцеле	5,0 a				
минимална ширина фронта	11 m				
организација парцела	Према регулацији се постављају искључиво стамбени или стамбено пословни објекти до дубине од 40m на парцелама на реалативно равном терену и на парцелама са нагибом од јавног пута (наниже). Економско двориште се поставља иза стамбеног објекта. На парцелама са нагибом према јавном путу (навише), за нову градњу, стамбено двориште се поставља на највишој коти. У том случају се економско двориште поставља уз јавни пут а економски објекти на грађевинској линији. <u>Одстојање од грађевинске до регулационе линије се утврђује применом правила регулације, увећаном за најмање 3m обавезног зеленог заштитног коридора.</u> Економски и други објекти се лоцирају у зони економских дворишта која се налазе иза кућних у дубини парцеле од 40 до максимално 150m од регулационе линије. Економски објекти који се могу налазити у кућном дворишту (до дубине од 40m) су: летња кухиња, млекар, санитарни пропусник, магацини хране за сопствену употребу, гараже, шупе и сл.				
приступ	Све грађевинске парцеле морају имати директан приступ на јавну површину или преко				

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

парцелама	сукорисничке површине. Минимална ширина приступа који се мора обезбедити економском делу дворишта је 3.0 m. Приступна површина се не може користити за паркирање возила.	
услови за изградњу објеката	подземне етаже	Подземне етаже се не препоручују због високог нивоа подземних вода. У случају изградње, морају се применити савремени системи хидроизолације а подземне етаже објеката могу да заузимају већу површину на парцели од надземних делова објекта, при чему грађевинска линија подземних етажа остаје у границама парцеле.
	индекс заузетости	40%
	грађевинске линије	Објекти се постављају на преовлађујућу грађевинску линију улице. Уколико грађевинска линија није дефинисана, објекти ће се поставити на линију која је удаљена минимално 2.0m од регулационе, под условом да нема других ограничења. Уколико саобраћајница није формирана у назначеној регулационој ширини, приликом издавања Локацијске дозволе поштоваће се следеће правило: - од осовине постојеће саобраћајнице, нанеће се по половина регулационе ширине на обе стране и те линије ће бити планиране регулационе линије, - у односу на тако планирану регулациону линију дефинисаће се грађевинска линија, - уколико је регулациона ширина већа од дефинисане, иста се задржава без измена и у односу на њу се дефинише грађевинска линија.
	удаљеност од међа и суседа стамбених објеката	Сви објекти до регулације су искључиво слободностојећи објекти. Изузетно се на парцелама које су уже од 11.0 m може дозволити изградња објеката у низу, под посебним условима и ако постоји међусобна сагласност суседа међаша. Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) породичног стамбеног објекта и линије суседне грађевинске парцеле за: - слободностојеће објекте на делу бочног дворишта северне оријентације 1.0m - слободностојеће објекте на делу бочног дворишта јужне оријентације 3,0 m - двојне објекте и објекте у прекинутом низу на бочном делу дворишта 4.00m - први или последњи објекат у непрекинутом низу 1.0m. Овај став важи само за изузетне случајеве када је парцела ужа од 11.0m. За изграђене породичне стамбене објекте чије је растојање до границе грађевинске парцеле мање од дефинисаних вредности, у случају реконструкције не могу се на суседним странама предвиђати отвори стамбених просторија сем оних са минималном висином парапета од 160 cm.
	удаљеност од међа и суседа економских и др. објеката	Међусобно растојање стамбеног објекта и сточне стаје је 15m. Ђубриште и пољски клозет могу бити удаљени од стамбеног објекта, бунара, односно живог извора воде најмање 20.0 m и то само на нижој коти. Међусобна растојања економских објекта зависе од организације економског дворишта, с тим да се препоручује да се прљава објекти постављају низ ветар у односу на чисте објекте. Позиција објеката утврђује се Локацијском дозволом и применом најмањих дозвољених растојања утврђених овим планом и важећим правилницима.
	кровови	Препоручују се коси кровови, нагиба кровних равни до

	највише 45°.
подкровља	Поткровља могу имати наиздак висок највише 1,60m .
одвођење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објекта није дозвољено преко суседне/их парцела. Кровови објеката у низу морају имати сливове према јавној површини и сопственом дворишту. Испуст крова може ићи до ширине венца.
спратност	- за објекте до регулације, максималне висине 12.0m, (П+1+Пк- приземље+спрат+подкровље), што значи: ката пода до +1.20 м, светла висина приземља до 3.0m, светле спратне висине 2.6 м и висина надзатка до 1.6m. Остале коте, међуспратну конструкцију, нагиб крова и избор кровног покривача дефинисати у односу на максимално дефинисану висину објекта од 12.0m. - 11,0м -максимално (П+1-приземље+спрат) за објекте у пословним зонама, односно за пословне објекте; уколико се раде велики магацини, хладњаче и сл, максимална светла висина објеката може бити до 8.0m, као и за затечена пољопривредна домаћинства ван грађевинског реона; ова одредба се не односи на силосе и сличне објекте. - 12,0м- максимално (П+1- приземље+спрат) за економске и помоћне објекте у кућним двориштима, - 10,70м- максимално (П+Пк) на парцелама које су мање површине од минимално дефинисане, - 8,70м- максимално (П -приземље) за све остале објекте.
максимални број стамбених јединица	У оквиру индивидуалне парцеле дозвољено је формирање максимално две стамбене јединице по парцели. Ако је површина парцеле мања од минимално дефинисане, дозвољена је максимално једна стамбена јединица.
паркирање	За паркирање возила за сопствене потребе, власници породичних и стамбених објеката свих врста по правилу обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута, и то - једно паркинг или гаражно место на један стан. У оквиру парцеле је потребно сместити и сву пољопривредну механизацију и возила домаћинства. Власници осталих објеката свих врста по правилу обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута и то - једно паркинг или гаражно место на 70.00m² корисног простора или 1 паркинг место на 3 запослена лица.
уређење слободних површина	У оквиру сваке парцеле неопходно је обезбедити минимално 40% незастртих зелених површина.
интервенције на постојећим објектима	Дозвољава се надзиђивање постојећих објеката према условима који важе и за изградњу нових објеката. Уколико постоји више власника над једним објектом надзиђивање се мора вршити над целим објектом истовремено и уз сагласност власника, у складу са Законом. Уз надзиђивање објекта обавеза инвеститора је да изврши реконструкцију фасада објекта над којим се врши надоградња. Не могу се обнављати и реконструисати објекти или делови објеката који се налазе између грађевинске и регулационе линије. Објекти који су предходно добили Грађевинску дозволу (Одобрење за градњу) у складу са предходно важећим законским прописима, могу се обнављати и реконструисати под условом да се на међусобним удаљеностима између објеката и између објеката и граница парцела, не могу формирати отвори стамбених просторија.

изградња других објеката на парцели	На парцели се као засебни објекти могу градити и други објекти, намењени становању и делатностима или помоћни објекти, уколико се тиме не премашују постављени урбанистички параметри. Уколико је други објекат оријентисан главним просторијама према главном, мора бити најмање 5,0m удаљен од главног објекта. Највећа спратност другог објекта на парцели је П+1. Услови за постављање објекта према међама су идентични условима за главни објекат. Економски објекти који се налазе у економским деловима парцела радиће се према следећим урбанистичким показатељима: искоришћеност економског дела парцеле до 40%, изграђеност парцеле до 0.50, максимална спратност П. Минимално растојање између стамбеног и економског пољопривредног објекта на истој парцели је 15m. Економски објекти не смеју угрожавати стамбене објекте на суседним парцелама. Економски објекти морају бити најмање 1.0m повучени од бочих и задње границе парцеле. Такође се морају поштовати сви услови хигијенске заштите и одлагања отпада. Отпад се не сме скидаштити у простору између економских објеката и граница парцеле према суседима. До привођења намени парцела, на истим се могу постављати и монтажно-демонтажни објекти али искључиво на преовлађујућу грађевинску линију улице. У сваком индивидуалном дворишту се могу организовати, зависно од капацитета, објекти мале привреде, производног занатства, услуга и сл. Објекти у којима се обављају делатности које производе буку могу бити лоцирани на минималној дубини од 50m од регулационе линије, уз поштовање свих услова заштите животне средине. У сваком индивидуалном дворишту се могу градити и помоћни објекти (оставе, бунари, септичке јаме, бунари и др.).
помоћни објекти и гараже	Помоћни објекти се обавезно постављају у унутрашњост парцеле и њихова грађевинска линија не сме бити постављена испред грађевинске линије главног објекта. Услов за помоћне објекте је да буде највише 1.0m удаљен од бочне границе парцеле. Највећа дозвољена спратност за помоћне и економске објекте и гараже је П (приземље). У случајевима непостојања насељских канализационих водова или до трасирања истих, обавеза власника парцела је да обезбеде сенгрупе у складу са санитарним прописима. Сенгруп мора бити удаљен најмање 20m од бунара, уколико бунар постоји на парцели или суседним парцелама. Уколико се парцела налази уз новопланирану или постојећу саобраћајницу, сенгруп се мора налазити у делу парцеле који је најближи тој саобраћајници.
ограђивање парцела	Грађевинске парцеле се могу ограђивати зиданом оградом до висине од 0.9m (рачунајући од коте тротоара) или транспарентном оградом и живицом до висине од 1.4m. Транспарентне ограде према суседима могу бити максимално високе 1,8m. Парцеле чија је коте нивелете виша од 0.9m од суседне, могу се ограђивати транспарентном оградом и живицом до висине од 1.4m која се може постављати на подзид чију висину одређује надлежни општински орган. Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује. Зидана непрозирна ограда између парцела подиже се до висине 1.4m уз сагласност суседа, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде. Суседне грађевинске парцеле могу се ограђивати живом зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентном оградом до висине од 1.4 m која се поставља према катастарском плану и оператату, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде. Ограде објеката на углу не могу бити више од 0.9m рачунајући од коте тротоара уколико нарушавају визуелну прегледност саобраћајнице. Врата и капије на уличној огради се не могу отворати према регулацији. Код стамбено пословних објеката потребно је улаз у пословни део објекта одвојити од стамбеног дела парцеле. Парцеле у се могу преграђивати у функционалне целине (стамбени део, економски део, економски приступ, стамбени приступ и окупница), с тим да висина унутрашње ограде не може бити већа од висине спољне ограде. Парцеле за вишепородичне стамбене објекте се не ограђују. Парцеле на којима се налазе пословни или индустријски објекти се могу оградити оградом висине до 2.20m под условом да не ометају инсолацију евентуалних, суседних стамбених објекат.

	Посебни услови за изградњу ограда: - висина парапета је максимално 0,5m, - транспарентном оградом се сматра она која има минималну прозирност од 20%.
посебни услови	За објекте који су утврђени услови за заштиту културно историјског наслеђа важе и посебни услови који су истим дефинисани. За случај дефинисања нове грађевинске линије, изпоштовати све врсте и ширине заштитних појасева инфраструктурних коридора (ТЦ 20). Постављање објеката типа: киосци, летње баште, јавни тоалети, рекламни панои и сл., у овој зони дефинисаће се посебним општинским актом (Програмом постављања пословних и других објеката на јавним површинама). За парцеле које се налазе непосредно уз верске објекте, примењују се и посебни услови који су дефинисани за зону ТЦ 10.
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.). Намена локације или објекта може бити коригована у еколошки неповољнију (нпр. искључиво радна зона) под условом да се предходно прибави сагласност непосредног суседства у гравитационој зони од минимално 100m а затим изради урбанистички план или урбанистички пројекат, као и одговарајући еколошки елаборат.

ТЦ 3	ЗОНА СОЦИЈАЛНО УГРОЖЕНИХ КАТЕГОРИЈА ДОМАЋИНСТАВА
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Зоне ТЦ 3 нису дефинисане графичким прилогом него се подразумева да се у оквиру свих зона са становањем, могу формирати посебна домаћинства са посебним правилима уређење и грађења парцела. На тај начин ће се социјално угрожене категорије становништва интегрисати у заједницу, као и омогућити локалној управи да активира напуштена домаћинства у сеоским насељима. У ТЦ 3, на подручју сеоских насеља, предвиђене су намене становања у индивидуалним, слободностојећим објектима и становања и пољопривредне производње. Такође ће се одобравати развој делатности у приземним етажама објеката, и то под условом да на грађевинској парцели мора се обезбедити простор за прилаз и паркирање возила. Уколико је парцела намењена становању и пољопривредним делатностима, део парцеле намењен становању може заузимај највише 40% укупне површине парцеле. Део парцеле намењен становању треба да се налази уз саобраћајницу, а економски и део намењен пољопривредној производњи у задњем делу парцеле. Стамбени објекти се могу градити до максималне дубине од 40m од регулације улице, сем ако је парцела у нагибу према јавном путу и ако је другачије дефинисано урбанистичким планом. Економски објекти који се могу градити на парцели су: - сточне стаје (живинарници, свињци, говедарници, овчарници, козарници), испуст за стоку, ђубришне јаме-ђубришта, пољски клозети и др., - објекти у функцији стамбеног објекта: летња кухиња, млекар, санитарни пропусник, магацини хране за сопствену употребу и сл., - пушнице, сушнице, кош, амбар, надстрешнице за машине и возила, магацини хране, објекти намењени исхрани стоке и сл. Уколико се укаже потреба да се и на територији која је обухваћена Планом генералне регулације граде објекти ове намене, могућа је и изградња вишепородичних стамбених објеката. За изградњу ових објеката издаће се Локацијска дозвола на основу одредби овог Плана. Инвеститор изградње или реконструкције објеката у овој зони могу бити, искључиво локална самоуправа или државни органи (или друге хуманитарне институције у сарадњи са локалном управом). Уколико се ради о земљишту у државној својини, није дозвољена промена статуса земљишта.	

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

дозвољене намене објеката на опарцели

Пољопривреда, шумарство и рибарство

- искључиво у зони иза 50 m од регулације

Прерађивачка индустрија, **уникатна и ограничена производња, сем:**

- штављење и дорада коже и крзна;
- прерада дрвета и производа од дрвета, плуте и прућа, осим намештаја;
- производња папира и производа од папира;
- производња кокса и деривата нафте,
- производња хемикалија и хемијских производа;
- производња основних фармацеутских производа и препарата;
- производња производа од гуме и пластике;
- производња производа од осталих неметалних минерала;
- производња основних метала;
- производња моторних возила, приколица и полуприколица,
- производња осталих саобраћајних средстава,

Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом

- **искључиво:** Пренос електричне енергије; Дистрибуција електричне енергије, трговина електричном енергијом; Дистрибуција гасовитих горива гасоводом и Трговина гасовитим горивом преко гасоводне мреже

Снабдевање водом; управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности, **сем:**

- сакупљање, третман и одлагање отпада, осим сакупљања отпада које врше комунална предузећа
- поновна употреба материјала

Грађевинарство, али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта

Трговина на велико и трговина на мало; поправка моторних возила и мотоцикала, **сем:**

- трговине на велико, са изузетком услуга посредовања у трговини на велико
- трговина на мало моторним горивима у специјализованим продавницама

Саобраћај и складиштење, **сем:**

- железнички превоз путника и терета
- водени саобраћај,
- ваздушни саобраћај
- складиштење сем ако се ради о ограниченом капацитету

Услуге смештаја и исхране

Информисање и комуникације

Финансијске делатности и делатност осигурања

Пословање некретностима

Стручне, научне, иновационе и техничке делатности

Административне и помоћне услужне делатности

Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање

Образовање

Здравствена и социјална заштита

Уметност, забава и рекреација

Остале услужне делатности **сем** погребне услуге

Делатност домаћинства као послодавца; делатност домаћинства која производе робу и услуге за сопствене потребе

Сектор У: Делатност екстериторијалних организација и тела

НАПОМЕНА: Под уникатном и ограниченом производњом и ограниченим капацитетом сматра се обављање делатности у објектима максималне нето површине 100m².

правила парцелације

Услови за парцелацију се односе искључиво на формирање нових парцела у типичним целинама. Површине парцела могу бити и мање или веће уколико се то дефинише урбанистичким планом.

минимална површина парцеле	2,0 a
оптимална површина парцеле	6,0 a
минимална ширина фронта	6 m

организација парцела	Према регулацији се постављају искључиво стамбени или стамбено пословни објекти до дубине од 40m на парцелама на реалативно равном терену и на парцелама са нагибом од јавног пута (наниже). Економско двориште се поставља иза стамбеног објекта. На парцелама са нагибом према јавном путу (навише), за нову градњу, стамбено двориште се поставља на највишој коти. У том случају се економско двориште поставља уз јавни пут а економски објекти на грађевинској линији. <u>Одстојање од грађевинске до регулационе линије се утврђује применом правила регулације, увећаном за најмање 3,0 m обавезног зеленог заштитног коридора.</u> Економски и други објекти се лоцирају у зони економских дворишта која се налазе иза кућних у дубини парцеле од 40 до максимално 150m од регулационе линије. Економски објекти који се могу налазити у кућном дворишту (до дубине од 40 m) су: летња кухиња, млекар, санитарни пропусник, магацини хране за сопствену употребу, гараже, шупе и сл.	
приступ парцелама	Све грађевинске парцеле морају имати директан приступ на јавну површину или преко сукорисничке површине. Минимална ширина приступа који се мора обезбедити економском делу дворишта је 2,5m. Приступна површина се не може користити за паркирање возила.	
услови за изградњу објеката	подземне етажe	Нису дозвољене
	индекс заузетости	40%
	грађевинске линије	Објекти се постављају на преовлађујућу грађевинску линију улице. Уколико грађевинска линија није дефинисана, објекти ће се поставити на линију која је удаљена минимално 2.0m од регулационе, под условом да нема других ограничења. Уколико саобраћајница није формирана у назначеној регулационој ширини, приликом издавања Локацијске дозволе поштоваће се следеће правило: - од осовине постојеће саобраћајнице, нанеће се по половина регулационе ширине на обе стране и те линије ће бити планиране регулационе линије, - у односу на тако планирану регулациону линију дефинисаће се грађевинска линија, - уколико је регулациона ширина већа од дефинисане, иста се задржава без измена и у односу на њу се дефинише грађевинска линија.
	удаљеност од међа и суседних стамбених објеката	Сви објекти до регулације су искључиво слободностојећи објекти. Изузетно се на парцелама које су уже од 11.0m може дозволити изградња објеката у низу, под посебним условима и ако постоји међусобна сагласност суседа међаша. Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) породичног стамбеног објекта и линије суседне грађевинске парцеле за: - слободностојеће објекте на делу бочног дворишта северне оријентације 1.0m - слободностојеће објекте на делу бочног дворишта јужне оријентације 3,0 m - двојне објекте и објекте у прекинутом низу на бочном делу дворишта 4.00m - први или последњи објекат у непрекинутом низу 1.0m. Овај став важи само за изузетне случајеве када је парцела ужа од 11.0m. За изграђене породичне стамбене објекте чије је растојање до границе грађевинске парцеле мање од дефинисаних вредности, у случају реконструкције не могу се на суседним странама предвиђати отвори стамбених просторија сем оних са минималном висином парапета од 160 cm.

	удаљеност од међа и суседа економских и др. објеката	Међусобно растојање стамбеног објекта и сточне стаје је 15.0 m. Ђубриште и пољски клозет могу бити удаљени од стамбеног објекта, бунара, односно живог извора воде најмање 20.0 m, и то само на нижој коти. Међусобна растојања економских објекта зависе од организације економског дворишта, с тим да се препоручује да се прљави објекти постављају низ ветар у односу на чисте објекте. Позиција објеката утврђује се Локацијском дозволом и применом најмањих дозвољених растојања утврђених овим планом и важећим правилницима.
	кровови	Препоручују се коси кровови, нагиба кровних равни до највише 45°.
	подкровља	Поткровља могу имати наиздак висок највише 1,60m који мора бити заступљен на минимално 50% обима завршне етаже да би се иста могла сматрати поткровљем. Изградња више подкровних етажа није дозвољена. Уколико се због распона конструкције у таванском делу формира одређени користан простор, исти се може користити искључиво као део дуплекс станова а никако као посебна етажа.
	одвођење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објекта није дозвољено преко суседне/их парцела. Кровови објеката у низу морају имати сливове према јавној површини и сопственом дворишту. Испуст крова може ићи до ширине венца.
	спратност	- 11,0м- максимално (П+1 -приземље+спрат) за објекте у пословним зонама, односно за пословне објекте; уколико се раде велики магацини, хладњаче и сл, максимална светла висина објеката може бити до 8.0m, као и за затечена пољопривредна домаћинства ван грађевинског реона; ова одредба се не односи на силосе и сличне објекте. - 8,70м- максимално (П -приземље) за све остале објекте.
	максимални број стамбених јединица	Максималан број стамбених јединица у индивидуалним стамбеним објектима је две. Максимални број стамбених јединица, као и структура станова у вишепородичним стамбеним објектима није ограничен. У вишепородичним стамбеним објектима се не могу наћи станови мањи од 15 m ² (гарсоњере) нити станови веће површине од 60 m ² . Сви станови морају имати санитарни чвор и оставе. Дозвољена је и мања просечна површина по становнику, у распону од 5 до 15 m ² .
паркирање	За паркирање возила за сопствене потребе, власници породичних и стамбених објеката свих врста по правилу обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута, и то - једно паркинг или гаражно место за две стамбене јединице. У оквиру парцеле је потребно сместити и сву пољопривредну механизацију и возила домаћинства. Власници осталих објеката свих врста по правилу обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута и то - једно паркинг или гаражно место на 70.00m² корисног простора.	
уређење слободних површина	У оквиру сваке парцеле неопходно је обезбедити минимално 20% незастртих зелених површина.	
интервенције на постојећим објектима	Дозвољава се надзиђивање постојећих објеката према условима који важе и за изградњу нових објеката. Уколико постоји више власника над једним објектом надзиђивање се мора вршити над целим објектом истовремено и уз сагласност власника, у складу са Законом. Уз надзиђивање објекта обавеза инвеститора је да изврши реконструкцију фасада објекта над којим се врши надоградња. Не могу се обнављати и реконструисати објекти или делови објеката који се налазе између грађевинске и регулационе линије.	

	Објекти који су предходно добили Грађевинску дозволу (Одобрење за градњу) у складу са предходно важећим законским прописима, могу се обнављати и реконструисати под условом да се на међусобним удаљеностима између објеката и између објеката и граница парцела, не могу формирати отвори стамбених просторија.
изградња других објеката на парцели	На парцели се као засебни објекти могу градити и други објекти, намењени становању и делатностима или помоћни објекти, уколико се тиме не премашују постављени урбанистички параметри. Уколико је други објекат оријентисан главним просторијама према првом, мора бити најмање 5,0m удаљен од главног објекта. Највећа спратност другог објекта на парцели је П+1. Услови за постављање објекта према међама су идентични условима за главни објекат. Економски објекти који се налазе у економским деловима парцела радиће се према следећим урбанистичким показатељима: искоришћеност економског дела парцеле до 40%, изграђеност парцеле до 0.50, максимална спратност П. Минимално растојање између стамбеног и економског пољопривредног објекта на истој парцели је 15m. Економски објекти не смеју угрожавати стамбене објекте на суседним парцелама. Економски објекти морају бити најмање 1.0 m повучени од бочних и задње границе парцеле. Такође се морају поштовати сви услови хигијенске заштите и одлагања отпада. Отпад се не сме скадиштити у простору између економских објеката и граница парцеле према суседима. До привођења намени парцела, на истим се могу постављати и монтажно-демонтажни објекти али искључиво на преовлађујућу грађевинску линију улице. У сваком индивидуалном дворишту се могу организовати, зависно од капацитета, објекти мале привреде, производног занатства, услуга и сл. Објекти у којима се обављају делатности које производе буку могу бити лоцирани на минималној дубини од 50m од регулационе линије, уз поштовање свих услова заштите животне средине. У сваком индивидуалном дворишту се могу градити и помоћни објекти (оставе, бунари, септичке јаме, бунари и др.).
помоћни објекти и гараже	Помоћни објекти се обавезно постављају у унутрашњост парцеле и њихова грађевинска линија не сме бити постављена испред грађевинске линије главног објекта. Услов за помоћне објекте је да буде највише 1.0m удаљен од бочне границе парцеле. Највећа дозвољена спратност за помоћне и економске објекте и гараже је П (приземље). У случајевима непостојања насељских канализационих водова или до трасирања истих, обавеза власника парцела је да обезбеде сенгрупе у складу са санитарним прописима. Сенгруп мора бити удаљен најмање 20m од бунара, уколико бунар постоји на парцели или суседним парцелама. Уколико се парцела налази уз новопланирану или постојећу саобраћајницу, сенгруп се мора налазити у делу парцеле који је најближи тој саобраћајници.
ограђивање парцела	Грађевинске парцеле се могу ограђивати зиданом оградом до висине од 0.9 m (рачунајући од коте тротоара) или транспарентном оградом и живицом до висине од 1.4m. Транспарентне ограде према суседима могу бити максимално високе 1,8m. Парцеле чија је коте нивелете виша од 0.9 м од суседне, могу се ограђивати транспарентном оградом и живицом до висине од 1.4 м која се може постављати на подзид чију висину одређује надлежни општински орган. Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови оgrade и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује. Зидана непрозирна ограда између парцела подиже се до висине 1.4 m уз сагласност суседа, тако да стубови оgrade буду на земљишту власника оgrade. Суседне грађевинске парцеле могу се ограђивати живом зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентном оградом до висине од 1.4 m која се поставља према катастарском плану и операту, тако да стубови оgrade буду на земљишту власника оgrade. Ограде објеката на углу не могу бити више од 0.9 m рачунајући од коте тротоара уколико нарушавају визуелну прегледност саобраћајнице. Врата и капије на уличној огради се не могу отворати према регулацији. Код стамбено пословних објеката потребно је улаз у пословни део објекта одвојити од стамбеног дела парцеле.

	Парцеле у се могу преграђивати у функционалне целине (стамбени део, економски део, економски приступ, стамбени приступ и окућница), с тим да висина унутрашње оgrade не може бити већа од висине спољне оgrade. Парцеле за вишепородичне стамбене објекте се не оgraђују. Парцеле на којима се налазе пословни или индустријски објекти се могу оградити оградом висине до 2.20 m под условом да не ометају инсолацију евентуалних, суседних стамбених објекат. Посебни услови за изградњу ограда: - висина парапета је максимално 0,5m, - транспарентном оградом се сматра она која има минималну прозирност од 20%.
посебни услови	За објекте који су утврђени услови за заштиту културно историјског наслеђа важе и посебни услови који су истим дефинисани. За случај дефинисања нове грађевинске линије, изпоштовати све врсте и ширине заштитних појасева инфраструктурних коридора (ТЦ 20). Сви прилази и улази у јавне објекте и објекте од општег интереса морају се прилагодити стандардима и прописима који дефинишу услове за несметан приступ хендикепираним особама и лицима са посебним потребама. Постављање објеката типа: киосци, летње баште, јавни тоалети, рекламни панони и сл., у овој зони дефинисаће се посебним општинским актом (Програмом постављања пословних и других објеката на јавним површинама). За парцеле које се налазе непосредно уз верске објекте, примењују се и посебни услови који су дефинисани за зону ТЦ 10.
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, промена ознака група и делатности, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).

ТЦ 4	РАДНЕ ЗОНЕ СА СТАНОВАЊЕМ (ПРИВРЕДНИ ОБЈЕКТИ У НАСЕЉИМА)
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Постојеће радне зоне по насељима се задржавају. У случају захтева за променом намене објеката или даљом изградњом објеката на локацијама, услови ће се дефинисати Локацијском дозволом на основу одредби овог Плана, под условом да се приликом обављања производње не могу вршити штетне емисије на околину, обзиром да се ове парцеле налазе у стамбеним зонама или у непосредној близини. У овим зонама је могућа: занатска производња, сервис, услужне делатности и компатибилне намене са опште дефинисаном. Пословни простор је обавезан у оквиру приземља објеката а могућ је и као монофункционална делатност на локацији. Становање је дозвољено али максимално једна стамбена јединица или апартманско становање у оквиру пословног комплекса. За формирање нових пословних зона унутар сеоских насеља и изградњу објеката обавезна је израда Плана детаљне регулације (уколико се дефинишу јавне површине) или Урбанистичких пројеката за изградњу, ако нису обухваћени постојећим урбанистичким плановима. У овим зонама је могућа: занатска производња, сервис, услужне делатности и компатибилне намене са опште дефинисаном. Дозвољава се употреба обновљивих видова енергије енергије унутар комплекса за производне и енергетске потребе, уколико се прибаве и друга потребна одобрења.	
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	
намена објеката	Пољопривреда, шумарство и рибарство Рударство: унутар грађевинских рејона искључиво експлоатација камена, песка, глине и других сировина за грађевинске материјале; ван грађевинских рејона све делатности из области рударства Прерађивачка индустрија, сем: • производња кокса и деривата нафте, • производња основних метала; Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом Снабдевање водом; управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности, сем:

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

	• третман и одлагање отпада • поновна употреба материјала Грађевинарство Трговина на велико и трговина на мало; поправка моторних возила и мотоцикала, Саобраћај и складиштење Услуге смештаја и исхране Информисање и комуникације Финансијске делатности и делатност осигурања Пословање некретностима Стручне, научне, иновационе и техничке делатности Административне и помоћне услужне делатности Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање Образовање Здравствена и социјална заштита Уметност, забава и рекреација Остале услужне делатности сем погребне услуге Делатност екстериторијалних организација и тела	
правила парцелације	Услови за парцелацију се односе искључиво на формирање нових парцела у типичним целинама. Површине парцела могу бити и мање или веће уколико се то дефинише урбанистичким планом.	
	минимална површина парцеле	3,5 a
	оптимална површина парцеле	10,0 a
	минимална ширина фронта	11m
приступ парцелама	Све грађевинске парцеле морају имати директан приступ на јавну површину минималне ширине 4,0 м. Приступна површина се не може користити за паркирање возила.	
услови за изградњу објекта	подземне етаже	Нису дозвољене
	индекс заузетости парцеле	50%
	грађевинске линије	Објекти се постављају на преовлађујућу грађевинску линију улице. Уколико грађевинска линија није дефинисана, објекти ће се поставити на линију која је удаљена минимално 5.0m од регулационе, под условом да нема других ограничења. Уколико саобраћајница није формирана у назначеној регулационој ширини, приликом издавања Локацијске дозволе поштоваће се следеће правило: - од осовине постојеће саобраћајнице, нанеће се по половина регулационе ширине на обе стране и те линије ће бити планиране регулационе линије, - у односу на тако планирану регулациону линију дефинисаће се грађевинска линија, - уколико је регулациона ширина већа од дефинисане, иста се задржава без измена и у односу на њу се дефинише грађевинска линија.
	удаљеност од међа и суседа (за нове објекте)	Објекат треба да буде најмање 5.0m удаљен од објекта на суседним парцелама (1.0 и 4,0 m од суседних међа). Уколико је објекат удаљен мање од 1.0m од бочне границе грађевинске парцеле, укључујући и изградњу на међној линији са суседном/им парцелама, потребно је прибавити сагласност власника / корисника суседне/их парцела за градњу.
	кровови	Препоручују се коси кровови, нагиба кровних равни од највише 45°.
	подкровља	Поткровља могу имати наздак висок највише 1,80m.
	одводњење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објекта није дозвољено преко суседне/их парцела.
	спратност	- 14,70m –максимална висина објекта ((По) П+2+Пк-максимална спратност)

паркирање	За паркирање возила за сопствене потребе, власници пословних објеката по правилу обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута и то - једно паркинг или гаражно место на 70.00m² корисног простора или једно паркинг место на три запослена лица. За производне, трговачке, пословне и вишенаменске објекте које се налазе на парцелама које су веће површине од 0,5ha, потребно је у току поступка утврђивања Локацијске дозволе утврдити и додатне потребе за паркирањем. При томе треба водити рачуна о очекиваном броју посетиоца, о броју и структури запослених, јавном саобраћају и сл. На јавним паркиралиштима за аутомобиле инвалида треба обезбедити најмање 5% паркинг места од укупног броја а најмање 1 паркинг место на паркинзима са мање од 20 места.
уређење слободних површина	Обавезно је формирање зелених површина на минимално 10% површине сваке парцеле на којој се налази постојећи објекат. Избор зеленила и партерно уређење може бити по избору инвеститора. Све манипулативне и колске површине морају имати изведену канализациону мрежу са уграђеним сепараторима масти и уља. За нове комплексе, обавезно је формирање зелених површина на минимално 20% површине сваке парцеле и озелењен паркинг.
интервенције на постојећим објектима	Дозвољава се надзиђивање постојећих објеката уколико то не доводи до премашивања постављених урбанистичких параметара.
изградња др. објеката на парцели	У оквиру опште дефинисане намене дозвољена је и изградња објеката компатибилне намене (магацини, надстрешнице, потребна постројења и опрема, инфраструктурни објекти и сл.).
помоћни објекти	Помоћни простор сместити у оквиру приземља сваког појединачног објекта или као засебни објекат на парцели, иза главног, максималне површине 100 m ² .
ограђивање парцела	Све парцеле се могу оградити оградом до максималне висине од 220 cm. Ограде према јавним површинама су обавезно прозирне. Уколико на суседној парцели постоји стамбени објекат са прозорским отворима, наспрам објекта мора бити подигнута ограда у складу са условима који су дефинисани за ТЦ 1, ТЦ 1a, ТЦ 2 и ТЦ 2a.
посебни услови	Главне фасаде објеката дефинисати према саобраћајницама. За парцеле које се налазе непосредно уз верске објекте, примењују се и посебни услови који су дефинисани за зону ТЦ 10.
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).

ТЦ 5a ТЦ 6	РАДНЕ ЗОНЕ - УГОСТИТЕЉСКО ТУРИСТИЧКА НАМЕНА - БАЊСКИ КОМПЛЕКС
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
У ову зону спадају локације туристичких, здравствених и угоститељских садржаја, бањских зона, етно села и сл. Постојеће зоне по насељима се задржавају. У случају захтева за променом намене објеката или даљом изградњом објеката на локацијама, услови ће се дефинисати Локацијском дозволом на основу одредби овог Плана, под условом да се приликом обављања производње не могу вршити штетне емисије на околину. Становање је дозвољено али максимално једна стамбена јединица или апартманско становање у оквиру пословног комплекса. За формирање нових пословних зона унутар сеоских насеља и изградњу објеката обавезна је израда Плана детаљне регулације (уколико се дефинишу јавне површине) или уколико је то дефинисано посебним условима за зону, односно Урбанистичких пројеката за изградњу, ако нису обухваћени постојећим урбанистичким плановима. Дозвољавају се и мешовите намене са пољопривредним: гајење и приказивање ретких аутохтоних биљних и животињских врста, арборетуми, ботаничке баште и зоо и аква- вртови, рибањаци са могућношћу спортског и рекреативног риболова и сл. Дозвољава се употреба обновљивих извора енергије унутар комплекса за рекреативне, здравствене и енергетске потребе, уколико се прибаве и друга потребна одобрења.	

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА		
намена објекта	Доминантна намена: Услуге смештаја и исхране Компатибилна намена: • грађевинарство али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта • трговина на мало али се додатно условљава делатност везана искључиво за основну делатност • услуге одржавања објекта и околине; канцеларијско административне и друге помоћне пословне активности • здравствена и социјална заштита • уметност, забава и рекреација • остале услужне делатности	
правила парцелације	Услови за парцелацију се односе искључиво на формирање нових парцела у типичним целинама. Површине парцела могу бити и мање или веће уколико се то дефинише урбанистичким планом, односно пројектом.	
	минимална површина парцеле	5.0 a
	минимална ширина фронта	11 m
приступ парцелама	Све грађевинске парцеле морају имати директан приступ на јавну површину минималне ширине 4,5 м. Приступна површина се не може користити за паркирање возила. Свим објектима је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.	
услови за изградњу објекта	подземне етажe	Само за помоћни простор
	Макс. индекс заузетости парцеле	60%
	грађевинске линије	Објекти се постављају на преовлађујућу грађевинску линију улице. Уколико грађевинска линија није дефинисана, објекти ће се поставити на линију која је удаљена минимално 5.0m од регулационе, под условом да нема других ограничења. Уколико саобраћајница није формирана у назначеној регулационој ширини, приликом издавања Локацијске дозволе поштоваће се следеће правило: - од осовине постојеће саобраћајнице, нанеће се по половина регулационе ширине на обе стране и те линије ће бити планиране регулационе линије, - у односу на тако планирану регулациону линију дефинисаће се грађевинска линија, - уколико је регулациона ширина већа од дефинисане, иста се задржава без измена и у односу на њу се дефинише грађевинска линија.
	удаљеност од међа и суседа (за нове објекте)	Објекат треба да буде најмање 5.0 m удаљен од објекта на суседним парцелама (1.0 и 4,0 m од суседних међа). Уколико је објекат удаљен мање од 1.0 m од бочне границе грађевинске парцеле, укључујући и изградњу на међној линији са суседном/им парцелама, потребно је прибавити сагласност власника / корисника суседне/их парцела за градњу.
	кровови	Препоручују се коси кровови, нагиба кровних равни од највише 45°.
	подкровља	Поткровља могу имати наиздак висок највише 1,80m.
	одвођење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објекта није дозвољено преко суседне/их парцела.
	спратност	- 14,70m –максимална висина објекта ((По) П+2+Пк-максимална спратност)
паркирање	За паркирање возила за сопствене потребе, власници пословних објекта по правилу обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута и то - једно паркинг или гаражно место на 70.00m² корисног простора, с тим да најмање трећина возила буде смештена у гаражи, или (ако је повољније - у складу са наменом): - за пословне намене: 1 паркинг место за свака 4 запослена лица,	

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

	- за трговине: 1 паркинг место на сваких 10m², - 1 паркинг место на максимално 4 места за седење (ресторани и сл.објекти) - 1 паркинг место на максимално 2 лежаја (хотели и др. објекти стационарног туризма, леčiliшта сл.)
уређење слободних површина	Обавезно је формирање зелених површина на минимално 30% површине сваке парцеле на којој се налази постојећи објекат. Избор зеленила и партерно уређење може бити по избору инвеститора. Све манипулативне и колске површине морају имати изведену канализациону мрежу са уграђеним сепараторима масти и уља. За нове комплексе, обавезно је формирање зелених површина на минимално 30% површине сваке парцеле и озелењен паркинг.
интервенције на постојећим објектима	Дозвољава се надзиђивање постојећих објеката уколико то не доводи до премашивања постављених урбанистичких параметара. За објекте који су утврђени услови за заштиту културно историјског наслеђа важе и посебни услови који су истим дефинисани.
изградња других објеката на парцели	У оквиру опште дефинисане намене дозвољена је и изградња објеката компатибилне намене (магацини, надстрешнице, потребна постројења и опрема, инфраструктурни објекти и сл.).
помоћни објекти	Помоћни простор сместити у оквиру приземља сваког појединачног објекта или као засебни објекат на парцели, иза главног, максималне површине у складу са нормативима.
ограђивање парцела	Парцеле се могу оградити и оградом висине до 2.20m под условом да не ометају инсолацију евентуалних, суседних стамбених објекат. Парцеле у се могу преграђивати у функционалне целине с тим да висина унутрашње оgrade не може бити већа од висине спољне оgrade. Посебни услови за изградњу оgrade: - висина парапета је максимално 0,5m, - транспарентном оградом се сматра она која има минималну прозирност од 20%.
посебни услови	За све објекте- у складу са посебним условима функције. За Бањски комплекс- Радаљска бања, обавезна је израда Плана детаљне регулације Главне фасаде објеката дефинисати према саобраћајницама. Архитектура свих објеката унутар објеката мора бити усклађена са доминантним стилем градње. Није дозвољено бојење фасада флуоросцентним бојама и исписивање реклама по истим без одговарајућег одобрења. За парцеле које се налазе непосредно уз објекте који припадају другим зонама, примењују се и посебни услови који су дефинисани за те зоне зону. Постављање објеката типа: киосци, летње и зимске баште, јавни тоалети, рекламни панои и сл., у овој зони дефинисаће се посебним општинским актом (Програмом постављања пословних и других објеката на јавним површинама). Објекти се морају се пројектовати и градити тако да особама са инвалидитетом, деци и старим особама омогућава несметан приступ, кретање, боравак и рад, а све у складу са важећим Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Сл. гласник РС", бр. 18/97).
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).

ТЦ 7		ОБРАЗОВАЊЕ
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА		
Зоне намењене образовању (све категорије школских објеката) обухватиле су постојеће локације. Нове локације нису планиране али се објекти и парцеле намењене функцијама образовања могу формирати и у свим централним и стамбеним зонама и објектима ако испуњавају друге прописане услове. Изградња ових објеката је дозвољена и у радним зонама, уколико се ради о специфичним образовним профилима за потребе производње. У овим зонама је могућа изградња објеката који су у потпуности у складу са општом наменом образовања (основно, средње и високошколско): школе, библиотеке, ученичке радионице и лабораторије, дечија и спортска игралишта, фискултурне сале и сл. Искључиво је забрањена изградња стамбених и пословних објеката. Уколико се у постојећим објектима издају просторије за друге намене, то може бити искључиво у функцији исхране ученика или продаје школског прибора. У оквиру комплекса школе дозвољена је и изградња ученичких домова. Локацијска дозвола на основу одредби овог Плана издаће се у свим случајевима када нема потребе утврђивања јавног интереса (на постојећим локацијама и на земљишту које је предходно прибављено у власништво). Уколико је неопходна изградња објекта ради утврђивања јавног интереса (на основу услова надлежног Министарства), потребна је израда урбанистичког плана.		
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА		
намена објеката	Доминантна намена: образовање Компатибилна намена: • трговина на мало али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта • услуге смештаја и исхране али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта • здравствена заштита али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта	
правила парцелације	У складу са капацитетом објекта, нормативима и стањем на терену (школским објектима у сеоским насељима) немогуће је обезбедити слободан, припадајући простор у складу са нормативима јер су или грађене када нормативи нису били утврђени или је њихова изградња завршена а да се предходно није прибавило потребно земљиште. Ако надлежно Министарство не утврди другачије услове, има се сматрати да ако школа има употребну дозволу, постојећа парцела је довољна за функционисање објекта и није потребно плански планирати проширења. За нове комплексе неопходно је обезбедити минимално 25m² површине парцеле по ученику у једној смени.	
приступ парцелама	Све грађевинске парцеле морају имати директан приступ на јавну површину минималне ширине 4,0 м. Приступна површина се не може користити за паркирање возила и мора обезбедити приступ противпожарног возила. Свим објектима је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.	
услови за изградњу објеката	подземне етажe	Нису дозвољене.
	индекс заузетости парцеле	60% (за постојеће комплексе)- максимално 40% (за нове комплексе)- максимално
	грађевинске линије	Нови објекти се могу постављати искључиво на преовлађујућу грађевинску линију.
	удаљеност од међа и суседа (за нове објекте)	Објекат треба да буде најмање 5,0 m удаљен од објеката на суседним парцелама (1.0 и 4,0 m од суседних међа). Уколико је објекат удаљен мање од 1.0m од бочне границе грађевинске парцеле, укључујући и изградњу на међној линији са суседном/им парцелама, потребно је прибавити сагласност власника / корисника суседне/их парцела за градњу.
	кровови	Препоручују се коси кровови, нагиба кровних равни од највише 45°.
	подкровља	Поткровља могу имати назидак висок највише 1,80m.
	одвођење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објекта није дозвољено преко суседне/их парцела.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

	спратност	14,70м- максимална висина објекта (П+2+Пк-макс.спратност)
паркирање	За паркирање возила за сопствене потребе, по правилу се обезбеђује простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута и то - једно паркинг на свака 3 запослена лица.	
уређење слободних површина	Обавезно је формирање зелених површина на минимално 20% површине комплекса. Избор зеленила и партерно уређење може бити мултифункционално.	
интервенције на постојећим објектима	За објекте који су утврђени услови за заштиту културно историјског наслеђа важе и посебни услови који су истим дефинисани. Сви прилази и улази у јавне објекте и објекте од општег интереса морају се прилагодити стандардима и прописима који дефинишу услове за несметан приступ хендикепираним особама и лицима са посебним потребама. Дозвољава се надзиђивање постојећих објеката у циљу поправљања грађевинског стања објеката и проширивања капацитета. Доградња објеката у хоризонталном смислу није дозвољена ако нису испуњени нормативи који се односе на обезбеђење слободне површине по ученику.	
изградња других објеката на парцели	У оквиру опште дефинисане намене дозвољена је и изградња објеката компатибилне намене која је дефинисана у делу "намена". Дозвољено је и постављање монтажно-демонтажних објеката изнад спортских терена ("балон" сале и сл.) у функцији недостајућих сала за физичко васпитање и у циљу одржавања наставе.	
помоћни објекти	Помоћни простор сместити у оквиру приземља или подрума сваког појединачног објекта или као засебни објекат на парцели, иза главног, максималне површине 100 m ² .	
ограђивање парцела	Све парцеле се морају оградити оградом до максималне висине од 220 см. Ограде према јавним површинама су обавезно прозирне.	
посебни услови	У складу са посебним условима функције. За парцеле које се налазе непосредно уз верске објекте, примењују се и посебни услови који су дефинисани за зону ТЦ 10. Објекти се морају се пројектовати и градити тако да особама са инвалидитетом, деци и старим особама омогућава несметан приступ, кретање, боравак и рад, а све у складу са важећим Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Сл. гласник РС", бр. 18/97).	
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).	

ТЦ 8	СОЦИЈАЛНЕ ПОТРЕБЕ
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
У овој зони се налазе објекти и парцеле: вртићи, домови за старе, домови за лица са посебним потребама, објекти и парцеле организација које се брину о социјалним потребама, Црвеног крста и сл. Објекти и парцеле намењене функцијама обезбеђења социјалних потреба могу се формирати и у свим другим зонама и објектима ако испуњавају друге прописане услове. У овим зонама је могућа изградња објеката који су у потпуности у складу са општом наменом социјалне заштите: дечија и спортска игралишта, физкултурне сале, објекти за разне специјалне потребе, народне кухиње и сл. Искључиво је забрањено: становање (сем апартманских јединица за домаре) и пословање сем продаје готових прехранбених производа, штампе, медицинских и фармацеутских производа. Локацијска дозвола на основу одредби овог Плана издаће се у свим случајевима када нема потребе утврђивања јавног интереса (на постојећим локацијама и на земљишту које је предходно прибављено у власништво). Уколико је неопходна изградња објекта ради утврђивања јавног интереса (на основу услова надлежног Министарства), потребна је израда урбанистичког плана.	

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА		
намена објеката	Доминантна намена: социјална заштита Компатибилно: • здравствена заштита, али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта • Трговина на мало али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта • Услуге смештаја и исхране али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта	
правила парцелације	У складу са капацитетом објекта, нормативима и стањем на терену. За изградњу нових објеката потребно је обезбедити 15-18m ² површине парцеле по кориснику.	
приступ парцелама	Све грађевинске парцеле морају имати директан приступ на јавну површину минималне ширине 4,0 m. Приступна површина се не може користити за паркирање возила и мора обезбедити приступ противпожарног возила. Свим објектима је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.	
услови за изградњу објеката	подземне етажe	Нису дозвољене.
	индекс заузетости парцеле	Макс. 60% (за постојеће комплексе) Макс. 40% (за нове комплексе)
	грађевинске линије	Нови објекти се могу постављати искључиво на преовлађујућу грађевинску линију.
	удаљеност од међа и суседа	Објекат треба да буде најмање 5,0 m удаљен од објеката на суседним парцелама (1,0 и 4,0 m од суседних међа). Уколико је објекат удаљен мање од 1,0 m од бочне границе грађевинске парцеле, укључујући и изградњу на међној линији са суседном/им парцелама, потребно је прибавити сагласност власника / корисника суседне/их парцела за градњу.
	кровови	Препоручују се коси кровови, нагиба кровних равни од највише 45°.
	подкровља	Поткровља могу имати наиздак висок највише 1,80m.
	одвођење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објекта није дозвољено преко суседне/их парцела.
	спратност	14,70м- максимална висина објекта (П+2+Пк-макс.спратност). Нови објекти домова за стара лица морају имати лифт.
паркирање	За паркирање возила за сопствене потребе, по правилу се обезбеђује простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута и то - једно паркинг на свака три запослена лица.	
уређење слободних површина	Обавезно је формирање зелених површина на минимално 30% површине новог комплекса, односно минимално 15% за постојеће комплексе у насељима. Избор зеленила и партерно уређење може бити мултифункционално.	
интервенције на постојећим објектима	Сви прилази и улази у јавне објекте и објекте од општег интереса морају се прилагодити стандардима и прописима који дефинишу услове за несметан приступ хендикепираним особама и лицима са посебним потребама. Дозвољава се надзиђивање постојећих објеката у циљу поправљања грађевинског стања објеката и проширивања капацитета. Доградња објеката у хоризонталном смислу није дозвољена ако нису испуњени нормативи који се односе на обезбеђење слободне површине по кориснику.	
изградња др. објеката на парцели	У оквиру опште дефинисане намене дозвољена је и изградња објеката компатибилне намене која је дефинисана у делу "намена".	
помоћни објекти	Помоћни простор сместити у оквиру приземља или подрума сваког појединачног објекта или као засебни објекат на парцели, иза главног, максималне површине 100 m ² .	
ограђивање парцела	Све парцеле се морају оградити оградом до максималне висине од 220 cm. Ограде према јавним површинама су обавезно прозирне.	
посебни услови	У складу са посебним условима функције. За парцеле које се налазе непосредно уз верске објекте, примењују се и посебни услови који су дефинисани за зону ТЦ 10.	

	Објекти се морају се пројектовати и градити тако да особама са инвалидитетом, деци и старим особама омогућава несметан приступ, кретање, боравак и рад, а све у складу са важећим Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Сл. гласник РС", бр. 18/97).
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцарница у близини школа и сл.).

ТЦ 9		ЗДРАВСТВО
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА		
У овој зони се налазе објекти и парцеле постојећих здравствених установа. Објекти и парцеле намењене функцијама обезбеђења здравствене заштите (сем стационарних), могу се формирати и у свим стамбеним зонама и објектима ако испуњавају друге прописане услове. Објекти ове намене могу се градити и у радним зонама уколико се ради о здравственој заштити радника. У овим зонама је могућа изградња објеката који су у потпуности у складу са општом наменом здравствене заштите: болнице, домови здравља, амбуланте, лабораторије, апотеке и сл. Искључиво је забрањено: становање (сем апартманских јединица за домаре) и пословање сем продаје готових прехранбених производа, штампе, медицинских и фармацеутских производа. У оквиру комплекса здравствене установе у Малом Зворнику, дозвољена је изградња хелидрома. Локацијска дозвола на основу одредби овог Плана издаће се у свим случајевима када нема потребе утврђивања јавног интереса (на постојећим локацијама и на земљишту које је предходно прибављено у власништво). Уколико је неопходна изградња објекта ради утврђивања јавног интереса (на основу услова надлежног Министарства), потребна је израда урбанистичког плана.		
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА		
намена објекта	Доминантна намена: Здравствена заштита Компатибилна намена: • социјална заштита • трговина на мало али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта • услуге смештаја и исхране али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта.	
правила парцелације	У складу са капацитетом објекта, нормативима и стањем на терену	
приступ парцелама	Све грађевинске парцеле морају имати директан приступ на јавну површину минималне ширине 4,0 м. Приступна површина се не може користити за паркирање возила и мора обезбедити приступ противпожарног возила. Свим објектима је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.	
услови за изградњу објекта	подземне етаже	Нису дозвољене
	индекс заузетости парцеле	Ма ксимално 60% (за постојеће комплексе) Максимално 40% (за нове комплексе)
	грађевинске линије	Нови објекти се могу постављати искључиво на преовлађујућу грађевинску линију.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

	удаљеност од међа и суседа	Објекат треба да буде најмање 5.0 m удаљен од објеката на суседним парцелама (1.0 и 4,0 m од суседних међа). Уколико је објекат удаљен мање од 1.0 m од бочне границе грађевинске парцеле, укључујући и изградњу на међној линији са суседном/им парцелама, потребно је прибавити сагласност власника / корисника суседне/их парцела за градњу.
	кровови	Препоручују се коси кровови, нагиба кровних равни од највише 45°.
	подкровља	Поткровља могу имати назидак висок највише 1,80m.
	одвођење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објекта није дозвољено преко суседне/их парцела.
	спратност	14,70m- максимална висина објекта (Максимална спратност објекта је П+2+Пк) уз обавезу постављања лифта за све вишеетажне нове објекте.
паркирање	За паркирање возила за сопствене потребе, по правилу се обезбеђује простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута и то - једно паркинг или гаражно место на 70m ² корисног простора, с тим да најмање трећина возила буде смештена у гаражи.	
уређење слободних површина	Обавезно је формирање зелених површина на минимално 30% површине нових комплекса и 10% унутар постојећих комплекса. Избор зеленила и партерно уређење може бити мултифункционално.	
интервенције на постојећим објектима	Сви прилази и улази у јавне објекте и објекте од општег интереса морају се прилагодити стандардима и прописима који дефинишу услове за несметан приступ хендикефираним особама и лицима са посебним потребама. Дозвољава се надзиђивање постојећих објеката под условима који су дефинисани за изградњу нових.	
изградња других објеката на парцели	У оквиру опште дефинисане намене дозвољена је и изградња објеката компатибилне намене која је дефинисана у делу "намена".	
помоћни објекти	Помоћни простор сместити у оквиру приземља или подрума сваког појединачног објекта или као засебни објекат на парцели, иза главног, максималне површине 100 m ² .	
ограђивање парцела	Све парцеле се морају оградити оградом до максималне висине од 220 cm. Ограде према јавним површинама су обавезно прозирне.	
посебни услови	У складу са посебним условима функције. За парцеле које се налазе непосредно уз верске објекте, примењују се и посебни услови који су дефинисани за зону Тц 10. Објекти се морају се пројектовати и градити тако да особама са инвалидитетом, деци и старим особама омогућава несметан приступ, кретање, боравак и рад, а све у складу са важећим Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикефираних и инвалидних лица ("Сл. гласник РС", бр. 18/97).	
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).	

ТЦ 10		ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА		
У овим зонама је могућа изградња објеката који су у потпуности у складу са општом наменом обављања верских потреба: цркве и други објекти за обављање богослужења, палионице свећа, крстионице, сале за скупове, учионички простор за обављање веронауке, продаја верских реквизита, књига, штампе и сл. као и објекти за лица са посебним потребама о којим се брине верска заједница. Обзиром на врсту објеката и потребе грађана, ови објекти (или просторије у оквиру других објеката) се могу градити у зонама: ТЦ 1, ТЦ 1а, ТЦ 2, ТЦ 7 (само старачки домови) и ТЦ 8, уколико се обезбеде потребне парцеле и уколико се ради о званичној верској заједници (прописује држава). Приликом изградње објеката и уређења комплекса, начином обликовања обезбедити да верски објекти буду део идентитета цркве или верске заједнице али и интегрални део архитектонског идентитета локалне и шире заједнице кроз процедуру обезбеђења механизма укључивања и одлучивања локалне заједнице о потреби изградње и изгледу објекта. Планирано је да се сви објекти (на територији целог Плана, са подручјем ГП) задрже као објекти у јавној употреби. Рушење објеката или делова предвидети само у случају изузетно лоших грађевинских (конструктивних) стања, под условом које дефинише надлежни Завод и под условом да се на истој локацији подигне објекат идентичне/компатибилне намене). Православна црква, која је у проценту верника најзаступљенија (према попису из 2002. припадника православне вероисповести, је 93,5%), исказала је своје потребе за површином објеката од 0,1m²/вернику гравитационог подручја парохијске општине и величином парцеле – порте, од 0,3-0,5 m²/вернику). Како нема тачних података о проценту верника који редовно посећују верске објекте, приликом изградње објеката треба водити рачуна да се дефинисани норматив не примењује као искључиви фактор. Обзиром да се ради о изградњи објеката на територији сеоских насеља, не препоручује се изградња објеката веће површине од 500 m². Према попису из 2002. проценат верника исламске вероисповести, био је 4,23%. Верски објекти ове вероисповести (Џамија са гасулханом-капелом у Доњем насељу у Малом Зворнику и Мектеб-молитвена просторија у насељу Сакар), се задржавају. Даља изградња верских објеката се због значаја за становништво подручја не ограничава Просторним планом уколико се ради о објектима традиционалних верских заједница. За остале традиционалне верске заједнице (осим православне), нормативи могу бити максимално увећани за 20% обзиром да се ради о изузетно малом броју исказаних верника. Локацијска дозвола на основу одредби овог Плана издаће се у свим случајевима када нема потребе утврђивања јавног интереса (на постојећим локацијама и на земљишту које је предходно прибављено у власништву).		
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА		
намена објеката	Доминантна намена: Делатност верских организација и то: званичних верских организација (прописује се на нивоу државе). Компатибилна намена: • грађевинарство али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта • трговина на на мало али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта • услуге смештаја и исхране али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта • информисање и комуникације али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта • канцеларијско административне и друге помоћне пословне активности • образовање али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта • здравствена и социјална заштита али се додатно условљава делатност везана искључиво за потребе запослених и корисника основне делатности објекта	
правила парцелације	Минимална величина парцеле за нове објекте је 10 ари. Парцелацију земљишта вршити у складу са детаљном наменом комплекса и функционалном организацијом простора.	
приступ парцелама	Све грађевинске парцеле морају имати директан приступ на јавну површину минималне ширине 4 м. Приступна површина се не може користити за паркирање возила и мора обезбедити приступ противпожарног возила. Свим објектима је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.	

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

услови за изградњу објеката	подземне етаже	Нису дозвољене.
	индекс заузетости парцеле	Макс. 50% (за постојеће комплексе) Макс. 30% (за нове комплексе)
	грађевинске линије	Пожељно је нове објекте постављати на преовлађујућу грађевинску линију улице при чему треба поштовати потребну оријентацију објекта.
	удаљеност од међа и суседа	Нови објекти треба да буду удаљени за четвртину висине брода објекта (не рачунајући звоник) од суседних међа.
	кровови	На главним објектима су дозвољене све врсте кровова. На осталим објектима се препоручују коси кровови, нагиба кровних равни од највише 45°.
	подкровља	Поткровља могу имати наздак висок највише 1,80m.
	одводњење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објекта није дозвољено преко суседне/их парцела.
	спратност	Интервенције на објектима који су утврђено културно добро или имају утврђен неки други вид заштите, могу се одвијати само под условима које утврди надлежни завод за заштиту непокретних културних добара и/или општинска управа. Максимална спратност других објеката на парцели дефинише се у односу на постојећи верски објекат и услове заштите његове околине али висина слемена не може бити виши од висине слемена брода верског објекта. Максимална висина звоника новог објекта једнака је двострукој висини слемена брода објекта (1:2).
паркирање	За паркирање возила, по правилу се обезбеђује простор на сопственој грађевинској парцели, изван површине јавног пута и то - једно паркинг или гаражно место за најмање 10 посетилаца ако је објекат смештен у централној зони насеља, односно, 1 паркинг место за најмање 5 посетилаца ако је објекат смештен на удаљености већој од 500m од централне зоне насеља. Изузетно, за постојеће комплексе, паркирање возила верника и гостију и при верским обредима, планирати у прилазном делу комплекса, поред приступне саобраћајнице.	
уређење слободних површина	Обавезно је формирање зелених површина на минимално 30% површине новог комплекса, односно минимално 20% за постојеће комплексе. Избор зеленила и партерно уређење у складу са жељама инвеститора.	
интервенције на постојећим објектима	За објекте који су утврђени услови за заштиту културно историјског наслеђа важе и посебни услови који су истим дефинисани. Сви прилази и улази у јавне објекте и објекте од општег интереса морају се прилагодити стандардима и прописима који дефинишу услове за несметан приступ хендикепираним особама и лицима са посебним потребама. Дозвољава се надзиђивање постојећих објеката у циљу поправљања грађевинског стања објеката и проширивања капацитета.	
изградња других објеката на парцели	У оквиру опште дефинисане намене дозвољена је и изградња објеката компатибилне намене која је дефинисана у делу "намена". Положај и удаљеност других објеката од сакралног објекта, треба дефинисати тако да се омогући несметано одвијање верског обреда и да пратећи објекти не заклањају главни објекат. Међусобна удаљеност осталих објеката условљена је њиховом наменом и противпожарним захтевима.	
помоћни објекти	Помоћни простор сместити у оквиру приземља или сутерена главног објекта.	
ограђивање парцела	Све парцеле се могу оградити оградом до максималне висине од 220 cm. Ограде према јавним површинама су обавезно прозирне. Уколико на суседној парцели постоји стамбени објекат са прозорским отворима, наспрам објекта мора бити подигнута ограда у складу са условима који су дефинисани за ТЦ 1, ТЦ 1a и ТЦ 2.	
посебни услови	У складу са посебним условима функције. Уколико постојећи објекат не задовољава својим капацитетом и грађевинским стањем обављање основне функције а не ради се о објекту који има утврђен степен заштите као непокретно културно добро, исти се у складу са захтевом власника може уклонити ради изградње новог, под условима овог Плана који се односи на изградњу нових објеката. Објекти се морају се пројектовати и градити тако да особама са инвалидитетом, деци и	

	старим особама омогућава несметан приступ, кретање, боравак и рад, а све у складу са важећим Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Сл. гласник РС", бр. 18/97).
посебни услови за градњу на парцелама поред парцеле верског објекта	Сакрални објекат, као значајан репер насеља, треба да буде сагледив и доминантан на простору на ком се налази. Градња објеката на суседним парцелама, не треба да угрози сагледивост верског објекта, нити да својим обликом и наменом угрожава достојанство објекта у етичком смислу. Грађевинске линије објеката на контактним парцелама, треба да буду постављене у односу на сакрални објекат, а не на преовлађујућу грађевинску линију улице, ако су у супротности. На парцели сакралног објекта и у њеној близини од 100м у полупречнику, није дозвољено постављање антенских стубова мобилне телефоније и других објеката инфраструктурних система, који изгледом и габаритом нарушавају амбијент. Такође није дозвољено постављање билборда, рекламних ознака, привремених и других објеката на јавној површини који би заклањали основне визуре према објекту цркве.
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смјештаја истих у простору одредит ће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе и сл.).

ТЦ 11	КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ
ПОДЗОНА 11а	ГРОБЉА
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Постојећа гробља се налазе и унутар и ван грађевинских подручја насеља. Планом се утврђују услови за: - изградњу нових гробља и - за реконструкцију и проширење постојећих објеката и комплекса. Под објектима на гробљу се подразумевају: гробне парцеле, гробна места, капеле, колске и пешачке саобраћајнице, прилазни пут, пешачки трг, надстрешнице и други објекти компатибилне намене (верски, сале за парастосе, економски објекти гробља, продавнице погребне опреме и цвећа и сл.). За потребе отварања нових гробља и планираних проширења постојећих, неопходна је израда урбанистичких планова. До доношења плана детаљне регулације забрањује се изградња објеката и промена намене земљишта на парцелама које су планиране за проширење гробља. Минимална ширина заштитног зеленог појаса око гробних поља је 10 m у оквиру којег је потребно засадити минимално два реда високог дрвећа. Зона заштите гробља, која је у приватној својини задржава статус осталог земљишта. Може се користити као пољопривредно земљиште (воћњак, ливада и сл.) или се може уредити заштитним зеленилом и пошумити. У овој зони је забрањено сахрањивање и изградња објеката гробља, као и изградња економских, помоћних и других објеката. Гробови који су у време доношења плана постојали у зони заштите гробља (на парцели МЗ и приватној парцели) задржавају се. Није дозвољена изградња било каквих других објеката или надстрешница над овим гробним местима; У зони заштите гробља могућа је изградња приступних путева и стаза и комуналне инфраструктуре.	
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	
намена објекта	Доминантна намена: погребне услуге Компатибилна намена: • грађевинарство али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта, односно комуналне делатности • трговина на на мало али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта • услуге одржавања објеката и околине; • остале услужне делатности: искључиво делатност верских организација

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

правила парцелације	Планом су дефинисане неопходне површине, укључујући и површине за проширење гробаља у складу са потребама (приказано на графичким прилозима за шеме насеља).	
приступ парцелама	Све парцеле морају имати директан приступ на јавну површину минималне ширине 4,0 m. Приступна површина се не може користити за паркирање возила и мора обезбедити приступ противпожарног возила. Свим објектима је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.	
услови за изградњу објеката	подземне етаже	Нису дозвољене.
	грађевинске линије	Нови објекти се могу постављати искључиво на преовлађујућу грађевинску линију улице при чему треба поштовати потребну оријентацију објекта.
	удаљеност од међа и суседа	Нови објекти треба да буду најмање 4,0m удаљени од међа.
	кровови	На главним објектима (капелама) су дозвољене све врсте кровова. На осталим објектима се препоручују коси кровови, нагиба кровних равни од највише 45°.
	подкровља	Поткровља могу имати назидак висок највише 1,80m.
	одводњење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објеката и са партерних површина није дозвољено преко суседне/их парцела.
	спратност	Максимална спратност других објеката на парцели дефинише се у односу на постојећи верски објекат (капелу) и услове заштите његове околине. Спратност за нове објекте се не дефинише обзиром да ови објекти својом архитектуром треба да доминирају околином. Једини ограничавајући услов у висини објеката јесте неповољан однос према суседним објектима а што ће се дефинисати накнадном израдом урбанистичких планова.
паркирање	У оквиру постојећих гробаља се не могу формирати паркинг простори. Простор за паркирање је неопходно обезбедити на јавним површинама у непосредној близини локација. У оквиру планираних, нових локација је неопходно обезбедити одговарајући паркинг простор.	
уређење слободних површина	Површине око стаза унутар гробља као и површине око гробаља треба озеленити високим растињем. У оквиру ових површина дозвољено је постављање чесми и верских или спомен обележја. Обавезно је формирање зелених површина на минимално 30% површине нових комплекса.	
интервенције на постојећим објектима	За објекте који су утврђени услови за заштиту културно историјског наслеђа важе и посебни услови који су истим дефинисани. Сви прилази и улази у јавне објекте и објекте од општег интереса морају се прилагодити стандардима и прописима који дефинишу услове за несметан приступ хендикепираним особама и лицима са посебним потребама. Дозвољава се надзиђивање постојећих објеката у циљу поправљања грађевинског стања објеката и проширивања капацитета.	
изградња других објеката на парцели	У оквиру опште дефинисане намене дозвољена је и изградња објеката компатибилне намене која је дефинисана у делу "намена". Постављање монтажно демонтажних објеката за продају цвећа и свећа је могуће искључиво у оквиру граница постојећих гробаља ако за то постоје просторне могућности.	
помоћни објекти	Помоћни простор сместити у оквиру сваког појединачног објекта.	
ограђивање парцела	Ограда комплекса гробља према јавном путу и неизграђеном земљишту је транспарентна, висине 140 – 220cm. Уколико не постоји зелени заштитни коридор око гробља, ограда према стамбеним објектима у непосредној близини треба да буде зидана, висине до 220 cm, под условом да не угрожава инсолацију стамбених објеката.	

посебни услови	Сахрањивање на гробљима се врши на месно уобичајен начин, према правилима предходно донете урбанистичке документације, условима надлежног комуналног предузећа и правилима сахрањивања одређене верске заједнице. Због рационалнијег коришћења путне и остале инфраструктуре, пожељно је да гробља различитих вериосповести, буду груписана у функционалне целине. На гробним местима је дозвољено постављање само надгробних споменика, прописане величине (надлежно комунално предузеће), а поред гробног места, клупа за одмор. Сва гробља се морају обезбедити основном инфраструктуром. Уколико се у оквиру гробља приградских насеља не може обезбедити одговарајућа водоводна и канализациона мрежа, неопходно је воду обезбедити у подземним цистернама, пумпама и изградити санитарне чворове и септичке јаме. Није дозвољено сахрањивање у заштитној зони далековода, тако да се та површина може уредити искључиво као зелена површина или се у оквиру ње формирати потребан паркинг простор. На земљишту које је планом опредељено за проширење гробља није дозвољена изградња објеката и исто се може користити искључиво као пољопривредно земљиште. На пољопривредном и путном земљишту око постојећих гробља није дозвољено постављање монтажно монтажних објеката нити депоновање каменорезачког материјала те се исти морају уклонити. Примењују се и сви услови који се односе на специфичну функцију сахрањивања. Објекти се морају се пројектовати и градити тако да особама са инвалидитетом, деци и старим особама омогућава несметан приступ, кретање, боравак и рад, а све у складу са важећим Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Сл. гласник РС", бр. 18/97).
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).

ТЦ 11	КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ
ПОДЗОНА 116	СТОЧНА ГРОБЉА
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Сахрањивање стоке ће се вршити у оквиру привремених депонија у оквиру којих је дефинисан простор за ове намене и по прописаним санитарно-хигијенским условима. Минимална ширина заштитног зеленог појаса око гробних поља је 10 m у оквиру којег је потребно засадити минимално два реда високог дрвећа. За животињске лешеве и отпатке животињског порекла, потрбно је одредити се за један од начина нешкодљивог уклањања у складу са Правилником о начину нешкодљивог уклањања животињских лешева и отпадака животињског порекла и о условима које морају да испуњавају објекти и опрема за сабирање, нешкодљиво уклањање и утврђивање узрока угинућа и превозна средства за транспорт животињских лешева и отпадака животињског порекла („Сл. лист СФРЈ“, бр. 53/89). Обзиром на смернице из Националне стратегије управљања отпадом, одредбе Закона о ветеринарству („Сл. гласник РС“, бр. 91/05) препоручује се прерада у кафилеријама. У складу с тим потребно је приступити изради система сакупљања и пунктова за привремено складиштење, до одвожења отпада на прераду, а одговарајућа решења ће се разрадити одговарајућим планским документом.	
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	
намена објеката	Доминантна намена: погребне услуге животињских лешева Компатибилна намена: - услуге одржавања објеката и околине; - пратеће услуге око уклањања или предходне обраде животињских лешева
правила парцелације	У складу са потребама насеља или примењеној технологији уклањања остатака у кафилеријама, минимално 10 ари.
приступ парцелама	Све парцеле морају имати директан приступ на јавну површину минималне ширине 4,0 m. Приступна површина се не може користити за паркирање возила и мора обезбедити приступ противпожарног возила.

услови за изградњу објеката	подземне етаже	Нису дозвољене.
	грађевинске линије	Нови објекти се могу постављати искључиво на преовлађујућу грађевинску линију улице при чему треба поштовати потребну оријентацију објекта.
	удаљеност од међа и суседа	Нови објекти треба да буду најмање 4,0m удаљени од међа.
	кровови	Препоручују коси кровови, нагиба кровних равни од највише 45°.
	подкровља	/
	одвођење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објеката и са партерних површина није дозвољено преко суседне/их парцела.
	спратност	11,0м- максимална висина објекта (П+1)
паркирање	За сточна гробља потребно је предвидети само манипулативни простор. У оквиру нових локација кафилерије, је неопходно обезбедити одговарајући паркинг простор.	
уређење слободних површина	Површине око гробља треба озеленити високим растињем. Минимална ширина заштитног коридора је 5 m.	
интервенције на постојећим објектима	На местима која су се до сада користила као сточна гробља потребно је извести санацију терена и рекултивацију земљишта.	
изградња других објеката на парцели	У оквиру опште дефинисане намене дозвољена је и изградња објеката компатибилне намене која је дефинисана у делу "намена". Постављање монтажно демонтажних објеката је могуће искључиво у оквиру граница гробља.	
помоћни објекти	Помоћни простор сместити у оквиру сваког појединачног објекта.	
ограђивање парцела	Ограда комплекса гробља према јавном путу и неизграђеном земљишту је транспарентна, висине 140 – 220 cm. Уколико не постоји зелени заштитни коридор око гробља, ограда према стамбеним објектима у непосредној близини треба да буде зидана, висине до 220 cm, под условом да не угрожава инсолацију стамбених објеката.	
посебни услови	Сахрањивање се врши у складу са санитарним прописима.	
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).	

ТЦ 11	КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ
ПОДЗОНА 11в	ДЕПОНИЈА - ТРАНСФЕР СТАНИЦА - РЕЦИКЛАЖНА ДВОРИШТА
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Комунални отпад ће се одлагати на регионалној депонији. За локацију у функцији депоновања, неопходна је израда урбанистичког плана којим треба да се дефинишу услови за евентуалну пренамену постојеће насељске депоније, као и уређење, а у сврху: - изградње трансфер станице на којој ће се вршити предходна селекција комуналног отпада и паковање у специјалне контејнере ради одвожења на регионалну депонију - уређења санираних површина депоније ради формирања рециклажних дворишта и евентуално парцела на којима се могу организовати: стоваришта грађевинског и огревног материјала - уређења сточног гробља - уређења парковских и зелених површина, као и заштитног зеленог коридора према суседним локацијама.	

Изградња грађевинских објеката треба да буде минимална и у обзир долазе само мањи, приземни пословни објекти лаких конструкција са плитким темењима.
Приликом израде плана обавезно је прибавити и посебне услове од надлежних служби, обзиром на састав земљишта.
Рециклажна дворишта се могу формирати и на другим локацијама (типичним целинама), под условима и у обиму који су наведени у тим зонама.

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

намена објеката	Доминантна намена: - сакупљање, третман и одлагање отпада; поново искоришћавање отпадних материја сем: третман и одлагање опасног отпада; - санација, рекултивација и друге услуге у управљању отпадом. - трговина на велико отпадима и остацима Компатибилна намена: - грађевинарство али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта - услуге одржавања објеката и околине; канцеларијско административне и друге помоћне пословне активности.	
правила парцелације	Планом нижег реда се могу дефинисати мање парцеле у складу са функционалним целинама.	
приступ парцелама	Све парцеле морају имати директан приступ на јавну површину минималне ширине 6,0 m. Приступна површина се не може користити за паркирање возила и мора обезбедити приступ противпожарног возила. Свим објектима јавне намене (парковске и зелене површине) је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.	
услови за изградњу објеката	подземне етаже	Подземне етаже нису дозвољене.
	грађевинске линије	Дефинисаће се урбанистичким планом нижег реда.
	индекс изграђености	20%
	кровови	Дозвољене су све врсте кровова.
	подкровља	Није дозвољена изградња подкровља.
	одвођење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објеката и са партерних површина није дозвољено преко суседне/их парцела.
	спратност	Обавезна је приземна спратност, без подкровне етаже.
паркирање	Паркирање обезбедити у оквиру сваке појединачне парцеле, у складу са наменом и одговарајућим нормативима за ту намену.	
уређење слободних површина	Избор зеленила и партерно уређење треба да буде у складу са функцијом заштитног коридора. Све манипулативне и колске површине морају имати изведену канализациону мрежу са уграђеним сепараторима масти и уља. У оквиру комплекса неопходно је обезбедити минимално 50% незестрхних зелених површина.	
ограђивање парцела	Урбанистичким планом нижег реда ће се дефинисати које зоне се могу оградити.	
посебни услови	Поштовати услове терена.	
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).	

ТЦ 11		КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ
ПОДЗОНА 11г		ПИЈАЦЕ
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА		
Локације зелених, сточних и других пијаца се задржавају, уз могућност формирања и нових локација ако се покаже економски оправдано, а оставља се и могућност формирања једне пијаце за више насеља, већ према потреби. На сточним пијацама се врши промет ситне и крупне стоке, на одвојеним просторима у складу са Правилником о уређењу сточних пијаца, вашара, сајмова, изложби и догона ("Сл. гласник", бр. 32/78) и Законом о заштити животиња од заразних болести ("Сл. лист СФРЈ", бр. 43/86 и 53/91). Сточна пијаца мора имати: утоварно - истоварну рампу, простор за смештај стоке, везове, кавезе, простор за изолацију болесних животиња и сточну вагу. Промет робе на сточној пијаци се врши из возила, наменских боксова и са везова. На сточној пијаци се могу продавати и занатски производи везани за садржај делокруга рада пијаце: ужарски производи, делови механизације, половне машине, алати, саднице и др. Дозвољено је постављање тржница (затворених делова пијаца, тезги, надстрешница, јавних wc-а, објеката управе, санитарне и ветеринарске заштите и сл. За изградњу објеката у овим зонама неопходна је израда урбанистичких планова или пројеката.		
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА		
намена објеката	Доминантна намена: • посредовање у продаји пољопривредних сировина, живих животиња, текстилних сировина и полупроизвода Компатибилна намена: • посредовање у продаји пољопривредних сировина, живих животиња, текстилних сировина и полупроизвода • трговина на велико пољопривредним сировинама и животињама • трговина на велико храном, пићима и дуваном • трговина на мало у неспецијализованим продавницама • трговина на мало храном, пићима и дуваном у специјализованим продавницама • трговина на мало цвећем, садницама, семењем, ђубривима, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама • канцеларијско административне и друге помоћне пословне активности	
правила парцелације	Плановима су дефинисане неопходне површине за функционисање пијаца у складу са потребама. Минимална површина за нове пијаце је 15 а. Парцеле се могу дефинисати у складу са функционалним целинама (одвојено зелена, сточна, занатска и сл.).	
приступ парцелама	Пијаце морају бити заштићене оградом и имати посебан улаз за транспортна возила и улазе за кориснике пијачних услуга. Пијаце имају одговарајуће прилазе продајним објектима ради снабдевања робом, опрему за вршење промета робе и услуга, просторије за управу пијаце и органе који врше инспекцијски надзор на пијаци и јавни санитарни чвор. Све парцеле морају имати директан приступ на јавну површину минималне ширине 4,5 м. Приступна површина се не може користити за паркирање возила и мора обезбедити приступ противпожарног возила. Свим објектима је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.	
услови за изградњу објеката	подземне етаже	Нису дозвољене.
	индекс заузетости парцеле	60%
	грађевинске линије	Нови објекти се могу постављати искључиво на преовлађујућу грађевинску линију улице.
	удаљеност од међа и суседа	Нови објекти треба да буду најмање 4,5m удаљени од међа.
	кровови	На главним објектима су дозвољене све врсте кровова. На осталим објектима се препоручују коси кровови, нагиба кровних равни од највише 33°.
	подкровља	Нису дозвољена.
	одвођење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објеката и са партерних површина није дозвољено преко суседне/их парцела.
	спратност	8,70м- максимална висина објекта (приземље -П)

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

паркирање	У оквиру постојећих пијаца се не могу формирати паркинг простори. Простор за паркирање је неопходно обезбедити на јавним површинама у непосредној близини локација. Приликом формирања нових локација, неопходно је обезбедити услове за паркирање у оквиру сопствене локације.
уређење слободних површина	Пијачни платои морају имати одговарајућу подлогу (бетон, асфалт) које омогућавају чишћење и прање површина. Обзиром на зону у којој се налазе, пијаце обавезно морају имати решено одвођење отпадних вода (фекални и кишни). На платоима се могу постављати тезге, киосци - контејнери за продају робе. Могуће је и постављање хала за продају производа. Обавезно је формирање зелених површина на минимално 20% површине комплекса, са обавезним зеленим коридорима минималне ширине 5,0 m уколико су суседни објекти стамбени. Избор зеленила и партерно уређење може бити по избору инвеститора. Све манипулативне и колске површине морају имати изведену канализациону мрежу са уграђеним сепараторима масти и уља. У оквиру ових површина пијаца дозвољено је постављање чесми.
интервенције на постојећим објектима	Сви прилази и улази у јавне објекте и објекте од општег интереса морају се прилагодити стандардима и прописима који дефинишу услове за несметан приступ хендикепираним особама и лицима са посебним потребама. Дозвољава се реконструкција постојећих објеката у циљу поправљања грађевинског стања објеката и проширивања капацитета, уколико се тиме не премашују дефинисани урбанистички параметри.
изградња других објеката на парцели	Постављање монтажно демонтажних објеката за продају разне робе дефинисати посебном општинском одлуком.
ограђивање парцела	Ограда комплекса пијаца је транспарентна, висине максимално 220 cm.
посебни услови	Сва пијаце се морају обезбедити основном инфраструктуром. Примењују се и сви услови који се односе на специфичну функцију пијаца. Објекти се морају се пројектовати и градити тако да особама са инвалидитетом, деци и старим особама омогућава несметан приступ, кретање, боравак и рад, а све у складу са важећим Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Сл. гласник РС", бр. 18/97).
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).

ТЦ 11 КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ	
ПОДЗОНА 11д	АУТОБУСКЕ СТАНИЦЕ И СТАЈАЛИШТА
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Позиције аутобуских стајалишта и евентуално такси стајалишта се дефинишу посебном општинском одлуком или актом (нпр. програм постављања привремених објеката на јавним површинама). У оквиру насеља је дозвољена и изградња аутобуских станица уколико за то постоји интерес и ако се обезбеди локација.	
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	
намена објеката	Доминантна намена: - превоз путника и терета Компатибилна намена: - услуге одржавања објеката и околине; канцеларијско административне и друге помоћне пословне активности - пратеће намене су продаја новина, дувана, пића и готових прехрабених производа, просторије за диспечере. Припрема хране и пића и служење може се обављати искључиво у оквиру станичних објеката који могу да обезбеде све друге санитарно-хигијенске услове.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

правила парцелације	Парцеле аутобуских станица се могу дефинисати у складу са потребама и капацитетима, али не мање од 10 а. Стајалишта се постављају у оквиру јавних површина и није предвиђена парцелација за исте.	
приступ парцелама	Комплекси морају бити заштићени оградом и имати посебан улаз за транспортна возила и улазе за кориснике станичних услуга. Прилази морају обезбедити приступ противпожарним возилима. Свим објектима је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.	
услови за изградњу објеката	подземне етажне	дозвољене
	индекс заузетости парцеле	60%
	грађевинске линије	Нови објекти се могу постављати искључиво на преовлађујућу грађевинску линију улице.
	удаљеност од међа и суседа	Нови објекти треба да буду најмање 4,5m удаљени од међа.
	кровови	На главним објектима су дозвољене све врсте кровова. На осталим објектима се препоручују коси кровови, нагиба кровних равни од највише 45°.
	подкровља	Поткровља могу имати наиздак висок највише 1,80m.
	одводњавање атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објеката и са партерних површина није дозвољено преко суседне/их парцела.
	спратност	-14,70м- максимална висина објекта (максимално П+2+Пк)
паркирање	За нове аутобуске станице, паркирање обезбедити у оквиру сопствене парцеле, у складу са нормативима.	
уређење слободних површина	Станични платои морају имати одговарајућу подлогу (бетон, асфалт) која омогућава чишћење и прање површина. Обавезно је формирање зелених површина на минимално 20% површине комплекса. Избор зеленила и партерно уређење може бити по избору инвеститора. Све манипулативне и колске површине морају имати изведену канализациону мрежу са уграђеним сепараторима масти и уља.	
интервенције на постојећим објектима	Реконструкција објекта станице се може вршити по посебним условима.	
изградња других објеката на парцели	Постављање монтажних демонтажних објеката је могуће на сопственој парцели станичних објеката. Постављање објеката на јавним површинама (надстрешнице, стајалишта, киосци и сл) се дефинишу посебном општинском одлуком.	
ограђивање парцела	Комплекс аутобуске станице према стамбеним објектима је потребно оградити зиданом оградом висине до 220 цм. Део комплекса до главних градских саобраћајница се не може ограђивати.	
посебни услови	Примењују се и сви услови који се односе на специфичну функцију. Објекти се морају се пројектовати и градити тако да особама са инвалидитетом, деци и старим особама омогућава несметан приступ, кретање, боравак и рад, а све у складу са важећим Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Сл. гласник РС", бр. 18/97).	
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).	

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

Јавно зеленило се може подизати унутар и ван грађевинског подручја, уз максимално поштовање стратешког опредељење за обезбеђивањем континуитета зеленила.

У регулацијама улица предвидети садњу садница (висина садница 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 10 cm). Уклањање постојећих дрвореда је могуће само ако је дефинисано посебним планом и одлуком општине. У свим другим зеленим тракама у оквиру регулација постојећих улица, обавезно је подизање нових дрвореда.

У оквиру ових зона могућа је изградња само објеката инфраструктуре, када је неопходна израда урбанистичког пројекта ако се не ради о примарној инфраструктури која је дефинисана овим Планом. У оквиру ових јавних, зелених површина, дозвољена је изградња бициклистичких стаза, по предходно прибављеном мишљењу надлежног органа уколико се ради о површини која је непосредно уз регионални/магистрални пут.

Свим површинама је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.

У свим насељима је дозвољено формирање нових паркова и скверова.

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА**ПАРКОВИ**

Код подизања нових паркова важе следећи услови: потребно је да постоји пројекат парка у одговарајућој размери са прецизно одређеном границом парка, унутрашњим саобраћајницама и парковским објектима; зеленило треба да буде репрезентативно; планирати место за постављање споменика; планирати водене површине (вештачка језера, фонтане); садржаји треба да буду концентрисани (миран одмор, игра, спортски објекти и др.); садржај спортских објеката треба да обухвати све старосне групе; у парку могу да буду подигнути следећи објекти: угоститељски објекти са отвореним баштама, пратећи објекти спортских садржаја, објекти у функцији одржавања парка, објекти културе, мањи отворени амфитеатри за културне манифестације и инфраструктурни објекти од општег интереса утврђени на основу закона; могућа је изградња мањих појединачних, јавних или комерцијалних објеката у комплексима зеленила на основу планова детаљне разраде. При томе треба водити рачуна о величини зелене површине, микролокацији, њеном значају за просторну целину или насеље, статусу трајног добра и другим утицајним чиниоцима;

У постојећим парковима су дозвољени следећи радови: санитарна сеча стабла; реконструкција цветњака; нова садња; реконструкција вртно-архитектонских елемената; реконструкција стаза; реконструкција постојећих објеката; подизање нових вртно-архитектонских елемената; подизање фонтана; реконструкција и поправка разних објеката, мобилијара и дечијих игралишта; реконструкција или израда хидрантске мреже; реконструкција или израда парковског осветљења; ограђивање парка.

Потребно опремање парка: Паркове треба опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање.

СКВЕРОВИ

Код подизања нових скверова важе следећи услови: уважавати правце пешачког кретања; стазе, платои могу да заузимају до 35% територије сквера; пожељно је да избор материјала и композиција застора буду репрезентативни; објекти могу да заузму до 5% територије сквера; на скверу могу да буду подигнути угоститељски објекти и инфраструктурни објекти од општег интереса, утврђени на основу закона; планирати дечија игралишта сагласно типу сквера; Зеленило треба да буде репрезентативно; планирати учешће цветних површина од 2-4%; планирати водене површине (фонтане, каскаде и др.); вртно-архитектонске елементе и мобилијар сквера прилагодити типу сквера;

Дозвољени радови у постојећим скверовима: санитарна сеча стабала; реконструкција цветњака; нова садња; реконструкција вртно-архитектонских елемената; реконструкција стаза; реконструкција постојећих објеката; подизање нових вртно-архитектонских елемената; подизање фонтана; реконструкција и поправка дечијих игралишта; ограђивање сквера.

Потребно опремање сквера: Скверове треба опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање.

ДРВОРЕДИ

Код подизања нових дрвореда важе следећи услови: профил улице преко 12 m; садњу ускладити са оријентацијом улице; избор врста прилагодити висини зграда и ширини тротоара; сагледати могућност садње у једносмерним улицама; сагледати могућност садње у пешачким улицама и зонама; сагледати могућност формирања травних баштица са дрворедима; садњу усагласити са синхрон планом; најмање растојање између садница прилагодити врсти дрвећа у дрвореду и станишним условима; предвидети садњу школованих садница (висина садница 3.5 m, стабло чисто од грана до висине од 2.5 m и прсног пречника најмање 10 cm); Приоритет дати вишередним дрворедима са травним баштицама; најмање растојање између садница је 5 m; предвидети садњу школованих садница.

Дозвољени радови у постојећим дрворедима: уклањање сувих и болесних стабала; уклањање стабала у случају када то захтева општи интерес утврђен на основу закона; садња новог дрвећа; стандардне мере неге стабала.

објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу Правила уређења. Могућност смештаја непоменутих објеката одредиће се на основу садржајне сличности и следбености овде пописаних намена.
---	--

ТЦ 13 СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНЕ ПОВРШИНЕ ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

У зависности од облика рекреативне односно спортске активности потенцијалних корисника, ови објекти се деле у две категорије:

- Спортске површине за активности усмерене на рекреацију која се изводи самостално - спонтана рекреација: шетња, забава, игра, разонода, одмор у природи, пливање и сунчање и сл.),
- Спортске површине за активне облике рекреације односно спорта, који се одвијају у спортским и другим организацијама или за то посебно уређеним површинама, просторијама и објектима.

Постојећи спортско-рекреативни објекти и терени се задржавају у постојећој намени.

У овој зони се планирају следеће интервенције: уређење целог комплекса, реконструкција и доградња постојећег објекта или изградња новог, постављање трибина, подизање заштитног зеленила и др.; уређење простора око игралишта и обезбеђење колског прилаза игралишту и паркинг простора. Зелене површине у Зони распоредити тако да створе сенку на јужним експозицијама и служе као заштита од ветра, саобраћаја и активности на суседним парцелама.

Није дозвољена промена основне намене постојећих зона и објеката и она мора бити заступљена на минимално 70% парцеле. Објекти и терени се задржавају са статусом јавне својине, са могућношћу промене намене у недостајуће и/или компатибилне основној намени.

Дозвољена је изградња и нових објеката ове намене. Планирани спортско-рекреативни центри на нивоу општине се нормирају са минимум укупне површине 4 m² по становнику и 1.2 m² по становнику корисне површине, а препоручује се и више, уколико се укаже потреба, интерес или могућности.

Препоручује се изградња дечијих игралишта за узраст од 3-6 година у оквиру гравитационог подручја 50-300m, дечијих игралишта за узраст од 6-11 година у оквиру гравитационог подручја 50-500m, игралишта и спортске површине за узраст од 11-14 година у оквиру гравитационог подручја 100-1000m и игралишта и спортске површине за узраст изнад 14 година у оквиру гравитационог подручја 1000-1500m. У овим зонама је могућа изградња објеката који су компатибилне намене са општом наменом спорта и рекреације: дечија и спортска игралишта, купалишта, спортске дворане, јавна и друга паркиралишта, угоститељски објекти и сл. Искључиво је забрањено: становање, пословање (сем пословања у функцији спорта, рекреације, туризма и угоститељства) и производне делатности.

За дефинисање јавних површина/ јавног грађевинског земљишта потребна је израда плана детаљне регулације. Изградња на већ формираној парцели, која има приступ на јавни пут, може се вршити на основу Извода из Плана.

Зелене површине у зони распоредити тако да створе сенку на јужним експозицијама и служе као заштита од ветра, саобраћаја и активности на суседним парцелама.

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

намена објеката	Доминантна намена: • спортске, забавне и рекреативне делатности Компатибилне намене: • трговина на мало предметима за културу и рекреацију у специјализованим продавницама; • саобраћај и складиштење и то: Поморски и приобални превоз путника; Превоз путника унутрашњим пловним путевима; Ваздушни превоз путника • превоз путника и корисника свим видовима саобраћаја; • услуге смештаја и исхране али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта; Информисање и комуникације али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта; Административне и помоћне услужне делатности и то: Изнајмљивање и лизинг опреме за спорт и рекреацију; Изнајмљивање и лизинг опреме за водени транспорт; Услуге одржавања објеката и околине; Канцеларијско административне и друге помоћне пословне активности • образовање али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта • здравствена и социјална заштита али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта • услужне делатности као што су делатности удружења, делатност неге, одржавања тела
------------------------	---

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК

правила парцелације	Минимална површина парцеле за нове комплексе је 10,0 а.	
приступ парцелама	Све грађевинске парцеле морају имати директан приступ на јавну површину минималне ширине 4,5 m. Приступна површина се не може користити за паркирање возила и мора омогућити приступ прозивпожарном возилу. Парцеле поред регионалног/магистралног пута не могу имати директан приступ на пут сем ако се за то не прибави посебно одобрење Републичке дирекције за путеве. Приступ на парцеле се изводи са паралелних, сабирних саобраћајница или других насељских саобраћајница. Свим објектима је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.	
услови за изградњу објеката	подземне етаже	Подземне етаже су дозвољене.
	индекс заузетости парцеле	20%
	грађевинске линије	Нови објекти се могу постављати искључиво на преовлађујућу грађевинску линију.
	удаљеност од међа и суседа	Објекат треба да буде најмање 4,5m удаљен од објеката на суседним парцелама (1,5 и 2,5m од суседних међа). Уколико је објекат удаљен мање од 1,0m од бочне границе грађевинске парцеле, укључујући и изградњу на међној линији са суседном/им парцелама, потребно је прибавити сагласност власника / корисника суседне/их парцела за градњу. Уколико је објекат удаљен мање од 2,5m од бочне границе парцеле, дозвољено је постављање отвора са високим парпетом.
	кровови	Дозвољене су све врсте кровних конструкција.
	подкровља	Поткровља нису дозвољена.
	одвођење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објекта није дозвољено преко суседне/их парцела.
	спратност	Максимална спратност објеката је 8,70m (приземље -II), сем за објекте спортских сала и дворана. Испод трибина се може формирати пословни простор.
паркирање	У складу са нормативима за основну намену.	
уређење слободних површина	Обавезно је формирање зелених површина на минимално 40% површине сваке парцеле. Избор зеленила и партерно уређење може бити по избору инвеститора.	
интервенције на постојећим објектима	Дозвољава се реконструкција постојећих објеката под условима који су дефинисани за изградњу нових.	
изградња других објеката на парцели	У оквиру опште дефинисане намене дозвољена је и изградња објеката компатибилне намене која је дефинисана првим ставом посебних услова. Дозвољено је и постављање монтажно – демонтажних објеката изнад спортских терена ("балон" сале и сл.).	
помоћни објекти	Помоћни простор сместити у оквиру приземља или подрума сваког појединачног објекта или као засебни објекат на парцели, иза главног, максималне површине 100 m ² .	
ограђивање парцела	Све парцеле се могу оградити оградом до максималне висине од 220 cm. Ограде према јавним површинама су обавезно прозирне.	
посебни услови	Главне фасаде објеката дефинисати према саобраћајницама.	
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).	

ТЦ 14	ЗАШТИТНО ЗЕЛЕНИЛО
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Заштитно зеленило се може подизати унутар и ван грађевинског подручја. ЗЕЛЕНИ КОРИДОРИ Зелене коридоре је могуће поставити дуж обале Дрине, дуж саобраћајница, дуж водотока. Будућа мрежа пешачких и бициклистичких стаза треба да користи постојеће као и планиране зелене коридоре. Код реконструкције постојећих коридора важе следећи услови: сачувати зелене коридоре у постојећим границама; уклонити привремене објекте и уважавати правце пешачког и бициклистичког кретања. Заштитни путни појас озеленити. ШУМЕ Под шумама се подразумева земљиште површине преко 5 а које је обрасло шумским дрвећем. Постојеће шуме су на графичким прилозима дефинисане као зоне ТЦ 18, у складу са катастарким стањем и за њих се примењују и услови који су дефинисани за ту целину. Нове шуме подизати на теренима угроженим ерозијом, на земљиштима лошијих бонитетних класа (VI и VII), у водозаштитним зонама и другим планом одређеним подручјима. При реконструкцији и подизању нових шума са претежно рекреационом функцијом важе следећи принципи: функционално расчлањавање, приступачност и врста вегетације. ПОСЕБНИ ЗЕЛЕНИ КОМПЛЕКСИ Под појмом посебних зелених комплекса обухваћене су ботаничке баште, зоолошки вртови, арборетуми, расадници, изложбе цвећа које је могуће организовати на територији Плана. ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ У ОКВИРУ И ОКО ГРОБАЉА Зелене површине у оквиру гробља су њихов саставни део: дрвореди, парковско зеленило, линеарно, партерно и заштитно изолационо зеленило. За изградњу објеката у овим зонама издаће се Локацијска дозвола на основу овог Плана, сем ако је у питању објекат инфраструктуре, када је неопходна израда урбанистичког пројекта.	
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	
ЗЕЛЕНИ КОРИДОРИ: Код подизања нових зелених коридора важе следећи услови: код вишенаменског коришћења зеленог коридора избор врста и начин садње прилагодити примарној намени (заштитни појасеви, заштитне шуме, низови паркова и др.); у зависности од величине простора дозвољена је изградња садржаја за рекреацију. У новим зеленим коридорима дозвољено је: садња; провлачење пешачких и бициклистичких стаза; подизање пратећих објеката (места за одмор, угоститељских објеката, настрешница и др.) на површини до 5% површине коридора; изградња спортских објеката; изградња ретензија; подизање паркова; Потребно опремање зелених коридора: Зелене коридоре треба опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање. У путном појасу је дозвољено постављање путних објеката, инфраструктурних водова и објеката и рекламних паноа. Постављање ових објеката се уређује општинском одлуком. ШУМЕ: Градске и насељске шуме могу да садрже следеће зоне: зону пасивне рекреације удаљену од зоне активне рекреације и од главних саобраћајница најмање 250-300 m. У овим зонама планирати само основну опрему (напр. шетне и планинарске стазе, рекреационе ливаде и др.). Дозвољени капацитет подручја је 1-3 посетиоца/хектару. Максимално учешће застртих и изграђених површина је 2,5%; Зону активног одмора која може да садржи додатну опрему (нпр. јахаће стазе, бициклистичке стазе, трим стазе, игралишта за децу, мини голф, ресторани, кампинг плацеви и др.). Дозвољени капацитет у овим зонама је 5 - 9 посетилаца по хектару. Максимално учешће застртих и изграђених површина је 5% укупне површине зоне; Зону са тежиштем рекреационих активности (напр. зоне са спортским објектима, отворени и затворени базени, зоне купалишта, ресторани, хотели, мотели, марине, спорт на води и др.). Дозвољени капацитет је 100 посетилаца/хектару. Ова зона не може да заузме више од 5% од укупне територије предметне шуме са односом застртих, изграђених површина и зелених површина унутар ове зоне, од 60: 40%; Део градске шуме може да буде парковски уређен. Приступачност: обезбедити лаку приступачност из града; паркиралишта лоцирати на главним прилазима шума; тежити да кроз комплекс шуме буде обезбеђено само пешачко кретање; за лоцирање нових стаза користити постојеће шумске путеве и прогале; мрежа путева треба да омогућава кружно кретање различитих дужина са примарним, секундарним и терцијарним стазама; обезбедити неопходне стазе за снабдевање објеката.	

Вегетација: формирати прогале и ливаде унутар већих подручја под градским и приградским шумама. Тежити следећим односима: отворене површине 15 -20%, полуотворене 10 - 15% и затворене површине 65 -70%. тежити формирању структурно разнородних, вишеспратних састојина; планирати дуже трајање опходње; избор преовлађујућих врста дрвећа и шибља треба да одговара природној потенцијалној вегетацији; дуж стаза, прогала и на рекреационим ливадама користити разноврснији избор врста дрвећа и шибља; на местима где је то могуће формирати визурне тачке (из шуме и унутар шуме); планирати степенасту, хармонично изграђену унутрашњу и спољашњу ивицу шуме са великим учешћем листопадног дрвећа и шибља, нарочито цветних врста, врста са јестивим плодовима и врста са богатим пролећним и јесењим колоритом; планирати прогале и ливаде ширине од 2 -10тоструке висине околног дрвећа; у склопу шуме могу да се задрже или планирају воћњаци и виногради.

При реконструкцији и подизању нових заштитних шума важе следећи услови: планирати садњу пионирских врста на клизиштима и еродираним земљишту; планирати постепену замену ових пионирских врста, врстама које одговарају природној потенцијалној вегетацији станишта; плантаже топола постепено заменити вреднијим врстама и врстама које одговарају природној потенцијалној вегетацији станишта.

ПОСЕБНИ ЗЕЛЕНИ КОМПЛЕКСИ:

У расадницима су дозвољени следећи радови: подизање објеката који су у функцији расадничке производње. Ове зелене комплексе треба опремити стандардном инфраструктуром и системом за наводњавање. У ботаничким баштама и зоолошким вртovima су дозвољени следећи радови: изградња павиљонских објеката, стакленика и објеката за смештај животиња, као и организација простора унутар комплекса у складу са изабраном наменом. Максимална спратност свих објеката је приземна (II) а максимални индекс заузетости парцеле је 20%. Ове зелене комплексе треба опремити стандардном инфраструктуром и системом за наводњавање. Приликом озелењавања поштовати високе естетске критеријуме уз могућност опремања урбаним мобилијаром и воденим површинама. Овим површинама је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.

ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ У ОКВИРУ ГРОБЉА:

Дуж главних алеја предвиђају се дворедне саднице четинара или лишћара високог узраста. На укрштању стаза и на другим погодним местима формирају се мање, партерно уређене површине - проширења са простором за одмор, чесмом, клупама, надстрешницом и зеленилом. Овим површинама је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.

објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". У случају промена закона о класификацији делатности, односно, прерасподеле и преименовања појединих делатности или увођења нових, могућност смештаја истих у простору одредиће се на основу садржајне и правне сличности и следбености овде пописаних делатности и група делатности. Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).
------------------------------------	---

ТЦ 15	НЕПОКРЕТНО КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ
Утврђена непокретна културна добра	• Спомен Кућа НОР-а у Сакару • Црква Св. Тројице у Доњој Трешњици Услове чувања, одржавања и коришћења утврђених непокретних културних добара и археолошких налазиште утврђује надлежни Завод за заштиту споменика културе.
Евидентирани објекти градитељског наслеђа	• Основна Школа у Доњој Трешњици • Окућница Сретена Михаиловића, село Цулине, засеок Гојсалица • Кућа Александра Лазића, село Цулине, засеок Лазића • Кућа Нијаза Чолаковића, село Сакар • Кућа Рамизе Тарић, село Сакар • Кућа Бранка Смиљанића, село Велика Река • Склониште Династије Карађорђевић, Мали Зворник • Мост Краља Александра Карађорђевића На Дрини, Мали Зворник. Услове чувања, одржавања и коришћења утврђених непокретних културних добара и археолошких налазиште утврђује надлежни Завод за заштиту споменика културе. У случају редефинисања намене, ревитализације и санације Склоништа Династије Карађорђевић, обавезна је израда Урбанистичког пројекта.

Археолошка налазишта	На територији Просторног плана регистровано је укупно 41 археолошко налазиште, који су са бројевима локалитета назначени на графичким прилозима Шематски прикази уређења насељених места. Условe чувања, одржавања и коришћења утврђених непокретних културних добара и археолошких налазишта утврђује надлежни Завод за заштиту споменика културе.
Вредни објекти градитељског наслеђа Народно градитељство	У складу са Повељом о народном градитељском наслеђу, Мексико, 1С0М05, 1999.: • Чување градитељског наслеђа се мора вршити са мултидисциплинарном стручношћу и уз препознавање неизбежности промена и развоја, као и уз поштовање успостављеног културног идентитета заједнице. • Савремени рад на народним грађевинама, групацијама грађевина и насељима треба да поштује њихове културне вредности и њихов традиционални карактер. • Најбоље је ако се народно градитељство чува одржавањем и заштитом групација грађевина и насеља репрезентативних по карактеру за сваки поједини регион. • Народно градитељство представља саставни део културног пејзажа и тај однос мора да се узме у обзир приликом развијања стратегија чувања. • Народно градитељство не обухвата само физички облик и материјал грађевина, конструкција и простора, већ и начине на који се они користе и схватају, као и традиције и нематеријалне асоцијације које се везују за њих. Општи услови за вредне објекте градитељског наслеђа валоризоване сакралне и валоризоване профане објекте и њихове околине: 1. Чувати аутентичан изглед, оригиналне материјале, хоризонтални и вертикални габарит, конструктивне и декоративне елементе и функционалне карактеристике објекта. 2. Власник, односно корисник ових објеката не треба да их користи или употребљава у сврхе које нису у складу са њиховом природом, наменом и значајем. Ако не може да се задржи изворна намена, потребно је дати нову, али такву да не нарушава вредност споменика, и не угрожава његов физички опстанак. Треба пазити да нова намена не вређа достојанство објекта у етичком смислу. 3. Корисник је треба да врши континуирано текуће одржавање објеката, уз одржавање аутентичног изгледа који објекти имају. 4. Конзерваторско – рестаураторске елаборате који садрже испитивачке радове, методологију интервенција, начин чувања и презентације непокретног културног добра израђује установа заштите или друга овлашћена фирма под условима и стручним надзором службе заштите. 5. Забрањује се грађење објекта трајног или привременог карактера, који својом архитектуром и габаритом угрожавају сведне објекте профане, а првенствено сакралне архитектуре. 6. Комплетно уређење околине, као и целокупног простора (најчешће је то цела парцела на којој се објекат/ти налазе), ускладити стилски. Пројекти уређења морају да садрже податке и детаље обликовања слободних зелених површина, поплочања свих стаза и прилаза, расвете различитог типа, урбаног мобилијара са својеврсном опремом и др. 7. Могуће је изводити радове у циљу побољшавања санитарно хигијенских услова живота, с тим да они не наруше спољашњи изглед грађевине. 8. У случају да објекат нема историјску документацију, потребно је имати у виду оно што је преостало од елемената на фасади: кровни венци, постојећа украсна пластика и сл; те елементе применити на новој фасади, 9. Материјализацију прозора и врата ускладити са амбијентом. Нису дозвољене кровне баце. Треба да буду дрвени, али је могуће постављати и металне имајући у виду боју (природне боје дрвета, сребрна, бронзана, златна и црна), за објекте градске архитектуре. 10. У случају градње суседних објеката који су у контакту са наведеним објектима, неопходно је заштитити их од рушења, 11. При отварању нових излога и улазних врата у случају претварања стамбеног дела у пословни нови изглед прилагодити логици и ритму првобитне фасаде,

	12. Објекте који су у власништву више корисника, потребни је јединствено третирати, тј. избећи да сваки власник свој део боји другом бојом. Поред боје треба уједначити и типологију столарије (прозора, врата, излога, ролетни, кровног покривача), 13. Могућа је доградња објекта ка дворишном делу, уз стилско усклађивање са постојећим објектом. 14. Могуће је мењање носеће конструкције у циљу побољшања статичког система, кровне конструкције и кровног покривача у случају да је овај дотрајао и пропао, као и побољшање свих врста изолационих својстава објекта. Посебне мере заштите за сеоске окућнице: 1. Очување изворног изгледа склопа окућнице и колибе, спољашње архитектуре и ентеријера, облика и нагиба крова, свих конструктивних елемената, оригиналних материјала и функционалних карактеристика, 2. Минималну адаптацију објекта на окућници ради обезбеђења хигијенских услова (увођење воде, хигијенски чвор и сл.), као и увођење електро-инсталација, у складу са мерама заштите од пожара (адекватно осветљење и сл.), 3. Партерно уређење, опремање и презентација окућнице који морају бити међусобно усклађени и изведени према посебном пројекту, са материјализацијом која се примењивала у време настанка окућнице, како би се очувале амбијенталне карактеристике, 4. Хортикултурно уређење окућнице које мора бити изведено према пројекту, који тачно дефинише диспозицију биљних врста, по могућству из периода настанка окућнице, 5. Ажурно праћење стања и одржавање конструктивно-статичког система, кровног покривача, свих фасада, ентеријера и исправности инсталација у објектима, 6. Забрану радова који могу угрожити статичку безбедност, 7. Забрану градње објекта који својом архитектуром, габаритом и висином угрожавају окућнице и објекте на њима.
Непокретна културна добра која уживају предходну заштиту	Непокретна културна добра која уживају предходну заштиту су: јавни споменици; подручја, места, споменици и обележја везани за историјске догађаје и/или личности; куће у којима су рођене или су у њима живеле и радиле заслужне и истакнуте историјске личности и сл. Мере заштите, коришћења и уређења ових објеката: • Забрањено је раскопавање, рушење, преправљање, презиђивање и вршење било каквих радова који их могу нарушити • Забрањује се коришћење или употреба споменика у сврхе које нису у складу са његовом природном наменом и значајем или на начин који може да доведе до његовог оштећења. • Постављени споменици, спомен чесме, спомен плоче, скулптуре и слично не смеју се прљати, уништавати или на други начин оштећивати. • Ове предмете и објекте дужан је одржавати у исправном стању њихов власник, односно лице или субјект по чијем је захтеву предмет постављен, а уколико горе наведени није познат или више не постоји, о одржавању се брине општинска Служба надлежна за комуналне послове.
Воденице	За све воденице које се налазе на подручју Просторног плана, потребно је тражити мишљење надлежног Завода за заштиту споменика културе због евентуалних радова или премештања.
Културне стазе (итинерери)	Општина Мали Зворник припада предложеном Дринском културном подручју, које обухвата споменике који са непосредном околином чине сагледиву културно- пејзажну целину. Могуће културне стазе локалног и регионалног значаја су: - Склониште краља династије Карађорђевић; - Народно градитељство општине М.Зворник

ТЦ 16, ТЦ 16а	ВИКЕНД ЗОНЕ И ВИКЕНД ЗОНЕ СА СТАНОВАЊЕМ	
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА		
Викенд зоне се могу налазити и унутар или изван грађевинског подручја насеља (с обзиром на специфичне услове и постојећи режим коришћења земљишта у овим зонама, као и њихове претежне локације, ове викенд зоне су увршене у грађевинска подручја насеља). Услови за изградњу објеката и коришћење постојећих су идентични без обзира да ли се налазе унутар или ван грађевинског подручја. Дозвољена је изградња следећих објеката: индивидуалних објеката за одмор и то: стамбених (за повремени -ТЦ 16 или стални боравак –ТЦ 16а), са максимално једном, односно две стамбене јединице; стамбено пословних, са максимално једном стамбеном и једном пословном јединицом, компатибилне намене (трговина прехранбеним производима, угоститељски садржаји и сл.); помоћних и економских објеката, уз индивидуалне објекте за одмор, максималне површине до 50,0m²; објеката за смештај и исхрану гостију, са свим пратећим садржајима и других пословних објеката, компатибилне намене (угоститељство, туризам, спорт и рекреација); јавних површина и објеката; саобраћајне, енергетске, комуналне и друге инфраструктуре; објеката и површина за спорт и рекреацију; рибњака, расадника и сл.; парковских и других зелених површина. У оквиру зоне ТЦ 16, могућа је изградња индивидуалних објеката за одмор или изградња објеката намењених гостима (за смештај, исхрану, одмор и рекреацију и др.) у функцији сеоског, ловног и других облика туризма. На парцелама које су намењене за изградњу објеката за смештај и исхрану гостију, у функцији туризма, могућа је изградња већег броја објеката за смештај гостију или објеката са већим бројем стамбених јединица (апартманског типа) или соба за издавање и пратећих објеката за исхрану, одмор и рекреацију и сл. Није дозвољена изградња: производних и других објеката у којима се обављају делатности које емитују негативне утицаје на околину, формирање индивидуалних пољопривредних економија, мини фарми и сл. Предуслов за активирање ових зона грађевинских подручја је изградња приступних путева и остале инфраструктуре. Објекти за одмор и рекреацију и пратећи објекти, могу се градити само на грађевинским парцелама које нису под шумом и које се не налазе на ерозивном подручју, клизишту, зонама заштите других објеката или су планиране за изградњу других објеката (путеви и др. јавни објекти); Изузетно изградња објеката се може вршити и на грађевинским парцелама које су делимично под шумом, под условом да се не врши сеча дрвећа на парцели. Ниједан објекат у плавном подручју (небрањеној зони) не може постати објекат трајног карактера. Даља изградња викенд кућа у речним долинама је забрањена до доношења одговарајућег урбанистичког плана. Коту пода приземља нових објеката између Дрине и државног пута I, одн. II реда, нивелисати на мин висинску коту пута која се рачуна као ката сигурности од стогодишњих вода. Статус постојећих објеката на јавном земљишту ће се дефинисати посебном општинском одлуком уз услове и сагласност власника земљишта. За изградњу објеката у функцији туризма: објеката за смештај и исхрану гостију, рибњака, већих спортских објеката чијом изградњом се утиче на промену конфигурације терена или значајну имену пејзажа, обавезна је израда урбанистичког пројекта или плана детаљне регулације.		
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА		
намена објеката	Намена је дефинисана Правилима уређења.	
правила парцелације	Услови за парцелацију се односе искључиво на формирање нових парцела у типичним целинама. Површине парцела могу бити и мање или веће уколико се то дефинише урбанистичким планом.	
	минимална површина парцеле	3,5 а
	минимална ширина фронта	11 m
приступ парцелама	Све грађевинске парцеле морају имати директан приступ на јавну површину или преко сукорисничке површине. Минимална ширина приступа који се мора обезбедити је 3.0 м. Приступна површина се не може користити за паркирање возила.	
услови за изградњу објеката	подземне етаже	Објекти могу имати подземне етаже у складу са условима терена и примењеним техничким мерама хидроизолације. Определити, уз респектовање нивоа подземних вода.
	индекс заузетости парцеле	40%

	грађевинске линије	Објекти се постављају на преовлађујућу грађевинску линију улице или приступне саобраћајнице. Уколико грађевинска линија није дефинисана, објекти ће се поставити на линију која је удаљена минимално 5.0m од регулационе, под условом да нема других ограничења. Уколико саобраћајница није формирана у назначеној регулационој ширини, приликом издавања Локацијске дозволе поштоваће се следеће правило: - од осовине постојеће саобраћајнице, нанеће се по половина регулационе ширине на обе стране и те линије ће бити планиране регулационе линије, - у односу на тако планирану регулациону линију дефинисаће се грађевинска линија, - уколико је регулациона ширина већа од дефинисане, иста се задржава без измена и у односу на њу се дефинише грађевинска линија.
	удаљеност од међа и суседа	Сви објекти до регулације су искључиво слободностојећи објекти. Изузетно се на парцелама које су уже од 11.0 m може дозволити изградња објеката у низу (двојних објеката), под посебним условима и ако постоји међусобна сагласност суседа међаша. Најмање дозвољено растојање основног габарита (без испада) породичног стамбеног објекта и линије суседне грађевинске парцеле за: - слободностојеће објекте на делу бочног дворишта северне оријентације 1.0m - слободностојеће објекте на делу бочног дворишта јужне оријентације 2,5 m. За изграђене викенд објекте чије је растојање до границе грађевинске парцеле мање од дефинисаних вредности, у случају реконструкције не могу се на суседним странама предвиђати отвори стамбених просторија сем оних са минималном висином парапета од 160 cm.
	кровови	На главним објектима су дозвољене све врсте кровова. На осталим објектима се препоручују коси кровови, нагиба кровних равни од највише 45°.
	поткровља	Поткровља могу имати наздак висок највише 1,80m.
	одводњење атмосферских вода	Одводњавање атмосферских вода са објеката и са партерних површина није дозвољено преко суседне/их парцела.
	спратност	- 12,0m-максимална висина објекта (максимално П+1+Пк).
	максимални број стамбених јединица	једна (за ТЦ 16) две (за ТЦ 16a)
паркирање	Обавезно је обезбедити све потребе за паркирањем у оквиру сопствене парцеле.	
уређење слободних површина	У оквиру сваке парцеле неопходно је обезбедити минимално 50% незастртих зелених површина.	
интервенције на постојећим објектима	Дозвољава се надзиђивање постојећих објеката према условима који важе и за изградњу нових објеката. Не могу се обнављати и реконструисати објекти или делови објеката који се налазе између грађевинске и регулационе линије. Објекти који су предходно добили Грађевинску дозволу (Одобрење за градњу) у складу са предходно важећим законским прописима, могу се обнављати и реконструисати под условом да се на међусобним удаљеностима између објеката и између објеката и граница парцела, не могу формирати отвори главних просторија.	
изградња других објеката на парцели	На парцели се као засебни објекти могу градити и други објекти, намењени становању и делатностима или помоћни објекти, уколико се тиме не премашују постављени урбанистички параметри. Највећа спратност другог објекта на парцели је П. Услови за постављање објекта према међама су идентични условима за главни објекат.	

	Економски објекти и помоћни објекти (оставе, надстрешнице и сл.) могу бити максималне површине 50 м². До привођења намени парцела, на истим се могу постављати и монтажано-демонтажни објекти али искључиво на преовлађујућу грађевинску линију улице. Могу се градити и помоћни објекти (оставе, бунари, септичке јаме, бунари и др.).
ограђивање парцела	Грађевинске парцеле се могу ограђивати зиданом оградом до висине од 0.9m (рачунајући од коте тротоара) или транспарентном оградом и живицом до висине од 1.4m. Транспарентне ограде према суседима могу бити максимално високе 1,8m. Парцеле чија је ката нивелете виша од 0.9 m од суседне, могу се ограђивати транспарентном оградом и живицом до висине од 1.4 m која се може постављати на подзид чију висину одређује надлежни општински орган. Зидане и друге врсте ограда постављају се на регулациону линију тако да ограда, стубови ограде и капије буду на грађевинској парцели која се ограђује. Зидана непрозирна ограда између парцела подиже се до висине 1.4 m уз сагласност суседа, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде. Суседне грађевинске парцеле могу се ограђивати живом зеленом оградом која се седи у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентном оградом до висине од 1.4 m која се поставља према катастарском плану и операту, тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде. Ограде објеката на углу не могу бити више од 0.9 m рачунајући од коте тротоара уколико нарушавају визуелну прегледност саобраћајнице. Врата и капије на уличној оградџи се не могу отворити према регулацији. Код стамбено пословних објеката потребно је улаз у пословни део објекта одвојити од стамбеног дела парцеле. Посебни услови за изградњу ограда: - висина парапета је максимално 0,5m, - транспарентном оградом се сматра она која има минималну прозирност од 20%.
посебни услови	Постављање објеката типа: киосци, летње и зимске баште, јавни тоалети, рекламни панони и сл., у овој зони дефинисаће се посебним општинским актом (Програмом постављања пословних и других објеката на јавним површинама). Парцеле поред Државних путева I или II реад, а налазе се ван грађевинског подручја насеља не могу имати директан приступ на пут сем ако се за то не прибави посебно одобрење "ЈП Пuteви Србије".
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "намена површина". Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким, геолошким, водопривредним условима и сл.

VIII 1.2. Површине изван грађевинских подручја насеља

ТЦ 2а	ЗАТЕЧЕНА, СТАЛНА И СЕЗОНСКА ДОМАЋИНСТВА
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Затечена домаћинства ван грађевинског подручја дисперзно су размештена на територији целе општине. Ова домаћинства, као и друга која нису евидентирана на подлози (засеоци, махале и сл.), а постојала су у време доношења Плана задржавају се на постојећим локацијама, а земљиште добија статус грађевинског земљишта ван грађевинског рејона. За изградњу објеката у овим зонама издаће се Локацијска дозвола на основу овог Плана, сем ако је у питању објекат инфраструктуре, када је неопходна израда урбанистичког плана.	

На појединачним парцелама где су формирана сезонска домаћинства ("колибе" и сл.) која се налазе ван грађевинског подручја, дозвољено је: реконструкција постојећих и изградња стамбеног објекта приземне спратности, површине до 100 m², реконструкција и изградња пољопривредних, економских и помоћних објеката, спратности П, мини фарми и пољопривредних економија, реконструкција или изградња занатских радионица до 150 m² у функцији пољопривредне производње, ако су испуњени други услови (санитарни, хигијенски и др.).

Није дозвољена изградња: другог стамбеног објекта, производних објеката који емитују штетне утицаје на околину. Изузетно, на земљишту VI и више катастарске класе, овим Планом је дозвољена изградња и следећих објеката: пилана (до 100 m², максималне спратности П), угоститељских објеката (до 200 m², максималне спратности П+1+Пк), бензинске и гасне пумпе (Е 505 - трговина на мало моторним горивима), као и објеката великих капацитета у функцији прераде примарних пољопривредних производа (хладњаке, кланице и сл.).

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Сва остала правила грађења за објекте сталних и сезонских домаћинстава, усклађују се са правилима грађења која су дефинисана овим Планом за сличне типичне насељске целине; нпр. изградња стамбених и економских објеката према правилима грађења за ТЦ 2 и ТЦ 17 (заштитна одстојања), изградња инфраструктурних објеката према правилима грађења за ТЦ 20 и сл.

објекти чија је изградња забрањена

Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "Правила уређења" и "Правила грађења".

Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе и сл.).

Намена локације или објекта може бити коригована у еколошки неповољнију (нпр. искључиво радна зона) под условом да се предходно прибави сагласност непосредног суседства у гравитационој зони од минимално 100м а затим изради урбанистички план или урбанистички пројекат, као и одговарајући еколошки елаборат.

ТЦ 56	РАДНЕ ЗОНЕ - ЕКСПЛОАТАЦИЈА РУДА И КАМЕНА
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	
Зоне експлоатације руда и камена су високог степена приоритета за читаво подручје општине. На графичким прилозима су дефинисани постојећи и/или планирани каменоломи, потврђена лежишта и резерве, у складу са дописом Министарства енергетике. Постојећи каменоломи, лежишта која су у експлоатацији и погони за прераду, у складу са законом утврђеним условима се задржавају. Лежишта и потврђене резерве који су дефинисани на графичком прилогу се могу формирати као нове зоне у складу са законском процедуром и уз предходно донете урбанистичке планове. Обзиром да је бонитет земљишта на коме су потенцијална налазишта ниже вредности, а да је искоришћење минералних сировина значајан потенцијал, могуће је формирање и нових локација ван грађевинских подручја насеља на пољопривредном земљишту у складу са законском процедуром и уз предходно донете урбанистичке планове. За формирање нових пословних зона обавезна је израда Планова детаљне регулације (уколико се дефинишу јавне површине), односно Урбанистичких пројеката за изградњу, ако нису обухваћени постојећим урбанистичким плановима. Инвеститор је у обавези да прибави земљиште пре израде урбанистичког плана/пројекта и то: земљиште на којем се врши експлоатација и земљиште заштитног коридора. Ширина заштитног коридора се дефинише студијом процене утицаја на животну средину у складу са условима локације и начином искоришћавања сировине (да ли се користи минирање и сл.). У оквиру зона је могућа изградња и постављање објеката у функцији основне намене: пословне просторије, гардеробе запослених, постављање сепаратора и других специфичним машина и опреме. По завршеној експлоатацији, обавеза инвеститора је да земљиште санира, рекултивише и преведе у пољопривредно.	
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се градити објекти који нису наведени у предходном поглављу.

ТЦ 17	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Пољопривредно земљиште се може налазити и унутар грађевинског подручја насеља. Услови за њихову изградњу и коришћење су идентични без обзира да ли се налазе унутар или ван грађевинског подручја.	
У складу са законом, пољопривредним земљиштем се сматрају: њиве, вртови, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци, рибањаци, трстици и мочваре, као и друго земљиште (вртаче, напуштена речна корита, земљишта обрасла ниским жбунастим растињем и друго) које по својим природним и економским условима може рационално да се користи за пољопривредну производњу. Обрадиво пољопривредно земљиште јесу: њиве, вртови, воћњаци, виногради и ливаде.	
Приликом планирања пољопривредног земљишта а са становишта заштите животне средине важе следећа правила:	
• заштита одстојања између стамбених објеката и ораница, односно плантажних воћњака који се интензивно третирају вештачким ђубривом и пестицидима је најмање 800 m; • у заштитном појасу између границе пољопривредних парцела и обале водотока од 10m није дозвољено коришћење пестицида и вештачких ђубрива; • минимална заштитна одстојања између граница комплекса сточних фарми и објеката у суседству су: од стамбених зграда 200 m, од магистралних путева 200 m, од речних токова 200 m и од изворишта водоснабдевања 200 m. Наведена растојања могу бити и већа ако то покаже Студија утицаја на животну средину за фарме са преко 500 условних грла, као и објекти од општег интереса утврђени на основу закона.	
Пољопривредно земљиште које је у складу са посебним законом одређено као грађевинско земљиште, до привођења планираној намени, користи се за пољопривредну производњу. Парцеле поред регионалног (магистралног) пута не могу имати директан приступ на пут сем ако се за то не прибави посебно одобрење "ЈП Путеви Србије".	
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	
У оквиру пољопривредног земљишта дозвољено је:	
- извођење свих радова на: комасацији, мелиорацији, наводњавању, одводњавању земљишта, побољшању плодности земљишта и заштите од ерозије и свих других штетних утицаја на квалитет земљишта - изградња или реконструкција стамбених објеката у оквиру затечених домаћинстава у циљу побољшања услова становања чланова тог домаћинства или у случају природног раздвајања пољопривредног домаћинства највише до 200 m² стамбеног простора. - изградња економских објеката који се користе или су у функцији примарне пољопривредне производње а власнику је пољопривреда основна делатност и не поседује друго одговарајуће необрадиво пољопривредно земљиште, - одређивање локација за гробље или проширење гробља, - санитарне депоније, трансфер станице, рециклажна дворишта и кафилерије - постављање инфраструктурних и телекомуникационих водова и опреме, изградња и проширење пољских путева, постављање нафтних и геотермалних бушотина, ветрењача (ветроелектрана) и сл. што ће се, у зависности од обима и карактера накнадно дефинисати Плановима детаљне регулације и Урбанистичким пројектима у складу и са другим посебним условима надлежних министарстава и других институција које издају посебне услове (нпр. експлоатације) - пошумљавање обрадивог земљишта, подизање вештачких ливада и пашњака, све на земљишту VI и више катастарске класе у случају када је пољопривредном основном или пројектом рекултивације утврђено да ће се то земљиште рационалније користити ако се пошуми, - подизање расадника за производњу репродуктивног материјала воћно-лозних и шумских дрвенастих врста, - подизање пољозаштитних појасева, - изградња објеката у функцији примарне пољопривредне производње: објекти за смештај механизације, репроматеријала, смештај и чување готових пољопривредних производа, стаје за гајење стоке, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња, објекти за гајење печурки, пужева и риба.	
Овим Планом, забрањено је пољопривредно земљиште користити за: ауто отпаде, депоновање грађевинског и другог материјала и сл.	
Коришћење пољопривредног земљишта у друге сврхе које нису поменуте као и парцелација и препарцелација, одређују се у складу са законском регулативом која дефинише ову област.	

објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "правила грађења". Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе и сл.).
---	---

ТЦ 18	ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Шумско подручје обухвата шуме у државној и у приватној својини. Шумама у државној својини, које су обухваћене шумским подручјем, газдује се на основу опште основе газдовања шумама и посебних основа газдовања шумама. Шумама у приватној својини газдује се на основу опште основе и програма газдовања приватним шумама. Шумама и шумским земљиштем у државној својини газдује ЈП „Србијашуме“. Општи циљеви газдовања шумама су да се обезбеди: трајно повећање приноса и производње, максимална производња дрвне масе, очување и повећање вредности шума, економичност и рентабилност, јачање и развијање општекорисних функција шума и повећање производње и коришћења дивљачи. Ради остваривања ових циљева утврђују се мере (биолошко- узгојне и уређајне природе), које треба да усмере развој шума у жељеном правцу, које ће обезбедити најбоље коришћење производних потенцијала станишта и стварање квалитетних састојина високог и изданачког узгојног облика оних врста дрвећа које имају највећу економску вредност и могу постићи максимални прираст дрвне масе и дивљачи, а тиме ће се створити и потребни услови за успешну производњу крупне дивљачи. Крчење шума је дозвољено само у следећим случајевима: ради промене врсте дрвећа или узгојних облика; ради изградње објеката чија је изградња дозвољена; у случајевима када то захтева општи интерес утврђен на основу закона. Санитарне сече шуме подразумевају се као нега шуме. Оставља се могућност уређења рекреативно-туристичке зоне, који садржи и кп.бр.192/1 и 192/2 КО Мали Зворник, при чему ће обухват бити дефинисан изразом ПДР-а. Шуме и шумско земљиште је идентификовано на подлози, према топографској карти.	
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	
У оквиру ових површина дозвољена је изградња путева, стаза, канала, мостова, инфраструктурних инсталација и објеката и других сл. објеката, као и објеката који обезбеђују унапређење коришћења шума, газдовање шумама и ловним подручјима. Пре утврђивања трасе водова (електро и ТТ), жичара и сличних објеката, који пролазе кроз шуму, обавезно је прибављање мишљења корисника, односно власника шуме.	
објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "правила грађења". Изградња стамбених, стамбено пословних, пословних, економских и др. објеката је забрањена.

ТЦ 19	ПРИОБАЉЕ И ВОДЕНЕ ПОВРШИНЕ
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Зона приобаља и водених површина се може налазити и унутар грађевинског подручја насеља. Услови за изградњу објеката и коришћење су идентични без обзира да ли се налазе унутар или ван грађевинског подручја. Зоне водопривредних објеката представљају природни и вештачки водотоци: реке и потоци и деонице постојећих и планираних канала. У оквиру ове зоне дозвољена је изградња купалишта, шеталишта, мостова, прелаза и сл. Ако су испуњени други услови (поседни услови у складу са захтевима микролокације, односно услови из Правила постављања привремених објеката), може се дозволити изградња и постављање угоститељских и туристичких објеката, сплавов, бродова-ресторана и објеката спорта и рекреације. Изградња других објеката је забрањена. Ниједан објекат у плавном подручју (небрањеној зони) не може постати објекат трајног карактера. Постављање сепарација речног материјала је дозвољено у индустријским зонама и девастираним деловима обале, уз посебно одобрење водопривредног предузећа. Даља изградња викендица у приобаљу Дрине је забрањена до доношења одговарајућег плана. Коту пода приземља нових објеката између Дрине и државног пута I реда нивелисати на мин. висинску коту пута која се рачуна као кота сигурности од стогодишњих вода. Статус постојећих објеката ће се дефинисати посебном општинском одлуком. Општинском одлуком се дефинишу и услови за постављање других објеката на води (брод-ресторани, рекреативни сплавови и сл). У зони око моста (постојећег и планираног) у дужини од по 200 m, није дозвољена изградња и постављање било каквих објеката. Обале и водотокове уредити тзв. „натуралним“ начином, што подразумева употребу материјала као што су камен и земљани затрављени насипи, као и зелени појасеви високе вегетације. Обала Дрине се може уредити и бетонским бедемима.	

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ВОДОПРИВРЕДНЕ ОБЈЕКТЕ:

- потребно је редовно одржавање и чишћење постојећих водотока,
- забрањено је одлагање комуналног, анималног и другог отпада у водотоке,
- предвидети интегрално уређење сливног подручја бујичних токова конзистентном применом спроводити противерозионе мере на ерозионим подручјима које утврђује надлежна јединица локалне самоуправе,
- забрањује се изградња објеката на трасама/парцелама пројектованих канала,
- забрањује се изградња у појасу ширине минимално 5,0 m од горњих ивица, са обе стране канала (уколико то експлоатацијом, претходно, другачије није решено); у оба случаја пожељно је грађевинску линију дефинисати што даље од канала,
- код регулисаних корита водотока (делимична регулација десне обале реке Дрине и Бучевског потока), са изграђеним одбрамбеним заштитним насипима, оставити слободне резервне појасеве а обе стране, ширине од минимум 5,0 m уз ножице брањених косина насипа, за потребе прилаза регулацијама и инспекцијских стаза на којима се не сме ништа градити.
- уз регулисане потоке и канале без насипа, овај резервни појас са обе стране од ивице протицајног профила, мора остати слободан у габариту минималне ширине од 4,0 m.
- код траса нерегулисаних водотока, у зонама грађевинских рејона, због непознавања и неизучености водног режима, те и немогућности одређивања резервних појасева и коридора регулисаних корита, не планирати и не дозволити изградњу било каквих објеката у зонама речних долина, без предходно обезбеђених хидролошко-хидрауличких подлога и прорачуна, студија, генералних, идејних и свих других за то неопходних техничких решења. Из наведених разлога, код ових водотока треба оставити слободан резервни појас ширине у зони меандара, у којима се на семе ништа градити до израде и примене за то потребне техничке документације.
- код укрштања инфраструктурних објеката са водоточима, морају се испоштовати следећи принципи и критеријуми:
 - код подземних укрштања/ укопавања, ове објекте водити кроз заштитне цеви тако да горња ивица заштитне цеви мора бити на минимум 1,5m испод нивелете дна нерегулисаних, као и на мин. 0,8-1m испод нивелете дна регулисаних корита на местима прелаза.
 - у зонама нерегулисаних водотока трасе, ових објеката пројектовати што је могуће даље од горњих ивица природних протицајних профила, уз доследну примену потрбних техничких мера за очување како ових објеката тако и стабилности корита водотока.
 - нивелете планираних мостова, пропуста и прелаза преко водотока, морају бити тако одређене, да доња ивица конструкције ових објеката (ДИК) имају потребну сигурносну висину – зазор изнад нивоа меридавних рачунских великих вода за прописно надвишење, у складу са важећим прописима
- приликом пројектовања и извођења било каквих радова у кориту реке Дрине и на растојању 1000m узводно и низводно од профила Хидролошке мерне станице, неопходно је прибавити Мишљење Републичког хидрометеоролошког завода. Такође, услове овог Завода је потребно прибавити и за извођење радова у близини постојећих пијезометара и у зони од 100m око противградних станица.

Уређење водотокова и заштита од великих поплавних вода реке Дрине и притока

За водотоке на предметном подручју, односно комплетног слива гравитирајућих водотокова на сливном подручју, а с обзиром да се просторно својим положајем налазе у зонама пољопривредног земљишта, даје се генерални услов да исте треба регулисати тако да се обезбеди критеријум заштите од велике воде вероватноће појаве (повратни период $T=100$ година).

Из напред наведених разлога, код ових водотока треба оставити слободан резервни појас ширине у зони меандара, у којима се на семе ништа градити до израде и примене за то потребне техничке документације

Коришћење водног земљишта

- Земљиште дуж водотока, може се користити само на начин којим се у целини не ремети водни режим и не угрожава спровођење одбране од поплава и заштите од великих вода. Саставни део простора за одбрану од поплава, чини и заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом у инундационом подручју водотока (корито за велику воду).
- Водно земљиште (**јавно добро -воде**), може се користити без водопривредне сагласности (као акта по ЗОВ) само као пашњак, ливада и ораница, за чега је Инвеститору такође потепна писмена сагласност корисника (ЈВП “Србијаводе”, Београд).
- Од значаја је нагласити и имати у виду, да у оквиру обављања осалих активности, недозвољено је и недопустиво смањивати и затварати протицајни профил водотока због повећања поседа грађевинског земљишта.

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Није дозвољено постављање објеката који би ометали безбедност и довели у питање видљивост будуће граничне линије и то у зони од по 300 м у дубину територије).

РЕСТОРАНИ НА ВОДИ:

Ресторани на води (бродови - ресторани) су пловећи објекти (пловећа постројења) на води, који нису предвиђени за честа премештања, а чија је основна намена пружање угоститељских услуга. Дозвољено је и проширење намена на: културне (камерна позоришта, изложбени простори), туристичке (културно-ревијске манифестације, хотели), спортске (рекреативни центри и клубови) као и комбиноване намене. Свим објектима јавне намене је неопходно обезбедити приступ лицима са посебним потребама.

Услови за постављање ресторана на води су: максимална величина објекта је 250 m² са минималним размаком између објеката од 15 m, дубина воде при постављању ресторана мора бити већа од дубине газа при минималном водостају, на локацијама уз пловне објекте поставити депласманске објекте, тако да не угрожавају безбедност пловидбе, прилаз објекту обезбедити преко приступног моста који је са обалом везан зглобном везом, а сајле и подупирачи не смеју ометати кретање обалоутврдом, за привез пловила користити неопходне битве и нише за заштиту обале од оштећења, све приступне стазе морају бити потпуно осветљене, обезбедити прикључке на воду, стјуу и телефон, ресторани морају да имају уређај за пречишћавање отпадних вода (санитарних и фекалних) или непропусни танк који мора да испуњава важеће санитарно техничке услове.

РЕКРЕАТИВНИ СПЛАВОВИ:

То су стационирана пловила састављена од плутајућих тела са малим газом, која нису предвиђена за стално премештање, а садрже платформе за сунчање и кабину за смештај опреме и рекреациони боравак људи. просечна величина ових сплавова је 6,0 x 6,0m (максимално једна етажа) а међусобна удаљеност 15 m. Неопходно је обезбедити евакуацију чврстог отпада у залеђу. За санитарно употребљене воде користити монтажне санитарне чворове са саморазградњом.

ВИКЕНДИЦЕ:

Викендице су објекти рекреативне намене. У највећем броју случајева су лоциране поред Дрине, у форланду између одбрамбеног насипа и реке. Викендице се морају уклонити из зоне 200 m од граничног прелаза. До доношења одговарајућег плана или Програма постављања објеката, није дозвољена даља изградња. Постојеће локације се могу користити уз предходна ограничења и смањења, уз унапређење заштите околине и заштите воде од загађења.

Оквирни услови за постављање викендица су: планирани габарит је 20 m², са минималним размаком од 3,0m, планирати монтажне објекте од природних материјала, препоручљиво на бетонским стубовима изнад коте плавења, планирати само једну етажу и заступљеност затворених и отворених простора у односу 2:1.

Осим наведеног, дозвољене су и следеће намене:

Пољопривреда, шумарство и рибарство и то:

- слатководни риболов;
- слатководне аквакултуре
- експлоатација шљунка, песка глине и каолина уз услове и сагласност надлежног министарства
- снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизацијом и то:
- производња, пренос и дистрибуција електричне енергије уз обавезу прибављања и посебних услова

Снабдевање водом; управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности, и то:

- сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде и
- уклањање отпадних вода

Трговина, али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта:

- трговина на мало; предметима за културу и рекреацију у специјализованим продавницама

Саобраћај и складиштење и то:

- речни и приобални превоз путника;
- превоз путника унутрашњим пловним путевима;

Услуге смештаја и исхране али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта

Информисање и комуникације али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта

Административне и помоћне услужне делатности и то:

- изнајмљивање и лизинг опреме за спорт и рекреацију;
- изнајмљивање и лизинг опреме за водени транспорт
- услуге одржавања објеката и околине;
- канцеларијско административне и друге помоћне пословне активности

Образовање али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта

Здравствена и социјална заштита али се додатно условљава делатност у основној функцији објекта

Остале услужне делатности и то:

- делатности удружења;
- делатност неге и одржавања тела

објекти чија је изградња забрањена	Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "правила грађења". Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима (трговина алкохолним пићима и близина коцкарница у близини школа и сл.).
---	---

ТЦ 20	ИНФРАСТРУКТУРНИ ОБЈЕКТИ И КОРИДОРИ
ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	
Инфраструктурни објекти и коридори се могу налазити и унутар грађевинског подручја насеља. Услови за њихову изградњу и коришћење су идентични без обзира да ли се налазе унутар или ван грађевинског подручја, а у складу са Законом о јавним путевима. Зоне инфраструктурних коридора намењене су изградњи искључиво објеката јавне саобраћајне, мелиорационе, доводне, одводне и остале инфраструктурне мреже (нискоградња и високоградња) и пратећих просторија за надзирање функционисања мрежа и уређаја. Унутар зона инфраструктурних коридора не може се одвијати изградња објеката нити просторија стамбене намене, нити осталих објеката високоградње осим наведених у предходном ставу.	
ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	
Сви коридори примарне инфраструктуре су дефинисани графичким прилогом и имају статус површине јавне намене. Приликом утврђивања микролокација инфраструктурне мреже и објеката, могућа су одступања због усклађења елемената техничког решења, постојећих и планираних објеката и инфраструктуре, конфигурације терена, носивости тла, те имовинско правних односа и др., с тим да се условљава да се у планирани коридор резервације простора, мора сместити укупан попречни профил планираног коридора. Препорука је да се локације планираних објеката и инфраструктурних коридора, преиспитају кроз даљу планску разраду. При пројектовању појединих објеката и уређаја комуналне инфраструктуре потребно је прибавити сугласности и осталих корисника/власника инфраструктурних коридора. У оквиру планираних коридора је забрањена изградња било каквих других објеката сем оних у основној намени. До привођења земљишта планираној намени, земљиште се може користити на досадашњи начин. Заштитни појасеви у инфраструктурним коридорима Заштитни појас је површина уз ивицу земљишног појаса, на спољну страну и која служи за заштиту јавног пута и саобраћаја на њему. Појас контролисане изградње је површина са спољне стране од границе заштитног појаса на којој се ограничава врста и обим изградње објеката, која је исте ширине као и заштитни појас и која служи за заштиту јавног пута и саобраћаја на њему. Ширина заштитних појасева трасе и објеката инфраструктурних система инфраструктурном коридору државних путева првог и другог реда, као и у коридорима појединих инфраструктурних система, утврђена је на основу законских и подзаконских аката. Врсте и ширине заштитних појасева са правилима грађења и режимима заштите Планом се дефинишу обострани заштитни појасеви траса и објеката постојећих и планираних инфраструктурних система унутар инфраструктурног коридора на подручју Општине, и то: • Непосредни појас заштите - од ивице замљишног појаса пута, и то: 20m - за ДП I реда, 10m – ДП II реда, 5m – за општински и некатегорисани пут; - од осе крајњег железничког колосека – 25m; - од осе далековода 110 kV- по 15m, далековода 35 kV – по 7,5m, далековода 10 kV – по 4,5m; - од осе магистралног гасовода – 30m, а од доводно разводног сасовода – 20m, - од осе оптичког кабла – 1m. У непосредном појасу заштите је забрањена изградња стамбених, пословних и помоћних објеката, као и свих објеката који нису у функцији инфраструктурног система; Дозвољена је изградња функционалних и пратећих садржаја у функцији инфраструктурног система (станице за снабдевање моторних возила горивом, ауто-сервисе, аутобазе и сл.), постављање планираних паралелно вођених траса осталих инфраструктурних система, као и извођење радова у циљу спровођења мера заштите животне средине;	

Легализација и реконструкција постојећих објеката може се одобрити само уз одговарајућу техничку документацију;

Код енергетских и телекомуникационих система забрањено је сађење биљака са кореном чија је дубина већа од 1 m на удаљењу мањем од 5m од осе гасовода и у појасу заштите оптичког кабла.

• Шири појас заштите

- појас контролисане изградње од границе непосредног појаса заштите, и то: 20m за ДП I реда, 10m – ДП II реда, 5m – за општински и некатегорисани пут, 175 m за железничку пругу и гасовод,
- у ширем појасу заштите је дозвољена изградња нових објеката (легализација, реконструкција, доградња и изградња) у зонама предвиђеним одговарајућим урбанистичким планом за изградњу;
- дозвољено је отварање каменолома и изградња индустријских, комуналних и пољопривредних објеката и постројења који су извори загађивања животне средине, на удаљењу већем од 50m од осе крајњег колосека пруге;
- дозвољена је изградња водовода, канализације, топловода, железничке пруге, телекомуникационих и елетровода, инсталација, постројења и сл;
- угоститељски објекти – површина парцеле (комплекса) – 1000 m², индекс заузетости парцеле – 70%, спратност објеката – П, са максималном висином објекта 9,0m;
- рекреативни (спортски) објекти – површина парцеле (комплекса) – 2000 m²; индекс заузетости парцеле – 80%; спратност објеката – П (максимална висина је дефинисана специфичном функцијом)
- објекти намењени туризму су слободностојећи на појединачним парцелама или групације слободностојећих објеката на једној парцели (комплексу);
- објекат намењен туризму треба интегрисати са природним окружењем у коме се налази; и
- у спортским комплексима могућа је изградња компатибилних садржаја (станава, апартмана, трговачко-угоститељских објеката, и сл.) са максималним индексом заузетости 5%.

• Правила за постављање инсталација поред Државних путева I и II реда

- у заштитном појасу поред јавног пута на основу члана 28. став 2. Закона о јавним путевима („Сл.гласник РС“, бр. 101/2005), може да се гради, односно поставља водовод, канализација, топловод, железничка пруга и други слични објекти, као и телекомуникациони и електро водови, инсталације, постројења и сл. **по претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута која садржи саобраћајно-техничке услове.**

- инсталације се могу планирати на катастарским парцелама које се воде као јавно добро путеви-својина Републике Србије и на којима се ЈП „Путеви Србије“, Београд води као корисник или правни следбеник корисника.

- траса инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод јавног пута.

- укрштање са јавним путем предвидети искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на пут, у прописаној заштитној цеви.

- заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута (изузетно спољна ивица коловоза), увећана за по 3,00 m са сваке стране.

- минимална дубина инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35m.

- минимална дубина инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,00 m.

- уколико се инсталације паралелно воде, морају бити постављене минимално 3,00m од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа пута или спољне ивице путног канала за одводњавање) изузетно ивице коловоза уколико се тиме не ремети режим одводњавања коловоза.

- на местима где није могуће задовољити услове из претходног става мора се испројектовати и извести адекватна заштита трупа државног пута.

- навести правило да се аутобуска стајалишта на државним путевима планирају ван коловоза уз сагласност управљача јавног пута.

ПРАВИЛА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ПОВРШИНА И ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА ИНФРАСТРУКТУРЕ

• Правила за коришћење површина и изградњу објеката саобраћајне инфраструктуре:

- сви јавни путеви на планском подручју градиће се по важећим прописима, уз примену одговарајућих техничких стандарда;

- у постојећим насељима регулације улица се задржавају, осим ако постоје потребе за променом као што су побољшање саобраћајног решења, инфраструктуре, нивелације и др;

- на постојећим путевима примарне путне мреже, тамо где је то потребно, неопходно је извршити ревитализацију и модернизацију техничко-експлоатационих карактеристика;
- прикључивање прилазног на јавни пут врши се првенствено његовим повезивањем са другим прилазним или некатегорисаним путем већ прикљученим на јавни пут, а на подручјима на којима ово није могуће, прикључивање прилазног пута врши се непосредно на јавни пут, и то првенствено на пут нижег реда;
- изградњом дела пута или путног објекта не сме се нарушити континуитет трасе тог пута и саобраћаја на њему;
- дуж јавних путева потребно је обезбедити инфраструктуру за прикупљање и контролисано одвођење атмосферских вода;
- ради заштите путева од спирања и одроњавања, потребно је, обезбедити косине усека, засека и насипа, као и друге косине у путном земљишту тзв. биоармирањем, тј. озеленети травом, шибљем и другим аутохтоним растињем које не угрожава прегледност пута;
- одводњавање површинских вода врши се слободним падом према риголама, односно према улици са минималним падом од 1,5%;
- државни пут који пролази кроз насеље, а који је истовремено и улица у насељу, може се изградити као улица с елементима који одговарајућих потребама насеља;
- приликом планирања нових, или реконструкције постојећих улица, требало би обезбедити улично зеленило (пожељно континуирано двострано, може и једнострано), тако да не ометају прегледност пута и не угрожавају безбедност саобраћаја;
- путеви трајног карактера, који се граде и уређују за потребе пољопривредне и шумсеке привреде, могу се користити и за потребе локалног саобраћаја;
- саобраћајна површина аутобуског стајалишта на јавном путу, осим улице, мора се изградити ван коловоза јавног пута; и
- уколико је главни приступ привредној зони преко општинских путева, минимална ширина коловоза предметног пута је 7 m. Коловозну конструкцију на таквим путевима димензионисати за тешки теретни саобраћај.

• Правила грађења и уређења некатегорисане путне мреже

- најмања дозвољена ширина појаса регулације за некатегорисане путеве је 10 m;
- у појасу регулације некатегорисаног пута изводе се обострани тротоари ширине по 1,5 m, а изузетно може једнострано тротоар исте ширине;
- ван изграђеног простора насеља изводе се обостране банке ширине по 1,5 m са тврдим застором;
- у обостраном разделном појасу између коловоза и тротоара ширине 1,5 -2m формира се дрворед и/или бицикличка стаза, у складу са локалним условима и потребама;
- све подземне инсталације се, по правилу, постављају у појасу регулације;
- кота нивелете пута мора бити најмање 1 m нижа од висине приземља објекта поред пута, осим у случају када су постојећи објекти изграђени у непосредном појасу заштите пута;
- коловозни застор је асфалтни, бетонски или туцаник са дебљином коловозне конструкције од око 0,5m
- паркинг површине са тврдим застором формирају се за теретна возила поред улазно-излазног путног правца у изграђен простор насеља, а за путничка возила у централном делу изграђеног простора насеља; и
- земљани и шумски путеви који се укрштају или прикључују на Државне путеве II реда, морају се изградити у складу са законом.

• Пешачки и бициклички саобраћај

Пешачке стазе и тротоари чине саставни елемент попречног профила свих насељских саобраћајница;

Пешачке стазе и тротоари морају бити обавезно физички издвојене у посебне површине које су заштићене од осталих видова моторног саобраћаја;

Минимална ширина тротоара за мимоилажење пешака – 1,5m, а за мимоилажење инвалида са помагалима – 1,8 m;

При трасирању бицикличких стаза користити мирне улице, избегаавати улице са неповољним нагибима, користити озелењене зоне, повезивати стамбене зоне, зоне рекреације, централних активности, туристичке локалитета и сл;

Планирати просторе за паркирање бицикала у атрактивним туристичким зонама и другим реперним тачкама; и

Минимална ширина једносмерне бицикличке стазе је 1,25 m, а двосмерне 2,5 m.

• Мере заштите за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица⁴

Тротоари и пешачке стазе, пешачки прелази, места за паркирање и друге површине у оквиру улица, тргова, шеталишта, паркова и игралишта по којима се крећу лица са посебним потребама у простору су међусобно повезани и прилагођени за оријентацију и са нагибима који не могу бити већи од 5% (1:20), а изузетно 8,3% (1:12).

Највиши попречни нагиб уличних тротоара и пешачких стаза управно на правац кретања износи 2%.

Шеталишта у оквиру јавних зелених и рекреативних површина су добро осветљена, означена и са обезбеђеним местима за одмор са клупама дуж праваца кретања; клупе треба да имају седишта на висини од приближно 45cm и рукохвате на висини од приближно 70cm изнад нивоа шетне стазе, поред клупа се обезбеђује простор површине 110 x 140cm за смештај инвалидских колица.

Ради несметаног кретања лица у инвалидским колицима ширина уличних тротоара и пешачких стаза износи најмање 180cm, а изузетно 120cm, док ширина пролаза између непокретних препрека износи најмање 90cm. Површина шеталишта је чврста, равна и отпорна на клизање. На трговима или на другим великим пешачким површинама, контрастом боја и материјала обезбеђује се уочљивост главних токова и њихових промена у правцу. У коридору основних пешачких кретања не постављају се стубови, рекламни панои или друге препреке, а постојеће препреке се видно обележавају.

Делови зграда као што су балкони, еркери, висећи рекламни панои и сл., као и доњи делови крошњи дрвећа, који се налазе непосредно уз пешачке коридоре, уздигнути су најмање 250cm у односу на површину по којој се пешак креће.

Пешачке прелазе опремљене светлосним сигналимa на којима коловоз прелази већи број слепих особа или особа са оштећеним видом потребно је опремити и посебном звучном сигнализацијом, а на местима где коловоз прелази већи број деце (обданиште, школа и сл.) пешачке прелазе је потребно опремити светлосном сигнализацијом са најавом и звучном сигнализацијом.

За савладавање висинске разлике између тротоара и коловоза могу се користити закошени ивичњаци, са ширином закошеног дела од најмање 45cm и максималним нагибом закошеног дела од 20% (1:5).

Места за паркирање возила која користе лица са посебним потребама у простору предвиђају се у близини улаза у стамбене зграде, објеката за јавно коришћење и других објеката и означавају се знаком приступачности. Најмања ширина места за паркирање возила са посебним потребама у простору износи 350cm.

Предвиђа се:

- за јавне гараже, јавна паркиралишта, као и паркиралишта уз објекте за јавно коришћење и веће стамбене зграде, најмање 5% места од укупног броја места за паркирање;
- на паркиралиштима са мање од 20 места која се налазе уз амбуланту, апотеку, продавницу прехранбених производа, пошту, ресторан и дечји вртић, најмање једно место за паркирање;
- на паркиралиштима уз бензинске пумпе, ресторани и мотеле поред државних путева првог и другог реда 5% места од укупног броја места за паркирање, али не мање од једног места за паркирање;
- на паркиралиштима уз домове здравља, болнице, домове старих и друге веће здравствене и социјалне установе, као и друге објекте који претежно служе лицима са посебним потребама у простору, најмање 10% места од укупног броја места за паркирање.

На стајалиштима јавног превоза, предвиђа се плато (перон) за пешаке ширине најмање 200cm, а на стајалиштима у близини школских објеката, као и на стајалиштима подземне и приградске железнице, плато за пешаке ширине најмање 300cm.

Висина платоа (перона) одговара висини првог улазног степеника возила јавног превоза или пода вагона, а када се користе возила са високим првим степеником, на висини која је до 18cm нижа од првог степеника возила.

⁴ Правилник о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Сл. гласник РС", бр. 18/97)

• Постављање антенских стубова и базних станица

На подручју обухваћеном Планом могуће је постављање антенских стубова и сличних инфраструктурних уређаја и справа, уз услов да њихова укупна висина не премашује 35m. У случају када се антенски стубови и слични инфраструктурни уређаји и справе постављају на објекте високоградње њихова висина не сме премашити 5m. Антенски пријемници/предајници у преносним мрежама, радиорелејне, телевизијске, радијске и остале станице могу се постављати у подручју обухваћеном Планом на постојеће и планиране објекте, под условом да величином и обликом не наруше евентуалне изложене визуре, **те да се одговарајућим елаборатом о утицају на животну средину докаже да нарочито електромагнетним зрачењем неће штетно утицати на здравље људи и осталих живих бића.** За базне радио станице са антенама постављеним на слободностојећи антенски стуб (на тлу) дефинише се дозвољена удаљеност од стамбених објеката и од зоне изградње стамбених објеката, и то: вредност висине стуба (без носача антена и антена) за стубове висине до 30m и вредност од 30m за стубове висине преко 30m. Слободностојећи антенски стуб се може поставити и на растојањима мањим од горе наведених, уз прибављање сагласности власника суседних парцела.

Базне радио станице са антенама се не могу постављати у зонама природних и културно историјских добара (проглашених и евидентираних). Базне радио станице са антенама се не могу постављати у зонама насељских центара нити у близини цркава у радијусу од минимално 100m (заштита визура насеља). Уколико постоје наведени објекти у овим зонама - исти се морају уклонити.

Остали постојећи антенски пријемници могу се задржати у простору те им се омогућити услови реконструкције уз услов да се одговарајућим елаборатом заштите животне средине докаже да неће штетно утицати на здравље људи и осталих живих бића. **При томе се постојећим антенским пријемницима сматрају антенски пријемници постављени на основу и у складу с одобрењем за градњу, или другим законским прописом.**

• Градња у близини или испод далековода

Свака градња у близини или испод далековода је условљена Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 до 400 kV ("Сл. лист СФРЈ", бр. 65/88 и "Сл. лист СРЈ" бр. 18/92) као и Правилником о границама излагања о нејонизујућим зрачењима.

Просторним планом је забрањена изградња свих врста нових објеката у зонама далековода. У случају да се такви захтеви појаве, за добијање сагласности за градњу објеката испод и у близини далековода чији је власник ЈП "Електромрежа Србије", потребна је сагласност тог предузећа, у складу са условима тог предузећа бр. 791-13009/С-1 од 10.08.2010. који су саставни део документације Просторног плана.

• Зоне санитарне заштите изворишта

Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (Сл. гласник РС, бр. 92/08), дефинисани су услови за формирање три зоне санитарне заштите изворишта.

Одржавање и обележавање зона санитарне заштите изворишта

Зона трећа - шира зона заштите изворишта: у трећој зони не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- трајно подземно и надземно складиштење опасних материја и материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
- производња, превоз и манипулисање опасним материјама и материјама које се не смеју директно или индиректно уносити у воде;
- комерцијално складиштење нафте и и нафтних деривата;
- испуштање отпадне воде и воде која је служила за расхлађивање индустријских постројења;
- изградња саобраћајница без канала за одвод атмосферских вода;
- експлоатација нафте, гаса, радиоактивних материја, угља и минералних сировина;
- неконтролисано депоновање комуналног отпада, хаварисаних возила, старих гума и других материја и материјала из којих се могу ослободити загађујуће материје испирањем или цурењем;
- неконтролисано крчење шума;
- изградња и коришћење ваздушне луке;
- површински и подповршински радови, мињање тла, продор у слој који застире подземну воду и одстрањивање слоја који застире водоносни слој, осим ако ти радови нису у функцији водоснабдевања;
- одржавање ауто и мототрка.

Зона друга – ужа зона заштите: у другој зони не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење друге делатности из члана 27. наведеног правилника;
- стамбена изградња;
- употреба хемијског ђубрива;
- употреба хербицида, пестицида и инсектицида;
- узгајање, кретање и испаша стоке;
- камповање, вашари и друга окупљања људи;
- изградња и коришћење спортских објеката;
- изградња и коришћење угоститељских и других објеката за смештај гостију;
- продубљивање корита и вађење песка и шљунка;
- формирање нових гробаља и проширење капацитета постојећих.

Зона прва - непосредна зона заштите изворишта: у првој зони не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, и то:

- изградња или употреба објеката и постројења, коришћење земљишта или вршење друге делатности из члана 28. наведеног правилника;
- постављање уређаја, складиштење опреме и обављање делатности које нису у функцији водоснабдевања;
- кретање возила која су у функцији водоснабдевања ван за то припремљених саобраћајница, прилаз возилима на моторни погон који нису у функцији водоснабдевања, коришћење пловила на моторни погон, одржавање спортова на води и купање људи и животиња;
- напајање стоке;
- узгајање рибе ради комерцијалног изловљавања.

Пристап зони I дозвољен је лицу запосленом у водоводном предузећу. Правно лице или предузетник који управља водоводним системом, пристап зони I може изузетно, у оправданим случајевима, дозволити и другом лицу. О посетиоцу зоне I из претходног става води се посебна евиденција која садржи личне податке посетиоца, период и разлог посете.

• Остали услови

У оквиру планираних коридора је забрањена изградња било каквих других објеката сем оних у основној намени. На подручју обухвата плана могућа је изградња спортског аеродрома, аеродрома за пољопривредну механизацију и хелидрома.

До привођења земљишта планираној намени, земљиште се може користити на досадашњи начин.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ МАЛИХ ХИДРОЕЛЕКТРАНА (МХЕ)

Објекти малих хидроелектрана (МХЕ) могу бити грађени у оквиру или изван грађевинског подручја.

Под појмом мала хидроелектрана, према Закону о енергетици, подразумева се хидроелектрана снаге до 1 MW. Да би се хидроелектрана сматрала малом хидроелектраном, са циљем заштите околине, под самим појмом се категоришу енергетски објекти који користе хидропотенцијал, а истовремено имају следеће особине:

1. карактерише их проточни рад или изнимно мала акумулација (минимизиран утицај на водоток)
2. паралелан рад са мрежом и уградња асинхроних генератора
3. код објеката са инсталираном снагом мањом од 100 kW нема градње трафостанице већ се предвиђа трансформатор на стубу
4. постројење се састоји од бране (ниског прелвног прага), доводног канала и/или цевовода, зграде стројарнице и одводног канала
5. преливни праг служи само зато да успори водоток пре уласка у доводни канал
6. уместо ниског преливног канала може се употребити тзв. тиролски захват
7. доводни канал затвореног типа предвиђен је само за вођење захваћене воде по стрмим обронцима и већим делом је укопан (може бити и потпуно укопан)
8. доводни канал отвореног типа предвиђен је за веће количине воде и по правилу се налази на мање стрмим теренима
9. цевовод треба да буде што мањих димензија и предвиђен је да воду најкраћим путем доведе до стројарнице

10. зграда стројарнице је што мањих габарита и операција је у потпуности аутоматизована
11. одводни канал је отворен и кратак и њиме се вода враћа из стројарнице у водоток

Обзиром да предложене локације нису прошле потребну верификацију по свим основама имају се сматрати оријентационим могућностима. Према Просторном плану Републике Србије, мале хидроелектране нису еколошки прихватљиве на деловима заштићених подручја са режимом заштите I и II степена.

Наведене микролокације МХЕ у поглављу **IV 6. Обновљиви извори енергије**, и снаге предложених МХЕ нису обавезујући.

Могуће су и друге микролокације које прођу све потребне верификације у складу са овим планом и позитивним законским прописима.

Препоруке локалној самоуправи:

Речни токови су у оваквој ситуацији (недостатак верификованог катастра локација) изложени великим ризицима угрожавања њиховог еколошког потенцијала и биодиверзитета, претварања природних токова у каналску мрежу ради дугачких цевовода и великог броја МХЕ на једном речном току.

Посебна опасност прети извориштима те је потребно:

- **забрањити** измештања речних токова ради изградње МХЕ, јер се тиме угрожавају права насеља и локалне заједнице на чијој се територији налазе.

- **гарантовати** еколошки проток у пројектовању, изградњи и током експлоатације МХЕ. Цевоводе као техничко решење избегавати и оријентисати се на проточне МХЕ.

- **обезбедити** стриктну еколошку верификацију локација.

- редослед прибављања мишљења и сагласности преиспитати и **на прво место ставити заштиту природе** јер су реке Србије (вода) један од четири кључна елемента за живот на земљи и не могу се олако препуштати једном сектору (енергетика) без сагледавања његове ултифункционалности.

- да надлежно министарство контролише планско решење **на основу прописане студије утицаја**.

Плански основ за МХЕ (снаге испод 1MW, са проточним радом или малом акумулацијом), обезбеђује се разрадом услова из овог Плана (Правила уређења и грађења из Посебних услова за изградњу малих хидроелектрана), односно израдом Плана детаљне регулације и уз прибављање првенствено сви потребних услова и сагласности, а пре свих услова заштите природе, услова водопривреде као сагласности и свих осталих корисника предметног простора.

Мале хидроелектране се у складу са законом, могу градити и на пољопривредном земљишту, уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде.

објекти чија је изградња забрањена

Унутар ових зона не смеју се обављати делатности непоменуте у поглављу "Правила грађења".

Намена или капацитет објекта могу бити забрањене или ограничене другим законским прописима, одлукама локалне самоуправе, еколошким елаборатима и сл.

IX МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

IX 1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Стратешка опредељења, планске концепције и планска решења спроводе се:

- Применом општих, појединачних и секторских политика, мера и инструмената;
- поштовањем утврђених норми и стандарда које прописује закон, подзаконски акти и
- планерско искуство засновано на примерима усвојених планова;
- разрадом утврђених циљева и концепција кроз планове и програме развоја Града, јавних предузећа и кроз друге програме развоја и
- даљим истраживањем и планирањем, израдом техничке документације, праћењем промена у простору и реализације планских решења, као и њиховог утицаја на простор и функција у њему.

IX 2. ЕКОНОМСКО ФИНАНСИЈСКЕ МЕРЕ

За планска решења шума, ловишта и пољопривреде:

- ангажовање средстава ЈП "Србијашуме", ШГ Лозница и
- ангажовање средстава буџета Републике Србије, односно корисника шума.

За планска решења вода, водног земљишта и водопривреде:

- средства надлежног Јавног водопривредног предузећа из накнада за одводњавање подручја и накнада за коришћење водног земљишта;
- активирање развојних Програма радова у области вода у надлежности локалне самоуправе за искоришћавање дела накнада;
- средства буџета Републике Србије, односно део накнада које убира надлежно министарство за захваћену и испуштену воду, накнаде за извађени шљунак; и
- средства заинтересованих корисника и средства из донација.

За планска решења привредног и регионалног развоја:

- суфинансирање равномерног регионалног развоја средствима буџета Републике Србије, буџета локалне самоуправе и других извора
- државна помоћ за равномерни регионални развој, која се додељују у складу са правилима и регулативама о финансирању локалне самоуправе за: предузетничка улагања, текуће пословање привредних субјеката, реструктурирање привреде; оспособљавање кадрова за имплементацију регионалне политике, припрему опреме и уређаја који непосредно служе заштити животне средине, коришћење обновљивих извора енергије,
- субвенције, повољне позајмице, гаранције, пореске олакшице, које су дефинисане пореском регулативом и
- инструменти за предприступну помоћ - IPA - у новом буџету ЕУ 2007-2013 предвиђена су и средства за нови Инструмент за претприступну помоћ (Instrument for Pre-accession Assistance - IPA) који треба да припреми државе кандидате и потенцијалне кандидате за коришћење структурних фондова ЕУ када постану пуноправне чланице. IPA садржи укупно пет специјализованих компоненти: а) помоћ у процесу транзиције и изградње институција са циљем испуњавања критеријума приближавања ЕУ и јачања административних и правосудних капацитета; б) помоћ за регионалну и прекограничну сарадњу; в) за регионални развој; г) за развој људских ресурса; и д) за развој села и пољопривреде. Земљама кандидатима за чланство (тренутно Србија, Турска и Македонија) су доступне компоненте.

За планска решења демографских процеса и мреже и објеката јавних служби:

- ангажовање средстава Републике Србије и општине Мали Зворник,
- Министарство за рад запошљавање и социјалну политику,
- Министарство просвете,
- невладине организације и
- институције образовања, културе и информисања.

За планска решења мреже насеља и центара и рурални развој:

- фискалне мере: пореске олакшице и подстицаји за привлачење страног и домаћег капитала, за улагање у више фазе прераде, за нове производе и др; суфинансирање равномерног регионалног развоја средствима буџета Републике Србије, буџета локалне самоуправе и других извора; ангажовање приватних средстава уз стимулисање преко фискалне политике,
- финансијске мере: дефинисање кредитно-монетарне политике у функцији развоја малих и средњих предузећа, инструменти кредитне политике (каматне стопе, рок враћања, грејс период); спољно-трговинске мере: прилагођавање инструмената трговинске политике (девизни курс, царине, царинске заштите, увозна контрола и ограничења, финансирање извоза, извозни кредити...); коришћење средстава из фондова Европске уније (ПХАРЕ) програм, програм Пакта за стабилност ЈИЕ) за реструктурирање привреде и изградњу капиталних објеката (производних и инфраструктурних);

средства буџета Републике и локалних органа управе; формирање посебног фонда локалне управе за подржавање програма интегралног руралног развоја; и подстицање развоја породичних/кућних предузећа пореским и социјалним мерама.

За планска решења инфраструктурних система, основни финансијске реализације планских решења саобраћаја и инфраструктуре су:

- Министарство за инфраструктуру
- ЈП Путеви Србије
- ЈП Железнице Србије
- Министарство за енергетику и Електропривреда Србије
- ЈП "Електросрбија", ЈВП "Србијаводе", Град Шаабц и ресорно министарство за водопривреду, пољопривреду и шумарство Републике Србије
- ТЕЛЕКОМ СРБИЈА а.д., преко наплате услуга,
- будући корисници, дистрибутери и ЈП ПТТ СРБИЈА - РЈ КДС
- Општина и Јавно предузеће надлежно за општинске путеве и ☐ приватни сектор.

Реконструкција, модернизација и изградња путева I и II реда финансираће се средствима републичког буџета и Јавног предузећа Путеви Србије, док би модернизација и изградња деоница локалних путева требало да се реализује средствима општинског буџета; и реализацију планских решења железничке инфраструктуре, треба да финансира Јавно предузеће Железнице Србије средствима републичког буџета.

За планска решења развоја туризма:

- републички буџет, средства општине, и приватне институције,
- туристичке организације Србије,
- Министарство економије и регионалног развоја,
- спортска друштва и установе, Министарство културе и медија, Републички завод за заштиту споменика културе и Завод за заштиту споменика културе "Ваљево", Завод за заштиту природе Србије и корисници и власници добара.

За планска решења заштите природних и непокретних културних добара:

- буџет Републике Србије,
- Министарство културе;
- Републички завод за заштиту споменика културе и Завод за заштиту споменика културе "Ваљево",
- Општина Мали Зворник;
- корисници и власници добара,
- донације,
- кредити, субвенције за развој савремених еколошких технологија,
- међународне организације и фондови и
- подстицање исплативих развојних активности којимасе побољшава стање заштићених природних вредности и омогућава њихово одрживо коришћење (кроз пољопривреду, туризам, шумарство, спорт, рекреацију).

За планска решења заштите животне средине:

- буџет Републике Србије,
- подстицајне мере за програме заштите и унапређења животне средине,
- пореске олакшице за спровођење биолошких мера заштите пољопривредног и шумског земљишта,
- обезбеђивање средстава за антиерозивну и еколошку заштиту земљишта и
- новчане казне и остале финансијске рестрикције за физичка и правна лица која врше загађивање животне средине.

IX 3. ОРГАНИЗАЦИОНЕ МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ

За планска решења шума, ловишта и пољопривреде:

- организовање интегралног газдовања шумама и шумским земљиштем у државној својини у једном јединственом предузећу са децентрализованом унутрашњом организацијом,
- усклађивање истоветних принципа газдовања и исте применити на државне и приватне шуме,
- трајна сарадња и усклађивање интереса са локалном самоуправом и
- подстицајним мерама и инструментима аграрне, кредитне и пореске политике, а нарочито средствима аграрног буџета Републике Србије стимулисаће се: извозна оријентација у пољопривредној производњи.

За планска решења вода, водног земљишта и водопривреде: Општина Мали Зворник, ЈКП, Републичка дирекција за воде при Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, ЈВП Србијаводе и Месне заједнице (за локалне водоводе) прописују мере за реализацију заштите и коришћења вода и развоја водопривредне инфраструктуре и то:

- усклађивање продајне цене воде са ценама које су дефинисане Стратегијом дугорочног развоја водопривреде Републике Србије, што значи да цена мора да покрије све трошкове просте репродукције система, трошкове заштите изворишта, као и део трошкова проширене репродукције (око 30%) за даљи развој система,
- доношење пакета мера за рационализацију потрошње воде и заштиту вода од загађивања,
- успостављање реалне висине накнаде за коришћење вода и упуштање употребљених вода, у складу са принципима који су дефинисани Стратегијом дугорочног развоја водопривреде Србије, односно висина накнаде мора бити већа од специфичних трошкова пречишћавања отпадних вода,
- забрана стављања у промет материја (за које постоји замена) штетних по квалитет вода и
- увођење појединачних водомера за сваку стамбену јединицу.

За планска решења привредног и регионалног развоја:

- подстицајним мерама и инструментима аграрне, кредитне и пореске политике, а нарочито средствима аграрног буџета Републике Србије стимулисаће се извозна оријентација у пољопривредној производњи,
- својинском (својинска трансформација предузећа, дугорочни закуп, несвојинска права коришћења земљишта и сл.), регионалном, кредитном, пореском, социјалном и образовном политиком стимулисаће се реструктурирање предузећа, развој малих и средњих економски ефикасних предузећа, директна страна улагања, предузетништво на регионалном и локалном нивоу, дисперзивни размештај индустријских и капацитета производног занатства,
- општина ће активно учествовати у развоју мале привреде подстицајним мерама из своје надлежности: обезбеђиваће одговарајуће локације на општинском земљишту за изградњу пословних објеката, додељиваће локације заинтересованим предузетницима за обављање делатности које су од приоритетног значаја за развој; даваће олакшице у погледу плаћања такси, ренти и других дажбина за приоритетне делатности, обезбеђиваће основне инфраструктурне услове за пословно функционисање објеката и посебно ће подстицати развој допунских занимања која се могу организовати у сеоским домаћинствима.

За планска решења демографских процеса и мреже и објеката јавних служби:

- обнављање, реконструкција постојећих школских и пренамена у недостајуће предшколске објекте у сеоским насељима,
- укључивање приватних актера у организован предшколски систем,
- организовање предшколских разреда при основним школама, под условом да основне школе за то имају просторне могућности,
- реконструкција, адаптација и опремање постојећих вртића; изградња нових,
- организовање поузданог, редовног и субвенционарног јачког превоза,
- укључивање приватних актера у организовану понуду социјалне заштите,
- формирање мобилних екипа и служби примарне здравствене заштите,

- планирање изградње, реконструкције и адаптације смештајних капацитета свих видова здравствене заштите и
- програм реконструкције и модернизације постојећих спортских терена и објеката.

За планска решења мреже насеља и центара и рурални развој:

- побољшање пословног окружења за привлачење инвестиција кроз активности ресорних министарстава и агенција и
- унапређење рада и ангажовање локалне управе и одељења за економски развој из домена привреде, комуналних делатности, животне средине.

За планска решења инфраструктурних система:

- Министарство за енергетику и Електропривреда Србије,
- ЈП "Електросрбија Краљево"; ЈП "Електромрежа Србије",
- ЈВП "Србијаводе", Град Шабац и ресорно министарство за водопривреду, пољопривреду и шумарство Републике Србије,
- Телеком Србија а.д. ЈП ПТТ Србија и
- потенцијални инвеститори.

За реализацију инфраструктурних система дефинисаних Планом неопходно је да се перманентно сачињавају средњорочни и краткорочни програми. Ови програми у свему морају бити усаглашени са: програмима развоја привредних активности, програмима развоја садржаја социо-економског стандарда, програмима развоја јавног превоза и програмима заштите животне средине.

За планска решења туризма:

- израда средњорочних програма развоја и уређења атрактивних простора,
- обезбеђивање средстава ресорних министарстава, буџета општине и приватног сектора, обезбеђивање подршке разних политика (пореске, земљишне),
- у оквиру маркетиншких активности на организацији туристичке понуде неопходно је презентирати све туристичке активности и садржаје, преко свих видова информативне подршке и
- локална заједница, уз помоћ надлежног министарства и туристичких организација, треба да донесе програм презентације туристичких вредности и понуде и утврди и реализује програм уређења и опремања туристичких простора.

За планска решења заштите природних и непокретних културних добара:

- реализацију планских решења би спроводиле следеће институције: локална управа, Републички Завод за заштиту природе, научне институције и факултети,
- разни видови самоорганизовања грађана (добровољне и интересне групе, приватни сектор и грађанска контрола) у спровођењу заштите простора и природног наслеђа,
- успостављање партнерства/кооперације на релацији јавни/приватни сектор, државне/независне институције и организације, нивои управе/становништва, интересне и добровољне групе,
- формирање Географског информационог система (ГИС) и стварање јединствене базе података о природним вредностима у циљу интегралног и рационалног управљања природним наслеђем и ресурсима,
- праћење промена у простору (неконтролисано коришћење биолошких ресурса) формирањем посебног надзорног органа; реализацију планских решења у овом домену би спроводиле следеће институције: Републички завод за заштиту споменика културе и Завод за заштиту споменика културе "Ваљево" (или други надлежни завод за ову територију уколико се оснује), локална самоуправа, као и корисници и власници добара,
- разни видови самоорганизовања грађана (добровољне и интересне групе, приватни сектор и грађанска контрола) у спровођењу заштите простора и културног наслеђа,

- успостављање система евалуације и мониторинга (утврђивање основног сета индикатора за израду, усклађивање и праћење остваривања планских циљева, одлука и политика као и коришћења заштићених и резервисаних простора) и
- праћење промена у простору (неконтролисано коришћење културних ресурса) формирањем посебног надзорног органа.

За планска решења заштите животне средине:

- на републичком нивоу, Министарство животне средине и просторног планирања, Завод за заштиту природе и Завод за заштиту споменика културе, треба да учествују у реализацији планских решења,
- на локалном нивоу, надлежне општинске службе за област привреде, стамбенокомуналних делатности; и побољшање инспекцијског надзора из домена заштите животне средине.

IX 4. НОРМАТИВНЕ МЕРЕ

За планска решења шума, ловишта и пољопривреде:

- доношење Закона о шумама и измене закона који својом регулативом утичу на заштиту и коришћење шума и шумског земљишта, развој шумарства и ловишта и
- доношење потребних одлука на нивоу локалне управе.

За планска решења вода, водног земљишта и водопривреде:

- доношење одлука у надлежности локалне самоуправе за израду развојних програма у области вода, водног земљишта и водопривредне инфраструктуре и
- дефинисање селективне и рестриктивне политике легализације уз примену прописа из области водопривреде (водопривредне сагласности, дозволе) и прописивање обавезе осигурања угрожених објеката као критеријума легализације.

За планска решења привредног и регионалног развоја:

- доношења одлука у надлежности локалне самоуправе за израду развојних програма,
- примена европских норматива и стандарда у регионализацији, привредном развоју и заштити животне средине.

За планска решења демографских процеса и мреже и објеката јавних служби:

- усклађивање законодавне материје у области пореске и земљишне политике,
- усклађивање са важећим прописима о нормативима и стандардима простора за потребе дејих предшколских и образовних установа, а по препорукама Министарства просвете,
- праћење и уклапање у нормативе и стандарде Европске Уније у домену образовања,
- правно обезбеђење давалаца и корисника различитих облика заштите и бриге о старим грађанима и лицима са посебним потребама,
- дефинисање обухвата, норматива и стандарда примарне здравствене заштите и
- усклађивање законодавне материје о здравству.

За планска решења мреже насеља и центара и рурални развој:

- примена одговарајућих Закона, прописа и нормативних аката,
- Стратегија привредног развоја, Стратегија развоја малих и средњих предузећа и
- програми развоја локалне заједнице, програми развоја предузећа, анализе утицаја индустријске производње на средину, локални еколошки акциони план.

За планска решења инфраструктурних система:

- важећи прописи, техничке препоруке, правилници и стандарди ЕМС,
- усаглашавање са важећим прописима и стандардима ЕМС, прописима и условима ЈВП "Србијаводе", условима ресорног Министарства за водопривреду, пољопривреду и шумарство Републике Србије и
- примена међународних прописа.

За планска решења туризма:

- израда и доношење одговарајућих урбанистичких планова, програма и пројеката.

За планска решења заштите природних и непокретних културних добара:

- успостављање законодавства из области заштите природе и
- успостављање законодавства из области заштите непокретних културних добара.

За планска решења заштите животне средине:

- обезбеђивање планске и урбанистичке документације,
- прописи о заштити природе, природних богатства и заштите и унапређивања животне средине,
- сагласности ресорних Министарстава и
- прописи везани за техничке мере и стандарде.

IX 5. ПОЛИТИКЕ

За планска решења шума, ловишта и пољопривреде:

- доношење Националног програма развоја шумарства и
- доношење Националног ловног програма, на бази дефинисане ловне политике, у складу са Националним програмом развоја шумарства и Националним аграрним програмом и у њима исказаним циљевима шумарске и аграрне политике.

За планска решења вода, водног земљишта и водопривреде:

- урадити Програм за утврђивање и конституисање санитарних зона и њихових мониторинга и израда потребне планске документације,
- програм и динамика изградње додатних капацитета, као и израда пројектне и технолошке документације и
- програми реализације водовodne и канализационе мреже са неопходном урбанистичком и техничком документацијом.

За планска решења привредног и регионалног развоја:

- утврђивање националног интереса и доношење националних стратегија развоја,
- укључивање у европске интеграције, и
- примена европских норматива и стандарда.

За планска решења демографских процеса и мреже и објеката јавних служби:

- Дефинисање стратегије развоја предшколских и образовних установа на територији Општине,
- дефинисање политике социјалне заштите на нивоу Општине, а све према локалним потребама
- дефинисање политике здравствене заштите на нивоу Општине у складу са локалним потребама.

За планска решења мреже насеља и центара и рурални развој:

- Макроекономска и регионална политика (политика реструктурирања, политика развоја МСП-а, кредитно-монетарна политика, политика цена...),
- политика индустријског развоја (стимулисање приоритетних грана, обезбеђивање материјално-финансијске основе, подстицање мобилности фактора производње),
- политика одрживог развоја и
- политика развоја локалне заједнице.

За планска решења инфраструктурних система:

- политике развоја саобраћајних система усаглашених са европским системима и
- политике развоја инфраструктурних система.

За планска решења туризма:

- кредитном, пореском и политиком финансирања комуналних система, јавних служби и развоја туристичких подручја подстицаће се планирани развој мреже насеља, а нарочито опремање и уређење центара заједнице села и насеља са туристичком функцијом, као и иницирање планираног развоја туристичке инфраструктуре.

За планска решења заштите природних и непокретних културних добара:

- израда програма заштите, развоја и уређења природе, објеката и околине уз обезбеђивања средстава ресорних министарстава, буџета Општине и приватног сектора за остваривање заштите.

За планска решења заштите животне средине:

- дефинисање стратешких циљева заштите
- примена законских прописа из области заштите животне средине и заштите природних

X МЕРЕ ЗА РАВНОМЕРНИ ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Основни циљ будућег просторног развоја општине Мали Зворник односи се на равномернији развој укупне територије, бољу опремљеност насеља, виши ниво животне средине, боље коришћење привредних потенцијала, развијање заједничких система регионалне инфраструктуре и повезивање са републичким, регионалним и еврорегионалним потезима у окружењу, интензиван развој делатности које прате доминантну пољопривредну производњу, надградњу јавних функција, уз рационалније и квалитетније коришћење значајних стручних и научних потенцијала из ове области. У том смислу, битно је позиционирање и организовање Општине на неколико нивоа.

Табела 14: Општи циљеви просторног развоја

Ниво	Принципи и визије
Локални	Општински центар Мали Зворник подразумева компактно насеље градског карактера са развијеном мрежом сеоских насеља која покрива општинску територију, на принципу новог урбаног - руралног односа и партнерства, са назнаком на осовинама развоја: 1. Дринском долином уз Државни путеви I и II реда (Брасина, Мали Зворник, Сакар, Будишић, Амајић, Цулине, Велика Река), односно веза М. Зворник – Љубовија - Б. Башта и међународна веза Мали Зворник - БиХ, односно Република Српска. 2. Источни правац, општински/некатегорисани пут, преко Радаљске бање и Радља ка Рујевцу, односно општином Крупањ.
Мачвански округ	Општина Мали Зворник треба да заузме значајно место у Дринској туристичкој дестинацији и да искористи рудна богатства, хидропотенцијал и туристичку понуду за укупно унапређење животног стандарда и подизање значаја у округу. Изузетно је битно остваривање функционалних веза са суседним општинама Лозница, Љубовија и Крупањ.
Регион Шумадија и Западна Србија	Заједно са суседним општинама, Општина Мали Зворник треба да искористи потенцијале великих индустријских и потрошачких центара као што су: Шабац, Лозница и Ваљево дефинисањем заједничких интереса у области привреде, пољопривреде, саобраћаја, водопривреде, управљања отпадом, туризма, енергетике, заштите животне средине, природних и културних добара и другим областима, које би биле основ сарадње.
Међудржавна сарадња	Обзиром на недефинисану границу са БиХ, основни циљ је стабилизација односа, разграничење и даљи развој прекограничне сарадње између Босне и Херцеговине и Србије, гранични прелаз и јачање привредних веза са градом Зворником.
Еврорегион Дрина - Сава - Мајевица	Циљ Еврорегиона чији је општина члан и са којим треба да оствари чврсту сарадњу, а који је формиран у оквиру иницијативе "Балкан без граница" је стабилизација и даљи развој прекограничне сарадње између Босне и Херцеговине и Републике Србије.

Општина мора да има сталан и континуалан развојни програм у оквиру свих пет нивоа и просторних система, без обзира да ли су они управни или само програмски и функционални. Активно учешће у формирању регионалних система непосредног окружења и западне Србије један је од основних услова шире просторне компетенције и развоја општине, без обзира на карактер будућих уставних и просторних решења Републике.

У смислу равномернијег територијалног развоја и развијања просторне и функционалне организације општине према утицају просторних и функционалних система у непосредном окружењу, посебну важност имају:

- адекватније коришћење саобраћајно-географског пограничног положаја као и природних и створених потенцијала;
- постизање вишег нивоа урбанитета као и развој унутар функционално-урбаног подручја (ФУП) са Лозницом и Крупњем као и фактора интеграције ширег (националног) подручја;
- уостављање развојне хијерархије мрежа насеља
- побољшање укупних услова у руралним подручјима (економских, социјалних, културних и еколошких услова), као и изградња инфраструктурних и пратећих садржаја; посебна пажња обратиће се на изражене разлике у приобалним подручјима и периферних и подпланских делова општине; такође, треба имати у виду специфичне функције руралних подручја у погледу очувања природних вредности и управљања;
- дефинисање политике просторног развоја брдско-планинска подручја и заштите пољопривредне функције и у складу са природним ресурсима;
- оснаживање запостављених локалних (унутар-општинских праваца) према туристичким дестинацијама Радаљска бања са Радаљском језером, планинском подручју Борање (Црни врх) и руралних амбијеналних целина малозворничких села (Читлук, Вољевци, Цулине и Доња Трешњица),
- побољшање опште просторне структуре територије општине кроз комплекс грађевинског и продуктивног земљишта, мрежу насеља, саобраћајне и комуналне инфраструктуре, мрежу комуналних објеката, као и посебне зоне и целине природних и културних вредности се остварује целовито, као општи програмски задатак, и појединачно кроз све посебне и секторске циљеве,
- дефинисање, одржање и побољшање општег и специфичног еколошког капацитета средине, са потпуном валоризацијом природних и створених система, и превођење еколошког комплекса из потрошне и принудне структуре у продуктивну и развојну, врши се кроз стварање основе за размену искустава, програма, услуга и производа овог типа, у ужем и ширем окружењу.

Планска основа се заснива на дефинисању јединственог али отвореног функционалног и еколошког система, са могућношћу остваривања функционалних веза са непосредним окружењем.

Крајњи циљ је стварање услова за превазилажење економске и социјалне депресије средине, која се одражава пре свега кроз опадање броја становника и радних места и превођење простора у програмски и продуктивни систем на комплетном подручју општине, са обновом развојних потенцијала и подизањем материјалног и општег капацитета општине који Мали Зворник у просторном, привредном, друштвеном, културном и политичком систему Србије, може да достигне.

XI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Просторни план ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу општине Мали Зворник".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ МАЛИ ЗВОРНИК
Бр. _____

ПРЕДСЕДНИК СО МАЛИ ЗВОРНИК

ИНВЕСТИТОР:	ОБРАДА:
 ОПШТИНА МАЛИ ЗВОРНИК	 ЈУП "ПЛАН" ШАБАЦ

РУКОВОДИЛАЦ РАДНОГ ТИМА И ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР:	ЗАМЕНИК РУКОВОДИОЦА РАДНОГ ТИМА	СИНТЕЗНА ОБРАДА
Славица Ференц, дипл.инг.арх. бр. лиценце: 100 0019 03	Миомира Васовић, дипл.инг. арх.	Славица Ференц, дипл.инг.арх. Миомира Васовић, дипл.инг. арх.

СТРУЧНИ ТИМ ЈУП "ПЛАН"

име и презиме	стручна спрема	фаза
Славица Ференц	дипл.инг. арх.	општи део
Миомира Васовић	дипл.инг. арх.	полазне основе,
Снежана Павловић	дипл.пр.пл.	извод из ППРС
Снежана Павловић	дипл.пр.пл.	природни услови
Славица Ференц	дипл.инг. арх.	и потенцијали
Славица Ференц	дипл.инг. арх.	становништво, становање, стамбени фонд
Јасмина Стевановић	дипл.пр.пл.	привредне делатности, туризам,
Миомира Васовић	дипл.инг. арх.	јавне службе, комуналне службе и објекти комуналне инфраструктуре,
Србољуб Радовановић	дипл.инг. саобр.	саобраћај
Ђорђе Михаиловић	дипл.инг. грађ. дипл.инг. грађ.	хидропотенцијали, водоснабдевање, одвођење отпадних вода и одбрана од поплава
Билијана Мандић		
Милан Димитрић	дипл.ел.инг	електроенергетика, телекомуникације топлификација, гасификација
Бојан Алимпић	дипл.инг. арх.	информациона инфраструктура
Александра Саватић	дипл.инг. арх.	природна и непокретна културна добра

Драгица Дакић	дипл.пр.пл.	јавне зелене површине
Милан Солдатовић	дипл.инг.геод.	геодетске подлоге, границе плана и грађ. подручја, подаци органа и организација, статус земљишта, опис грађевинског подручја
Љубица Станковић	дипл.инг.геод.	
Наташа Стојановић	дипл.инг.геод.	
Славица Ференц Миомира Васовић	дипл.инг.арх. дипл.инг.арх.	намена површина, мрежа насеља, заштита животне средине, обновљиви извори енергије, мере од интереса за безбедност и заштиту простора, правила уређења и правила грађења за типичне насељске целине, мере за равномерни територијални развој, спровођење, методологија и синтеза

ТЕХНИЧКА ОБРАДА ЈУП "ПЛАН"

име и презиме	стручна спрема	фаза
Јелена Пајичић	грађ. техничар	обрада графичких прилога
Милан Жабалац	грађ. техничар	обрада графичких прилога
Дејан Ружић	грађ. техничар	обрада графичких прилога
Властимир Лазић	саобр. техничар	техничка обрада

КОНСУЛТАТИВНА И СПОЉНА САРАДЊА:

име и презиме	стручна спрема	фаза
Милан Јанковић, Београд	дипл.ек.	привредни развој и земљишна политика
Титомир Обрадовић "Expert engineering", Шабац	Спец. заштите животне средине	Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину
Општинска управа, Јавна предузећа, Катастар непокретности Мали Зворник		координација локалне управе

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР:	ЈУП "ПЛАН" ШАБАЦ ДИРЕКТОР:
_____ Славица Ференц, дипл.инг.арх. бр. лиценце: 100 0019 03	_____ Јасмина Стевановић, дипл.пр.пл.

